

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja
i sigurnost na radu

GODIŠNJE IZVJEŠĆE ZA 2018. GODINU

IZVJEŠĆE

Zagreb, veljača 2019.

SADRŽAJ

1.	Registar profesionalnih bolesti i statistička analiza uzroka profesionalnih bolesti	
1.1.	Definicije	2
1.2.	Metodologija prikupljanja i analize podataka	3
1.3.	Učestalost profesionalnih bolesti	5
1.4.	Karakteristike oboljelih od profesionalnih bolesti	8
1.5.	Gospodarstvene djelatnosti, zanimanja i štetni radni uvjeti – uzroci profesionalnih bolesti	14
1.6.	Vrste profesionalnih bolesti	21
1.7.	Privremena radna nesposobnost kao posljedica profesionalnih bolesti	27
1.8.	Zaključak	33
2.	Registar radnika oboljelih od bolesti izazvanih azbestom i statistička analiza uzroka	
2.1.	Izvori podataka za registar profesionalnih bolesti izazvanih azbestom	36
2.2.	Karakteristike oboljelih od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom u Republici Hrvatskoj	37
2.3.	Gospodarstvene djelatnosti, zanimanja i štetni radni uvjeti – najčešći uzroci profesionalnih bolesti izazvanih azbestom	39
2.4.	Vrste profesionalnih bolesti izazvanih azbestom	42
2.5.	Zaključak	45
3.	Evidencija i statistička analiza ozljeda na radu	
3.1.	Evidencija i statistička analiza ozljeda na radu	47
3.1.1.	Analiza ozljeda na radu za 2018. godinu	47
3.1.2.	Analiza ozljeda na radu u djelatnosti Q – Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	65
3.1.3.	Analiza ozljeda na radu u djelatnosti C – Prerađivačka industrija	80
3.1.4.	Analiza ozljeda na radu u djelatnosti E – Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	98
3.1.5.	Analiza ozljeda na radu u djelatnosti H - Prijevoz i skladištenje	114
3.1.6.	Analiza ozljeda na radu u djelatnosti D – Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	130
3.1.7.	Analiza ozljeda na radu u djelatnosti A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	143
3.1.8.	Analiza ozljeda na radu – medicinski pokazatelji	159
3.1.9.	Zaključak analize ozljeda na radu	175

3.2.	Evidencija i statistička analiza ozljeda oštrim predmetima u djelatnosti zdravstva	178
4.	Zdravstveni nadzor i praćenje izloženosti specifičnih grupacija radnika u RH	
4.1.	Evidencija i statistička analiza podataka o radnicima izloženim ionizirajućem zračenju	189
4.2.	Evidencija i statistička analiza podataka o radnicima članovima posade pomorskih brodova i brodova unutarnje plovidbe, zaposlenih kod pravnih subjekata u Republici Hrvatskoj	196
4.3.	Evidencija i statistička analiza podataka o radnicima koji rade kao čuvari ili zaštitari u privatnoj zaštiti	198
4.4.	Evidencija i statistička analiza podataka o radnicima koji pri radu drže i nose oružje	200
4.5.	Evidencija i analiza podataka o radnicima i poslodavcima koji rade s karcinogenim i mutagenim tvarima	201
4.6.	Evidencija i analiza podataka o radnicima i ustanovama u kojima su radnici izloženi citostaticima	206
5.	Evidencija podataka o ordinacijama i specijalistima medicine rada	212
6.	Informiranje stručne i opće javnosti	
6.1.	Pružanje informacija putem internetske stranice	254
6.2.	Izrada e-novina	259
6.3.	Odgovori na e-upite stručne i opće javnosti	261
6.4.	Komunikacija s medijima	262
7.	Edukacija stručne i opće javnosti	
7.1.	Edukativne aktivnosti u organizaciji HZZZSR-a	264
7.2.	Aktivno sudjelovanje u edukativnim aktivnostima u organizaciji drugih subjekata	269
7.3.	Prisustvovanje na edukativnim i stručnim aktivnostima	275
7.4.	Provođenje specijalističkog staža iz medicine rada i sporta	280
8.	Koordiniranje i stručni nadzor ordinacija medicine rada na području Republike Hrvatske	281
9.	Aktivno sudjelovanje u nacionalnim i EU projektima, programima i kampanjama	284

10.	Pružanje stručne pomoći u izradi strateških dokumenata, zdravstvenog i radnog zakonodavstva te zakona i provedbenih propisa kojima se uređuje zaštita zdravlja radno aktivnog stanovništva	292
11.	Davanje stručnih mišljenja iz područja zdravstvene zaštite radnika, na traženje Ministarstva zdravstva, Ministarstva rada i mirovinskog sustava i drugih tijela državne i javne uprave	297
12.	Oblikovanje doktrina i standarda te metoda rada u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu	
12.1.	Povjerenstva i radne skupine	301
12.2.	Sudjelovanje u radu europskih i međunarodnih udruženja	304
12.3.	EU Koordinacija	306
12.4.	Komunikacijska skupina	307

1.

REGISTAR PROFESIONALNIH BOLESTI I STATISTIČKA ANALIZA UZROKA PROFESIONALNIH BOLESTI

Pri Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu (HZZZSR) vodi se Registar profesionalnih bolesti kao jedna od važnih aktivnosti od javnog interesa koju HZZZSR kontinuirano provodi za potrebe Ministarstva zdravlja. Registar prati priznate profesionalne bolesti na razini države i tako daje temelj za preventivne akcije u području zaštite zdravlja radno aktivne populacije.

U Registru profesionalnih bolesti analiziraju se broj i kretanje profesionalnih bolesti u Hrvatskoj, karakteristike oboljelih radnika (dob, spol, radni staž, stručna sprema), gospodarstvene djelatnosti i zanimanja u kojima se pronalaze profesionalne bolesti te se provodi analiza štetnih uvjeta odnosno vrsta štetnosti koje su uzrokovale profesionalnu bolest. Analiza je učinjena prema hrvatskih propisima i prema europskoj statistici za profesionalne bolesti. U Registru je provedena i analiza trajanja privremene radne nesposobnosti radnika oboljelih od profesionalnih bolesti.

1.1. Definicije

Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 80/13, 137/13) definiraju se profesionalne bolesti kao bolesti izazvane dužim neposrednim utjecajem procesa rada i uvjeta rada na određenim poslovima.

Zakon o Listi profesionalnih bolesti (NN 162/98) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Listi profesionalnih bolesti (NN 107/07) definiraju profesionalnu bolest kao onu bolest za koju se dokaže da je posljedica djelovanja štetnosti u procesu rada i/ili radnom okolišu, odnosno bolest za koju je poznato da može biti posljedica djelovanja štetnosti koje su u svezi s procesom rada i/ili radnim okolišem, a intenzitet štetnosti i duljina trajanja izloženosti toj štetnosti je na razini za koju je poznato da uzrokuje oštećenje zdravlja. Lista profesionalnih bolesti i poslova na kojima se te bolesti javljaju i uvjeti pod kojima se smatraju profesionalnim je obvezujuća i sastavni je dio Zakona (NN 107/07).

Profesionalne se bolesti dokazuju pomoću, u medicini rada prihvaćenih, programa obrade (algoritama). Dijagnostički postupak obuhvaća:

- 1) radnu anamnezu i dokazivanje povezanosti bolesti i izloženosti pri radu;
- 2) kliničku sliku s pojavom oštećenja funkcije i/ili morfologije organa ili organskih sustava za koje je poznato da je određena radna štetnost može uzrokovati;
- 3) pozitivne nalaze dijagnostičkih metoda koje mogu objektivizirati to oštećenje.

Prisutnost štetnosti utvrđuje se:

- 1) procjenom opasnosti ili na drugi način koji omogućava da se sa sigurnošću utvrdi prisutnost štetnosti,
- 2) određivanjem intenziteta (mjenjem, neposrednim uvidom u uvjete rada ili na drugi način koji omogućava da se sa sigurnošću utvrdi intenzitet štetnosti) i trajanja izloženosti toj štetnosti.

1.2. Metodologija prikupljanja i analize podataka

1.2.1. Izvori podataka za Registar profesionalnih bolesti

Postupak utvrđivanja i priznavanja profesionalnih bolesti provodi se na temelju Zakona o listi profesionalnih bolesti (NN 162/98) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o listi profesionalnih bolesti (NN 107/07) te na temelju Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 80/13, 137/13) i Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti (NN 75/14, 154/14, 79/15, 139/15, 105/16, 40/17, 66/17, 109/17, 132/17, 119/18).

Prema odredbama navedenih zakonskih propisa, u slučaju sumnje na profesionalnu bolest ispunjava se Prijava o profesionalnoj bolesti koja se podnosi područnom uredu Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje prema mjestu prebivališta, odnosno boravka osigurane osobe, a može i područnom uredu Zavoda na području kojeg je sjedište poslodavca. U postupku utvrđivanja činjenica radi priznavanja profesionalne bolesti obvezno se pribavlja mišljenje nadležnog doktora specijaliste medicine rada i Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu. Zadatak je doktora specijaliste medicine rada Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu potvrditi ili otkloniti profesionalnu etiologiju bolesti. Ukoliko se profesionalni uzrok bolesti potvrdi, u Registar profesionalnih bolesti HZZZSR-a upisuju se svi podaci relevantni za bolest i radnu izloženost, usklađeni s hrvatskim zakonodavstvom i preporukama EU u području statističkog praćenja parametara vezanih uz zdravlje i sigurnost na radu.

Administrativni podaci o broju zaposlenih osoba temelje se na podacima statističkih analiza, koje provodi Državni zavod za statistiku prema vlastitoj metodologiji, objavljenim u okviru godišnjeg Statističkog ljetopisa.

Podaci o privremenoj nesposobnosti za rad koja je nastala uslijed profesionalne bolesti dobiveni su od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

1.2.2. Metodologija analize podataka Registra profesionalnih bolesti

Analiza podataka prikupljenih u Registru profesionalnih bolesti obuhvaća praćenje, analizu i usporedbu slijedećih varijabli:

- dob,
- spol,
- stručna sprema,
- radni ekspozicijski staž, odnosno trajanje rada u radnim procesima i štetnim radnim uvjetima koji su izazvali profesionalnu bolest,
- gospodarstvena djelatnost poslodavca čiji je radni proces uzrokovao profesionalnu bolest,
- zanimanje oboljelog radnika, odnosno skup poslova koji su uzrokovali bolest,
- štetni uvjeti radnog procesa koji su izazvali profesionalnu bolest, sukladno klasifikaciji Zakona o listi profesionalnih bolesti,
- vrsta profesionalnih bolesti prema Zakonu o listi profesionalnih bolesti i prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti i srodnih stanja, MKB-10,
- privremena radna nesposobnost.

Prema europskoj statistici za profesionalne bolesti (European Occupational Diseases Statistics – EODS) obvezno je pratiti slijedeće podatke:

- dob u vrijeme dijagnosticiranja profesionalne bolesti,

- spol,
- zanimanje oboljelog radnika, klasificirano prema ISCO (International standard classification of occupations),
- gospodarstvena djelatnost poslodavca čiji je radni proces uzrokovao profesionalnu bolest, klasificirana prema NACE 2007 (*Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté européenne*) Rev.2,
- oznaka profesionalne bolesti prema Europskom popisu profesionalnih bolesti (European schedule of occupational diseases, 2003.),
- oznaka profesionalne bolesti prema 10. Međunarodnoj klasifikaciji bolesti i srodnih zdravstvenih problema (MKB-10),
- težina bolesti prema EODS klasifikaciji,
- izloženost prema EODS klasifikaciji (Classification of the causal agents of the occupational diseases), koja klasificira radnu izloženost koja je uzrokovala profesionalnu bolest u šest kategorija: kemijske tvari, fizikalne štetnosti, biološke štetnosti, biomehaničke opasnosti, psihosocijalni faktori i industrijski faktori, materijali i produkti,
- produkt ili gotov proizvod koji sadrži štetnost koja je uzrok profesionalne bolesti, klasificiran prema EODS klasifikaciji (Classification of the causal agents of the occupational diseases).

Klasifikacije korištene za potrebe pisanja ovog izvješća su:

- Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007 (NN 58/07) usporediva sa drugom revizijom Međunarodne klasifikacije djelatnosti, NACE 2007 (*Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté européenne*) Rev.2,
- Nacionalna klasifikacija zanimanja (NN 14/11) usporediva sa Međunarodnom statističkom klasifikacijom zanimanja ISCO (*International standard classification of occupations*),
- Classification of the causal agents of the occupational diseases, EODS,
- European Occupational Disease Statistics – EODS, European Commission, 2000.
- Međunarodna klasifikacija bolesti i srodnih zdravstvenih problema – deseta revizija, MKB-10.
- Lista profesionalnih bolesti (Zakon, NN 162/98, 107/07).
- Commission Recommendation 2003/670/EC of 19 September 2003 concerning the European schedule of occupational diseases.

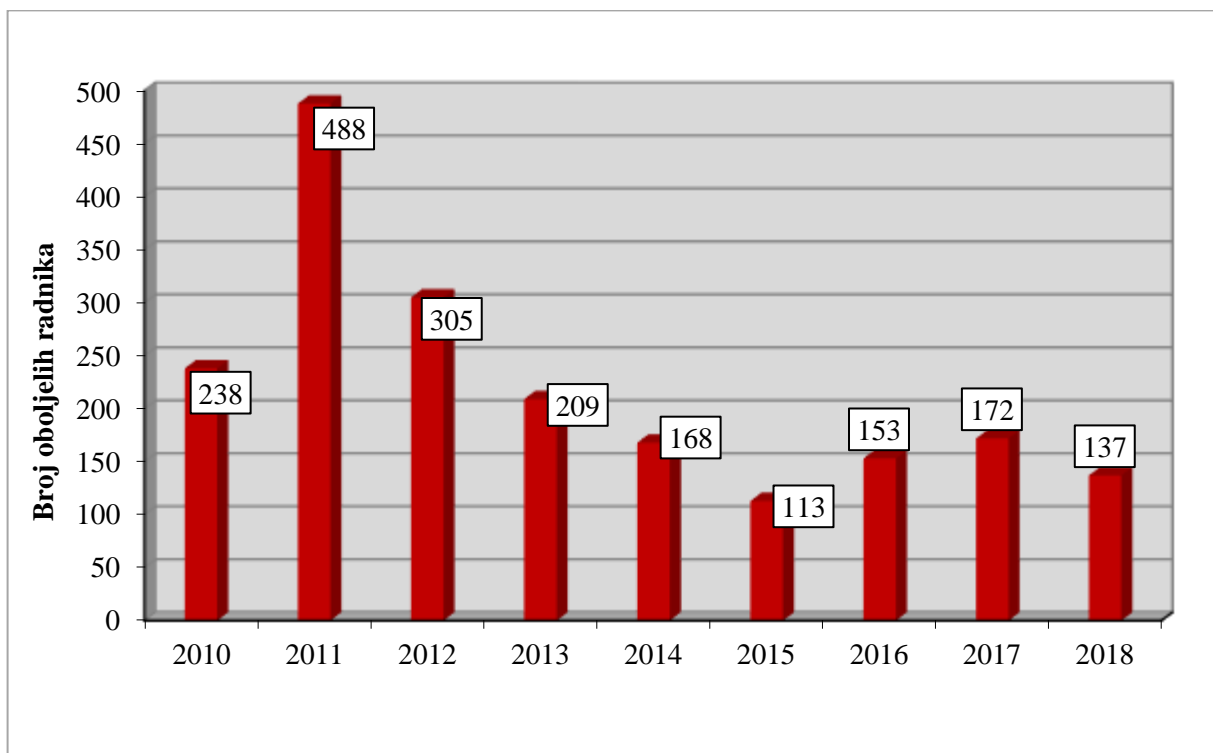
1.3. Učestalost profesionalnih bolesti

Registar profesionalnih bolesti za 2018. godinu obuhvaća ukupno 137 profesionalne bolesti.

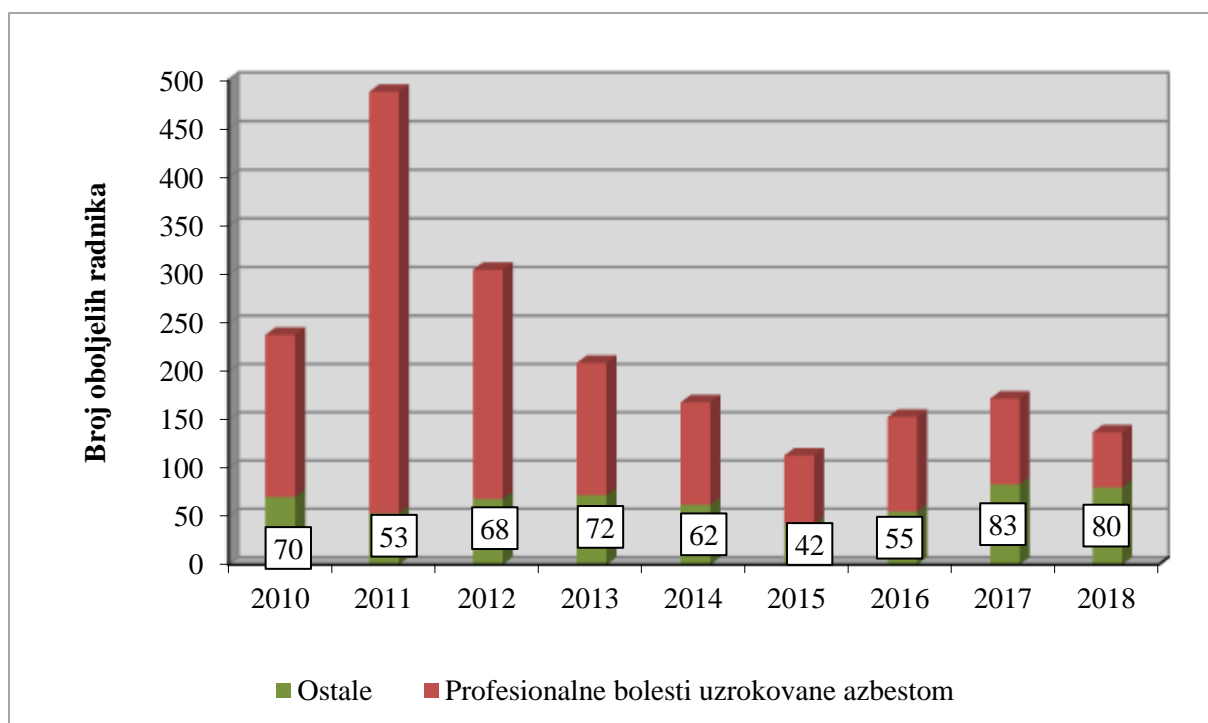

1.3.1. Dinamika učestalosti profesionalnih bolesti u proteklom razdoblju

U 2018. godini broj profesionalnih bolesti pokazuje blagi pad u odnosu na 2017. godinu (slika 1.1.). U osmogodišnjem razdoblju ukupan broj profesionalnih bolesti raste od 238 u 2010. godini, do maksimalnih 488 u 2011., slijedi postupni pad kroz slijedećih par godina do ukupno 113 u 2015. godini, da bi se u 2016. ponovno pratio lagani porast broja na 153 slučaja, u 2017. na 172 slučaja te u 2018. lagani pad na 137 slučaja. Razloge za takvu dinamiku ponajprije treba tražiti u strukturi registriranih dijagnoza kojima je utvrđena profesionalna etiologija. Naime, navedeni broj obuhvaća sve profesionalne bolesti koje su priznate u sustavu zdravstvenog osiguranja, što znači da su uključene i profesionalne bolesti koje su nastale kao posljedica izloženosti azbestnim vlaknima. Prema posebnom propisu ta se skupina bolesti prati u Registru radnika oboljelih od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom, ali zbog svoje profesionalne etiologije te bolesti se registriraju i u Registru profesionalnih bolesti, pa tako značajno utječu na ukupan broj profesionalnih bolesti u pojedinoj kalendarskoj godini. Tijekom 2011. i 2012. godine bilježi se visok broj zahtjeva za utvrđivanjem profesionalne etiologije bolesti uzrokovane izloženosti azbestnim vlaknima, što je nastavno uzrokovalo veliki rast ukupnog broja profesionalnih bolesti, daleko veći nego je to bio slučaj u ostalim kalendarskim razdobljima. Međutim, otada se može pratiti postupni pad broja profesionalnih bolesti izazvanih azbestom što ima direktne implikacije na ukupni pad broja profesionalnih bolesti.

Slika 1.1. Broj profesionalnih bolesti u posljednjih devet godina

Slika 1.2. Udio profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom i ostalih profesionalnih bolesti u posljednjih devet godina

Ukoliko bi se promatrala profesionalne bolesti bez onih uzrokovanih azbestom tada je razvidno da je njihov broj znatno manji i da su u ukupnom broju profesionalnih bolesti zastupljene u ispod polovičnom broju u razdoblju od 2010.-2017. godine, a 2018. godine su profesionalne bolesti bez onih uzrokovanih azbestom su u ukupnom broju profesionalnih bolesti zastupljene u iznad polovičnom broju. (slika 1.2.). Primjerice, udio profesionalnih bolesti koje nisu izazvane azbestom u 2012. godini iznosi 23%, u 2013. godini 35%, u 2014. i 2015. godini 37%, u 2016. 35.9%, u 2017. godini 48%, a u 2018. godini 58.4%. Izuzevši iz razmatranja profesionalne bolesti uzrokovane izloženosti azbestnim vlaknima, mora se reći da je broj preostalih profesionalnih bolesti u razdoblju od 2013. do 2016. godine padao, a 2017. g. i 2018. g. je nastupio značajni porast broja profesionalnih bolesti u odnosu na prethodno kalendarsko razdoblje.

1.3.2. Geografska distribucija profesionalnih bolesti u Republici Hrvatskoj

Geografska distribucija vrste i broja profesionalnih bolesti analizira se praćenjem broja oboljelih po pojedinim gradovima odnosno županijama iz kojih pristižu prijave u Registar profesionalnih bolesti. Prijave o profesionalnoj bolesti zaprimljene su iz gotovo svih dijelova RH, a u tablici 1.1. prikazana je raspodjela prispjelih podataka. Razlike koje postoje u broju profesionalnih bolesti po pojedinoj županiji mogu biti posljedica različite zastupljenosti pojedinih gospodarstvenih djelatnosti, koje s obzirom na radne procese nose i različite profesionalne rizike.

U ukupnom broju profesionalnih bolesti (izuzevši profesionalne bolesti uzrokovane azbestom) bitno odstupa Primorsko – goranska županija s 21-om priznatom profesionalnom bolesti te Grad Zagreb s 20 priznatih profesionalnih bolesti. Velik broj profesionalnih bolesti u Gradu Zagrebu očekivan je s obzirom na veliki broj zaposlenih i činjenicu da se radi o administrativnom središtu države. Budući da u Gradu Zagrebu velik udio zaposlenih radi upravo u uslužnim i trgovačkim zanimanja, nije neočekivan ni veliki broj sindroma prenaprezanja koji je porastao s 5 u 2016. godini na 11 u 2017. godini te na 9 u 2018. godini. U Primorsko-goranskoj županiji je zabilježen je porast profesionalnih bolesti pod točkom 45. Liste profesionalnih bolest (Zarazne ili parazitske bolesti uzrokovane radom u djelatnostima gdje je dokazan povećan rizik zaraze) zbog epidemije konjunktivitisa koja se pojavila u 2018. godini u Kliničkom bolničkom centru Rijeka.

Tablica 1.1. Raspodjela profesionalnih bolesti u 2018. godini prema županijama

Županija	Oznaka prema Listi profesionalnih bolesti*														
	30.1	36	37.1	37.2	38	41	44	45	47	49.1**	49.2**	52	54	55	Ukupno
Zagrebačka						2			1						3
Krapinsko-zagorska						2									2
Sisačko-moslavačka															0
Karlovačka			1			4									5
Varaždinska						1		1							2
Koprivničko-križevačka															0
Bjelovarsko-bilogorska			1												1
Primorsko-goranska		1	1			3		15				1			21
Ličko-senjska		1						2							3
Virovitičko-podravska															0
Požeško-slavonska						1	1	1							3
Brodsko-posavska															0
Zadarska															0
Osječko-baranjska			2		1	3									6
Šibensko-kninska						1							1		2
Vukovarsko-srijemska			1												1
Splitsko-dalmatinska						3									3
Istarska						4		1							5
Dubrovačko-neretvanska								1							1
Međimurska						2									2
Grad Zagreb			1			9		5	3				1	1	20
UKUPNO	0	2	7	0	1	35	1	26	4	0**	0**	1	2	1	80

*	Profesionalna bolest
30.1	Bolesti uzrokovane aromatskim aminima ili aromatskim hidrazinima ili njihovim halogeniranim, fenolnim, nitritnim, nitratnim ili sulfoniranim derivatima
36	Naglušost ili gluhoća uzrokovana bukom
37.1	Bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na ruke (oštećenja perifernih žila i živaca, kostiju, zglobova, tetiva i okolozglobnih tkiva)
37.2	Bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na cijelo tijelo (oštećenja intervertebralnog diska slabinske kralježnice)
38	Bolesti uzrokovane ionizirajućim zračenjem
41	Sindromi prenaprezanja uzrokovani kumulativnom traumom (ponavljajući pokreti, primjena sile, nefiziološki položaj, vibracije, pritisak)
44	Zarazne ili parazitske bolesti prenesene na čovjeka sa životinja ili životinjskih ostataka
45	Zarazne ili parazitske bolesti uzrokovane radom u djelatnostima gdje je dokazan povećan rizik zaraze
47	Bolesti kože uzrokovane tvarima kojima je znanstveno potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje, nespomenutim u drugim zaglavljima
49.1**	Bolesti dišnog sustava uzrokovane azbestozom
49.2**	Mezoteliom seroznih membrana uzrokovan azbestom
49.3**	Malignom pluća, bronha i grkljana uzrokovan azbestom
54	Astma uzrokovana udisanjem tvari kojima je potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje
55	Alergijski rinitis uzrokovan udisanjem tvari koje su priznate kao uzročnici alergije i koje su karakteristične za radni proces

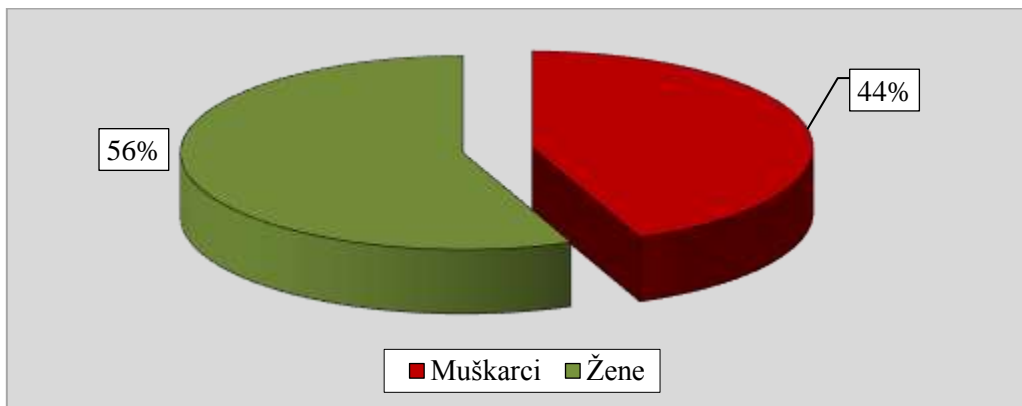
* = Oznaka prema Listi profesionalnih bolesti

** = Profesionalne bolesti uzrokovane azbestom zasebno su analizirane u Registru profesionalnih bolesti izazvanih azbestom

1.4. Karakteristike oboljelih od profesionalnih bolesti

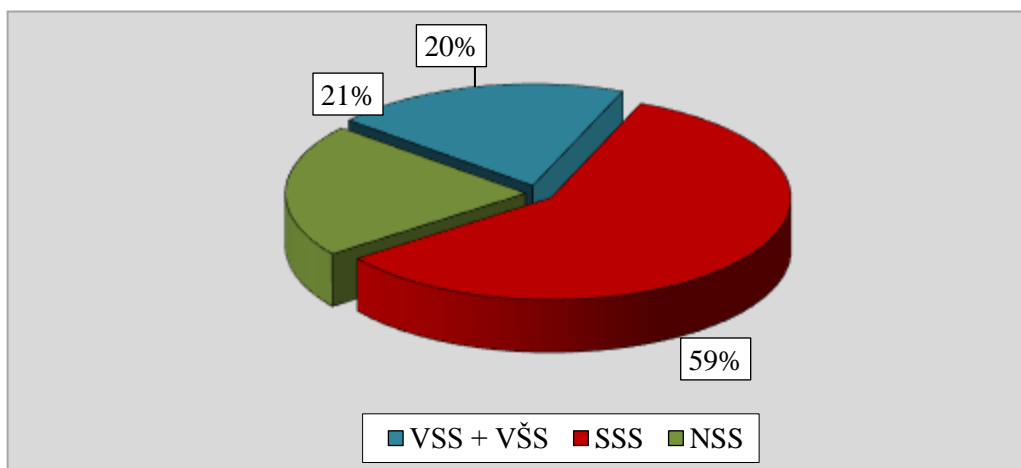
1.4.1. Dob i spol oboljelih od profesionalnih bolesti

U Registru profesionalnih bolesti za 2018. godinu upisane su 80 profesionalne bolesti (kad se izuzmu profesionalne bolesti uzrokovane azbestom). Distribuciju oboljelih od profesionalnih bolesti prema spolu prikazuje slika 1.3. U ukupnom broju oboljelih od profesionalnih bolesti ukupno ima 45 (56%) žena i 35 (44%) muškaraca. Veći udio žena oboljelih od profesionalnih bolesti od muškaraca posljedica je činjenice da je u radnoj populaciji sve veći udio žena i da su u velikoj mjeri zaposlene upravo u onim djelatnostima gdje je povećan rizik za nastanak čestih profesionalnih bolesti kao što su sindromi prenaprezanja, zarazne bolesti i bolesti kože.

Slika 1.3. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalnih bolesti u 2018. godini prema spolu

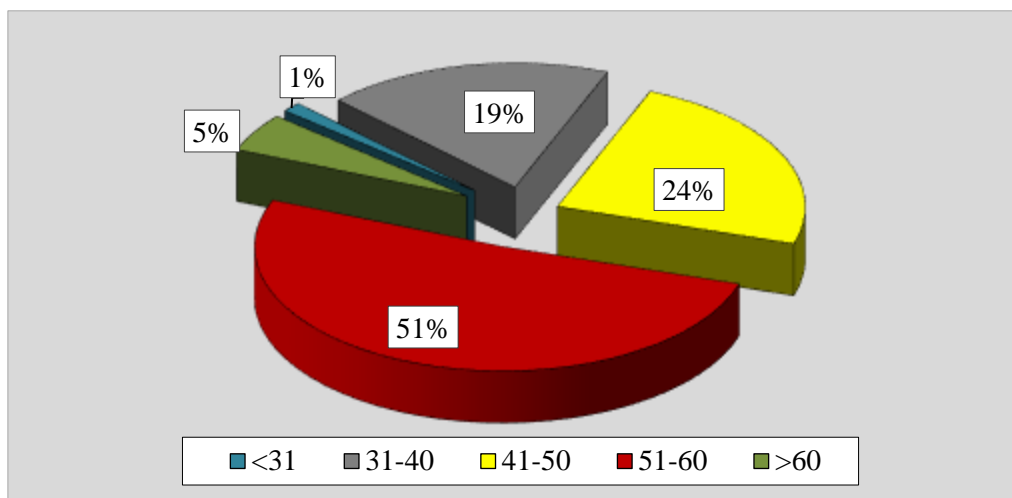
Od ukupnog broja radnika oboljelih od profesionalnih bolesti, s visokom i višom stručnom spremom bilo je 16 (20%) oboljelih radnika, sa srednjom stručnom spremom 47 (59%) i s niskom ili bez stručne spreme 17 (21%) oboljela radnika (slika 1.4.). S time u svezi, vidljivo je iz slike 1.4. da su opasni radni uvjeti generirali najviše profesionalnih bolesti upravo u poslovima srednje stručne spreme koja je i najzastupljenija među zaposlenima u RH. U odnosu na prethodnu godinu došlo je do pomaka udjela profesionalnih bolesti u niskoj stručnoj spremlu u korist srednje stručne spreme.

Slika 1.4. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalnih bolesti u 2018. godini prema izobrazbi

Za potrebe Registra oboljelih od profesionalnih bolesti analiziraju se i podaci o dobnoj strukturi oboljelih, odnosno prosječna dob u trenutku dijagnosticiranja profesionalne bolesti. U 2018. godini srednja dob oboljelih od profesionalnih bolesti, ali bez dijagnoza vezanih za azbest je 49.15 godina. U 2017. godini srednja dob oboljelih od profesionalne bolesti bila je 47.81 godina, u 2016. godini bila je

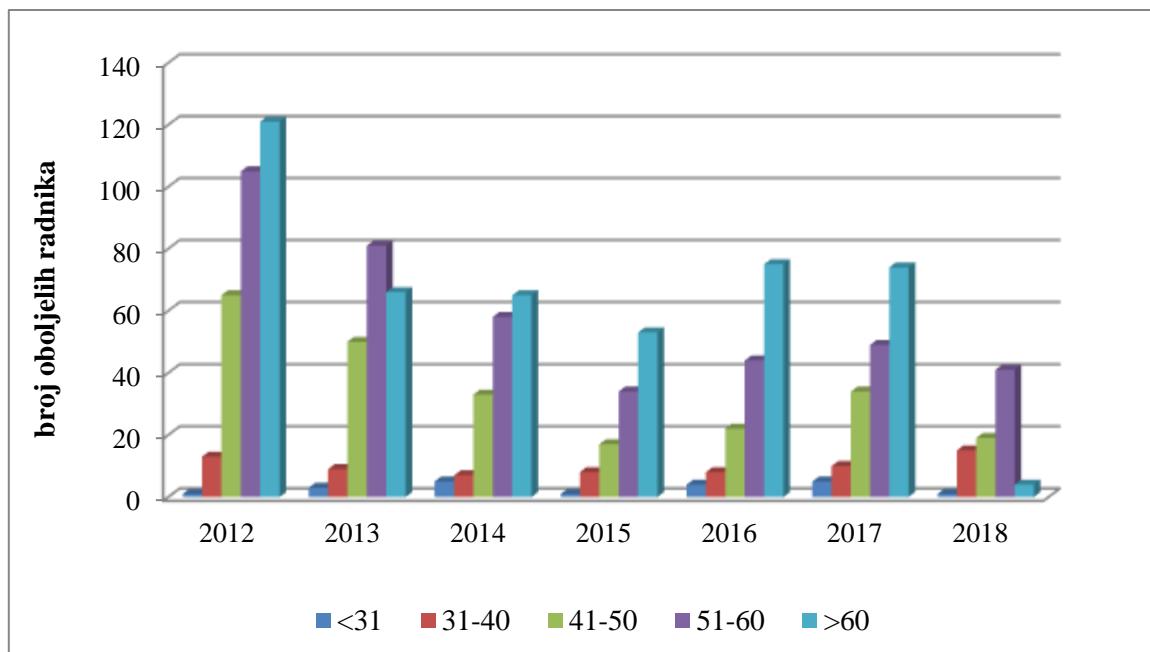
59,42 godine, u 2015. godini 59,55 godina, u 2014. godini 48,34 godina, u 2013. godini 56,4 godine, dok je u 2012. godini bila 58,7 godina, a u 2011. godini 59,2 godina. Pojava profesionalne bolesti u ranijoj dobi očekivana je budući da u analizu nisu uključene profesionalne bolesti izazvane azbestom, za koje je karakteristično da se dijagnosticiraju u starijoj dobi.

Slika 1.5. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalnih bolesti (bez bolesti uzrokovanih azbestom) u 2018. godini prema životnoj dobi

Na slici 1.5. prikazana je raspodjela oboljelih od profesionalnih bolesti prema dobi. Uočava se da je čak 51% radnika upravo u skupini čija je životna dob preko 51-60 godina života, odnosno u onoj dobi kada u postupku priznavanja profesionalne bolesti nije teško zadovoljiti kriterij duljine izloženosti određenoj štetnosti ili naporu. Sljedeća skupina u dobi između 41. i 50. godine života (24%). Sljedeća po broju profesionalnih bolesti je skupina radnika dobi od 31 do 40 godina gdje je utvrđen relativno mali broj profesionalnih bolesti (19%). U 2016. godini čak je 49% radnika s priznatom profesionalnom bolesti bilo starije od 60 godina, uz napomenu da se u velikoj mjeri radilo o umirovljenicima koji svoja prava na temelju priznavanja profesionalne bolesti uzrokovane azbestom potražuju po posebnim propisima, a uz to poznato je da se učinci izloženosti vlaknima azbesta ispoljavaju najčešće tek nakon duge višegodišnje latencije.

Dobnu strukturu oboljelih od profesionalnih bolesti u posljednjih sedam godina prikazuje slika 1.6. Vidljivo je kako je prosječna dob u trenutku dijagnosticiranja i priznavanja profesionalne bolesti visoka. Iako bi se uzrok tome mogao tražiti u sve boljim radnim uvjetima u kojima sve kasnije nastaju oštećenja zdravlja, na jednaki ga način treba potražiti u potrebi za održanjem egzistencije te sve težom mogućnošću zapošljavanja s preostalom radnom sposobnošću iz čega proizlazi potreba za zadržavanjem radnog odnosa pod svaku cijenu, čak i u slučaju bolesti. Još jedan bitni uzrok ovakve situacije nalazi se u činjenici da liječnici obiteljske medicine kao i liječnici drugih specijalnosti često ne pomišljaju da je riječ o promjenama zdravlja uzrokovanim radom na pojedinom radnom mjestu. Isto tako, ovoj situaciji doprinosi i teža dostupnost specijaliste medicine rada. Naime, osobe koje rade na radnim mjestima koja prema procjeni rizika nisu svrstana u poslove s posebnim uvjetima rada ne idu na periodičke preglede kod specijaliste medicine rada, a sam specijalist medicine rada nije u sustavu zdravstva prepoznat kao sudionik u specijalističko konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti. Takvi slučajevi specijalističko-konzilijarnog rada u medicini rada su toliko sporadični da nemaju utjecaj na otkrivanje novih slučajeva profesionalnih bolesti.

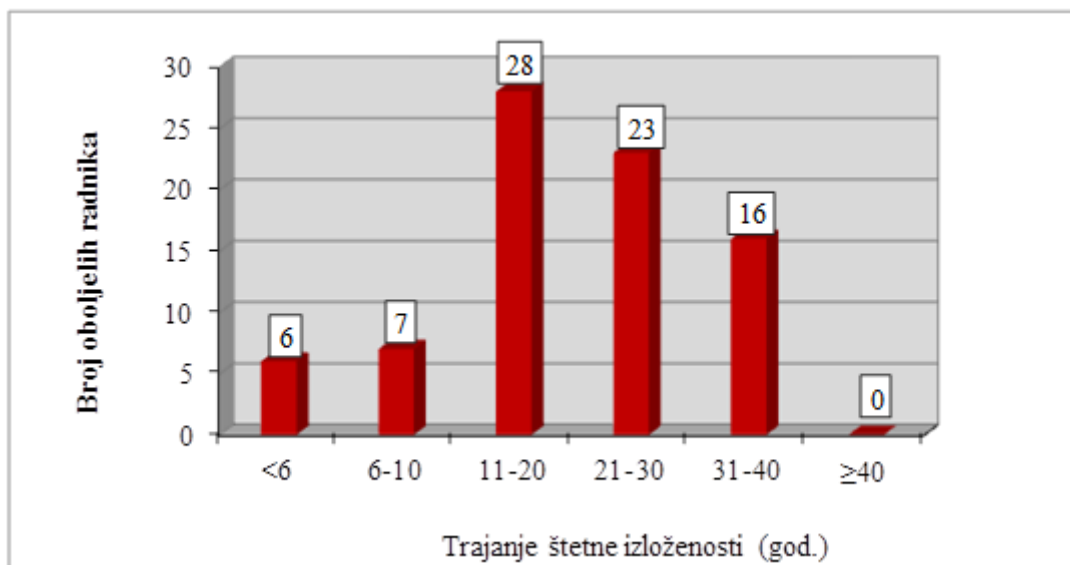
Slika 1.6. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalnih bolesti prema životnoj dobi u posljednjih sedam godina - uključujući profesionalne bolesti uzrokovane azbestom

Nadalje, s obzirom na mogućnost uvida u kompletnu medicinsku i ostalu dokumentaciju temeljem koje se provodi priznavanje profesionalne etiologije bolesti, nameće se zaključak da se radnici javljaju sve kasnije od početka tegoba, tj. tek onda kada je bolest potrebno liječiti dulje, a dijagnostiku provoditi kompliciranijim, financijski i stručno zahtjevnijim metodama. Osim toga, najveći broj oboljelih najčešće dolaze iz niže i srednje obrazovne skupine zanimanja djelatnosti šumarstva i proizvodnje, pa zbog toga vrlo često preostalu radnu sposobnost ne mogu s uspjehom plasirati na tržište rada.

1.4.2. Radni staž oboljelih od profesionalnih bolesti

Raspodjela oboljelih od profesionalnih bolesti prema duljini ekspozicijskog radnog staža, tj. radnog staža provedenog u radnom procesu koji je uzrokovao bolest prikazana je slikom 1.7. dodatno, u Tablici 1.2., usporedno sa NKD i duljinom trajanja ekspozicijskog staža prikazan je broj profesionalnih bolesti te vrsta štetnosti i napora koja se nalazi u podlozi pojedinog slučaja nastale profesionalne bolesti.

Prosječni radni staž radnika oboljelih od profesionalnih bolesti na radnom mjestu koje je uzrokovalo profesionalnu bolest iznosi 20,35 godina. Najveći broj profesionalnih bolesti zabilježen je u skupini radnika s radnim stažem od 11-20 godina, a skoro je jednak broj i onih radnika koji imaju 21-30 godina radnog staža što odgovara činjenici da je velik udio profesionalnih bolesti za čiju je pojavu potrebna dulja izloženost, kao što su sindromi prenaprezanja. Obično u toj skupini nalazimo oštećenja zdravlja koja bitno narušavaju kvalitetu života i radnu sposobnost pa radnik naprosto nema izbora već pokrenuti postupak utvrđivanja profesionalne etiologije bolesti i često ocjenu radne sposobnosti u sklopu mirovinskog osiguranja. Činjenica da je najviše oboljelih od profesionalnih bolesti upravo u dobi od 51-60 godina i 41-50 godina govori u prilog činjenici da su u Hrvatskoj i dalje profesionalnim bolestima zahvaćeni najviše radno sposobni muškarci i žene u najproduktivnijim godinama radnog vijeka i života.

Slika 1.7. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalne bolesti u 2018. godini prema duljini ekspozicijskog radnog staža (bez bolesti uzrokovanih azbestom)

Podaci poput ovih, koji ukazuju da se profesionalne bolesti javljaju kod osoba s radnim stažem od 11-30 godina ukazuje na činjenicu da su zakazale mjere prevencije na radnom mjestu (tehničke mjere i mjere zaštite kod osoba s duljim radnim stažem). Dodatno, ovi podaci ukazuju i na to da su zdravstveni pregledi kao mjera prevencije postigli maksimum svoje učinkovitosti tijekom niza godina istovjetnog pristupa prevenciji te da nisu dostatni u sprječavanju novih slučajeva profesionalnih bolesti.

Tablica 1.2. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalne bolesti u 2018. godini prema trajanju štetne izloženosti, djelatnosti i vrsti štetnosti i napora (bez bolesti uzrokovanih azbestom)

Trajanje štetne izloženosti (god.)	Djelatnost-NKD 2007.*	Vrsta štetnosti i napora	Točka čl. 3. Zakona (NN 107/07)	Broj oboljelih radnika po vrsti štetnosti u NKD	Ukupan broj oboljelih radnika
< 6	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Mikroorganizmi	45	4	6
	Prijevoz i skladištenje	Mikroorganizmi	45	2	
6-10	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Mikroorganizmi	45	3	7
	Prerađivačka industrija	Alergeni i nadražljivci kože	47	1	
	Građevinarstvo	Alergeni i nadražljivci kože	47	1	
	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	Kumulativna trauma	41	1	
	Javna uprava i obrana; obavezno soc. osiguranje	Kumulativna trauma	41	1	
11-20	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Vibracije koje se prenose preko ruke, šake i na cijelo tijelo	37.1	4	28
		Kumulativna trauma	41	4	
	Prerađivačka industrija	Kumulativna trauma	41	8	
		Organske prašine	54	1	
		Organske prašine	55	1	
	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Mikroorganizmi	45	4	
		Alergeni i nadražljivci kože	47	1	
	Građevinarstvo	Kumulativna trauma	41	1	
	Informacije i komunikacije	Kumulativna trauma	41	1	
	Javna uprava i obrana; obavezno soc. osiguranje	Kumulativna trauma	41	1	
	Obrazovanje	Kumulativna trauma	41	1	
Umjetnost, zabava i rekreacija	Kumulativna trauma	41	1		

21-30	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Vibracije koje se prenose preko ruke, šake i na cijelo tijelo	37.1	3	23
		Kumulativna trauma	41	1	
		Mikroorganizmi	44	1	
	Prerađivačka industrija	Kumulativna trauma	41	3	
		Buka	36	1	
	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Mikroorganizmi	45	6	
	Javna uprava i obrana; obavezno soc. osiguranje	Kumulativna trauma	41	6	
Obrazovanje	Prašina	52	1		
Umjetnost, zabava i rekreacija	Kumulativna trauma	41	1		
31-40	Prerađivačka industrija	Buka	36	1	16
		Kumulativna trauma	41	1	
		Prašine	54	1	
	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Mikroorganizmi	45	7	
		Kumulativna trauma	41	1	
		Ionizirajuće zračenje	38	1	
	Opskrba el. energijom, plinom, parom i klimatizacija	Kumulativna trauma	41	1	
	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	Kumulativna trauma	41	1	
	Informacije i komunikacije	Kumulativna trauma	41	1	
Javna uprava i obrana; obavezno soc. osiguranje	Kumulativna trauma	41	1		
				80	

1.5. Gospodarstvene djelatnosti, zanimanja i štetni radni uvjeti – uzroci profesionalnih bolesti

1.5.1. Gospodarstvene djelatnosti

Broj profesionalnih bolesti u 2018. godini bitno se razlikovao po pojedinim gospodarstvenim djelatnostima koje su klasificirane prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, a prikazane su u tablici 1.3. Broj profesionalnih bolesti na 100 000 zaposlenih (stopa na 100 000 zaposlenih) u pojedinoj djelatnosti kretala se od 0,46 do 27,15 s prosječnom vrijednosti 5,69 (tablica 1.3.). U izračun nisu uključene profesionalne bolesti uzrokovane izloženošću azbestnim vlaknima.

Tablica 1.3. Broj profesionalnih bolesti u 2018. godini prema gospodarstvenim djelatnostima i stopa na 100 000 zaposlenih u djelatnosti (bez bolesti uzrokovanih azbestom)

	Djelatnost – NKD 2007*	Broj profesionalnih bolesti	Stopa na 100 000 zaposlenika u djelatnosti
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	13	25,88
B	Rudarstvo i vađenje	0	0
C	Prerađivačka industrija	18	7,47
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1	7,24
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	0	0
F	Građevinarstvo	2	2,13
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	1	0,46
H	Prijevoz i skladištenje	2	2,60
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	1	1,00
J	Informacije i komunikacije	2	5,69
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	0	0
L	Poslovanje nekretninama	0	0
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	0	0
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	0	0
O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje	8	7,10
P	Obrazovanje	2	1,81
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	27	27,15
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	2	7,60
S	Ostale uslužne djelatnosti	1	3,14
T	Djelatnosti kućanstva kao poslodavca; djelatnosti kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	0	0
U	Djelatnosti izvan teritorijalnih organizacija i tijela	0	0
	Ukupno	80	5,69

* Gospodarstvene djelatnosti prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti

Tablica 1.4. Broj profesionalnih bolesti u 2018. godini prema gospodarstvenim djelatnostima,

prosječnom trajanju ekspozicijskog staža i stopi na 100 000 zaposlenih u djelatnosti (bez bolesti uzrokovanih azbestom)

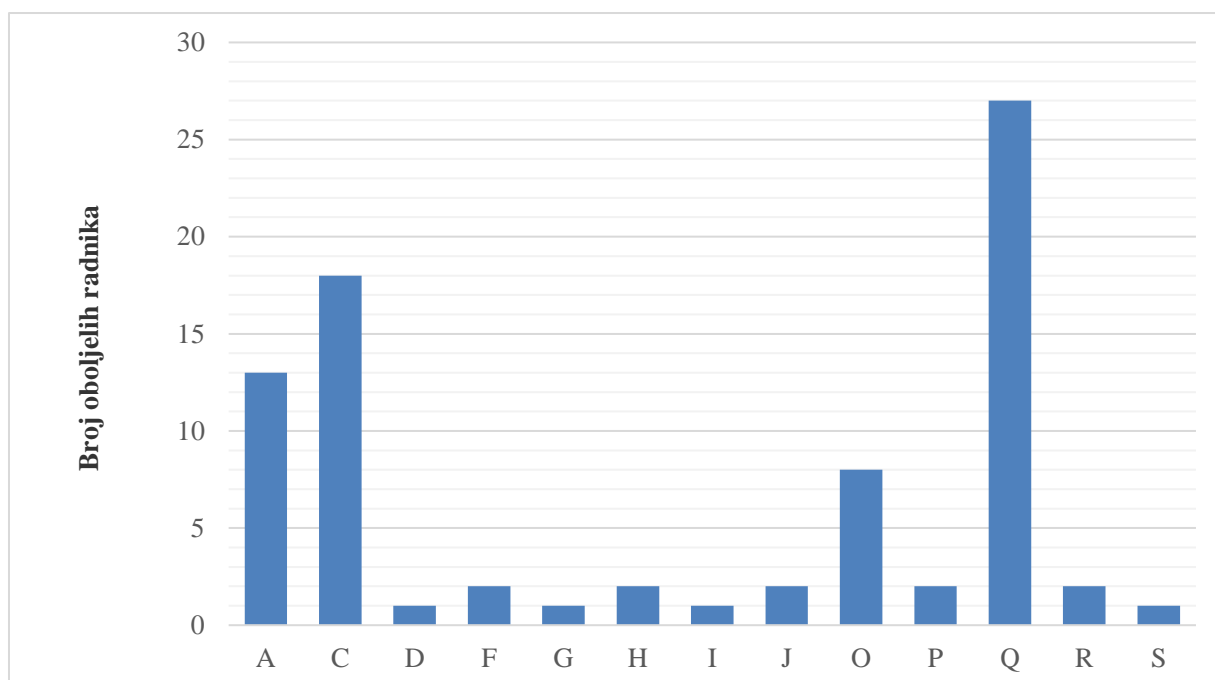
NKD	Djelatnost –NKD 2007*	Prosječno trajanje ekspozicijskog staža	Broj profesionalnih bolesti	Stopa na 100 000 zaposlenika u djelatnosti
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	19,85	13	25,88
C	Prerađivačka industrija	20,33	18	7,47
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	39	1	7,24
F	Građevinarstvo	12,5	2	2,13
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	10	1	0,46
H	Prijevoz i skladištenje	1	2	2,60
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	35	1	1,00
J	Informacije i komunikacije	25	2	5,69
O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje	24,25	8	7,10
P	Obrazovanje	20,5	2	1,81
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	20,33	27	27,15
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	24,50	2	7,60
S	Ostale uslužne djelatnosti	10	1	3,14
	Ukupno	20,35	80	5,69

* Gospodarstvene djelatnosti prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti

U tablici 1.3. i 1.4. izračunate su stope profesionalnih bolesti na 100 000 zaposlenika u djelatnosti. Prikazane su u prerađivačkoj djelatnosti bez profesionalnih bolesti uzrokovanih izloženošću azbestnim vlaknima.

Najveći broj profesionalnih bolesti proizlazi iz djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (27) a i najveća stopa pronalazi se upravo u toj djelatnosti (27,15). U ukupnom broju profesionalnih bolesti zatim slijedi prerađivačka industrija (18), no izraženo stopom (7,47) ta se djelatnost nalazi tek na četvrtom mjestu. Prije nje su, na drugom mjestu, poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo sa stopom 25,88, a na trećem mjestu umjetnost, zabava i rekreacija sa stopom 7,60.

Slika 1.8. prikazuje raspodjelu oboljelih od profesionalnih bolesti u Hrvatskoj prema granama djelatnosti, izuzevši iz prikaza bolesti uzrokovane izloženošću azbestnim vlaknima, iz koje izlazi na vidjelo veliki udio profesionalnih bolesti u trima već spomenutim djelatnostima.

Slika 1.8. Raspodjela profesionalnih bolesti prema gospodarstvenim djelatnostima u 2018. godini (bez bolesti uzrokovanih azbestom)

1.5.2. Zanimanja

Po broju profesionalnih bolesti kao i po stopi na 100 000 zaposlenih, najzastupljenija zanimanja su u skupini tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice. Najviše oboljelih od profesionalnih bolesti prema zanimanju je među tehničarima/tehničarkama i stručnim suradnicima/stručnim suradnicama, zanimanjima u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji te među administrativnim službenicima/administrativnim službenicama. Poredak je nešto drukčiji kada je riječ o stopama; nakon poljoprivrednika/poljoprivrednica, šumara/šumarke, ribara/ribarki i lovaca/lovkinja slijede tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice te zatim zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji. U tablicama 1.5. i 1.6. prikazana je raspodjela profesionalnih bolesti u pojedinim zanimanjima klasificiranim prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja (NN 147/10).

Tablica 1.5. Broj profesionalnih bolesti u 2018. godini prema zanimanjima (bez bolesti uzrokovanih azbestom)

Rod	Zanimanje - NKZ	Broj profesionalnih bolesti	Stopa na 100 000 zaposlenika u zanimanju
1	Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice, i direktori/direktorice	0	0
2	Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	8	3,34
3	Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	20	9,80
4	Administrativni službenici/administrativne službenice	13	9,24
5	Uslužna i trgovačka zanimanja	4	1,51
6	Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke i ribari/ribarke, lovci/lovkinje	7	9,95
7	Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	16	9,64
8	Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice strojeva	6	4,22
9	Jednostavna zanimanja	6	5,76
0	Vojna zanimanja	0	0
	Ukupno	80	5,69

Tablica 1.6. Broj profesionalnih bolesti u 2018. godini prema zanimanjima i vrstama štetnosti (bez bolesti uzrokovanih azbestom)

Rod	Zanimanje - NKZ	Vrsta štetnosti i napora	Broj profesionalnih bolesti	Stopa na 100 000 zaposlenika u zanimanju
1	Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice, i direktori/direktorice		0	0
2	Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	Mikroorganizmi	7	2,93
		Ionizirajuće zračenje	1	0,42
3	Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	Mikroorganizmi	15	7,35
		Kumulativna trauma	3	1,47
		Alergeni i nadražljivci kože	1	0,49
		Prašine	1	0,49

4	Administrativni službenici/administrativne službenice	Kumulativna trauma	13	9,24
5	Uslužna i trgovačka zanimanja	Kumulativna trauma	2	0,75
		Mikroorganizmi	1	0,38
		Alergeni i nadražljivci kože	1	0,38
6	Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke i ribari/ribarke, lovci/lovkinje	Kumulativna trauma	4	5,69
		Vibracije koje se prenose preko ruke, šake i na cijelo tijelo	3	4,26
7	Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	Kumulativna trauma	6	3,61
		Mikroorganizmi	3	1,81
		Prašine	3	1,81
		Buka	2	1,20
		Alergeni i nadražljivci kože	2	1,20
8	Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice strojeva	Vibracije koje se prenose preko ruke, šake i na cijelo tijelo	4	2,81
		Kumulativna trauma	2	1,41
9	Jednostavna zanimanja	Kumulativna trauma	5	4,80
		Mikroorganizmi	1	0,96
0	Vojna zanimanja		0	0
	Ukupno		80	5,69

1.5.3. Štetni radni uvjeti

Opasni i štetni radni uvjeti koji su uzrokovali profesionalne bolesti navedeni su u tablici 1.7. Uzimajući u obzir kriterije Zakona (NN 107/07) to su na prvom mjestu statodinamička opterećenja u vidu kumulativne traume, zatim mikroorganizmi kao uzročnici bolesti, te vibracije.

Tablica 1.7. Vrste štetnosti u 2018. godini koje su uzrokovale profesionalne bolesti prema Zakonu o listi profesionalnih bolesti (bez profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom)

Vrsta štetnosti i napora	Točka čl. 3. Zakona (NN 107/07)	Broj profesionalnih bolesti
Buka	36	2
Vibracije koje se prenose preko ruke, šake i na cijelo tijelo	37.1	7
Ionizirajuće zračenje	38	1
Kumulativna trauma	41	35
Mikroorganizmi	44, 45	27
Alergeni i nadražljivci kože	47	4
Organske prašine	52, 54, 55	4
UKUPNO		80

1.5.4. Uzroci profesionalnih bolesti prema europskoj statistici

Europska statistika za profesionalne bolesti (European Occupational Diseases Statistics – EODS) prati niz parametara koji se prate i u našoj nacionalnoj statistici (dob, spol, zanimanje oboljelog radnika, gospodarstvena djelatnost poslodavca, oznaka profesionalne bolesti prema 10. Međunarodnoj klasifikaciji bolesti i srodnih zdravstvenih problema). Međutim, europska statistika zahtijeva praćenje radnih uvjeta koji su doveli do profesionalne bolesti pomoću posebnih klasifikacija. Tako se izloženost štetnim radnim uvjetima izražava u šest kategorija koje obuhvaćaju kemijske tvari, fizikalne štetnosti, biološke štetnosti, biomehaničke opasnosti, psihosocijalne faktore i industrijske faktore, materijale i produkte. Analiza štetnih radnih uvjeta uključuje i podatke o produktu ili gotovom proizvodu koji sadrži štetnost koja je uzrok profesionalne bolesti. U tablici 1.8. i 1.9. prikazani su izloženost štetnostima koji su uzrokovali profesionalnu bolest i produkt koji sadrži navedenu štetnost.

Tablica 1.8. Štetna izloženost i produkt koji su uzrokovali profesionalnu bolest u 2018. godini, prema EODS statistici (bez profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom)

Izloženost		Produkt		Broj prof. bolesti
1113010000	Aluminij	X99	Ostale kategorije	1
1999999999	Ostali kemijski agensi	C13	Građevinski materijal	1
2001010001	Buka (kontinuirana, diskontinuirana ili u tekućini)	X99	Ostale kategorije	2
2002000000	Mehaničke vibracije	X99	Ostale kategorije	8
2040000000	Materijali koji uzrokuju oštećenje kože i dovode do dermatitisa	C09	Sredstva za pranje i čišćenje	1
2005000000	Ekstremna vlažnost	X99	Ostale kategorije	1
2009000000	Ionizirajuće zračenje	D60	Radioaktivni agensi	1
3101130000	Mikobakterije	E66	Pacijent	3
3101430000	Rikecija	E55	Domaće životinje	3
3101610000	Stafilokok	E66	Pacijent	1
3200000000	Virusi	E66	Pacijent	17
3200090001	Virus hepatitisa B	E66	Pacijent	1
3200130000	Paramiksovirusi	E66	Pacijent	1
3300000000	Paraziti	E66	Pacijent	1
3501080100	Drvne prašine	X99	Ostale kategorije	1
3501080202	Brašno	X99	Ostale kategorije	2
3610010000	Organske prašine životinjskog porijekla	E57	Produkti životinjskog porijekla	1
4000020000	Ponavljanje kretnje kod rada	X99	Ostale kategorije	33
4000040000	Različiti pokreti	X99	Ostale kategorije	1
				80

Tablica 1.9. Analiza izloženosti s obzirom na produkt koji je uzrokovao profesionalnu bolest u 2018. godini, prema EODS statistici (bez profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom)

Produkt		Izloženost		Broj prof. bolesti
C09	Sredstva za pranje i čišćenje	2040000000	Materijali koji uzrokuju oštećenje kože i dovode do dermatitisa	1
C13	Građevinski materijali	1999999999	Ostali kemijski agensi	1
D60	Radioaktivni agensi	2009000000	Ionizirajuće zračenje	1
E55	Domaće životinje	3101430000	Rikecija	3
E57	Produkti životinjskog porijekla	3610010000	Organske prašine životinjskog porjekla	1
E66	Pacijent	3101130000 3101610000 3200000000 3200090001 3200130000 3300000000	Mikobakterije Stafilokok Virusi Virus hepatitisa B Paramiksovirusi Paraziti	24
X99	Ostale kategorije	1113010000 2001010001 2002000000 2005000000 3501080100 3501080202 4000020000 4000040000	Aluminij Buka Mehanička vibracije Ekstremna vlažnost Drvene prašine Brašno Ponavljane kretnje kod rada Različiti pokreti	49
				80

** = Profesionalne bolesti uzrokovane azbestom zasebno su analizirane u Registru profesionalnih bolesti izazvanih azbestom

1.6. Vrste profesionalnih bolesti

Učestalost i vrsta profesionalnih bolesti prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o Listi profesionalnih bolesti prikazana je u tablici 1.10. Predočena je učestalost u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima, klasificiranim prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti.

Tablica 1.10. Broj i vrsta profesionalnih bolesti prema oznakama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o listi profesionalnih bolesti i gospodarstvene djelatnosti (bez profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom)

Djelatnost - NKD	Oznaka prema Zakonu (NN 107/07)*														Ukupno
	30.1	36	37.1	37.2	38	41	44	45	47	49.1*	49.2*	52	54	55	
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo			7			5	1								13
B Rudarstvo i vađenje															0
C Prerađivačka industrija		2				11			2				2	1	18
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija						1									1
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša															0
F Građevinarstvo						1			1						2
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala						1									1
H Prijevoz i skladištenje									2						2
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane						1									1
J Informacije i komunikacija						2									2

K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja																0
L	Poslovanje nekretninama																0
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti																0
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti																0
O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje					8											8
P	Obrazovanje					1						1					2
Q	Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi				1	1		24	1								27
R	Umjetnost, zabava i rekreacija					2											2
S	Ostale uslužne djelatnosti					1											1
T	Djelatnosti kućanstva kao poslodavca; djel. kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe																0
U	Djelatnosti izvan teritorijalnih organizacija i tijela																0
	UKUPNO	0	2	7	0	1	35	1	26	4	0**	0**	1	2	1	1	80

*	Profesionalna bolest
30.1	Bolesti uzrokovane aromatskim aminima ili aromatskim hidrazinima ili njihovim halogeniranim, fenolnim, nitritnim, nitratnim ili sulfoniranim derivatima
36	Naglušost ili gluhoća uzrokovana bukom
37.1	Bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na ruke (oštećenja perifernih žila i živaca, kostiju, zglobova, tetiva i okolozglobnih tkiva)
37.2	Bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na cijelo tijelo (oštećenja intervertebralnog diska slabinske kralježnice)
38	Bolesti uzrokovane ionizirajućim zračenjem
41	Sindromi prenaprezanja uzrokovani kumulativnom traumom (ponavljajući pokreti, primjena sile, nefiziološki položaj, vibracije, pritisak)
44	Zarazne ili parazitske bolesti prenesene na čovjeka sa životinja ili životinjskih ostataka
45	Zarazne ili parazitske bolesti uzrokovane radom u djelatnostima gdje je dokazan povećan rizik zaraze
47	Bolesti kože uzrokovane tvarima kojima je znanstveno potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje, nespomenutim u drugim zaglavljima
49.1**	Bolesti dišnog sustava uzrokovane azbestozom
49.2**	Mezoteliom seroznih membrana uzrokovan azbestom
49.3**	Malignom pluća, bronha i grkljana uzrokovan azbestom
54	Astma uzrokovana udisanjem tvari kojima je potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje
55	Alergijski rinitis uzrokovan udisanjem tvari koje su priznate kao uzročnici alergije i koje su karakteristične za radni proces

* = Točka prema Listi profesionalnih bolesti

** = Profesionalne bolesti uzrokovane azbestom zasebno su analizirane u Registru profesionalnih bolesti izazvanih azbestom

Prema učestalosti u ukupnom broju profesionalnih bolesti na prvom mjestu su sindromi prenaprezanja uzrokovani kumulativnom traumom koji su najčešći u prerađivačkoj industriji, javnoj upravi i obrani, obaveznom socijalnom osiguranju te u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu, odnosno u onim radnim procesima gdje tijekom obavljanja poslova postoje ponavljajući pokreti, pritisak i prisilan položaj tijela.

Po učestalosti zatim slijede zarazne ili parazitske bolesti uzrokovane radom u djelatnostima gdje je dokazan povećan rizik zaraze najčešće u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi te bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na ruke koje su najčešće u poljoprivrednoj djelatnosti, šumarstvu i ribarstvu. Zarazne bolesti se karakteristično najčešće javljaju u djelatnosti zdravstvene zaštite s obzirom daje to djelatnost opterećena visokim rizikom od izloženosti biološkim štetnostima. Vibracijski sindrom uzrokovan vibracijama koje se prenose na ruke i šake iz godine u godinu je stalno prisutan kao profesionalna bolest, a gotovo u pravilu je posljedica rada motornom pilom u šumarstvu.

Nadalje, profesionalne su bolesti analizirane i prema medicinskim dijagnozama klasificiranima sukladno Međunarodnoj klasifikaciji bolesti i srodnih zdravstvenih problema (MKB 10), kao i prema gospodarskim granama razvrstanim prema NKD 2007, uz istodobno praćenje karakteristika oboljelih radnika: prosječnoj dobi u kojoj je dijagnosticirana profesionalna bolest i trajanju ekspozicijskog staža koji je proveden na onom radnom mjestu na kojem je došlo do pojave profesionalne bolesti. Navedena analiza za 2018. godinu prikazana je u tablici 1.11.

Tablica 1.11. Profesionalne bolesti klasificirane prema MKB-10 (bez bolesti uzrokovanih azbestom), karakteristikama radnika i djelatnosti poslodavca

Bolesti prema MKB-10	Prosječna životna dob u trenutku dijagnosticiranja PB (god.)	Prosječno trajanje ekspozicijskog staža u trenutku dijagnosticiranja PB (god.)	Djelatnost - NKD																				Ukupno		
			A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T		U	
Zarazne i parazitarne bolesti	Tuberkuloza A 15.1, A 16.5 i A 18.4	47,23	20,10															3					22		
	Q-groznica A 78			1						2															
	Ospice B 05																			1					
	Hepatitis B B 18.1																			1					
	Akutni epidemijski hemoragijski konjuktivitis B 30.0 i B 30.8																			12					
	Svrab B 86																			1					
Staphylococcus aureus B 95.6																	1								
Bolesti uzrokovane ionizirajućim zračenjem	Refraktarna anemija s viškom blasta u transformaciji D 46.3	59	33															1					1		

Bolesti prema MKB-10		Prosječna životna dob u trenutku dijagnosticiranja PB (god.)	Prosječno trajanje ekspozicijskog staža u trenutku dijagnosticiranja PB (god.)	Djelatnost - NKD																	Ukupno					
				A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q		R	S	T	U	
Bolesti kože	Kontaktni alergijski dermatitis <i>L 23.0, L 23.7, L 24 i L 27.8</i>	42,5	12,5			2			1									1						4		
Bolesti mišićno-koštanog sustava	Lumbargo s išijasom <i>M 51.1</i>	47,80	20,40	1																				5		
	Ostali sinovitis i tenosinovitis <i>M 65.8</i>																		1							
	Sindrom rotacijske manšete <i>M 75.1</i>					1																				
	Kalcificirajući tendinitis ramena <i>M 75.3</i>																	1								
	Medijalni epikondilitis <i>M 77.0</i>					1																				
UKUPNO				13	0	18	1	0	2	1	2	1	2	0	0	0	0	8	2	27	2	1	0	0	80	

Profesionalne bolesti analizirane su i prema zahtjevima europske statistike odnosno prema točkama Europskog popisa profesionalnih bolesti (European schedule of occupational diseases, 2003.) i prikazane su u tablici 1.12.

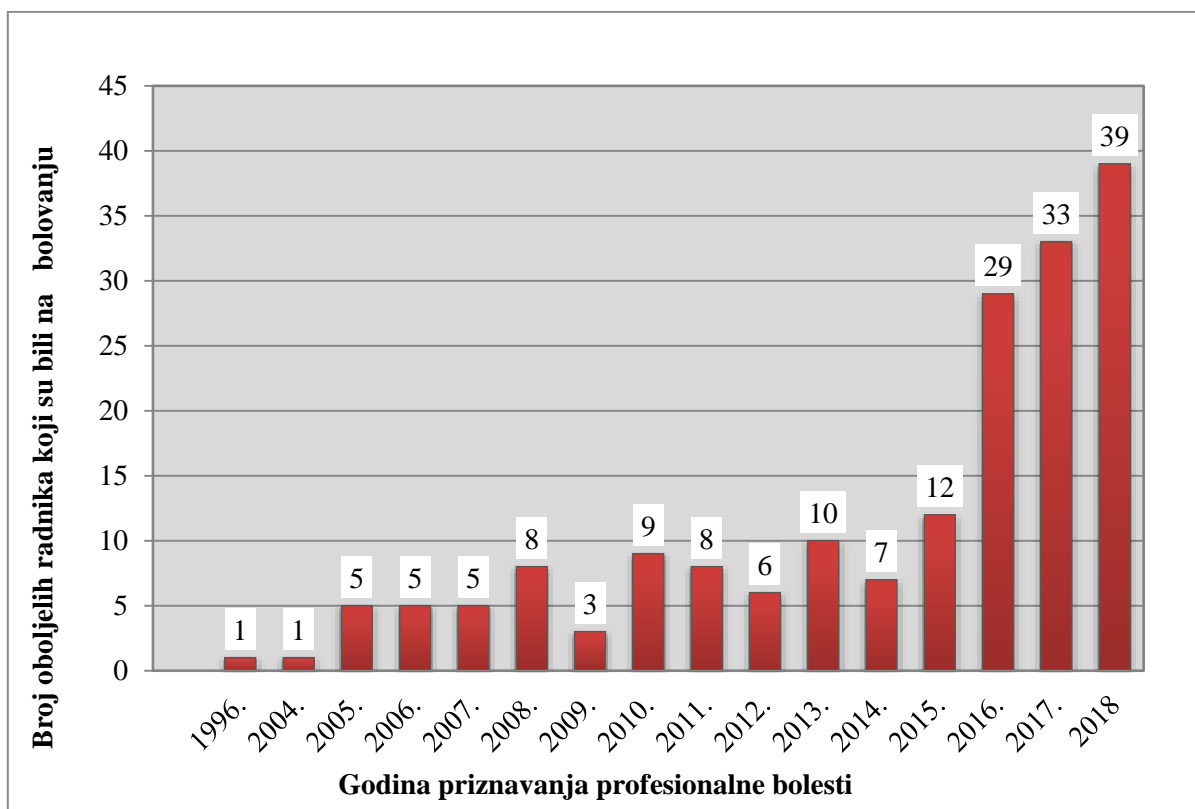
Tablica 1.12. Profesionalne bolesti klasificirane prema Europskom popisu profesionalnih bolesti (Bez profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom)

Šifra EU popisa	Naziv bolesti	Broj profesionalnih bolesti
2.3	Bolesti uzrokovane udisanjem tvari navedenim u ostalim zaglavljima	1
202	Profesionalne bolesti kože uzrokovane tvarima za koje je znanstveno potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje, a koje nisu navedene u drugim zaglavljima	4
304.06	Alergijske astme uzrokovane udisanjem tvari koje su priznate kao uzročnici alergije i koje su karakteristične za radni proces	2
304.07	Alergijski rinitis uzrokovan udisanjem tvari koje su priznate kao uzročnici alergije i koje su karakteristične za radni proces	1
401	Zarazne ili parazitske bolesti prenesene na čovjeka sa životinja ili životinjskih ostataka	3
404	Virusni hepatitis	1
405	Tuberkuloza	3
407	Ostale zarazne bolesti uzrokovane radom u prevenciji bolesti, zdravstvenoj skrbi, njezi u kući i drugim sličnim aktivnostima za koje je dokazan rizik od infekcije	20
503	Naglušost ili gluhoća uzrokovana bukom	2
505.02	Angioneurotske bolesti uzrokovane mehaničkim vibracijama	7
506.21	Bolesti zbog prenaprezanja tetivnih ovojnica	1
506.23	Bolesti zbog prenaprezanja mišićnih i tetivnih hvatišta	2
506.45	Sindrom karpalnog tunela	32
508	Bolesti uzrokovane ionizirajućim zračenjem	1
Ukupno		80

1.7. Privremena radna nesposobnost kao posljedica profesionalnih bolesti

Podaci o privremenoj radnoj nesposobnosti (bolovanju) koja je nastala uslijed profesionalne bolesti dobiveni su od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Radi se o broju dana izostanaka s posla u vremenskom razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2018. godine neovisno o tome kad je Prijava o profesionalnoj bolesti zaprimljena i neovisno o početku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja po istoj. U analizu su uključene sve profesionalne bolesti osim onih uzrokovanih azbestom, jer se kod bolesti uzrokovanih azbestom gotovo u pravilu radi o umirovljenicima.

U 2018. godini su ukupno bila 146 radnika privremeno radno nesposobna zbog profesionalne bolesti. To su svi radnici koji su bili privremeno radno nesposobni zbog profesionalne bolesti, neovisno o godini priznavanja profesionalne bolesti.

Slika 1.9. Broj oboljelih od profesionalne bolesti, koji su u 2018. godini koristili bolovanje, u ovisnosti o godini priznavanja profesionalne bolesti

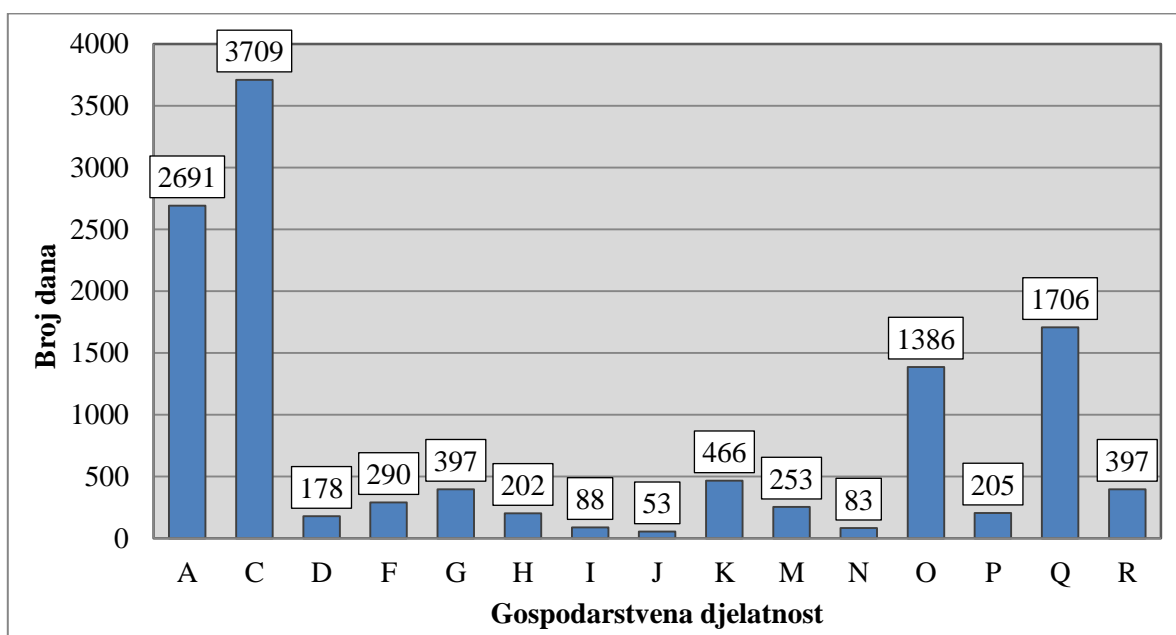
Iz slike 1.9. vidi se da se privremena radna nesposobnost zbog profesionalne bolesti koristi ne samo u godini kad je bolest dijagnosticirana, već i u nizu sljedećih godina.

U 2018. godini radi zdravstvenih problema privremeno radno nesposobni su najvećim dijelom bili radnici kojima je priznata profesionalna bolest u tekućoj godini tj. 2018., zatim slijede 2017., 2016. i 2013. godina. U 2018. godini bilo je ukupno priznato 80 profesionalnih bolesti, ako isključimo oboljele od bolesti uzrokovanih izloženošću azbestnim vlaknima. Od tog broja oboljelih privremeno radno nesposobna bila su 39 radnika. Jasno je kako nisu svi radnici kod kojih je dijagnosticirana profesionalna bolest izbivali s radnog mjesta, a razlozi mogu biti različiti. Neki su od njih u međuvremenu postali umirovljenici, neki nisu koristili pravo na privremenu radnu nesposobnost iako imaju zdravstvene tegobe, jer se boje otkaza ugovora o radu, a neki su bili privremeno nesposobni za rad tijekom postupka priznavanja profesionalne etiologije bolesti. U posljednjoj grupi radnika velik je broj onih kod kojih je

bolovanje završilo i prije nego li je priznata profesionalna bolest, npr. kao što je slučaj s profesionalnim zaraznim bolestima. Naime, kada se radi o zaraznim bolestima pod točkom Liste 44 ili 45 često puta osoba je izliječena od bolesti profesionalne etiologije i nestao je razlog privremene nesposobnosti za rad po profesionalnoj bolesti u trenutku priznavanja profesionalne bolesti. Također, valja imati na umu da određeni broj radnika promijeni radno mjesto na kojem su oboljeli te su nastavili s radom na novom radnom mjestu gdje ne dolazi do pogoršanja zdravlja niti ima potrebe za liječenjem po dijagnozama priznate profesionalne bolesti.

Ukupan broj dana privremene radne nesposobnosti zbog profesionalne bolesti u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima prikazuje slika 1.10.

Slika 1.10. Broj dana privremene radne nesposobnosti zbog profesionalne bolesti u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima

*Gospodarstvene djelatnosti prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti

	Naziv djelatnosti-NKD 2007
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
C	Prerađivačka industrija
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
E	Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom
F	Građevinarstvo
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala
H	Prijevoz i skladištenje
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
J	Informacije i komunikacije
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje
P	Obrazovanje
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
R	Umjetnost, zabava i rekreacija
S	Ostale uslužne djelatnosti

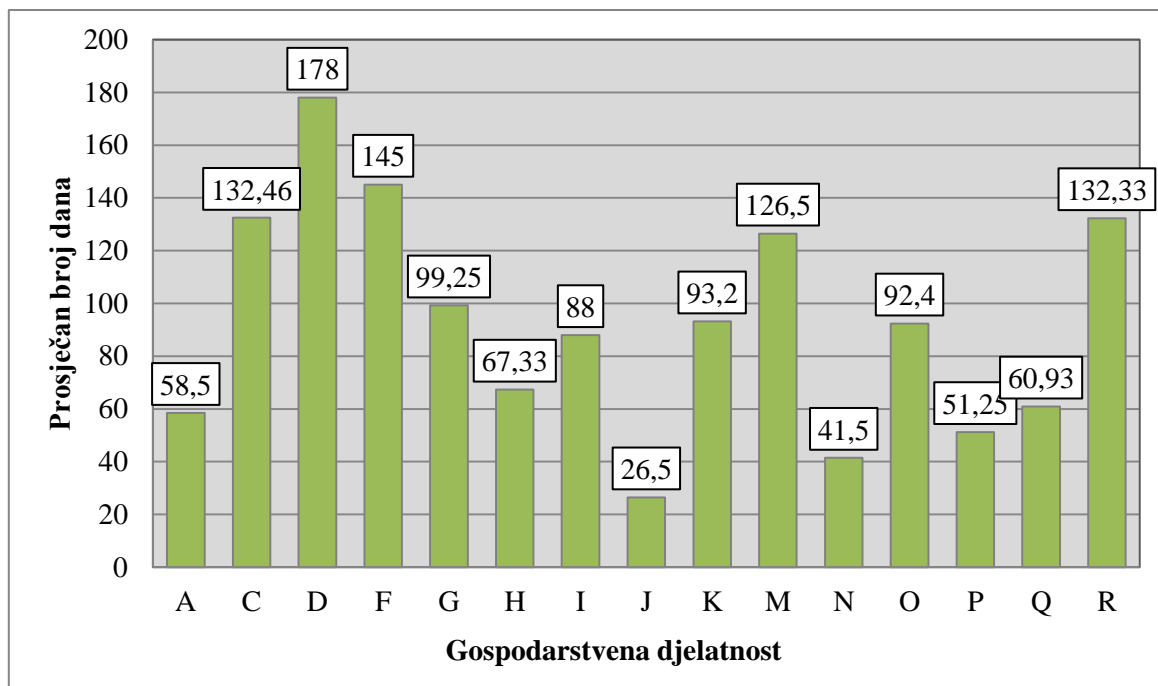
Najveći je broj dana privremene radne nesposobnosti u djelatnosti prerađivačke industrije. Značajan broj dana privremene radne nesposobnosti zabilježen u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. Radi se prvenstveno o radnicima sjekačima motornom pilom kod kojih je utvrđen profesionalni vibracijski sindrom prerađivačkoj industriji. Nakon toga slijedi djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. U prerađivačkoj industriji najučestalije dijagnoze dolaze iz spektra sindroma prenaprezanja kod kojih su smetnje u trenutku priznavanja značajno izražene, a liječenje često kirurško uz dugotrajan postupak rehabilitacije. Ovo je ujedno i grupa poremećaja koji bitno narušavaju radnu sposobnost pa se često radnik ne može vratiti na radno mjesto na kojem je radio prije liječenja. Utjecaj na duljinu trajanja bolovanja svakako imaju i nadležno zakonodavstvo prema kojem nakon 12 mjeseci bolovanja osiguranik bude upućen na vještačenje radne sposobnosti u Zavod za vještačenje, rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i da tek po isteku 6 mjeseci privremene nesposobnosti za rad osiguratelj omogućuje rad na pola radnog vremena tijekom 2 mjeseca. Uz navedene razloge, bitna je činjenica da u cijeli postupak ocjene radne sposobnosti i rehabilitacije te povratka na radno mjesto nije uključen nadležni specijalist medicine rada obzirom da u ovom dijelu nije dio sustava u zdravstvenom osiguranju na način poput ostalih specijalista uključenih u liječenje i rehabilitaciju oboljelih radnika.

Na slici 1.11. prikazan je prosječan broj dana privremene radne nesposobnosti vezan uz profesionalnu bolest u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima. Prosječno najveći broj od 178 dana privremene radne nesposobnosti zabilježen je u djelatnosti opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom i odnosio se na samo jedan slučaj priznate profesionalne bolesti. Slijedi djelatnost građevinarstva s prosječnim brojem od 145 dana, te se u tom slučaju radi o dva slučaja priznate profesionalne bolesti.

Iz Izvješća o poslovanju Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za 2017. godinu razvidno je da prosjek trajanja privremene radne nesposobnosti iznosi 15,90 dana. Prosječan broj dana privremene radne nesposobnosti zbog profesionalne bolesti daleko je duži i iznosi 83,5 dana. Iako je broj radnika oboljelih od profesionalne bolesti mali u usporedbi s brojem radno sposobne populacije, uzevši da su dani bolovanja po profesionalnoj bolesti prikazani i u prosječnom trajanju bolovanja u 2017. godini, ne smiju se zaboraviti slijedeće činjenice:

- radni uvjeti u Hrvatskoj redovito generiraju poremećaje zdravlja koji bitno narušavaju ne samo radnu sposobnost već i kvalitetu života radnika i time utječu i na kvalitetu života čitave obitelji;
- najlakše je „izmjeriti“ učinak radnih uvjeta u vidu profesionalnih bolesti jer je sustav utvrđivanja profesionalnih bolesti u Hrvatskoj egzaktna, lista profesionalnih bolesti je zatvorenog tipa i postoji jasno razgraničenje između promjena zdravlja uzrokovanih isključivo štetnostima i naporima iz radnog okoliša u odnosu spram bolesti u svezi s radom;
- bolesti u svezi s radom teško su mjerljive, nema čvrste osnove za njihovo praćenje, a obzirom da ne pripadaju kategoriji strogo definiranih profesionalnih bolesti, njihov se učinak do danas nije izmjerio;
- ipak ukupno uzevši, iz dostupnih podataka može se zaključiti da profesionalne bolesti generiraju trošak u vidu liječenja i bolovanja čak i dugo godina nakon priznavanja (profesionalna bolest priznata 2005. godine, a bolovanje u 2017. godini).

Slika 1.11. pokazuje da gotovo da nema djelatnosti „imune“ na pojavu profesionalnih bolesti. Širenje izvan šumarstva i prerađivačke industrije na djelatnost javne uprave, umjetnosti, sporta, rekreacije i uslužnih djelatnosti govori da dolazi do promjena u gospodarstvu Hrvatske pri čemu će se moći očekivati sve veći broj oboljelih kod mikro, malih i srednje velikih poslodavaca koji su ionako teže pristupačni specijalisti medicine rada ili stručnjaku zaštite na radu. Iz navedenih razloga, smatramo da se razina prevencije profesionalnih bolesti i ozljeda na radu treba kvalitetnije preispitati.

Slika 1.11. Prosječno trajanje privremene radne nesposobnosti u svezi s profesionalnom bolešću u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima

*Gospodarstvene djelatnosti prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti

	Naziv djelatnosti-NKD 2007
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
C	Prerađivačka industrija
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
E	Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom
F	Građevinarstvo
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala
H	Prijevoz i skladištenje
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
J	Informacije i komunikacije
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje
P	Obrazovanje
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
R	Umjetnost, zabava i rekreacija
S	Ostale uslužne djelatnosti

U tablici 1.13. prikazani su broj profesionalnih bolesti, ukupan broj dana bolovanja i prosječan broj dana bolovanja vezan za pojedinu skupinu profesionalnih bolesti klasificiranih prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti i za uzrok bolesti prema Zakonu o listi profesionalnih bolesti.

Tablica 1.13. Broj dana privremene radne nesposobnosti s obzirom na uzrok (Zakon o listi profesionalnih bolesti 107/07) i klinički oblik profesionalne bolesti (MKB-10)

Vrsta štetnosti i napora	Točka čl.3. Zakona - NN 107/07	Bolesti prema MKB-10	Broj profesionalnih bolesti	Broj dana bolovanja	Prosječan broj dana bolovanja u odnosu na dijagnozu
Buka	36	H83.3 H10.3 H10	4	388	97
Vibracije koje se prenose preko ruke i šake	37.1	I73.0 G56.0 G56.2 M65.4 M75.0 M77.0	40	1895	47,38
Ionizirajuće zračenje	38	C45.0 C73 D46.3	4	676	169,00
Kumulativna trauma	41	G56.0 M54.4 M65.4 M65.8 M75.1 M77.0	61	5916	96,98
Kontinuirani napor glasnica na radu	43	J38.2	1	56	56
Mikroorganizmi	45	A15 A15.0 A15.1 A15.3 A18.4 A48.1 A78 A78.0 B17.1 B18.2 C18.39 B30.0 B30.3 B86	23	1368	59,48
Alergeni i nadražljivci kože	47	L24 L23.5 L23.7	6	825	137,50
Tvari kojima je potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje na dišni sustav	54	J45 J45.0 J45.1 J62 J67 J92.0	7	980	140
UKUPNO			146	12104	82,90

Iz podataka navedenih u tablici 1.13. razvidno je da su najveći broj dana privremene radne nesposobnosti uzrokovali sindromi prenaprezanja. Uglavnom se radilo o sindromu karpalnog kanala te bolestima zglobnih sveza i tetiva. U 2018. godini su zbog ovih zdravstvenih problema radnici bili privremeno radno nesposobni 5916 dana, a prosječno trajanje privremene radne nesposobnosti je iznosilo oko 3 mjeseca. Ovaj podatak je očekivan, jer se radi o bolestima koje često zahtijevaju operativno liječenje i dugi rehabilitacijski postupak. Budući da je broj sindroma prenaprezanja iz godine u godinu sve veći, uz dugotrajno liječenje i dugu privremenu radnu nesposobnost, ova skupina profesionalnih bolesti sigurno zahtijeva veću pozornost i primjenu učinkovitijih preventivnih mjera. Vibracije koje se prenose preko šake i ruke su u najvećem broju slučajeva dovele do razvoja Raynaudovog sindroma te sindroma karpalnog kanala, a uzrokovali su privremenu radnu nesposobnost u trajanju od 1895 dana. Prosječno trajanje privremene radne nesposobnosti zbog izloženosti vibracijama koje se prenose preko ruke i šake iznosilo je nešto manje od 2 mjeseca.

Od mikroorganizama, kao uzročnici se pojavljuju Mycobacterium tuberculosis, virus hepatitisa, Coxiella burnetii i adenovirusi koji uzrokuju razvoj tuberkuloze, virusnog hepatitisa, Q groznice, virusnog konjuktivitisa te su, uz druge zarazne bolesti, posljedično uzrokom privremene radne nesposobnosti koja je u 2018. godini trajala 1368 dana, a prosječno oko 2 mjeseca. U većini slučajeva bila je riječ o zaraznim bolestima koje zahtijevaju dugo liječenje te je to uzrok ovako duge privremene radne nesposobnosti. Veliki broj dana privremene radne nesposobnosti zbog profesionalne bolesti može se objasniti činjenicom da se radnici relativno kasno javljaju radi pokretanja postupka priznavanja profesionalne bolesti kada su bolesti već u izraženoj ili uznapredovanoj fazi. Zbog toga se liječenje i trajanje privremene radne nesposobnosti produljuje, a ishod liječenja je često loš s obzirom da je bolest najčešće već dovela do organskih promjena ili težih funkcionalnih smetnji. Svakako, duga privremena radna nesposobnost opterećuju same radnike, poslodavce, zdravstveni sustav te gospodarstvo u cjelini. Nužno je provođenje mjera prevencije u svrhu sprječavanja nastanka profesionalnih bolesti, a u slučaju oboljenja nužna je primjena potrebnih mjera u svrhu što dužeg očuvanja radne sposobnosti oboljelih radnika.

1.8. Zaključak

1. Registar priznatih profesionalnih bolesti Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu obuhvaća sve priznate profesionalne bolesti zaprimljene putem područnih ureda Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Profesionalna etiologija tih bolesti je potvrđena od specijaliste medicine rada i sporta Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu i priznata od strane Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Naime, prema odredbama zakonodavca, u okviru postupka dijagnosticanja svake profesionalne bolesti, potvrđivanje i registriranje se obavlja u Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu. Na taj su način sve priznate profesionalne bolesti u Republici Hrvatskoj upisane u ovaj Registar. Ovakav postupak priznavanja profesionalnih bolesti, određen Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 80/13), omogućuje potpuno registriranje i praćenje svih profesionalnih bolesti na nacionalnoj razini.
2. Opseg i kvaliteta podataka Registra profesionalnih bolesti u skladu je s hrvatskim zakonodavstvom (Zakon o listi profesionalnih bolesti) te s kriterijima statistike Europske unije (European Occupational Diseases Statistics - EODS).
3. Prema rezultatima analize u 2018. godini u Republici Hrvatskoj od profesionalnih bolesti (ne uključujući profesionalne bolesti izazvane azbestom) najčešće su obolijevali:
  - žene (45=56%),
  - radnici srednje stručne spreme (47=59%),
  - radnici s prosječnom životnom dobi 49,15 godina, i najvećim brojem oboljelih u starosnoj skupini od 51-60 godina života (41=51%),
  - radnici s prosječnim radnim stažem od 20,35 godina na radnom mjestu koje je uzrokovalo bolest,
  - radnici zaposleni u djelatnostima: zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, prerađivačkoj industriji te djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva
  - radnici izloženi statodinamičkim opterećenjima u vidu kumulativne traume (35=43,7%) mikroorganizmima (26=32,5%), te vibracijama (7=8,7%).
4. Profesionalne bolesti uzrokuju:
  - najveći broj dana privremene radne nesposobnosti (bolovanje) u radnika zaposlenih u djelatnosti prerađivačkoj industriji, djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva i djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
  - bolovanje u trajanju od prosječno 82,9 dana, s ukupno 12 104 dana bolovanja generiranih od 146 profesionalne bolesti
  - najviše dana privremene nesposobnosti za rad generirano je u djelatnosti prerađivačke industrije (3709 dana)
  - najveći broj dana bolovanja je nastao kao posljedica utjecaja ponajprije kumulativne traume (sindromi prenaprezanja, 5916 dana), zatim vibracija koje se prenose na ruke i šake (vibracijski sindrom, 1895 dana), mikroorganizama (zarazne bolesti, 1368 dana) te na kraju, tvari kojima je potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje na dišni sustav (980 dana).
5. Najveći broj radnika oboljelih od profesionalnih bolesti u dobi je od 51-60 godina i najčešće dolaze iz srednje obrazovne skupine te iz djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. Po broju oboljelih radnika slijedi djelatnost prerađivačke industrije te djelatnost poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. Zbog godina života i obrazovne strukture, nakon priznate profesionalne bolesti, radnici se teško ponovno uključuju u svijet rada. Stoga prevencija i rano otkrivanje profesionalnih bolesti imaju osobitu važnost.

6. Sindromi prenaprezanja su najčešće profesionalne bolesti koje nastaju preopterećenjem pojedinih segmenata koštano-zglobnog sustava i svake godine su u stalnom porastu. Iako se ove bolesti pojavljuju u različitim djelatnostima, najčešće su u prerađivačkoj industriji, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi te u djelatnosti financija i osiguranja, odnosno u onim radnim procesima gdje postoji rad s računalom ili potreba za obavljanjem radnih zadataka koji uključuju ponavljajuće pokrete. Radi se o kroničnim bolestima koje dovode do trajnih oštećenja funkcije te uzrokuju privremenu i trajnu radnu nesposobnost. U 2018. godini su zbog ovih zdravstvenih problema radnici bili privremeno radno nesposobni 5916 dana, a prosječno trajanje privremene radne nesposobnosti je iznosilo oko 3 mjeseca. Neophodno je provoditi preventivne aktivnosti kako bi se spriječila tako visoka pojavnost sindroma prenaprezanja. U tu svrhu mogu se provoditi različite aktivnosti, kao što su edukacija i informiranje poslodavaca i radnika, smanjenje opterećenja i bolji unutarnji i vanjski nadzor primjene mjera zaštite.

2.

**REGISTAR RADNIKA OBOLJELIH OD BOLESTI IZAZVANIH I
STATISTIČKA ANALIZA UZROKA**

2.1. Izvori podataka za registar profesionalnih bolesti izazvanih azbestom

Prijave o profesionalnoj bolesti su dobiveni iz svih dijelova RH, a u tablici 2.1. je prikazana raspodjela prispjelih podataka. Vidljivo je da postoje razlike u apsolutnom broju prijavljenih profesionalnih bolesti izazvanih azbestom u pojedinoj županiji. U broju profesionalnih bolesti bitno odstupaju Primorsko-goranska županija te Dubrovačko-neretvanska s višestruko višim apsolutnim brojem profesionalnih bolesti izazvanih azbestom.

Tablica 2.1. Raspodjela prispjelih Prijava o profesionalnoj bolesti izazvanih azbestom u 2018. godini prema županijama

Županija	Oznaka prema Listi profesionalnih bolesti*			Ukupno
	49.1	49.2	49.3	
Zagrebačka				
Krapinsko-zagorska				
Sisačko-moslavačka				
Karlovačka				
Varaždinska				
Koprivničko-križevačka				
Bjelovarsko-bilogorska				
Primorsko-goranska	22	2		23
Ličko-senjska				
Virovitičko-podravska				
Požeško-slavonska				
Brodsko-posavska				
Zadarska				
Osječko-baranjska	1	1		2
Šibensko-kninska				
Vukovarsko-srijemska				
Splitsko-dalmatinska	7	4	1	12
Istarska	2	1		2
Dubrovačko-neretvanska	14		2	16
Međimurska				
Grad Zagreb				
UKUPNO	46	8	3	57

* = Oznaka prema Listi profesionalnih bolesti

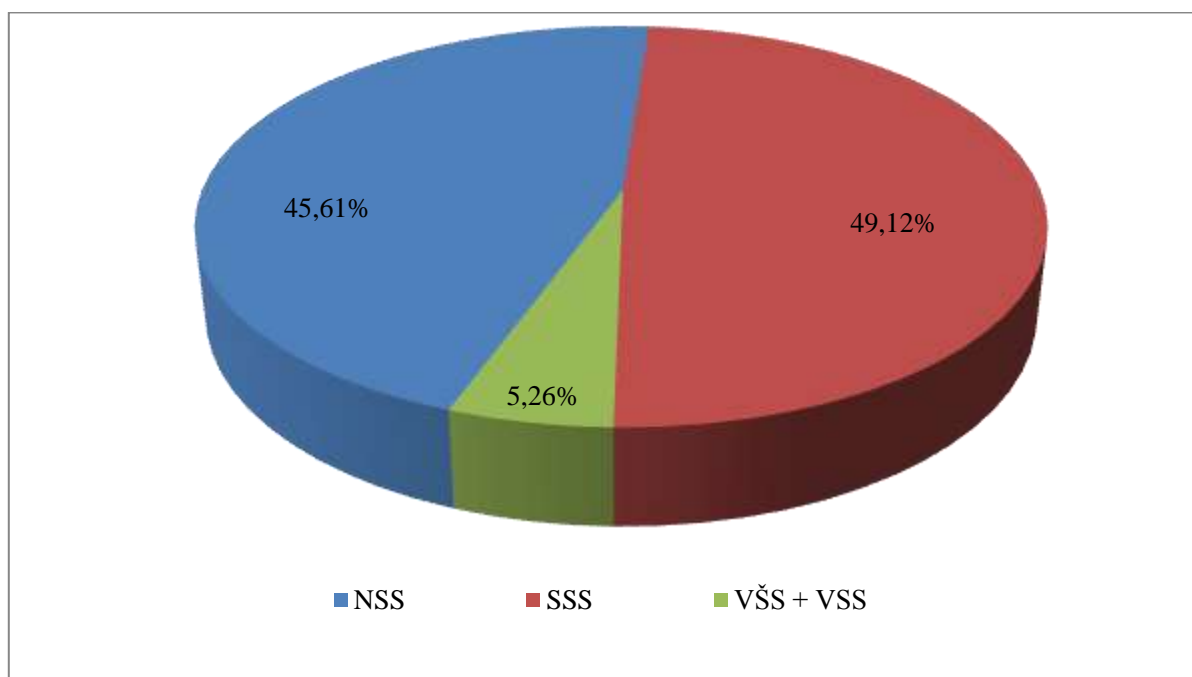
*	Profesionalna bolest
49.1	Bolesti dišnog sustava uzrokovane azbestozom
49.2	Mezoteliom seroznih membrana uzrokovan azbestom
49.3	Malignom pluća, bronha i grkljana uzrokovani azbestom

2.2. Karakteristike oboljelih od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom u Republici Hrvatskoj

2.2.1. Dob, spol i radni staž oboljelih od profesionalne bolesti izazvane azbestom

U registru profesionalnih bolesti izazvanih azbestom za 2018. godinu upisana je 57 profesionalna bolest. Od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom oboljelo je 52 (91,2%) muškaraca i 5 (8,8%) žena. Od toga je s visokom i višom stručnom spremom bilo 3 (5,26%) oboljelih radnika, sa srednjom stručnom spremom 28 (49,12%) i s niskom ili bez stručne spreme 26 (45,61%) oboljela radnika (slika 2.1.).

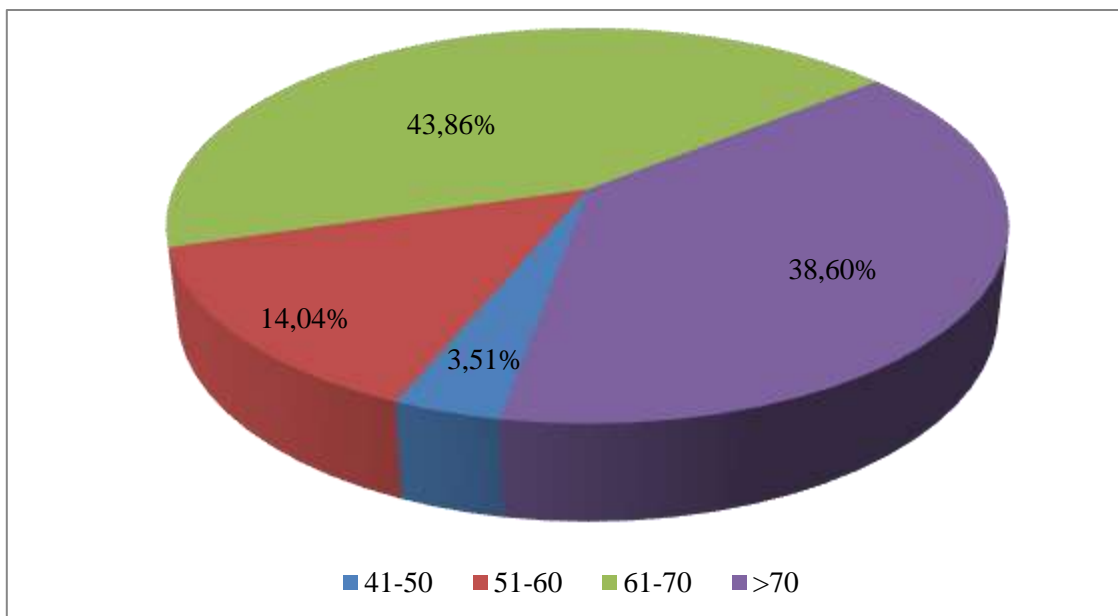
Postoji opće prihvaćeno mišljenje da su poslovi koji ne zahtijevaju stručnu izobrazbu ujedno poslovi s opasnim i štetnim radnim uvjetima. Međutim, vidljivo je da su opasni radni uvjeti prisutni i u poslovima koji zahtijevaju srednju pa i visoku stručnu izobrazbu. Tako su među oboljelim od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom najzastupljeniji radnici s nižom stručnom spremom, zatim slijede radnici sa srednjom stručnom spremom, a zastupljeni su i radnici s višom ili visokom stručnom spremom.

Slika 2.1. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom u 2018. godini prema izobrazbi

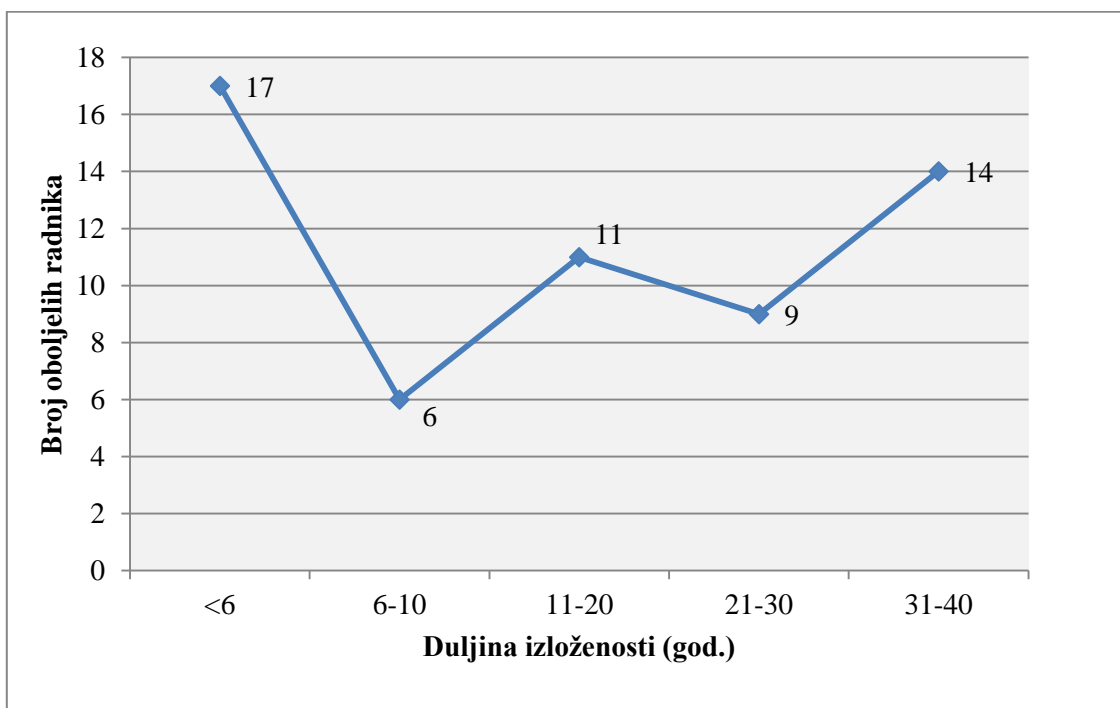
Srednja dob oboljelih od profesionalnih bolesti u 2018. godini bila je 67,9 godina. Na ovako visoku srednju dob oboljelih svakako ima utjecaj dugi period latencije od izlaganja azbestu do razvoja bolesti.

Na slici 2.2. prikazana je raspodjela oboljelih od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom prema dobi. Jasno je vidljivo da je najveći broj osoba u dobnoj skupini 61 do 70 godina (43,86%), a zatim slijede osobe u dobi većoj od 70 godina (38,60%). Profesionalne bolesti izazvane azbestom dijagnosticiraju se i priznaju u sve starijoj životnoj dobi.

Slika 2.2. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom u 2018. godini prema životnoj dobi

U oboljelih radnika je prosječni radni staž na radnom mjestu koje je uzrokovalo profesionalnu bolest 17,8 godina. Na slici 2.3. prikazana je raspodjela oboljelih od profesionalnih bolesti prema duljini ekspozicijskog radnog staža, tj. radnog staža provedenog u radnom procesu koji je uzrokovao bolest. Najviše profesionalnih bolesti kod radnika izloženih azbestu je bilo kod radnika koji su bili izloženi manje od 6 godina rada u štetnim radnim uvjetima.

Slika 2.3. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalne bolesti izazvanih azbestom u 2018. godini prema duljini ekspozicijskog radnog staža

2.3. Gospodarstvene djelatnosti, zanimanja i štetni radni uvjeti – najčešći uzroci profesionalnih bolesti izazvanih azbestom

2.3.1. Gospodarstvene djelatnosti – uzročnici profesionalnih bolesti izazvanih azbestom

U 2018. godini u registar je upisano 57 profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom, s prosječnom stopom od 3,98 na 100 000 zaposlenika. Njihov se broj bitno razlikovao u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima (Nacionalna klasifikacija djelatnosti, NN 58/07) (tablica 2.2.), a stopa se kretala od 3,99 u opskrbi vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša do 19,52 na 100 000 zaposlenika u prerađivačkoj industriji.

Tablica 2.2. Broj profesionalnih bolesti izazvanih azbestom upisanih u registar profesionalnih bolesti u 2018. godini po gospodarstvenim djelatnostima

	Djelatnost – Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj profesionalnih bolesti	Stopa na 100 000 zaposlenika u djelatnosti
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo		
B	Rudarstvo i vađenje		
C	Prerađivačka industrija	47	19,52
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija		
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1	3,99
F	Građevinarstvo	5	5,32
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla		
H	Prijevoz i skladištenje	4	5,20
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane		
J	Informacije i komunikacije		
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja		
L	Poslovanje nekretninama		
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti		
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti		
O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje		
P	Obrazovanje		
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi		
R	Umjetnost, zabava i rekreacija		
S	Ostale uslužne djelatnosti		
T	Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe		
U	Djelatnosti izvan teritorijalnih organizacija i tijela		
	Ukupno	57	4,05

Najviša stopa profesionalnih bolesti utvrđena je u prerađivačkoj djelatnosti i iznosi 19,52 na 100 000 zaposlenika. U manjem broju profesionalne bolesti izazvane azbestom su prisutne u sljedećim

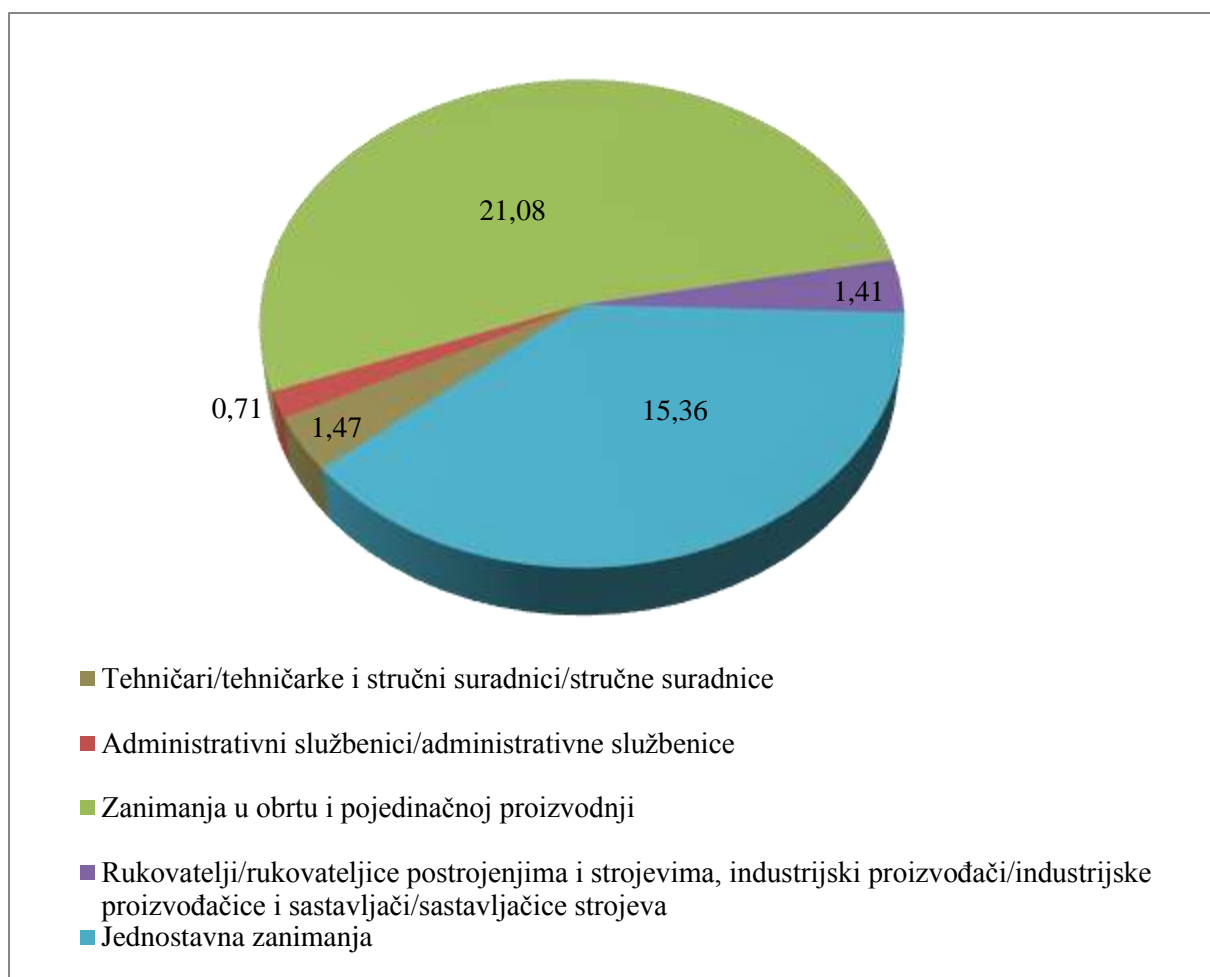
djelatnostima: građevinarstvu (stopa iznosi 5,32 na 100 000 zaposlenika), te prijevozu i skladištenju (5,20 na 100 000 zaposlenika).

2.3.2. Zanimanja – uzročnici profesionalnih bolesti izazvanih azbestom

Najviše zastupljena zanimanja u nastanku profesionalnih bolesti su zanimanjima u obrtu i u jednostavnim zanimanjima, a znatno manje su bili tehničari, administrativni službenici i rukovatelji strojevima. U tablici 2.3. i na slici 2.4. prikazana je raspodjela profesionalnih bolesti u pojedinim zanimanjima klasificiranim prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja (NN 147/10).

Tablica 2.3. Broj profesionalnih bolesti izazvanih azbestom u 2018. godini prema zanimanjima

Rod	Zanimanje	Broj profesionalnih bolesti	Stopa na 100 000 zaposlenika u zanimanju
1	Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice, i direktori/direktorice		
2	Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje		
3	Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	3	1,47
4	Administrativni službenici/administrativne službenice	1	0,71
5	Uslužna i trgovačka zanimanja		
6	Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke i ribari/ribarke, lovci/lovkinje		
7	Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	35	21,08
8	Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice strojeva	2	1,41
9	Jednostavna zanimanja	16	15,36
0	Vojna zanimanja		
	Ukupno	57	7,53

Slika 2.4. Stopa profesionalnih bolesti izazvanih azbestom na 100 000 zaposlenika prema zanimanjima

2.4. Vrste profesionalnih bolesti izazvanih azbestom

U tablici 2.4. prikazana je učestalost profesionalnih bolesti izazvanih azbestom prema točkama iz Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o listi profesionalnih bolesti (NN 107/07) u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima klasificiranim prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD).

U ukupnom broju su na prvom mjestu bolesti dišnog sustava uzrokovanih azbestom (Točka 49.1; N=46). U znatno manjem broju je mezoteliom seroznih membrana uzrokovan azbestom (Točka 49.2; N=8). Za razliku od prethodnih godina smanjen je broj zloćudnih bolesti pluća, bronha i ždrijela uzrokovanih azbestom (točka 49.3; N=3.)

Tablica 2.4. Broj profesionalnih bolesti u gospodarstvenim djelatnostima prema oznakama Zakona izmjenama i dopunama Zakona o listi profesionalnih bolesti

DJELATNOST - NKD		Oznaka prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o listi profesionalnih bolesti (NN 107/07)			
		49.1	49.2	49.3	Ukupno
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo				
B	Rudarstvo i vađenje				
C	Prerađivačka industrija	38	6	3	47
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija				
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša		1		1
F	Gradevinarstvo	4	1		5
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala				
H	Prijevoz, skladištenje	4			4
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane				
J	Informacije i komunikacije				
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja				
L	Poslovanje nekretninama				
M	Stručne znanstvene i tehničke djelatnosti				
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti				
O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje				
P	Obrazovanje				
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi				
R	Umjetnost, zabava i rekreacija				
S	Ostale uslužne djelatnosti				
T	Djelatnosti kućanstava kao poslodavca; djelatnosti kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe				
U	Djelatnosti izvan teritorijalnih organizacija i tijela				
	UKUPNO	46	8	3	57

49.1	Bolesti dišnog sustava uzrokovane azbestozom
49.2	Mezoteliom seroznih membrana uzrokovan azbestom
49.3	Malignom pluća, bronha i grkljana uzrokovani azbestom

U tablici 2.5. prikazani su klinički oblici profesionalnih bolesti klasificirani prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti i srodnih stanja, deseta revizija, (MKB-10), karakteristike oboljelih radnika (dob, spol, stručna sprema i ekspozicijski staž) i raspodjela profesionalnih bolesti prema gospodarstvenim djelatnostima.

Tablica 2.5. Profesionalne bolesti klasificirane prema MKB-10, demografske karakteristike oboljelih radnika i gospodarstvena djelatnost

Bolesti prema MKB-10	Dob* Godine	ES* godine	SS	S	Gospodarstvene grane - NKD				
					C	E	F	H	Ukupno
Zloćudna novotvorina dušnica i pluća C 34	62,6 (56-74)	15,6 (3-33)	NSS 2 SSS 1	M=3	3				3
Zloćudna novotvorina Gornji režanj, bronh ili pluća C34.1	67 (67)	4 (4)	NSS 1	M=1	1				1
Mezotelium pleure C 45.0	64,6 (59-70)	21 (5-39)	NSS 1 SSS 5 VSS 1	M=7	5	1	1		7
Pneumokonioza uzrokovana azbestom i drugim mineralnim tvarima Azbestoza J 61	59 (46-78)	17 (1-31)	NSS 2 SSS 1	M=3	3				3
Pleuralni plak uz azbestozu J 92.0	70 (51-86)	19,4 (1-40)	NSS 16 SSS 16 VSS 1	M=28 Ž=5	26		4	3	33
Pleuralni plak bez azbestoze J 92.9	67,1 (50-80)	17,6 (5-33)	NSS 4 SSS 5 VSS 1	M=10	9			1	10
UKUPNO	65,9 (46-86)	19,7 (1-40)	NSS 26 SSS 28 VSS 3	M=52 Ž=5	47	1	5	4	57

*Median (Raspon)

ES - ekspozicijski staž

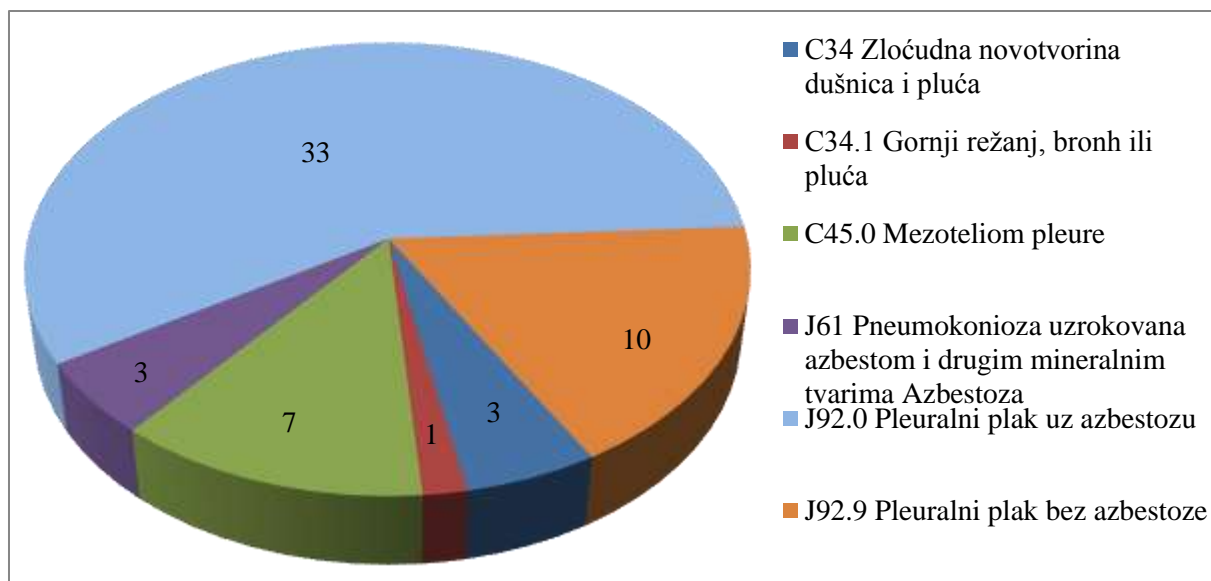
SS - stručna sprema

S – spol

C	Prerađivačka industrija
F	Građevinarstvo
H	Prijevoz,skladištenje

U skupini oboljelih radnika najčešća dijagnoza je azbestoza sa plakom poplućnice (57,9%), dok je plak poplućnice bez azbestoze po učestalosti na drugom mjestu (17,5%). Mezoteliom pleure nalazi se u 23,3% oboljelih radnika, dok se zloćudna novotvorina, dušnica i pluća nalazi u 5,3%.

Slika 2.5. Dijagnoze bolesti radnika oboljelih od profesionalne bolesti izazvane azbestozom

2.5. Zaključak

1. Registar radnika oboljelih od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu obuhvaća sve profesionalne bolesti izazvane azbestom dijagnosticirane u specijalističkim ordinacijama i zdravstvenim ustanovama od strane specijalista medicine rada, ugovornih subjekata Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Te bolesti su ujedno ocijenjene kao profesionalne bolesti u Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu i priznate od strane Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Na taj su način sve priznate profesionalne bolesti izazvane azbestom u Republici Hrvatskoj upisane u ovaj registar. Ovakav postupak priznavanja profesionalnih bolesti, određen Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju, omogućuje potpuno registriranje i praćenje profesionalnih bolesti izazvanih azbestom na nacionalnoj razini.
2. Prema opsegu i kvaliteti podataka registra profesionalnih bolesti, na ispravan se način provodi praćenje svih karakteristika priznatih profesionalnih bolesti te su udovoljeni kriteriji Europske zajednice (European Occupational Diseases Statistics - EODS).
3. Prema rezultatima analize u 2018. godini u Republici Hrvatskoj od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom najčešće su obolijevali:
  - muškarci (91,2 %), žene (8,8%),
  - radnici sa srednjom stručnom spremom (49,12%), zatim radnici s niskom ili bez stručne spreme (45,61%),
  - u životnoj dobi 61-70 godina (43,86 %),
  - sa prosječnim radnim stažem od 19,7 godina na radnom mjestu koje je uzrokovalo bolest,
  - s ukupnom stopom od **4,05** na 100 000 radnika. Od toga su radnici koji su radili u: **prerađivačkoj industriji** (stopa/100000 zaposlenih = 19,52), **građevinarstvu** (stopa/100000 zaposlenih = 5,32), **prijevoz i skladištenje** (stopa/100000 zaposlenih = 5,20),
  - **zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji** (stopa/100000 zaposlenih = 21,08) i radnici **jednostavnih zanimanja** (stopa/100000 zaposlenih = 15,36),
  - najčešće priznate dijagnoze su plak poplućnice s azbestozom pluća (57,9 %), plak bez azbestoze pluća (17,5 %),
  - zloćudna novotvorina seroznih membrana utvrđena je u 5,3 % slučajeva,
  - zloćudna novotvorina dušnica i pluća utvrđena je u 1,8 % slučajeva.

3.

EVIDENCIJA I STATISTIČKA ANALIZA OZLJEDA NA RADU

3.1. Evidencija i statistička analiza ozljeda na radu

3.1.1. Analiza ozljeda na radu za 2018. godinu

Ozljedom na radu prema članku 66. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 80/13, 137/13 i 15/18) smatra se svaka:

1. ozljeda izazvana neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizikalnim ili kemijskim djelovanjem te ozljeda prouzročena naglim promjenama položaja tijela, iznenadnim opterećenjem tijela ili drugim promjenama fiziološkog stanja organizma, ako je uzročno vezana uz obavljanje poslova, odnosno djelatnosti na osnovu koje je ozlijeđena osoba osigurana u obveznom zdravstvenom osiguranju, kao i ozljeda nastala tijekom obveznoga kondicijskog treninga vezanog uz održavanje psihofizičke spremnosti za obavljanje određenih poslova, sukladno posebnim propisima,
2. bolest koja je nastala izravno i isključivo kao posljedica nesretnog slučaja ili više sile za vrijeme rada, odnosno obavljanja djelatnosti ili u vezi s obavljanjem te djelatnosti na osnovi koje je osigurana osoba osigurana u obveznom zdravstvenom osiguranju,
3. ozljeda nastala na način iz točke 1. ovoga članka koju osigurana osoba zadobije na redovitom putu od stana do mjesta rada i obratno te na putu poduzetom radi stupanja na posao koji joj je osiguran, odnosno na posao na osnovi kojeg je osigurana u obveznom zdravstvenom osiguranju,
4. ozljeda, odnosno bolest iz točaka 1. i 2. ovoga članka koja nastane kod osigurane osobe u okolnostima iz članka 16. ovoga Zakona.

Prema Zakonu o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 94/18, 96/18) i drugim propisima iz područja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na radu poslodavac je obavezan provoditi mjere zaštite na radu kako bi rizik od ozljeda na radu doveo na prihvatljivu razinu. Kada se ozljeda na radu ipak dogodi, potrebno je analizom utvrditi propuste koji su do nje doveli te poduzeti mjere da se tako nešto ne ponovi. Iz tog razloga Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu (u daljem tekstu: HZZZSR) analizirati će, pored ukupnog broja ozljeda na radu, i ozljede na radu koje su se dogodile na mjestu rada po parametrima koji su sukladni metodologiji Europske statistike ozljeda na radu (u daljem tekstu: ESAW metodologija).

3.1.1.1. Izvor podataka

Izvor podataka za analizu ozljeda na radu su prijave ozljeda na radu koje su dostavljene Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (u daljem tekstu: HZZO), radi ostvarivanja prava utvrđenih Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju. Sve podatke iz prijave ozljede na radu HZZO jednom mjesečno dostavlja HZZZSR-u. Do 25. siječnja 2019. godine HZZO je dostavio podatke za **15 701** ozljedi na radu koja se dogodila u 2018. godini. Za izračun stope ozljeda na radu na 1000 zaposlenih za zanimanja ozlijeđenih radnika i područja djelatnosti u kojima su radili ozlijeđeni radnici, korišteni su podaci Državnog statističkog zavoda (u daljnjem tekstu: DSZ).

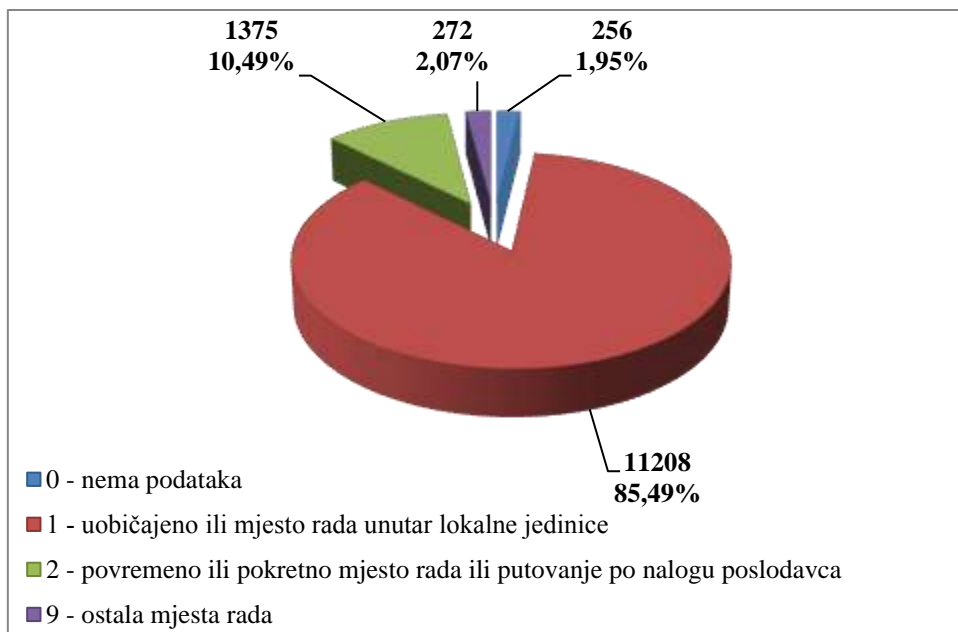
U *Tablici 3.1.* prikazan je ukupan broj ozljeda te broj ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedine županije. Od ukupnog broja ozljeda na radu (N=15 701), **na mjestu rada** dogodilo se 13 111 (83,50%) ozljeda, a **na putu** 2 590 (16,50%) ozljeda. Uspoređujući odnos ozljeda na mjestu rada i onih na putu unutar pojedine županije, u Gradu Zagrebu od ukupnog broja ozljeda (N=3 801), **na mjestu rada** dogodilo se 72,09%. Najveći udio ozljeda **na mjestu rada** spram onih na putu je u Brodsko-posavskoj županiji, gdje od ukupnog broja ozljeda u toj županiji (N=373), 95,98% čine ozljede **na mjestu rada**.

Za 525 ozljeda nema podataka o županiji u kojoj se dogodila ozljeda, ali poznato je kako ih je na mjestu rada bilo 512, a na putu 13.

Tablica 3.1. Broj ozljeda na radu po županijama (sukladno ESAW metodologiji)

Županija	Ukupno (N)	Na mjestu rada u županiji		Na putu u županiji	
		N	%	N	%
HR031 Primorsko-goranska županija	1 380	1 227	88,91	153	11,09
HR032 Ličko-senjska županija	131	115	87,79	16	12,21
HR033 Zadarska županija	493	451	91,48	42	8,52
HR034 Šibensko-kninska županija	315	291	92,38	24	7,62
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	1 236	994	80,42	242	19,58
HR036 Istarska županija	899	821	91,32	78	8,68
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	287	263	91,64	24	8,36
HR041 Grad Zagreb	3 801	2 740	72,09	1 061	27,91
HR042 Zagrebačka županija	1 123	916	81,57	207	18,43
HR043 Krapinsko-zagorska županija	405	320	79,01	85	20,99
HR044 Varaždinska županija	668	562	84,13	106	15,87
HR045 Koprivničko-križevačka županija	323	273	84,52	50	15,48
HR046 Međimurska županija	425	362	85,18	63	14,82
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	308	259	84,09	49	15,91
HR048 Virovitičko-podravska županija	216	197	91,20	19	8,80
HR049 Požeško-slavonska županija	269	237	88,10	32	11,90
HR04A Brodsko-posavska županija	373	358	95,98	15	4,02
HR04B Osječko-baranjska županija	1 200	1 031	85,92	169	14,08
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	505	461	91,29	44	8,71
HR04D Karlovačka županija	327	288	88,07	39	11,93
HR04E Sisačko-moslavačka županija	492	433	88,01	59	11,99

Prema ESAW metodologiji ozljede **na mjestu rada** dijele se na ozljede na *uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (oznaka „1“), na *povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca* (oznaka „2“) te *ostala mjesta rada* koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih grupa (oznaka „9“). Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=13 111), najviše ozljeda dogodilo se na *uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (85,49%), što je prikazano na *Slici 3.1.*

Slika 3.1. Broj ozljeda na mjestu rada (sukladno ESAW metodologiji)

3.1.1.2. Karakteristike ozlijeđenih radnika

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika (N=15 701), ozlijeđeno je 60,52% muškaraca i 39,29% žena. Od ukupnog broja ozlijeđenih muškaraca (N=9 502), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 90,83%, a **na putu** 9,17%. Od ukupnog broja ozlijeđenih žena (N=6 169), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 72,13%, a **na putu** 27,87% što ukazuje da se muškarci češće ozljeđuju na mjestu rada u odnosu na žene. Za 30 ozlijeđenih radnika nema podataka o spolu.

U Tablici 3.2. prikazan je broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka.

Tablica 3.2. Broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka

Starost radnika	Ukupno		Na mjestu rada	
	N	%	N	%
< 18	20	0,13	20	0,13
18 - 30	3 989	25,41	3 555	22,64
31 - 40	3 639	23,18	3 060	19,49
41 - 50	3 744	23,85	3 079	19,61
51 - 60	3 741	23,83	2 951	18,79
60 +	556	3,54	434	2,76
Nema podataka	12	0,08	12	0,08
Sveukupno	15 701	100,00	13 111	83,50

Prema osnovi osiguranja, odnosno, zaposleničkom statusu radnika (Tablica 3.3.), od ukupnog broja ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=13 111), najviše je iz grupe *radnik* (98,22%).

Tablica 3.3. Broj ozlijeđenih radnika prema osnovi osiguranja (sukladno ESAW metodologiji)

Osnova osiguranja	Na mjestu rada*				Ukupno	
	0	1	2	9	N	%
	000 - nepoznato	3	16	1	0	20
100 - samozaposleni	4	72	23	7	106	0,81
300 - radnik	218	11 059	1 345	256	12 878	98,22
400 - obiteljski radnik	0	8	1	0	9	0,07
500 - naučnik/vježbenik	1	28	1	1	31	0,24
900 - ostalo	0	18	2	2	22	0,17
Nema podataka	30	7	2	6	45	0,34
Sveukupno	256	11 208	1375	272	13 111	100,00

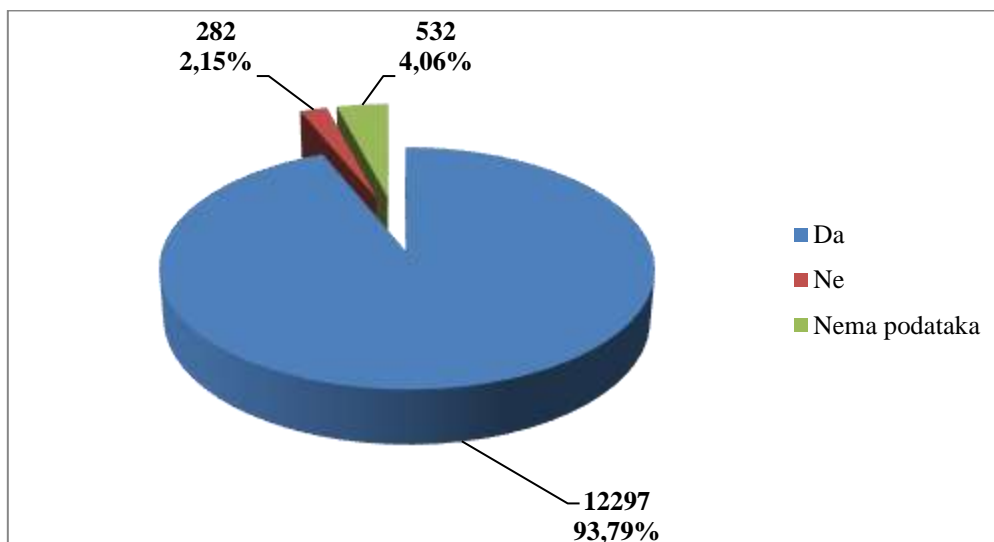
*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

Iz Tablice 3.4., prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja NKZ 10 (NN 147/10 i 14/11), od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=13 111), najviša stopa ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposlenih je u *jednostavnim zanimanjima* (N=27,13). Podaci o zanimanju nisu poznati za 66 ozlijeđenih radnika.

Tablica 3.4. Broj i stopa ozljeda na 1000 zaposlenih na mjestu rada prema zanimanju ozlijeđenih radnika (sukladno NKZ 10) - Stopa ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposlenih izračunata je temeljem statističkih izvještaja DZS-a

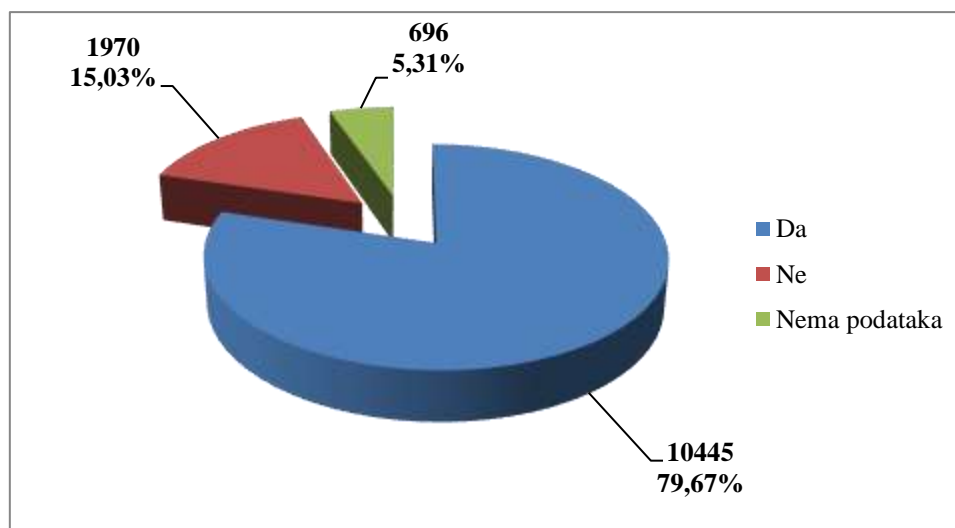
NKZ 10 - rod	Na mjestu rada (N)	Stopa ONR na mjestu rada na 1000 zaposlenih
0 Vojna zanimanja	204	24,16
1 Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	66	1,00
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	721	3,01
3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	1 178	5,77
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	807	5,73
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	2 577	9,74
6 Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje	267	3,79
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	2 726	16,42
8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	1 674	11,78
9 Jednostavna zanimanja	2 825	27,13

Prema Zakonu o zaštiti na radu, radnici koji samostalno obavljaju poslove moraju biti osposobljeni za rad na siguran način. Prema dobivenim podacima, od ukupnog broja ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=13 111), većina je bila osposobljena za rad na siguran način (93,79%), što je prikazano na *Slici 3.2*.

Slika 3.2. Osposobljenost radnika za rad na siguran način (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Od ukupnog broja radnika ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=13 111), za 79,67% utvrđeno je da su koristili osobnu zaštitnu opremu u vrijeme nastanka ozljede (*Slika 3.3*), ali nije poznato je li korištena OZO povezana s ozlijeđenim dijelom tijela.

Slika 3.3. Korištenje OZO u vrijeme nastanka ozljede (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

3.1.1.3. Gospodarska djelatnost i veličina poslodavca

U *Tablici 3.5.* prikazan je broj ozljeda i stopa na 1000 zaposlenih prema mjestu nastanka u pojedinim područjima djelatnostima, sukladno Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti NKD 2007 (NN 58/07). Temeljem statističkih izvještaja DZS-a o prosječnom broju zaposlenih po području djelatnosti, izračunata je stopa ozljeda na radu na 1000 zaposlenih. Stopa **ukupnog broja** ozljeda (N=15 701) na 1000 zaposlenih za sve djelatnosti iznosi 11,16 dok stopa ozljeda **na mjestu rada** (N=13 111) na 1000 zaposlenih za sve djelatnosti iznosi 9,32.

Od **ukupnog broja** ozljeda (N=15 701), najveći broj ozljeda (N=3 674) dogodio se u *prerađivačkoj industriji* (oznaka područja: C), ali najveća stopu ozljeda na 1000 zaposlenih (u odnosu na **ukupan broj** ozljeda) je u djelatnosti opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (oznaka područja: E) i iznosi 20,01. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada**, najveći broj ozljeda dogodio se u prerađivačkoj industriji (N=3 283), dok je najviša stopa ozljeda na 1000 zaposlenih **na mjestu rada** (N=13 111) u djelatnosti opskrbe vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša i iznosi 18,33. Za tri ozljede nema podataka o djelatnosti poslodavca.

Tablica 3.5. Broj i stopa ozljeda na 1000 zaposlenih prema djelatnosti poslodavca (sukladno NKD 2007)

Gospodarska djelatnost (NKD -2007)		Ukupno		Stopa ukupnih ONR na 1000 zaposlenih	Na mjestu rada u djelatnosti		Stopa ONR na mjestu rada na 1000 zaposlenih
		N	%		N	%	
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	741	4,72	14,75	702	94,74	13,98
B	Rudarstvo i vađenje	19	0,12	4,44	16	84,21	3,73
C	Prerađivačka industrija	3 674	23,40	15,26	3 283	89,36	13,63
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	144	0,92	10,43	121	84,03	8,76
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	501	3,19	20,01	459	91,62	18,33
F	Gradevinarstvo	1 328	8,46	14,13	1 246	93,83	13,26
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	2 148	13,68	9,94	1801	83,85	8,34
H	Prijevoz i skladištenje	967	6,16	12,58	840	86,87	10,92
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	857	5,46	8,61	755	88,10	7,58
J	Informacije i komunikacije	170	1,08	4,83	117	68,82	3,33
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	334	2,13	8,59	214	64,07	5,50
L	Poslovanje nekretninama	57	0,36	6,30	43	75,44	4,75
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	330	2,10	4,70	243	73,64	3,46
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	529	3,37	10,61	449	84,88	9,00
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	1 291	8,22	11,46	990	76,68	8,79
P	Obrazovanje	765	4,87	6,94	548	71,63	4,97
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1 481	9,43	14,89	1017	68,67	10,23
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	224	1,43	8,51	164	73,21	6,23
S	Ostale uslužne djelatnosti	135	0,86	4,24	98	72,59	3,08

T	Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	0,01	0,42	0	0,00	0,00
U	Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	2	0,01	0,00	2	100,00	0,00

Prema veličini poslodavca najviše ozljeda **na mjestu rada** dogodilo se kod poslodavaca s više od 500 zaposlenih (44,37%), što je prikazano u *Tablici 3.6.*

Tablica 3.6. Broj ozljeda na mjestu radu prema veličini poslodavca (sukladno ESAW metodologiji)

Veličina poslodavca	Na mjestu rada*				Ukupno	
	0	1	2	9	N	%
	0 (0 zaposlenih)		16	1	1	18
1 (1-9 zaposlenih)	17	465	155	23	660	5,03
2 (10-49 zaposlenih)	38	1 213	298	55	1 604	12,23
3 (50-249 zaposlenih)	76	2 911	433	80	3 500	26,70
4 (250-499 zaposlenih)	27	1 365	97	22	1 511	11,52
5 (500 i više zaposlenih)	98	5 238	391	91	5 818	44,37
Sveukupno	256	11 208	1 375	272	13 111	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

3.1.1.4. Radni okoliš i radni proces

U obrascu prijave ozljede na radu, sukladno ESAW metodologiji, potrebno je unijeti podatke o radnom okolišu (mjesto rada, radni prostor ili općenito lokacija, okolina) gdje se osoba nalazila u trenutku same ozljede. Potrebno je unijeti i podatak o radnom procesu (glavna vrsta posla, radni zadatak u širem smislu) koji je ozlijeđeni provodio u periodu prije ozljede, a koji je prekinut ozljedom na radu.

Tablica 3.7. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada obzirom na radni okoliš gdje se ozljeda dogodila. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=13 111), najviše ozljeda je u *industrijskoj zoni* (36,71%), preciznije, u *proizvodnoj zoni, tvornici i radionici* (23,35%).

Tablica 3.7. Broj ozljeda na mjestu radu prema radnom okolišu gdje se dogodila ozljeda (sukladno ESAW metodologiji)

Radni okoliš	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nema podataka	513	3,91
010 - Industrijska zona	4 813	36,71
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica	3 061	23,35
012 - Remontni zavod, servisna radionica	349	2,66
013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar i istovar	1 201	9,16
019 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 010 nespomenute ranije	202	1,54

020 - Gradilište, graditeljstvo, površinski kamenolomi, rudnik	919	7,01
021 - Gradilište - izgradnja objekta	595	4,54
022 - Gradilište - rušenje, renoviranje, održavanje objekta	193	1,47
023 - Kamenolom, rudnik, površinski kop, rov (uključujući rudnike i kamenolome)	50	0,38
025 - Gradilište - na ili iznad vode	3	0,02
029 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 020 nespomenute ranije	78	0,59
030 - Poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo	641	4,89
031 - Stočarsko područje	147	1,12
032 - Poljodjelsko područje - zemljani usjevi	40	0,31
033 - Poljodjelsko Područje - uzgoj kultura na drvetu ili žbunju	50	0,38
034 - Šumarsko područje	294	2,24
035 - Ribogojilište, ribarenje, uzgoj vodenih kultura (ne na brodovima)	12	0,09
036 - Vrt, park, botanički vrt, zoološki vrt	88	0,67
039 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 030 nespomenute ranije	10	0,08
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park, razno	2 610	19,91
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.	527	4,02
042 - Obrazovna ustanova, osnovna škola, srednja škola, viša škola, fakultet, dječnji vrtić	314	2,39
043 - Maloprodajni i veleprodajni objekti (uključujući uličnu prodaju)	1 000	7,63
044 - Restoran, rekreacijski objekt, privremeni smještaj (uključujući muzej, dvorana stadion, velesajam, itd.)	563	4,29
049 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 040 nespomenute ranije	206	1,57
050 - Zdravstvena ustanova	727	5,54
051 - Zdravstvena ustanova, privatna bolnica, bolnica, ustanova za njegu bolesnika, starački dom	665	5,07
059 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 050 nespomenute ranije	62	0,47
060 - Javno područje	2 172	16,57
061 - Područje trajno otvoreno za javni promet (ceste, sporedne ceste, parkirališta, čekaonice stadiona ili aerodroma)	763	5,82
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna - privatna ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)	915	6,98
063 - Zone uz javna mjesta sa ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe: željezničke tračnice, uzletište aviona, ivičnjaci motornih cesta)	216	1,65
069 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 060 nespomenute ranije	278	2,12
070 - Kućanstvo	292	2,23
071 - Privatna kuća ili stan	96	0,73

072 - Zajednički dijelovi zgrade, suteran, okućnica	170	1,30
079 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 070 nespomenute ranije	26	0,20
080 - Sportski teren	241	1,84
081 - Zatvoreni sportski teren - sportska dvorana, teretana, zatvoreni bazen	102	0,78
082 - Otvoreni sportski teren - igralište, otvoreni bazen, skijalište,	105	0,80
089 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 080 nespomenute ranije	34	0,26
090 - Radni okoliš na visini osim gradilišta	41	0,31
091 - Uzvišeno - na fiksnom nivou (krov, terasa, ...)	33	0,25
092 - Uzvišeno - jarbol, pylon, viseća platforma	7	0,05
093 - U zraku - paluba zrakoplova	1	0,01
100 - Podzemni radovi osim gradilišta	12	0,09
101 - Podzemlje - tunel (cestovni, željeznički, metro)	4	0,03
103 - Podzemlje - kanalizacija	7	0,05
109 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 100 nespomenute ranije	1	0,01
110 - Radni okoliš na vodi ili iznad vode osim gradilišta	91	0,69
111 - More ili ocean - paluba svih vrsta plovila i platformi	81	0,62
112 - Jezero, rijeka, pristanište - paluba svih vrsta plovila i platformi	10	0,08
120 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka osim gradilišta	39	0,30
122 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka - komora	38	0,29
129 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 120 nespomenute ranije	1	0,01

Tablica 3.8. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada obzirom na radni proces koji je ozlijeđeni provodio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=13 111), najviše se ozljeda dogodilo prilikom izvršavanja *ostalih poslova povezanih sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40* (29,04%). Unutar te grupe 12,13% ozljeda dogodilo se prilikom *podešavanja, pripreme, postavljanja, rastavljanja i rasklapanja*.

Tablica 3.8. Broj ozljeda na mjestu rada prema radnom procesu pri kojem se dogodila ozljeda (sukladno ESAW metodologiji)

Radni proces prema grupama	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Nema podataka	523	3,99
10 - Izrada, prerada, obrada, skladištenje - sve vrste - nespecificirano	3 179	24,25
11 - Izrada, prerada, obrada - sve vrste	1 892	14,43
12 - Skladištenje - sve vrste	1 250	9,53
19 - Ostale vrste radnog procesa grupe 10 nespomenute ranije	37	0,28

20 - Iskopavanje, izgradnja, renoviranje, rušenje - nespecificirano	656	5,00
21 - Iskopavanje	22	0,17
22 - Novogradnja - visokogradnja	321	2,45
23 - Novogradnja - niskogradnja	97	0,74
24 - Renoviranje, proširivanje, održavanje zgrada - svi tipovi konstrukcija	155	1,18
25 - Rušenje - svi tipovi konstrukcija	6	0,05
29 - Ostale vrste radnog procesa grupe 20 nespomenute ranije	55	0,42
30 - Poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe, rad sa živim životinjama - nespecificirano	475	3,62
31 - Poljoprivreda - obrada zemlje	14	0,11
32 - Poljoprivreda - s biljkama, hortikultura	56	0,43
33 - Poljoprivreda - sa životinjama	124	0,95
34 - Šumarstvo	268	2,04
35 - Uzgoj ribe	11	0,08
39 - Ostale vrste radnog procesa grupe 30 nespomenute ranije	2	0,02
40 - Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost - nespecificirano	2 099	16,01
41 - Javne usluge, njega, pomoć	973	7,42
42 - Intelektualni rad - poduka, nastava, obrada podataka, uredski posao, organiziranje, rukovođenje	442	3,37
43 - Komercijalna aktivnost - kupovanje, prodaja i slične uslužne djelatnosti	653	4,98
49 - Ostale vrste radnog procesa grupe 40 nespomenute ranije	31	0,24
50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano	3 807	29,04
51 - Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	1 590	12,13
52 - Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	846	6,45
53 - Čišćenje radnih zona i strojeva - ručno ili strojno	846	6,45
54 - Zbrinjavanje otpada svih vrsta	279	2,13
55 - Nadzor, inspekcija proizvodnih postupaka, radnih zona, sredstava za transport, opreme - sa ili bez opreme za nadzor	201	1,53
59 - Ostale vrste radnog procesa grupe 50 nespomenute ranije	45	0,34
60 - Pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti - nespecificirano	2 368	18,06
61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima	2 116	16,14
62 - Sportska, umjetnička aktivnost	219	1,67
69 - Ostale vrste radnog procesa grupe 60 nespomenute ranije	33	0,25
99 - Ostale vrste radnog procesa nespomenute ranije u klasifikaciji	4	0,03

3.1.1.5. Specifična radna aktivnost, poremećaj u radnom procesu, kontakt - način nastanka ozljede i materijalna sredstva povezana s navedenim aktivnostima, poremećajima i kontaktima

Prema ESAW metodologiji za svaku ozljedu na radu, uz već navedene podatke potrebno je utvrditi:

- specifičnu radnu aktivnost odnosno točnu aktivnost koju je radnik izvodio neposredno prije ozljede na radu i materijalno sredstvo (stroj, oprema, alat, predmet, naprava ili tvar) koje je ozlijeđeni koristio kada se ozljeda dogodila (npr. dijelovi građevine kao krov ili terasa, površine na nivou tla, dijelovi stroja, opreme, različiti alati, viseći tereti, leteće čestice, štetne tvari, itd.),
- poremećaj u radnom procesu odnosno posljednji događaj koji je odstupio od normalnog stanja (uobičajenog procesa rada) i doveo do ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio ili koje je sudjelovalo u poremećaju u vrijeme ozljede,
- kontakt (način nastanka ozljede) koji je ozlijedio osobu (fizička ili psihička trauma) i materijalno sredstvo koje je uzrokovalo ozljedu.

Najčešća specifična aktivnost **na mjestu rada** (N=13 111), koju je radnik izvodio u trenutku ozljede je *kretanje*, a materijalno sredstvo povezano sa specifičnom aktivnosti u 2 585 slučajeva su *zgrade, građevine, površine na površini zemlje* (Tablica 3.9.).

Tablica 3.9. Povezanost specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva povezana sa specifičnom aktivnosti	Specifična radna aktivnost*									Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	533	0	0	1	2	0	30	13	0	579
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	1	101	6	2585	9	0	2702
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	1	0	11	22	909	1	0	944
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	44	0	0	45
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	1	0	83	26	6	0	0	116
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	3	0	0	45	16	0	0	0	64
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	1392	0	81	6	2	0	0	1481
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	1	555	0	10	9	0	0	0	575
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	18	0	8	3	0	0	0	29
09.00 - Strojovi i oprema - prijenosni ili pokretni – nespecificirano	0	30	3	39	24	8	62	0	0	166

10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	948	5	1	96	8	18	0	0	1076
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	61	4	240	334	348	82	0	0	1069
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	1	0	2	820	57	7	310	0	0	1197
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	53	7	3	67	0	0	130
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	28	2	0	796	817	19	0	0	1662
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	1	0	51	2	0	0	0	54
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	23	4	3	0	0	30
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	4	300	181	248	5	1	739
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	0	96	75	72	1	25	269
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	81	95	4	0	0	180
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	0	0	1	0	3	4
Sveukupno	534	1071	1984	1159	2206	1637	4462	29	29	13111

*Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano, 30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano, 60 - Kretanje – nespecificirano, 70 - Prisutnost – nespecificirana, 99 - Ostale vrste specifične tjelesne aktivnosti nespomenute u ovoj klasifikaciji

Najčešći poremećaj (Tablica 3.10.) koji je doveo do ozljede radnika **na mjestu rada** (N=13 111) je *pokliznuće, spoticanje i padanje, pad osobe*, a materijalno sredstvo povezano s poremećajem u 1 359 slučajeva su *zgrade, građevine, površine na površini zemlje*.

Tablica 3.10. Povezanost poremećaja radnog procesa i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva povezana s poremećajem u radu	Poremećaj radnog procesa*										Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	577	3	1	0	2	14	76	99	0	16	788
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarne ili vanjske, nepomične ili pomične,	0	0	0	49	23	1359	190	934	4	3	2562

privremene ili stalne) - nespecificirano												
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	91	5	693	38	191	0	0	1018	
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	20	1	38	7	43	0	0	109	
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nspecificirano	0	4	4	39	22	10	25	9	1	0	114	
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	25	2	7	5	10	12	7	0	0	68	
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	1	1	3	46	795	5	86	21	14	0	972	
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	2	20	26	281	2	22	9	5	1	368	
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	1	0	3	4	0	3	0	0	0	11	
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	1	5	11	26	21	25	5	5	0	99	
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nspecificirano	0	2	15	25	444	8	353	10	2	0	859	
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	5	4	213	205	86	249	86	85	0	933	
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	3	9	146	102	45	18	612	0	935	
13.00 - Ostala transportna vozila - nspecificirano	0	0	0	1	3	12	8	4	11	0	39	
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nspecificirano	0	4	37	612	510	64	334	264	13	0	1838	
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	26	149	20	8	127	6	13	4	0	353	
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nspecificirano	0	0	0	8	2	1	6	1	0	0	18	
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu – nspecificirano	0	4	10	139	57	89	114	56	84	1	554	
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nspecificirano	0	0	6	74	106	25	37	73	679	6	1006	
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	2	10	12	24	70	20	1	0	139	

20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	0	10	19	27	147	12	11	1	2	229
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	9	47	1	1	2	39	99
Sveukupno	578	78	271	1422	2693	2884	1719	1875	1523	68	13111

* Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nespecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja, zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nespecificirano, 50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprezanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nespecificirano, 70 - Pokretanje tijela s ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nespecificiran, 99 - Ostala odstupanja nespomenute ranije u klasifikaciji

Najčešći kontakt – način ozljeđivanja **na mjestu rada** (N=13 111), koji je doveo do ozljede radnika je *horizontalni ili vertikalni udar s nepokretnim predmetom (žrtva je u pokretu)*, a materijalno sredstvo povezano s kontaktom u 2 645 slučajeva su *zgrade, građevine, površine na površini zemlje* (Tablica 3.11.).

Tablica 3.11. Povezanost kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva povezana s načinom ozljeđivanja	Kontakt - način ozljeđivanja*										Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	567	4	1	9	4	6	1	2070	1	14	2677
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	2645	64	52	71	52	5	0	2889
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	414	23	22	11	9	0	0	479
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	82	0	2	0	2	0	0	86
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	5	0	8	43	23	12	0	0	0	91
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	22	0	2	10	12	15	0	0	0	61

06.00 - Ručni alat bez pogona - nespacificirano	0	1	0	2	84	808	8	0	5	1	909
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespacificirano	0	5	0	4	26	168	8	2	0	0	213
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespacificirano	0	0	0	0	5	3	1	0	1	0	10
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespacificirano	0	2	0	7	10	15	18	0	0	0	52
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespacificirano	0	15	0	22	12	467	113	0	0	0	629
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespacificirano	0	1	0	54	232	189	235	4	0	0	715
12.00 - Cestovna vozila - nespacificirano	0	0	0	27	593	37	51	1	0	0	709
13.00 - Ostala transportna vozila - nespacificirano	0	0	0	1	8	3	2	0	0	0	14
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespacificirano	0	74	1	92	976	710	409	14	1	0	2277
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespacificirano	0	251	6	1	21	4	1	1	0	0	285
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespacificirano	0	0	0	0	4	4	1	0	0	0	9
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespacificirano	0	14	0	65	125	102	44	18	5	0	373
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespacificirano	0	3	0	13	99	19	15	19	392	0	560
19.00 - Glomazni otpad - nespacificirano	0	1	0	0	7	26	3	0	0	1	38
20.00 - Prirodni fenomeni - nespacificirano	0	1	0	0	2	0	0	1	0	1	5
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	1	0	0	2	0	27	30
Sveukupno	567	399	8	3448	2349	2672	1019	2195	410	44	13111

*Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Kontakt s visokim naponom, toplinom, opasnim tvarima – nespacificirano, 20 - Utapanje, zatrpavanje, umatanje – nespacificirano, 30 - Horizontalni ili vertikalni udar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespacificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespacificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespacificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespacificirano, 70 - Fizički ili psihički stres –

nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) – nspecificirano, 99 - Ostale vrste kontakta - načina ozljede nespomenute u ovoj klasifikaciji

3.1.1.6. Težina i vrsta ozljede te ozlijeđeni dio tijela

U Tablici 3.12. prikazani su podaci o broju ozljeda **na mjestu rada** prema težini ozljede. Podatak o težini ozljede daje osoba koja prijavljuje ozljedu (poslodavac ili ozlijeđeni radnik) putem obrasca *Prijava o ozljedi na radu* sukladno uputama za ispunjavanje obrasca. Podatak o smrtnim ozljedama prikazuje samo broj ozljeda koje su rezultirale smrću radnika do trenutka prijavljivanja ozljede na radu. Prema ESAW metodologiji ozljeda na radu sa smrtnih ishodom je ozljeda koja je dovela do smrti ozlijeđenog unutar godine dana od ozljeđivanja, dok u Republici Hrvatskoj takvi podaci, nažalost, nisu dostupni. **Na mjestu rada** dogodilo se 13 111 ozljeda, a najviše je bilo lakih ozljeda (84,37%).

Tablica 3.12. Težina ozljeda na mjestu rada (sukladno obrascu *Prijava o ozljedi na radu*)

Težina ozljeda**	Na mjestu rada*				Ukupno	
	0	1	2	9	N	%
1 - laka	151	9 635	1 074	202	11 062	84,37
2 - teška	35	1 496	285	58	1 874	14,29
3 - skupna	0	12	1		13	0,10
4 - smrtna	2	14	8	1	25	0,19
Nema podataka	68	51	7	11	137	1,04
Sveukupno	256	11 208	1 375	272	13 111	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

**Težina ozljeda	Ozljeda
1 - laka	Nema opasnosti za život, beznačajno ili lako oštećenje organa, funkcija održana ili privremeno neznatno smanjena, radna sposobnost održana - ogrebotine, manje modrice, nagnječenja, posjekotine
2 - teška	Potencijalna ili stvarna opasnost za život, značajno ili trajno oštećenje ili uništenje organa, privremena ili trajna nesposobnost za rad, unakaženije - amputacija, veća nagnječenja ili zgnječenje organa, višestruke ozljede, prijelomi, oštećenja velikih žila i živaca
3 - skupna	Ozljeda dviju i više osoba
4 - smrtna	Smrt

U obrazac prijave ozljede na radu koju, sukladno ESAW metodologiji potrebno je unijeti podatak o vrsti ozljede koja opisuje fizičke posljedice za ozlijeđenog i podatak o ozlijeđenom dijelu tijela.

U Tablici 3.13. prikazan je broj ozljeda **na mjestu rada** prema vrsti ozljede, a najčešće ozljede su *rane i površinske ozljede* (36,37%).

Tablica 3.13. Ozljede na mjestu rada prema vrsti ozljede (sukladno ESAW metodologiji)

Vrsta ozljede	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nepoznata ili nespecificirana ozljeda	452	3,45%
010 - Rane i površinske ozljede	4 769	36,37%
011 - Površinske ozljede	1 957	14,93%
012 - Otvorene rane	982	7,49%
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	1 830	13,96%
020 - Prijelomi kostiju	1 773	13,52%
021 - Zatvoreni prijelom	594	4,53%
022 - Otvoreni prijelom	45	0,34%
029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	1 134	8,65%
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	3 417	26,06%
031 - Iščašenja	370	2,82%
032 - Uganuća i nategnuća	1 239	9,45%
039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i nategnuća	1 808	13,79%
040 - Traumatske amputacije (gubitak dijela tijela)	93	0,71%
050 - Potres mozga i unutarnje ozljede	270	2,06
051 - Potres mozga i ozljede mozga	50	0,38
052 - Unutarnje ozljede organa	140	1,07
059 - Ostale unutarnje ozljede	80	0,61
060 - Opekline i smrzotine	257	1,96
061 - Termalne opekline	170	1,30
062 - Kemijske (korozivne) opekline	26	0,20
063 - Smrzotine	1	0,01
069 - Ostale vrste opeklina i smrzotina	60	0,46
070 - Trovanja i infekcije	35	0,27
071 - Akutno trovanje	11	0,08
072 - Akutne infekcije	12	0,09
079 - Ostale vrste trovanja i infekcija	12	0,09
080 - Utapanje i gušenje	7	0,05
081 - Gušenja	3	0,02
082 - Utapanje i potapanje bez smrtnog ishoda	1	0,01
089 - Ostale vrste utapanja i gušenja	3	0,02
090 - Djelovanje zvuka, vibracija i tlaka	8	0,06
091 - Akutni gubitak sluha	2	0,02
092 - Djelovanje tlaka	3	0,02
099 - Ostali akutni učinci zvuka, vibracija i tlaka	3	0,02
100 - Učinci toplinskih ekstrema, svjetla i zračenja	6	0,05
101 - Vrućina i toplotni udar	4	0,03
102 - Učinci zračenja (netoplinskog)	1	0,01
109 - Ostali učinci topl. ekstrema, svjetla i zračenja	1	0,01
110 - Šok	318	2,43
111 - Šok zbog agresivnosti i prijetnji	200	1,53
112 - Traumatski šok	41	0,31
119 - Druge vrste šoka	77	0,59
120 - Višestruke ozljede	320	2,44
999 - Ostale specifične ozljede nespomenute u prethodnim podjelama	1 386	10,57

Iz Tablice 3.14. vidljivo je kako su najčešće ozljede **na mjestu rada**, ozljede *gornjih ekstremiteta* (38,05%) u čijem udjelu *prsti* čine 20,07%.

Tablica 3.14. *Ozljede na mjestu rada prema ozlijeđenom dijelu tijela (sukladno ESAW metodologiji)*

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano	529	4,03
10 - Glava	1 338	10,21
11 – Glava, mozak i moždani živci i žile	320	2,44
12 - Područje lica	153	1,17
13 - Oko(oči)	419	3,20
14 - Uho(uši)	13	0,10
15 - Zubi	12	0,09
18 - Glava, ozlijeđena na više mjesta	50	0,38
19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti gore	371	2,83
20 - Vrat, vratna kralježnica i leđna moždina	395	3,01
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	262	2,00
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti gore	133	1,01
30 - Leđa, kralježnica i leđna moždina osim vratnog dijela	482	3,68
31 - Leđa, uključujući kralježnicu	318	2,43
39 - Leđa, ostali dijelovi nespomenuti gore	164	1,25
40 - Trup i organi	434	3,31
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	162	1,24
42 - Područje prsa uključujući organe	98	0,75
43 - Zdjelica, područje trbuha uključujući organe	71	0,54
48 - Trup, ozlijeđen na više mjesta	24	0,18
49 - Trup, ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	79	0,60
50 - Gornji ekstremiteti	4 989	38,05
51 - Rame i nadlaktica	394	3,01
52 - Lakat i podlaktica	724	5,52
53 - Šaka	695	5,30
54 - Prst (prsti)	2 631	20,07
55 - Ručni zglob-zapešće	317	2,42
58 - Gornji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	51	0,39
59 - Gornji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	177	1,35
60 - Donji ekstremiteti	3 890	29,67
61 - Kuk i natkoljenica	65	0,50
62 - Koljeno i potkoljenica	1 460	11,14
63 - Gležanj	1 013	7,73
64 - Stopalo	687	5,24
65 - Nožni prst (prsti)	245	1,87
68 - Donji ekstremiteti,ozlijeđeni na više mjesta	66	0,50
69 - Donji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	354	2,70
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	723	5,51
71 - Cijelo tijelo (sustavne posljedice)	143	1,09
78 - Višestruke ozljede tijela	580	4,42
99 - Ozljede drugih dijelova tijela, koji nisu ranije spomenuti	331	2,52

3.1.2. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti Q - Zdravstvena zaštita i socijalna skrb

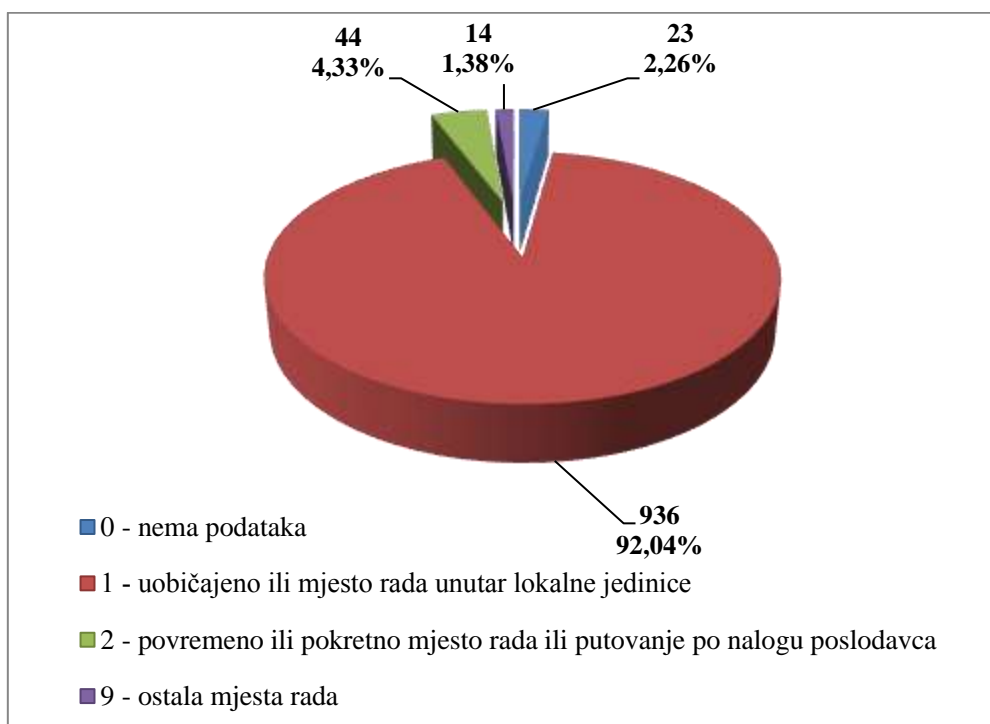
Ovdje će se analizirati ozljede na radu u djelatnosti Q – Zdravstvena zaštita i socijalna skrb. Od ukupnog broja ozljeda na radu (N=15 701) za koje je HZZZSR dobio podatke, u ovoj se djelatnosti ozlijedio **1 481** radnik, od čega 1 017 (68,67%) **na mjestu rada**, a 464 (31,33%) **na putu**.

U *Tablici 3.15.* prikazan je ukupan broj ozljeda te broj ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedine županije. Uspoređujući odnos ozljeda na mjestu rada i onih na putu unutar pojedine županije, u Zagrebačkoj županiji, od ukupnog broja ozljeda (N=65), **na mjestu rada** dogodilo se 58,46% ozljeda, što je najmanji udio ozljeda na mjestu rada spram onih na putu među svim županijama. Najveći udio ozljeda na mjestu rada spram onih na putu je u Karlovačkoj županiji, gdje od ukupnog broja ozljeda u toj županiji (N=43), 93,02% čine ozljede **na mjestu rada**. Za tri ozljede nema podataka o županiji u kojoj se dogodila ozljeda, ali poznato je da su se dogodile na mjestu rada.

Tablica 3.15. Broj ozljeda na radu po županijama (sukladno ESAW metodologiji)

Županije	Ukupno (N)	Na mjestu rada u županiji		Na putu u županiji	
		N	%	N	%
HR031 Primorsko-goranska županija	146	113	77,40	33	22,60
HR032 Ličko-senjska županija	10	9	90,00	1	10,00
HR033 Zadarska županija	49	45	91,84	4	8,16
HR034 Šibensko-kninska županija	43	37	86,05	6	13,95
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	104	72	69,23	32	30,77
HR036 Istarska županija	56	42	75,00	14	25,00
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	12	11	91,67	1	8,33
HR041 Grad Zagreb	519	309	59,54	210	40,46
HR042 Zagrebačka županija	65	38	58,46	27	41,54
HR043 Krapinsko-zagorska županija	58	35	60,34	23	39,66
HR044 Varaždinska županija	29	19	65,52	10	34,48
HR045 Koprivničko-križevačka županija	34	23	67,65	11	32,35
HR046 Međimurska županija	19	12	63,16	7	36,84
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	31	19	61,29	12	38,71
HR048 Virovitičko-podravska županija	21	14	66,67	7	33,33
HR049 Požeško-slavonska županija	19	16	84,21	3	15,79
HR04A Brodsko-posavska županija	31	28	90,32	3	9,68
HR04B Osječko-baranjska županija	108	65	60,19	43	39,81
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	43	38	88,37	5	11,63
HR04D Karlovačka županija	43	40	93,02	3	6,98
HR04E Sisačko-moslavačka županija	38	29	76,32	9	23,68

Prema ESAW metodologiji ozljede **na mjestu rada** dijele se na ozljede na *uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (oznaka „1“), na *povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca* (oznaka „2“) te *ostala mjesta rada* koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih grupa (oznaka „9“). Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=1 017), najviše ozljeda dogodilo se na *uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (92,04%), što je prikazano na *Slici 3.4.*

Slika 3.4. Broj ozljeda na mjestu rada (sukladno ESAW metodologiji)

3.1.2.1. Karakteristike ozlijeđenih radnika u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (N=1 481), ozlijeđeno je 22,35% muškaraca i 77,65% žena. Od ukupnog broja ozlijeđenih muškaraca (N=331), **na mjestu rada** ozlijedio se njih 72,81%, a **na putu** 27,19%. Od ukupnog broja ozlijeđenih žena (N=1 150), **na mjestu rada** ozlijedio se njih 67,48%, a **na putu** 32,52%.

U *Tablici 3.16.* prikazan je broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama i mjestu nastanka. U djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, najviše se ozljeđuju radnici starosti između 51 – 60 godina, kako u ukupnom broju ozljeda (33,63%), tako i u broju ozljeda **na mjestu rada** (22,48%).

Tablica 3.16. Broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka

Starost radnika	Ukupno		Na mjestu rada	
	N	%	N	%
18 - 30	258	17,42	186	12,56
31 - 40	282	19,04	194	13,10
41 - 50	361	24,38	253	17,08
51 - 60	498	33,63	333	22,48
60 +	82	5,54	51	3,44
Sveukupno	1481	100,00	1017	68,67

Prema osnovi osiguranja, odnosno, zaposleničkom statusu radnika (Tablica 3.17.), od ukupnog broja ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=1 017), najviše je iz grupe *radnik* (99,21%).

Tablica 3.17. Broj ozljeda na mjestu rada prema osnovi osiguranja (sukladno ESAW metodologiji)

Osnova osiguranja	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
000 - nepoznato	1	4	0	0	5	0,49
100 - samozaposleni	0	2	0	0	2	0,20
300 - radnik	22	929	44	14	1 009	99,21
400 - obiteljski radnik	0	1	0	0	1	0,10
Sveukupno	23	936	44	14	1 017	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

U tablici 3.18. prikazani su broj i stopa ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposlenih prema zanimanjima na kojima su radili radnici ozlijeđeni u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. Uzimajući u obzir ozljede **na mjestu rada** u ovoj djelatnosti (N=1 017), najviša stopa ozljeda na 1000 zaposlenih je u zanimanjima *tehničari i stručni suradnici* i iznosi 32,87. Podaci o zanimanju nisu poznati za jednog radnika ozlijeđenog na mjestu rada.

Tablica 3.18 Broj i stopa ozljeda na 1000 zaposlenih na mjestu rada prema zanimanju ozlijeđenih radnika u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (sukladno NKZ 10) - Stopa ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposlenih izračunata je temeljem statističkih izvještaja DZS-a

NKZ 10 – rod	Na mjestu rada (N)	Stopa ONR na mjestu rada na 1000 zaposlenih
1 Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	2	0,43
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	127	7,51
3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	474	32,87
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	33	3,32
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	142	7,60
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	31	2,64
8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	33	3,29
9 Jednostavna zanimanja	174	23,64

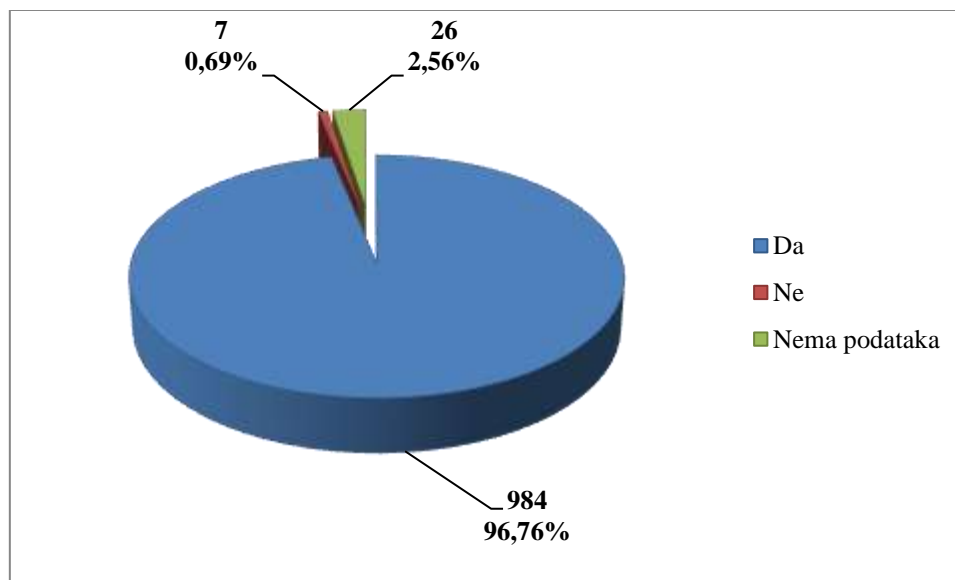
Šest najčešćih zanimanja radnika koji su se ozljeđivali u djelatnosti zdravstva i socijalne skrbi u odnosu na odjeljke u ovoj djelatnosti prikazani su u tablici 3.19. Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=1 017) prema NKZ 10, njih 831 je obuhvaćeno analizom. Najviše su se ozljeđivali radnici iz odjeljka 86 – *djelatnost zdravstvene zaštite* (N=693). Od zanimanja u ovoj djelatnosti najčešće su se ozljeđivali *tehničari i pomoćnici u zdravstvu* (N=454).

Tablica 3.19. Ozljede na radu u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi po odjeljcima i zanimanjima s najviše ozlijeđenih (sukladno NKZ 10 i NKD 2007)

NKD područje Q -odjeljci	NKZ 10 - zanimanja s najviše ozlijeđenih u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi*						Ukupno (N)
	22	32	51	53	91	96	
86 Djelatnosti zdravstvene zaštite	93	430	37	15	79	39	693
87 Djelatnosti socijalne skrbi sa smještajem	1	24	31	46	12	5	119
88 Djelatnosti socijalne skrbi bez smještaja	0	0	5	6	2	6	19
Sveukupno	94	454	73	67	93	50	831

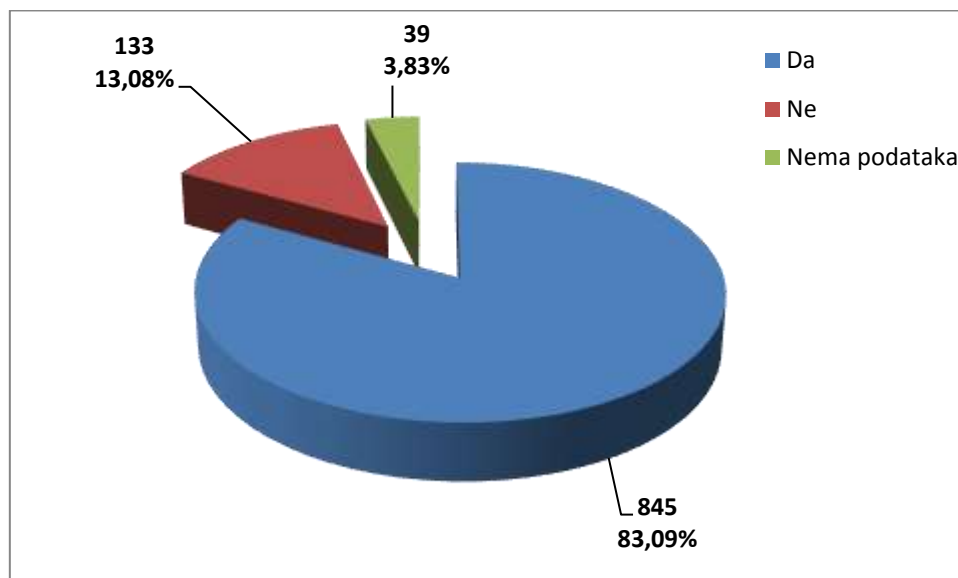
*Oznaka: 22 Zdravstveni stručnjaci/zdravstvene stručnjakinje, 32 Tehničari/tehničarke i pomoćnici/pomoćnice u zdravstvu, 51 Uslužna zanimanja, 53 Djelatnici/djelatnice za zdravstvenu i socijalnu skrb i srodna zanimanja, 91 Čistači/čistačice, perači/peračice, kućne pomoćnice i srodna zanimanja, 96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja

U djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=1 017), njih 96,76% bilo je osposobljeno za rad na siguran način (Slika 3.5.).

Slika 3.5. Osposobljenost radnika za rad na siguran način (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Od ukupnog broja radnika ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=1017) u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, za 83,09% utvrđeno je da su koristili osobnu zaštitnu opremu u vrijeme nastanka ozljede (Slika 3.6.), ali nije poznato je li korištena OZO povezana s ozljedom ozlijeđenog dijela tijela.

Slika 3.6. Korištenje OZO u vrijeme nastanka ozljede (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

3.1.2.2. Odjeljci i veličina poslodavca u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi

Podaci o broju ozljeda na radu prema odjeljcima djelatnosti Q - zdravstvena zaštita i socijalna skrb i mjestu nastanka, prikazani su u *tablici 3.20*. Najviše ozljeda **na mjestu rada** bilo je u odjeljku 86 - Djelatnosti zdravstvene zaštite (N=1 211). Uspoređujući odnos ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedinog odjeljaka, najviše ozljeda **na mjestu rada** (83,33%) spram onih na putu dogodilo se u *Djelatnosti socijalne skrbi sa smještajem*.

Tablica 3.20. Ozljede na radu u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi prema mjestu nastanka (sukladno NKD 2007)

Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, odjeljci	Ukupno		Na mjestu rada unutar odjeljka	
	N	%	N	%
86 Djelatnosti zdravstvene zaštite	1 211	81,77	805	66,47
87 Djelatnosti socijalne skrbi sa smještajem	192	12,96	160	83,33
88 Djelatnosti socijalne skrbi bez smještaja	78	5,27	52	66,67

Prema veličini poslodavca najviše ozljeda **na mjestu rada** dogodilo se kod poslodavaca s više od 500 zaposlenih (53,29%), što je prikazano u *Tablici 3.21*.

Tablica 3.21. Broj ozljeda na mjestu radu prema veličini poslodavca (sukladno ESAW metodologiji)

Veličina poslodavca	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
1 (1-9 zaposlenih)	0	20	0	0	20	1,97
2 (10-49 zaposlenih)	1	54	7	2	64	6,29
3 (50-249 zaposlenih)	7	236	20	7	270	26,55
4 (250-499 zaposlenih)	1	116	4	0	121	11,90
5 (500 i više zaposlenih)	14	510	13	5	542	53,29
Sveukupno	23	936	44	14	1 017	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

3.1.2.3. Radni okoliš i radni proces u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi

Tablica 3.22. pokazuje da se najveći broj ozljeda na mjestu rada obzirom na radni okoliš. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=1 017), najviše ozljeda dogodilo se u **zdravstvenim ustanovama** (65,00%), preciznije u **zdravstvenim ustanovama, privatnim bolnicama, bolnicama, ustanovama za njegu bolesnika, staračkim domovima** (61,16%).

Tablica 3.22. Broj ozljeda na mjestu radu prema radnom okolišu gdje se ozljeda dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni okoliš	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nema podataka	36	3,54
010 - Industrijska zona - nespecificirano	50	4,92
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica	29	2,85
012 - Remontni zavod, servisna radionica	6	0,59
013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar i istovar	15	1,47
020 - Gradilište, graditeljstvo, površinski kamenolomi, rudnik - nespecificirano	1	0,10
022 - Gradilište - rušenje, renoviranje, održavanje objekta	1	0,10
030 - Poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo - nespecificirano	2	0,20
032 - Poljodjelsko područje - zemljani usjevi	1	0,10
039 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 030	1	0,10
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park, razno - nespecificirano	74	7,28
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.	43	4,23
042 - Obrazovna ustanova, osnovna škola, srednja škola, viša škola, fakultet, dječji vrtić	10	0,98

043 - Maloprodajni i veleprodajni objekti (uključujući uličnu prodaju)	2	0,20
044 - Restoran, rekreacijski objekt, privremeni smještaj (uključujući muzej, dvorana stadion, velesajam, itd.)	10	0,98
049 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 040	9	0,88
050 - Zdravstvena ustanova - nespecificirano	661	65,00
051 - Zdravstvena ustanova, privatna bolnica, bolnica, ustanova za njegu bolesnika, starački dom	622	61,16
059 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 050	39	3,83
060 - Javni prostor - nespecificirano	132	12,98
061 - Prostor trajno otvoren za javni promet (ceste, sporedne ceste, parkirališta, čekaonice stadiona ili aerodroma)	51	5,01
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna - privatna ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)	66	6,49
063 - Zone uz javna mjesta sa ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe: željezničke tračnice, pista, ivičnjaci motornih cesta)	2	0,20
069 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 060	13	1,28
070 - Kućanstvo nespecificirano	54	5,31
071 - Privatna kuća ili stan	29	2,85
072 - Zajednički dijelovi zgrade, suteran, okućnica	24	2,36
079 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 070 nespomenute ranije	1	0,10
080 - Sportski teren - nespecificirano	5	0,49
082 - Otvoreni sportski teren - igralište, otvoreni bazen, skijalište,	4	0,39
089 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 080 nespomenute ranije	1	0,10
090 - Radni okoliš na visini osim gradilišta - nespecificirano	2	0,20
091 - Uzvišeno - na fiksnom nivou (krov, terasa, ...)	2	0,20

Tablica 3.23. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u zdravstvu i socijalnoj skrbi obzirom na radni proces koji je ozlijeđeni izvodio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=1 017), najviše ozljeda dogodilo se u grupi *uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost* (52,80%), preciznije *javne usluge, njega, pomoć* (48,38%).

Tablica 3.23. Broj ozljeda na mjestu rada prema radnom procesu pri kojem se ozljeda dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni proces prema grupama	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Nema podataka	36	3,54
10 - Izrada, prerada, obrada, skladištenje - sve vrste – nespecif.	19	1,87
11 - Izrada, prerada, obrada - sve vrste	6	0,59
12 - Skladištenje - sve vrste	13	1,28

30 - Poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe, rad sa živim životinjama - nespecificirano	1	0,10
32 - Poljoprivreda - s biljkama, hortikultura	1	0,10
40 - Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost – nespecif.	537	52,80
41 - Javne usluge, njega, pomoć	492	48,38
42 - Intelektualni rad - poduka, nastava, obrada podataka, ured. posao, organiziranje, rukovođenje	38	3,74
43 - Komercijalna aktivnost - kupovanje, prodaja i slične uslužne djelatnosti	4	0,39
49 - Ostale vrste radnog procesa unutar grupe 40	3	0,29
50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano	221	21,73
51 - Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	86	8,46
52 - Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	25	2,46
53 - Čišćenje radnih zona i strojeva - ručno ili strojno	79	7,77
54 - Zbrinjavanje otpada svih vrsta	22	2,16
55 - Nadzor, inspekcija proizvodnih postupaka, radnih zona, sredstava za transport, opreme - sa ili bez opreme za nadzor	5	0,49
59 - Ostale vrste radnog procesa unutar grupe 50	4	0,39
60 - Pokretne, sportske, umjet. aktivnosti - nespecificirano	203	19,96
61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima	197	19,37
62 - Sportska, umjetnička aktivnost	5	0,49
69 - Ostale vrste radnog procesa grupe 60 nespomenute ranije	1	0,10

3.1.2.4. Specifična radna aktivnost, poremećaj u radnom procesu, kontakt - način nastanka ozljede i materijalna sredstva povezana s navedenim aktivnostima, poremećajima i kontaktima u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi

Tablica 3.24. prikazuje najčešću specifičnu aktivnost koju je radnik izvodio u trenutku ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio izvodeći tu aktivnost. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=1 017) u djelatnosti zdravstva i socijalne skrbi, najčešća specifična aktivnost je **kretanje** (N=449), a najčešće materijalno sredstvo povezano s ovom specifičnom aktivnosti su **zgrade, građevine, površine - na površini zemlje** (N=279).

Tablica 3.24. Povezanost specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva specifične aktivnosti	Specifična aktivnost *								
	10	20	30	40	50	60	70	99	Ukupno (N)
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	36	0	0	0	0	3	1	0	40

01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	13	1	279	0	0	293
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	3	0	93	0	0	96
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	2	0	0	0	0	2
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	111	0	22	0	0	0	0	133
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	5	0	1	0	0	0	0	6
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	1	0	0	0	0	0	0	1
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	9	0	0	4	0	0	0	0	13
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	19	11	19	6	0	0	55
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	59	3	1	22	0	0	85
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	0	0	1
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	0	11	25	0	0	0	36
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	0	8	0	0	0	0	8
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	2	45	33	29	1	0	110
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	37	61	15	0	7	120
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	9	8	1	0	0	18
Sveukupno	45	117	80	169	148	449	2	7	1017

*Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano, 30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano, 60 - Kretanje – nespecificirano, 70 - Prisutnost – nespecificirana, 99 - Ostale vrste specifične tjelesne aktivnosti nespomenute u ovoj klasifikaciji

Tablica 3.25. prikazuje najčešći poremećaj koji je doveo do ozljede radnika i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=1 017) u djelatnosti zdravstva i socijalne skrbi, najčešći poremećaj radnog procesa je uzrokovan *pokliznućem, spoticanjem i padom osobe* (N=294), od čega je najveći broj ozljeda (N=150) povezan sa *zgradama, građevinama, površinama - na površini zemlje*.

Tablica 3.25. Povezanost poremećaja radnog procesa i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva poremećaja	Poremećaj rada *										Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	44	0	0	0	0	0	7	13	0	3	67
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	5	0	150	21	73	1	1	251
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	1	0	75	7	22	0	0	105
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	1	1	0	0	2	0	0	4
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	1	5	61	1	18	2	5	0	93
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	0	0	5	0	1	0	0	0	6
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	0	0	2	6	0	4	0	0	0	12
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	0	7	9	4	15	4	0	0	39
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	1	8	2	5	0	44	0	60
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2

14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	1	7	1	1	6	11	1	0	28
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	3	24	0	0	24	0	0	0	0	51
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	2	21	8	20	20	9	4	0	84
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	1	0	6	4	5	60	99	1	176
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	7	3	0	0	10
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	0	0	1	2	9	1	0	0	0	13
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	0	4	0	0	1	7	12
Sveukupno	44	3	30	51	108	294	120	199	156	12	1017

*Oznaka:00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nespecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja, zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prij...,50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprezanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nespecificirano, 70 - Pokretanje tijela sa ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nespecificirano, 99 - Ostala odstupanja nespomenute ranije u klasifikaciji

Tablica 3.26. prikazuje najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika i povezano materijalno sredstvo. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=1 017) u djelatnosti zdravstva i socijalne skrbi, najviše ozljeda (N=332) dogodilo se pri *horizontalnom ili vertikalnom sudaru s nepokretnim predmetom (žrtva je u pokretu)*. Najčešće materijalno sredstvo povezano s ovim kontaktom su *zgrade, građevine, površine na površini zemlje* (N=247).

Tablica 3.26. Povezanost kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva načina ozljeđivanja	Način ozljeđivanja *									Ukupno (N)
	00	10	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	43	1	0	1	1	0	219	0	1	266
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske,	0	0	247	8	9	14	3	0	0	281

nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano										
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	62	2	1	2	1	0	0	68
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	3	0	0	0	0	0	0	3
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
06.00 - Ručni alat bez pogona – nespeci.	0	0	0	2	102	0	0	0	0	104
07.00 - Ručni alat, mehanički – nespecifi.	0	0	0	0	5	0	0	0	0	5
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	2	0	1	7	1	0	0	0	11
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	2	8	7	7	0	0	0	24
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	2	41	1	5	0	0	0	49
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	2	3	12	11	4	2	1	0	35
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	33	0	0	0	0	0	0	0	33
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	2	12	21	18	6	0	1	0	60
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	1	2	2	0	4	57	0	66
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1

99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	0	0	1	0	4	5
Sveukupno	43	42	332	100	166	39	230	59	6	1 017

*Oznaka:00 - Nema podataka, 10 - Kontakt s visokim naponom, toplinom, opasnim tvarima – nespecificirano, 30 - Horizontalni ili vertikalni sudar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespecificirano, 70 - Fizički ili psihički stres – nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) – nespecificirano 99 - Ostale vrste kontakta - načina ozljede nespomenute u ovoj klasifikaciji

3.1.2.5. Težina i vrsta ozljede te ozlijeđeni dio tijela u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi

U tablici 3.27. prikazani su podaci o broju ozljeda **na mjestu rada** u djelatnosti zdravstva i socijalne skrbi prema težini ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=1 017), najviše je lakih ozljeda (87,12%).

Tablica 3.27. Težina ozljeda na mjestu rada (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Težina ozljeda**	Na mjestu rada*					Ukupno	
	0	1	2	9	Ukupno		
					N	%	
1 - laka	19	818	39	10	886	87,12	
2 - teška	3	115	5	4	127	12,49	
3 - skupna	1	1	0	0	2	0,20	
Nema podataka		2	0	0	2	0,20	
Sveukupno	23	936	44	14	1017	100,00	

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

**Težina ozljeda	Ozljeda
1 - laka	Nema opasnosti za život, beznačajno ili lako oštećenje organa, funkcija održana ili privremeno neznatno smanjena, radna sposobnost održana - ogrebotine, manje modrice, nagnječenja, posjekotine
2 - teška	Potencijalna ili stvarna opasnost za život, značajno ili trajno oštećenje ili uništenje organa, privremena ili trajna nesposobnost za rad, unakaženije - amputacija, veća nagnječenja ili zgnječenje organa, višestruke ozljede, prijelomi, oštećenja velikih žila i živaca
3 - skupna	Ozljeda dviju i više osoba
4 - smrtna	Smrt

Tablica 3.28. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi prema vrsti ozljede. Kao najčešća fizička posljedica ozljeda **na mjestu rada** (N=1 017) javljaju se iščašenja, uganuća i nateguća (35,99%).

Tablica 3.28. Ozljeđe na mjestu rada u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi prema vrsti (sukladno ESAW metodologiji)

Vrsta ozljede	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nepoznata ozljeda	18	1,77
010 - Rane i površinske ozljede	219	21,53
011 - Površinske ozljede	85	8,36
012 - Otvorene rane	31	3,05
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	103	10,13
020 - Prijelomi kostiju	138	13,57
021 - Zatvoreni prijelom	38	3,74
022 - Otvoreni prijelom	1	0,10
029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	99	9,73
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	366	35,99
031 - Iščašenja	44	4,33
032 - Uganuća i nategnuća	128	12,59
039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i nategnuća	194	19,08
040 - Traumatske amputacije (gubitak dijela tijela)	1	0,10
050 - Nagnječnja / potres mozga i unutarnje ozljede	41	4,03
051 - Potresi	4	0,39
052 - Unutarnje ozljede	21	2,06
059 - Ostale vrste potresa i unutarnjih ozljeda	16	1,57
060 - Opekline i smrzotine	30	2,95
061 - Termalne opekline	24	2,36
062 - Kemijske (korozivne) opekline	3	0,29
069 - Ostale vrste opekline i smrzotina	3	0,29
070 - Trovanja i infekcije	9	0,88
071 - Akutno trovanje	3	0,29
072 - Akutne infekcije	3	0,29
079 - Ostale vrste trovanja i infekcija	3	0,29
110 - Šok	33	3,24
111 - Šok zbog agresivnosti i prijetnji	17	1,67
112 - Traumatski šok	9	0,88
119 - Druge vrste šoka	7	0,69
120 - Višestruke ozljede	23	2,26
999 - Ostale spe. ozljede nespomenute u prethodnoj podjeli	139	13,67

Tablica 3.29. prikazuje najčešće ozljeđivani dio tijela kod ozljeda **na mjestu rada** u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (N=1 017). To su najčešće *gornji ekstremiteti* (36,77%) u čijem udjelu *prsti* čine 18,78%

Tablica 3.29. Ozljede na mjestu rada u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi prema ozlijeđenom dijelu tijela (sukladno ESAW metodologiji)

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada*	
	N	%
00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano	26	2,56
10 - Glava	72	7,08
11 - Glava mozak i moždani živci i žile	19	1,87
12 - Područje lica	10	0,98
13 - Oko(oči)	15	1,47
15 - Zubi	1	0,10
18 - Glava,ozlijeđene na više mjesta	2	0,20
19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti gore	25	2,46
20 - Vrat, vratna kralježnica i leđna moždina	31	3,05
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	19	1,87
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti gore	12	1,18
30 - Leđa, kralježnica i leđna moždina osim vratnog dijela	57	5,60
31 - Leđa, uključujući kralježnicu	42	4,13
39 - Leđa, ostali dijelovi nespomenuti gore	15	1,47
40 - Trup i organi	32	3,15
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	3	0,29
42 - Područje prsa uključujući organe	13	1,28
43 - Zdjelica, područje trbuha uključujući organe	9	0,88
48 - Trup, ozlijeđen na više mjesta	2	0,20
49 - Trup, ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	5	0,49
50 - Gornji ekstremiteti	374	36,77
51 - Rame i nadlaktica	38	3,74
52 - Lakat i podlaktica	38	3,74
53 - Šaka	41	4,03
54 - Prst (prsti)	191	18,78
55 - Ručni zglob-zapešće	48	4,72
58 - Gornji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	7	0,69
59 - Gornji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	11	1,08
60 - Donji ekstremiteti	333	32,74
61 - Kuk i natkoljenica	5	0,49
62 - Koljeno i potkoljenica	129	12,68
63 - Gležanj	88	8,65
64 - Stopalo	54	5,31
65 - Nožni prst (prsti)	27	2,65
68 - Donji ekstremiteti,ozlijeđeni na više mjesta	4	0,39
69 - Donji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	26	2,56
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	74	7,28
71 - Cijelo tijelo (sustavne posljedice)	27	2,65

78 - Višestruke ozljede tijela	47	4,62
99 - Ozljede drugih dijelova tijela, koji nisu ranije spomenuti	18	1,77

3.1.3. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti C - Prerađivačka industrija

Ovdje će se analizirati ozljede na radu u djelatnosti C - Prerađivačka industrija. Od ukupnog broja ozljeda na radu (N=15 701), za koje je HZZZSR dobio podatke, u ovoj se djelatnosti ozlijedilo **3 674** radnika, od čega 3 283 (89,36%) **na mjestu rada**, a 391 (10,64%) **na putu**.

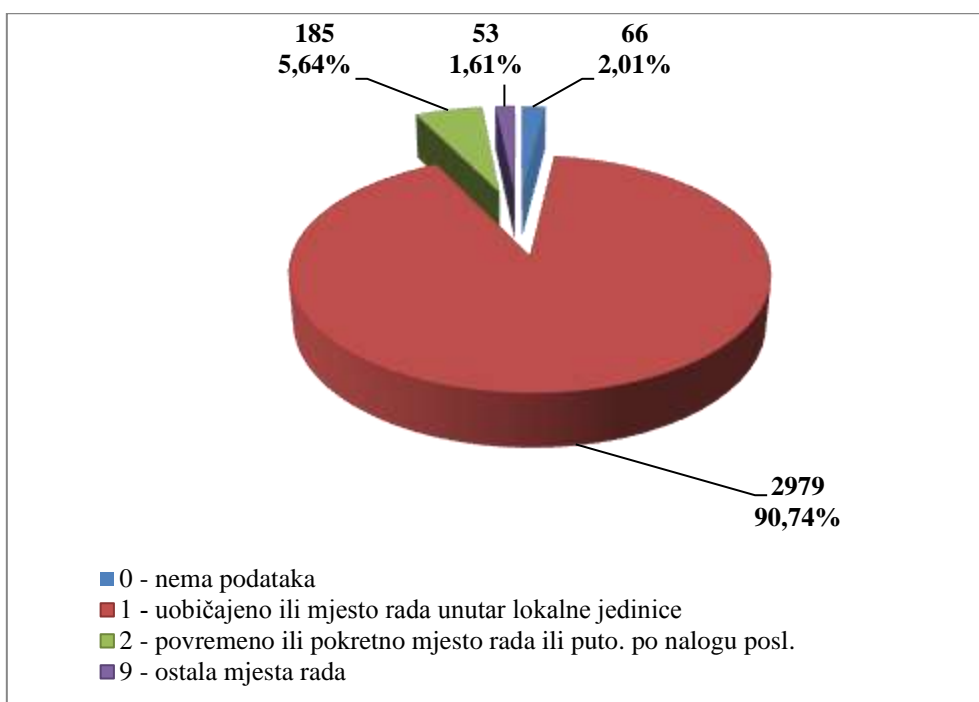
U Tablici 3.30. prikazan je ukupan broj ozljeda te broj ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedine županije. Uspoređujući odnos ozljeda na mjestu rada i onih na putu unutar pojedine županije, u Gradu Zagrebu, od ukupnog broja ozljeda (N=490), **na mjestu rada** dogodilo se 78,16% ozljeda, što je najmanji udio ozljeda na mjestu rada spram onih na putu među svim županijama. Najveći udio ozljeda na mjestu rada spram onih na putu je u Virovitičko-podravskoj županiji, gdje od ukupnog broja ozljeda u toj županiji (N=75), sve čine ozljede **na mjestu rada**. Za 141 ozljeda nema podataka o županiji u kojoj se dogodila ozljeda, ali poznato je kako ih se na mjestu rada bilo 139, a na putu 2.

Tablica 3.30. Broj ozljeda na radu po županijama (sukladno ESAW metodologiji)

Županije	Ukupno (N)	Na mjestu rada u županiji		Na putu u županiji	
		N	%	N	%
HR031 Primorsko-goranska županija	308	291	94,48	17	5,52
HR032 Ličko-senjska županija	8	7	87,50	1	12,50
HR033 Zadarska županija	61	58	95,08	3	4,92
HR034 Šibensko-kninska županija	84	81	96,43	3	3,57
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	171	152	88,89	19	11,11
HR036 Istarska županija	214	202	94,39	12	5,61
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	20	19	95,00	1	5,00
HR041 Grad Zagreb	490	383	78,16	107	21,84
HR042 Zagrebačka županija	290	250	86,21	40	13,79
HR043 Krapinsko-zagorska županija	163	145	88,96	18	11,04
HR044 Varaždinska županija	324	271	83,64	53	16,36
HR045 Koprivničko-križevačka županija	110	93	84,55	17	15,45
HR046 Međimurska županija	255	233	91,37	22	8,63
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	79	67	84,81	12	15,19
HR048 Virovitičko-podravka županija	75	75	100,00	0	0,00
HR049 Požeško-slavonska županija	84	73	86,90	11	13,10
HR04A Brodsko-posavska županija	139	136	97,84	3	2,16
HR04B Osječko-baranjska županija	239	223	93,31	16	6,69
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	136	125	91,91	11	8,09
HR04D Karlovačka županija	105	98	93,33	7	6,67
HR04E Sisačko-moslavačka županija	178	162	91,01	16	8,99

Prema ESAW metodologiji ozljede **na mjestu rada** dijele se na ozljede na *uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (oznaka „1“), na *povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca* (oznaka „2“) te *ostala mjesta rada* koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih grupa (oznaka „9“). Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=3

283), najviše ozljeda dogodilo se na *uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (90,74%), što je prikazano na Slici 3.7.

Slika 3.7. Broj ozljeda na mjestu radu (sukladno ESAW metodologiji)

3.1.3.1. Karakteristike ozlijeđenih radnika u prerađivačkoj industriji

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u prerađivačkoj industriji (N=3 674), ozlijeđeno je 75,12% muškaraca i 24,63% žena. Od ukupnog broja ozlijeđenih muškaraca (N=2 760), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 93,51%, a **na putu** 6,49%. Od ukupnog broja ozlijeđenih žena (N=905), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 76,57%, a **na putu** 23,43%. Za devet ozljeda nema podataka o spolu.

U Tablici 3.31. prikazan je broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka. Obzirom na ukupan broj ozljeda (N=3 674) u prerađivačkoj industriji, **na mjestu rada** najviše su se ozljeđivali radnici starosne skupine 18-30 (28,69%).

Tablica 3.31. Broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka

Starost radnika	Ukupno		Na mjestu rada	
	N	%	N	%
< 18	5	0,14	5	0,14
18 - 30	1 131	30,78	1 054	28,69
31 - 40	918	24,99	829	22,56
41 - 50	798	21,72	693	18,86
51 - 60	747	20,33	634	17,26
60 +	74	2,01	67	1,82
Nema podataka	1	0,03	1	0,03

Sveukupno	3 674	100,00	3 283	89,36
------------------	--------------	---------------	--------------	--------------

Prema osnovi osiguranja, odnosno, zaposleničkom statutu (*tablica 3.32.*), od ukupnog broja ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=3 283), najviše je iz grupe *radnik* (99,03%).

Tablica 3.32. Broj ozljeda na mjestu rada prema osnovi osiguranja (sukladno ESAW metodologiji)

Osnova osiguranja	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
000 - nepoznato	10	2	0	1	13	0,40
100 - samozaposleni	0	11	3	1	15	0,46
300 - radnik	56	2 962	182	51	3 251	99,03
400 - obiteljski radnik	0	2	0	0	2	0,06
500 - naučnik/vježbenik	0	1	0	0	1	0,03
900 - ostalo	0	1	0	0	1	0,03
Sveukupno	66	2 979	185	53	3 283	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

U *tablici 3.33.* prikazani su broj i stopa ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposlenih prema zanimanjima na kojima su radili ozlijeđeni radnici u prerađivačkoj industriji. Uzimajući u obzir ozljeda **na mjestu rada** u ovoj djelatnosti (N=3 283), najviša stopa ozljeda na 1000 zaposlenih je u *zanimanjima u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji* i iznosi 50,07. Podaci o zanimanju nisu poznati za 15 radnika ozlijeđenih na mjestu rada.

Tablica 3.33. Broj i stopa ozljeda na 1000 zaposlenih na mjestu rada prema zanimanju ozlijeđenih radnika u prerađivačkoj industriji (sukladno NKZ 10)- Stopa ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposlenih izračunata je temeljem statističkih izvještaja DZS-a

NKZ 10 - rod	Na mjestu rada (N)	Stopa ONR na mjestu rada na 1000 zaposlenih
1 Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	11	0,97
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	59	1,44
3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	204	5,84
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	63	2,62
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	186	4,11
6 Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje	12	1,00
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	1423	50,07

8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	672	27,63
9 Jednostavna zanimanja	638	35,80

Šest najčešćih zanimanja radnika koji su se ozljeđivali u prerađivačkoj industriji u odnosu na odjeljke u ovoj djelatnosti prikazani su u *tablici 3.34*. Od ukupnog broja ozljeđenih radnika **na mjestu rada** (N=3 283) prema NKZ 10, njih 2 457 obuhvaćeno je analizom. Najviše su se ozljeđivali radnici iz odjeljka 25 - *proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme* (N=491). Od zanimanja najčešće su se ozljeđivali *tokari, kovinotokari, strojarski mehaničari i srodna zanimanja* (N=684).

Tablica 3.34. Ozljede na radu u prerađivačkoj industriji po odjeljcima i zanimanjima s najviše ozljeđenih (sukladno NKZ 10 i NKD 2007)

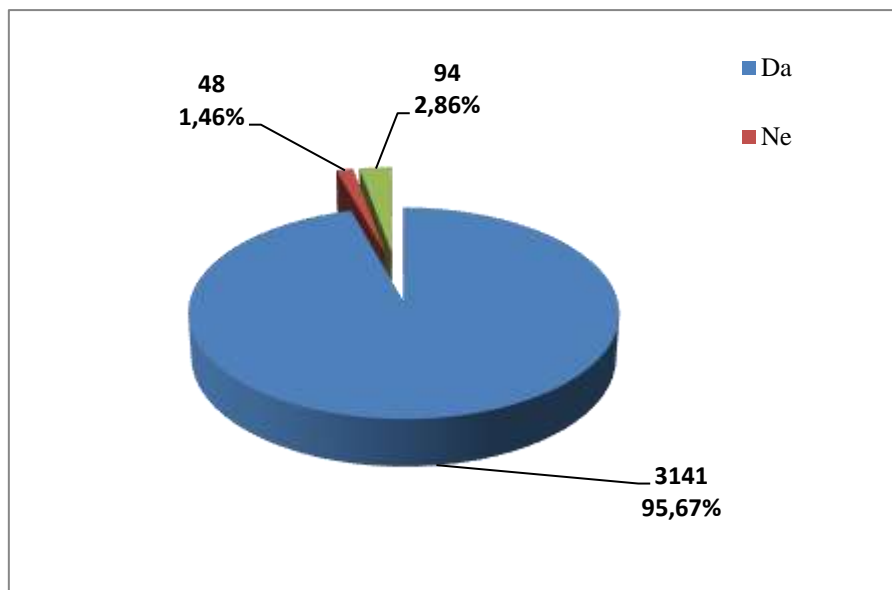
NKD područje C - odjeljci	NKZ 10 - zanimanja s najviše ozljeđenih u prerađivačkoj industriji*						Ukupno (N)
	72	75	81	83	93	96	
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	19	145	75	76	67	74	456
11 Proizvodnja pića	2	1	11	22	7	10	53
12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	1	0	1	0	0	0	2
13 Proizvodnja tekstila	5	3	17	0	1	5	31
14 Proizvodnja odjeće	3	48	4	0	4	3	62
15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	3	59	1	0	0	16	79
16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaj...	11	143	55	2	18	34	263
17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	4	2	10	3	6	7	32
18 Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	4	2	1		1	5	13
19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	0		3	1	0	1	5
20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	9	4	14	4	3	27	61
21 Proizvodnja osnovnih farm. proizvoda i farm. pripravaka	1		1	2	1	4	9
22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	15	9	17	3	10	26	80
23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	14		43	12	25	43	137
24 Proizvodnja metala	21	1	50	5	5	5	87
25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	280	14	83	12	40	62	491
26 Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda	1	0	0	1		1	3

27 Proizvodnja električne opreme	18	3	14	0	6	12	53
28 Proizvodnja strojeva i uređaja, d. n.	76	1	60	0	3	13	153
29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	30	6	1	1	1	21	60
30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	125	7	2	9		5	148
31 Proizvodnja namještaja	8	53	40	1	3	8	113
32 Ostala prerađivačka industrija	1	2	2	0	0	3	8
33 Popravak i instaliranje strojeva i opreme	33	3	1	4	1	16	58
Sveukupno	684	506	506	158	202	401	2 457

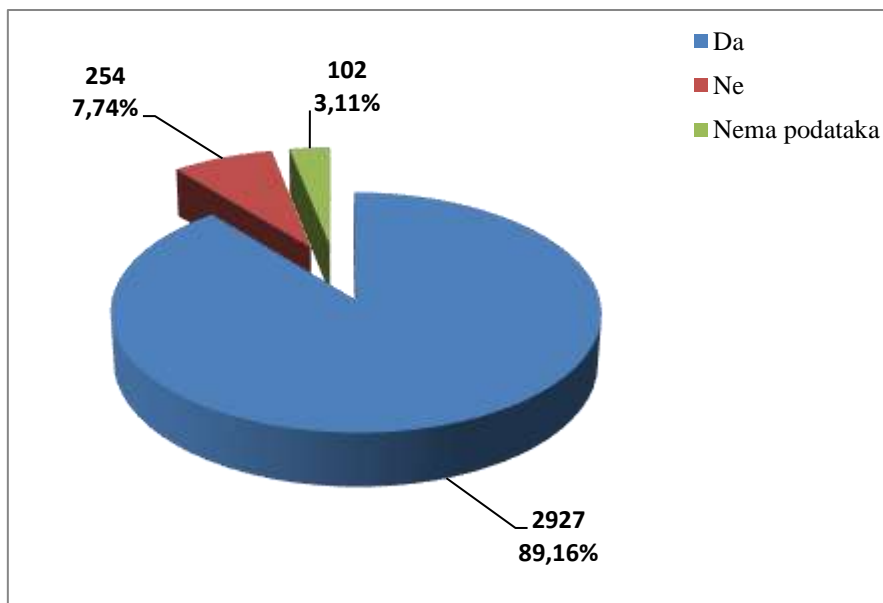
*Oznaka: 72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja, 75 Prerađivači/prerađivačice hrane, drva, proizvođači/proizvođačice odjeće i ostala obrtnička i srodna zanimanja, 81 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, 83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva, 93 Jednostavna zanimanja u rudarstvu, građevinarstvu, proizvodnji i prometu, 96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja

U prerađivačkoj industriji od ukupnog broja radnika ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=3 283), njih 95,67% bilo je osposobljeno za rad na siguran način (Slika 3.8.).

Slika 3.8. Osposobljenost radnika za rad na siguran način (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=3 283) u prerađivačkoj industriji, za 89,16% utvrđeno je da su koristili osobnu zaštitnu opremu u vrijeme nastanka ozljede (Slika 3.9.), ali nije poznato je li korištena OZO povezna s ozljedom ozlijeđenog dijela tijela.

Slika 3.9. Korištenje OZO u vrijeme nastanka ozljede (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

3.1.3.2. Odjeljci djelatnosti i veličina poslodavca u prerađivačkoj industriji

Podaci o broju ozljeda na radu prema odjeljcima djelatnosti C - Prerađivačka industrija i mjestu nastanka, prikazani su u tablici 3.35. Najviše ozljeda **na mjestu rada** bilo je u odjeljku 10 – *Proizvodnja prehrambenih proizvoda* (N=670). Uspoređujući odnos ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedinog odjeljaka, najviše ozljeda na mjestu rada (97,56%) spram onih na putu dogodilo se u *Proizvodnji metala*.

Tablica 3.35. Ozljede na radu u prerađivačkoj industriji prema mjestu nastanka (sukladno NKD 2007)

C - Prerađivačka industrija, odjeljci	Ukupno		Na mjestu rada unutar odjeljka	
	N	%	N	%
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	768	20,90	670	87,24
11 Proizvodnja pića	80	2,18	74	92,50
12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	7	0,19	6	85,71
13 Proizvodnja tekstila	51	1,39	45	88,24
14 Proizvodnja odjeće	108	2,94	73	67,59
15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	117	3,18	92	78,63
16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja proizvoda od slame i pletarskih materijala	332	9,04	312	93,98
17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	44	1,20	40	90,91
18 Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	43	1,17	35	81,40
19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	39	1,06	27	69,23
20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	100	2,72	91	91,00

21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka	47	1,28	26	55,32
22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	116	3,16	112	96,55
23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	198	5,39	182	91,92
24 Proizvodnja metala	123	3,35	120	97,56
25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	626	17,04	588	93,93
26 Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda	37	1,01	18	48,65
27 Proizvodnja električne opreme	109	2,97	94	86,24
28 Proizvodnja strojeva i uređaja, d. n.	202	5,50	190	94,06
29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	85	2,31	77	90,59
30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	205	5,58	192	93,66
31 Proizvodnja namještaja	135	3,67	125	92,59
32 Ostala prerađivačka industrija	14	0,38	12	85,71
33 Popravak i instaliranje strojeva i opreme	88	2,40	82	93,18

Prema veličini poslodavca, najviše ozljeda **na mjestu rada** dogodilo se kod poslodavaca s više od 500 zaposlenih (36,00%), što je prikazano u Tablici 3.36.

Tablica 3.36. Broj ozljeda na mjestu radu prema veličini poslodavca (sukladno ESAW metodologiji)

Veličina poslodavca	Na mjestu rada*					Ukupno	
	0	1	2	9	Ukupno		
					N	%	
0 (0 zaposlenih)	0	1	0	0	1	0,03	
1 (1-9 zaposlenih)	1	61	19	2	83	2,53	
2 (10-49 zaposlenih)	11	307	38	14	370	11,27	
3 (50-249 zaposlenih)	24	913	73	18	1028	31,31	
4 (250-499 zaposlenih)	10	588	13	8	619	18,85	
5 (500 i više zaposlenih)	20	1109	42	11	1182	36,00	
Sveukupno	66	2979	185	53	3283	100,00	

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

3.1.3.3. Radni okoliš i radni proces u prerađivačkoj industriji

Tablica 3.37. pokazuje da se najveći broj ozljeda na mjestu rada obzirom na radni okoliš. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=3 283), najviše ozljeda dogodilo se u *industrijskoj zoni* (82,88%), preciznije u *proizvodnoj zoni, tvornici i radionici* (69,14%).

Tablica 3.37. Broj ozljeda na mjestu radu prema radnom okolišu gdje se ozljeda dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni okoliš	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nema podataka	99	3,02
010 - Industrijska zona - nespecificirano	2721	82,88
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica	2270	69,14
012 - Remontni zavod, servisna radionica	101	3,08
013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar istovar	277	8,44
019 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 010	73	2,22
020 - Gradilište, graditeljstvo, površinski kamenolomi, rudnik - nespecificirano	101	3,08
021 - Gradilište - izgradnja objekta	48	1,46
022 - Gradilište - rušenje, renoviranje, održavanje objekta	26	0,79
023 - Kamenolom, rudnik, površinski kop, rov (uključujući rudnike i kamenolome)	9	0,27
029 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 020 nespomenute ranije	18	0,55
030 - Poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo – nespecificirano	15	0,46
031 - Stočarsko područje	2	0,06
032 - Poljodjelsko područje - zemljani usjevi	1	0,03
033 - Poljodjelsko Područje - uzgoj kultura na drvetu ili žbunju	4	0,12
034 - Šumarsko područje	8	0,24
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park,razno - nespecificirano	155	4,72
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.	37	1,13
043 - Maloprodajni i veleprodajni objekti (uključujući uličnu prodaju)	92	2,80
044 - Restoran, rekreacijski objekt, privremeni smještaj (uključujući muzej, dvorana stadion, velesajam, itd.)	15	0,46
049 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 040 nespomenute ranije	11	0,34
050 - Zdravstvena ustanova - nespecificirano	1	0,03
051 - Zdravstvena ustanova, privatna bolnica, bolnica, ustanova za njegu bolesnika, starački dom	1	0,03
060 - Javni prostor - nespecificirano	156	4,75
061 - Prostor trajno otvoren za javni promet (ceste, sp. ceste, parkirališta, čekao. stadiona ili aerodroma)	58	1,77
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna – pri. ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)	82	2,50
063 - Zone uz javna mjesta s ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe: željezničke tračnice, uzletišta aviona, ivičnjaci motornih cesta)	8	0,24
069 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 060 nesp. ranije	8	0,24
070 - Kućanstvo nespecificirano	10	0,30
072 - Zajednički dijelovi zgrade, suteran, okućnica	10	0,30

080 - Sportski teren - nespecificirano	3	0,09
082 - Otvoreni sportski teren - igralište, otvoreni bazen, skijalište,	3	0,09
090 - Radni okoliš na visini osim gradilišta – nespec.	4	0,12
091 - Uzvišeno - na fiksnom nivou (krov, terasa, ...)	3	0,09
092 - Uzvišeno - jarbol, pylon, viseća platforma	1	0,03
110 - Radni okoliš na vodi ili iznad vode osim gradilišta nespecificirano	9	0,27
111 - More ili ocean - paluba svih vrsta plovila i platformi	7	0,21
112 - Jezero, rijeka, pristanište - paluba svih vrsta plovila (brodovi, čamci, teglenice) i platformi	2	0,06
120 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka osim gradilišta - nespecificirano	9	0,27
122 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka - komora	8	0,24
129 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 120 nespomenute ranije	1	0,03

Tablica 3.38. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u prerađivačkoj industriji obzirom na radni proces koji je ozlijeđeni izvodio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=3 283), najviše ozljeda dogodilo se u grupi *izrada, prerada, obrada i skladištenje* (55,62%), preciznije *izrada, prerada i obrada* (45,45%).

Tablica 3.38. Broj ozljeda na mjestu rada prema radnom procesu pri kojem se ozljeda dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni proces prema grupama	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Nema podataka	103	3,14
10 - Izrada, prerada, obrada, skladištenje - sve vrste – nespecificirano	1 826	55,62
11 - Izrada, prerada, obrada - sve vrste	1 492	45,45
12 - Skladištenje - sve vrste	314	9,56
19 - Ostale vrste radnog procesa grupe 10 nespomenute ranije	20	0,61
20 - Iskopavanje, izgradnja, renoviranje, rušenje – nespecificirano	51	1,55
22 - Novogradnja - visokogradnja	18	0,55
23 - Novogradnja - niskogradnja	2	0,06
24 - Renoviranje, proširivanje, održavanje zgrada – svi tipovi konstrukcija	22	0,67
25 - Rušenje - svi tipovi konstrukcija	1	0,03
29 - Ostale vrste radnog procesa grupe 20 nespomenute ranije	8	0,24
30 - Poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe, rad sa živim životinjama - nespecificirano	13	0,40
31 - Poljoprivreda - obrada zemlje	2	0,06
32 - Poljoprivreda - s biljkama, hortikultura	4	0,12
33 - Poljoprivreda - sa životinjama	2	0,06
34 - Šumarstvo	4	0,12
35 - Uzgoj ribe	1	0,03
40 - Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost – nespecificirano	78	2,38
41 - Javne usluge, njega, pomoć	8	0,24

42 - Intelektualni rad - poduka, nastava, obrada podataka, uredski posao, organiziranje, rukovođenje	21	0,64
43 - Komercijalna aktivnost - kupovanje, prodaja i slične uslužne djelatnosti	47	1,43
49 - Ostale vrste radnog procesa grupe 40 nespomenute ranije	2	0,06
50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano	954	29,06
51 - Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	502	15,29
52 - Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	196	5,97
53 - Čišćenje radnih zona i strojeva - ručno ili strojno	191	5,82
54 - Zbrinjavanje otpada svih vrsta	17	0,52
55 - Nadzor, inspekcija proizvodnih postupaka, radnih zona, sredstava za transport, opreme – s ili bez opreme za nadzor	45	1,37
59 - Ostale vrste radnog procesa grupe 50 nespomenute ranije	3	0,09
60 - Pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti –nespecificirano	256	7,80
61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima	253	7,71
62 - Sportska, umjetnička aktivnost	2	0,06
69 - Ostale vrste radnog procesa grupe 60 nespomenute ranije	1	0,03
99 - Ostale vrste radnog procesa nespomenute ranije u klasifikaciji	2	0,06

3.1.3.4. Specifična radna aktivnost, poremećaj u radnom procesu, kontakt - način nastanka ozljede i materijalna sredstva povezana s navedenim aktivnostima, poremećajima i kontaktima u prerađivačkoj industriji

Tablica 3.39. prikazuje najčešću specifičnu aktivnost koju je radnik izvodio u trenutku ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio izvedeći tu aktivnost. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=3 283) u prerađivačkoj industriji, najčešća specifična aktivnost je *rukovanje strojem* (N=696), a materijalno sredstvo povezano s ovom specifičnom aktivnosti su *strojevi i oprema* (N=620).

Tablica 3.39. Povezanost specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva specifične aktivnosti	Specifična aktivnost *								Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	104	0	0	0	1	0	14	1	120
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	0	19	2	388	0	409
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	5	161	0	166

03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	3	0	4
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	1	0	29	10	2	0	42
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	1	0	0	15	5	0	0	21
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	412	0	10	1	0	0	423
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	1	194	0	3	3	0	0	201
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	8	0	3	0	0	0	11
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	4	1	2	0	0	4	0	11
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	620	3		42	5	9	0	679
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	44	0	82	93	92	28	0	339
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	82	4	0	45	0	131
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	9	0	10
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	26	0	0	320	247	10	0	603
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	1	0	11	1	0	0	13
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0		0	7	0	0	0	7
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	1	31	15	21	0	68
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	0	5	2	0	0	7
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	10	7	1	0	18
Sveukupno	104	696	620	167	603	397	695	1	3 283

*Oznaka:00 - Nema podataka, 10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano, 30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano, 60 - Kretanje – nespecificirano, 70 - Prisutnost – nespecificirana

Tablica 3.40. prikazuje najčešći poremećaj koji je doveo do ozljede radnika i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=3 283) u prerađivačkoj industriji, najčešći poremećaj radnog procesa je uzrokovan *gubitkom kontrole nad strojem, prijevoznim sredstvom opremom, ručnim alatom, predmetom ili životinjom* (N=951), od čega

je najveći broj ozljeda (N=257) povezan sa sredstvima, predmetima, proizvodima, dijelovima strojeva, otpadom i prašinom.

Tablica 3.40. Povezanost poremećaja radnog procesa i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva poremećaja	Poremećaj rada *										Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	109	0	0	0	1	1	21	22	0	1	155
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	7	5	226	43	166	0	0	447
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	22	0	105	9	33	0	0	169
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	5	0	4	1	4	0	0	14
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	3	3	19	11	4	11	4	0	0	55
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	7	0	3	2	1	5	2	0	0	20
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	20	244	1	26	2	2	0	295
07.00 - Ručni alat, mehanički – nespecificirano	0	0	4	14	117	0	8	2	3	0	148
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	3
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	0	3	2	3	0	1	0	9
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	0	11	13	214	4	247	5	1	0	495

11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	2	1	77	58	24	80	31	35	0	308
12.00 - Cestovna vozila – nespecific.	0	0	0	0	14	17	4	2	61	0	98
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	1	2	4	0	0	0	7
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	12	259	257	23	163	89	3	0	806
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari –nespecificirano	0	5	40	1	2	21	3	1	0	0	73
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	4	0	0	3	0	0	0	7
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu – nespeci.	0	2	1	12	10	8	13	4	3	0	53
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	8	4	1	8	0	31	0	52
19.00 - Glomazni otpad – nespecifi.	0	0	0	3	3	1	6	2	0	0	15
20.00 - Prirodni fenomeni – nespeci.	0	0	0	6	3	25	1	3	1	0	39
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	1	7	1	0	1	5	15
Sveukupno	109	20	72	474	951	477	660	372	142	6	3 283

*Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nespecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja, zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nespecificirano, 50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprezanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nespecificirano, 70 - Pokretanje tijela s ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nespecificirano, 99 - Ostala odstupanja nespomenute ranije u klasifikaciji

Tablica 3.41. prikazuje najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika i povezano materijalno sredstvo. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=3 283) u prerađivačkoj industriji, najviše ozljeda dogodilo se pri *kontaktnu s oštrim, šiljatim i grubim materijalnim sredstvom* (N=951).

Najčešće materijalno sredstvo povezano s ovim kontaktom su *sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad i prašina* (N=356).

Tablica 3.41. Povezanost kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva načina ozljeđivanja	Kontakt - način ozljeđivanja *									Ukupno (N)
	0	10	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	106	0	0	1	1	0	365	0	2	475
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarne ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	429	12	9	10	6	1	0	467
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarne ili vanjske) - nespecificirano	0	0	53	3	7	3	1	0	0	67
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarne i vanjske) - nespecificirano	0	0	12	0	1	0	0	0	0	13
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	1	2	20	11	6	0	0	0	40
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	5	1	3	4	8	0	0	0	21
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	1	0	39	210	3	0	0	1	254
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	2	0	10	64	4	0	0	0	80
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	0	1	0	2
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	0	2	4	0	0	0	6
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	3	14	4	207	78	0	0	0	306
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	13	77	59	76	2	0	0	227
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	3	65	0	3	0	0	0	71
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	1	1	2	1	0	0	0	5
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	38	42	430	356	231	5	0	0	1102

15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	70	0	1	1	0	0	0	0	72
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	1	2	0	0	0	0	3
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	3	9	15	7	6	1	0	0	41
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	1	5	2	0	1	10	0	19
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	1	6	1	0	0	0	8
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
Sveukupno	106	123	580	689	951	434	382	12	6	3 283

*Oznaka:00 - Nema podataka, 10 - Kontakt s visokim naponom, toplinom, opasnim tvarima – nespecificirano, 30 - Horizontalni ili vertikalni udar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespecificirano, 70 - Fizički ili psihički stres – nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) – nespecificirano, 99 - Ostale vrste kontakta - načina ozljede nespomenute u ovoj klasifikaciji

3.1.3.5. Težina i vrsta ozljede te ozlijeđeni dio tijela u prerađivačkoj industriji

U tablici 3.42. prikazani su podaci o broju ozljeda **na mjestu rada** u prerađivačkoj industriji prema težini ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=3 283), najviše je lakih ozljeda (84,19%).

Tablica 3.42. Težina ozljeda na mjestu rada (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Težina ozljeda**	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
1 - laka	33	2 552	140	39	2 764	84,19
2 - teška	3	416	42	12	473	14,41
3 - skupna	0	1	1	0	2	0,06
4 - smrtna	0	2	1	0	3	0,09
Nema podataka	30	8	1	2	41	1,25
Sveukupno	66	2 979	185	53	3 283	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

**Težina ozljeda	Ozljeda
1 - laka	Nema opasnosti za život, beznačajno ili lako oštećenje organa, funkcija održana ili privremeno neznatno smanjena, radna sposobnost održana - ogrebotine, manje modrice, nagnječenja, posjekotine
2 - teška	Potencijalna ili stvarna opasnost za život, značajno ili trajno oštećenje ili uništenje organa, privremena ili trajna nesposobnost za rad, unakaženije - amputacija, veća nagnječenja ili zgnječenje organa, višestruke ozljede, prijelomi, oštećenja velikih žila i živaca
3 - skupna	Ozljeda dviju i više osoba
4 - smrtna	Smrt

Tablica 3.43. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u prerađivačkoj industriji prema vrsti ozljede. Kao najčešća fizička posljedica ozljeda **na mjestu rada** (N=3 283) javljaju se *rane i površinske ozljede* (48,00%).

Tablica 3.43. *Ozljede na mjestu rada u prerađivačkoj industriji prema vrsti (sukladno ESAW metodologiji)*

Vrsta ozljede	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nepoznata ozljeda	111	3,38
010 - Rane i površinske ozljede	1576	48,00
011 - Površinske ozljede	566	17,24
012 - Otvorene rane	357	10,87
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	653	19,89
020 - Prijelomi kostiju	413	12,58
021 - Zatvoreni prijelom	155	4,72
022 - Otvoreni prijelom	15	0,46
029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	243	7,40
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	620	18,89
031 - Iščašenja	67	2,04
032 - Uganuća i nategnuća	251	7,65
039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i nategnuća	302	9,20
040 - Traumatske amputa. (gubitak dijela tijela)	52	1,58
050 - Nagnječenja / potres mozga i unutarnje ozljede	36	1,10
051 - Potresi	6	0,18
052 - Unutarnje ozljede	18	0,55
059 - Ostale vrste potresa i unutarnjih ozljeda	12	0,37
060 - Opekline i smrzotine	84	2,56
061 - Termalne opekline	57	1,74
062 - Kemijske (korozivne) opekline	13	0,40
069 - Ostale vrste opekline i smrzotina	14	0,43
070 - Trovanja i infekcije	5	0,15
072 - Akutne infekcije	3	0,09

079 - Ostale vrste trovanja i infekcija	2	0,06
090 - Djelovanje zvuka, vibracija i tlaka	2	0,06
091 - Akutni gubitak sluha	1	0,03
099 - Ostali akutni učinci zvuka, vibracija i tlaka	1	0,03
100 - Učinci toplinskih ekstrema, svjetla i zraka	2	0,06
101 - Vrućina i toplotni udar	1	0,03
109 - Ostali učinci topl. ekstrema, svjetla i zračenja	1	0,03
110 - Šok	16	0,49
111 - Šok zbog agresivnosti i prijetnji	13	0,40
112 - Traumatski šok	3	0,09
120 - Višestruke ozljede	41	1,25
999 - Ostale spe. ozljede nespomenute u prethodnoj podjeli	325	9,90

Tablica 3.44. prikazuje najčešće ozljeđivani dio tijela kod ozljeda **na mjestu rada** (N=3 283) u prerađivačkoj industriji. To su najčešće *gornji ekstremiteti* (49,59%) u čijem udjelu *prsti* čine 30,22%.

Tablica 3.44 Ozljede na mjestu rada u prerađivačkoj industriji prema ozlijeđenom dijelu tijela (sukladno ESAW metodologiji)

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano	92	2,80
10 - Glava	385	11,73
11 – Glava, mozak i moždani živci i žile	80	2,44
12 - Područje lica	42	1,28
13 - Oko(oči)	147	4,48
14 - Uho(uši)	4	0,12
15 - Zubi	3	0,09
18 - Glava,ozlijeđena na više mjesta	9	0,27
19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti gore	100	3,05
20 - Vrat, vratna kralježnica i leđna moždina	45	1,37
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	34	1,04
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti gore	11	0,34
30 - Leđa, kralježnica i leđna moždina osim vratnog dijela	83	2,53
31 - Leđa, uključujući kralježnicu	55	1,68
39 - Leđa, ostali dijelovi nespomenuti gore	28	0,85
40 - Trup i organi	89	2,71
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	26	0,79
42 - Područje prsa uključujući organe	22	0,67
43 - Zdjelica, područje trbuha uključujući organe	12	0,37
48 - Trup, ozlijeđen na više mjesta	2	0,06
49 - Trup, ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	27	0,82

50 - Gornji ekstremiteti	1 628	49,59
51 - Rame i nadlaktica	83	2,53
52 - Lakat i podlaktica	207	6,31
53 - Šaka	225	6,85
54 - Prst (prsti)	992	30,22
55 - Ručni zglob-zapešće	75	2,28
58 - Gornji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	7	0,21
59 - Gornji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	39	1,19
60 - Donji ekstremiteti	826	25,16
61 - Kuk i natkoljenica	8	0,24
62 - Koljeno i potkoljenica	280	8,53
63 - Gležanj	221	6,73
64 - Stopalo	160	4,87
65 - Nožni prst (prsti)	75	2,28
68 - Donji ekstremiteti,ozlijeđeni na više mjesta	9	0,27
69 - Donji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	73	2,22
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	88	2,68
71 - Cijelo tijelo (sustavne posljedice)	11	0,34
78 - Višestruke ozljede tijela	77	2,35
99 - Ozljede drugih dijelova tijela, koji nisu ranije spomenuti	47	1,43

3.1.4. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti E – Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša

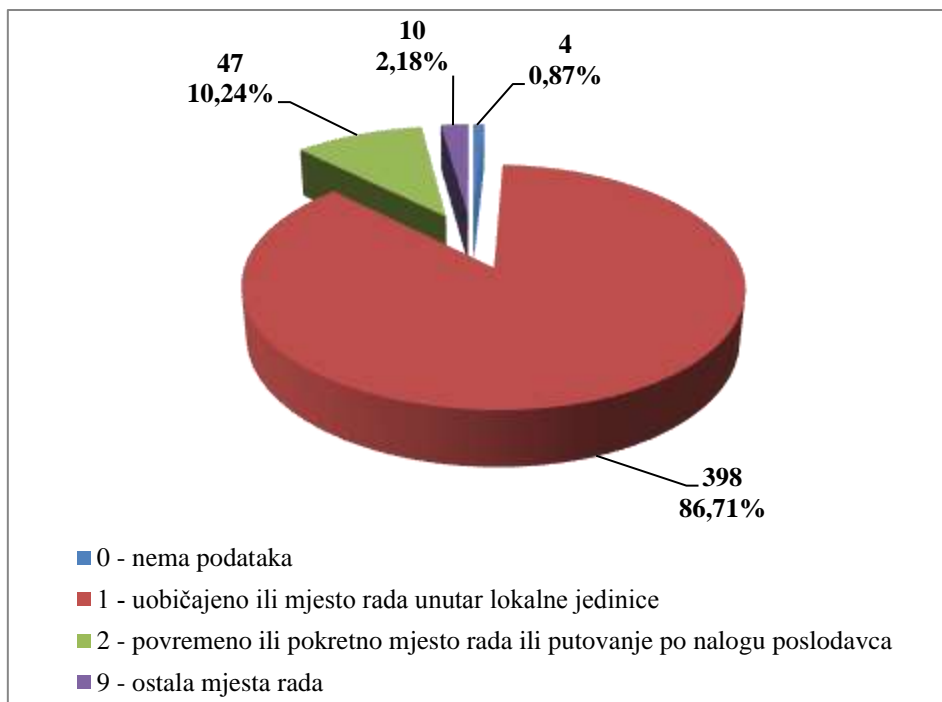
Ovdje će se analizirati ozljede na radu u djelatnosti *E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša*. Od ukupnog broja ozljeda na radu (N=15 701) za koje je HZZZSR dobio podatke, u ovoj se djelatnosti ozlijedio **501** radnik, od čega 459 (91,62%) **na mjestu rada**, a 42 (8,38%) **na putu**.

U *Tablici 3.45.* prikazan je ukupan broj ozljeda te broj ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedine županije. Za tri ozljede na mjestu rada nema podataka o županiji u kojoj su se dogodile.

Tablica 3.45. Broj ozljeda na radu po županijama (sukladno ESAW metodologiji)

Županija	Ukupno (N)	Na mjestu rada u županiji		Na putu u županiji	
		N	%	N	%
HR031 Primorsko-goranska županija	47	43	91,49	4	8,51
HR032 Ličko-senjska županija	2	1	50,00	1	50,00
HR033 Zadarska županija	22	22	100,00	0	0,00
HR034 Šibensko-kninska županija	11	11	100,00	0	0,00
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	37	36	97,30	1	2,70
HR036 Istarska županija	30	29	96,67	1	3,33
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	9	8	88,89	1	11,11
HR041 Grad Zagreb	104	88	84,62	16	15,38
HR042 Zagrebačka županija	35	31	88,57	4	11,43
HR043 Krapinsko-zagorska županija	4	4	100,00	0	0,00
HR044 Varaždinska županija	26	25	96,15	1	3,85
HR045 Koprivničko-križevačka županija	18	17	94,44	1	5,56
HR046 Međimurska županija	9	7	77,78	2	22,22
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	12	12	100,00	0	0,00
HR048 Virovitičko-podravska županija	5	5	100,00	0	0,00
HR049 Požeško-slavonska županija	9	8	88,89	1	11,11
HR04A Brodsko-posavska županija	14	13	92,86	1	7,14
HR04B Osječko-baranjska županija	42	38	90,48	4	9,52
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	26	26	100,00	0	0,00
HR04D Karlovačka županija	9	8	88,89	1	11,11
HR04E Sisačko-moslavačka županija	27	24	88,89	3	11,11

Prema ESAW metodologiji ozljede **na mjestu rada** dijele se na ozljede na *uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (oznaka „1“), na *povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca* (oznaka „2“) te *ostala mjesta rada* koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih grupa (oznaka „9“). Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=501), najviše ozljeda dogodilo se na *uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (86,71%), što je prikazano na *Slici 3.10.*

Slika 3.10. Broj ozljeda na mjestu rada (sukladno ESAW metodologiji)

3.1.4.1. Karakteristike ozlijeđenih radnika u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (N=501), ozlijeđeno je 92,81% muškaraca i 7,19% žena. Od ukupnog broja ozlijeđenih muškaraca (N=430), **na mjestu rada** ozlijeđeno se njih 92,47%, a **na putu** 7,53%. Od ukupnog broja ozlijeđenih žena (N=36), **na mjestu rada** ozlijeđeno se njih 80,56%, a **na putu** 19,44%.

U Tablici 3.46. prikazan je broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka. Obzirom na ukupan broj ozljeda (N=501) u ovoj djelatnosti, **na mjestu rada** najviše su se ozljeđivali radnici starosne skupine 41-50 (24,75%).

Tablica 3.46. Broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka

Starost radnika	Ukupno		Na mjestu rada	
	N	%	N	%
18 - 30	102	20,36	91	18,16
31 - 40	132	26,35	121	24,15
41 - 50	130	25,95	124	24,75
51 - 60	116	23,15	104	20,76
60 +	21	4,19	19	3,79
Sveukupno	501	100,00	459	91,62

Prema osnovi osiguranja, odnosno, zaposleničkom statusu (tablica 3.47.), od ukupnog broja ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=459), svi ozlijeđeni su iz grupe *radnik*.

Tablica 3.47. Broj ozljeda na mjestu rada prema osnovi osiguranja (sukladno ESAW metodologiji)

Osnova osiguranja	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
300 - radnik	4	398	47	10	459	100,00
Sveukupno	4	398	47	10	459	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

U tablici 3.48. prikazani su broj i stopa ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposlenih prema zanimanjima na kojima su radili radnici ozlijeđeni u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša. Uzimajući u obzir ozljede **na mjestu rada** u ovoj djelatnosti (N=459), izrazito visoka stopa ozljeda na 1000 zaposlenih je u *jednostavnim zanimanjima* i iznosi 133,86.

Tablica 3.48. Broj i stopa ozljeda na 1000 zaposlenih na mjestu rada prema zanimanju ozlijeđenih radnika u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje ... (sukladno NKZ 10)- Stopa ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposlenih izračunata je temeljem statističkih izvještaja DZS-a o prosječnom broju zaposlenih po zanimanjima

NKZ 10 - rod	Na mjestu rada (N)	Stopa ONR na mjestu rada na 1000 zaposlenih
1 Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	2	1,70
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	3	0,70
3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	11	3,03
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	10	3,99
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	11	2,34
6 Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje	15	11,98
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	82	27,76
8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	77	30,45
9 Jednostavna zanimanja	248	133,86

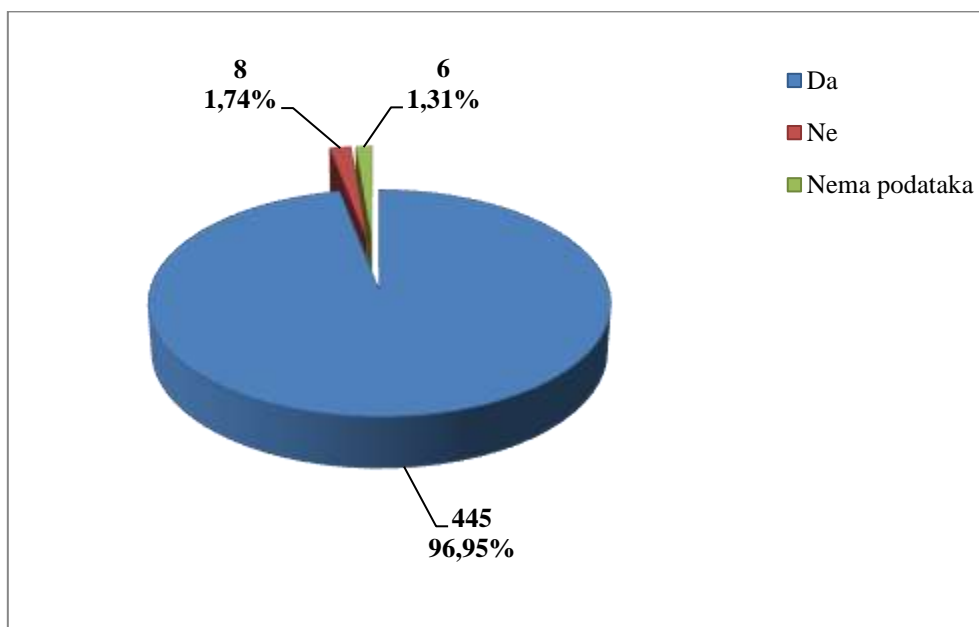
Šest najčešćih zanimanja radnika koji su se ozljeđivali u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša u odnosu na odjeljke u ovoj djelatnosti prikazani su u tablici 3.49. Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=459) prema NKZ 10, njih 379 obuhvaćeno je analizom. Najviše su se ozljeđivali radnici iz odjeljka 38 *Skupljanje otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; uporaba materijala* (N=262). Od zanimanja najčešće su se ozljeđivali *čistači ulica i srodna zanimanja* (N=218).

Tablica 3.49. *Ozljede na radu u po odjeljcima u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje ... i zanimanjima s najviše ozlijeđenih (sukladno NKZ 10 i NKD 2007)*

NKD područje E - odjeljci	NKZ 10 -zanimanja s najviše ozlijeđenih u opskrbi vodom *						Ukupno (N)
	61	71	72	83	93	96	
36 Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom	0	39	2	13	5	52	111
37 Uklanjanje otpadnih voda	0	0	0	2	0	0	2
38 Skupljanje otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; uporaba materijala	15	6	17	53	7	164	262
39 Djelatnosti sanacije okoliša te ostale djelatnosti gospodarenja otpadom	0	2	0	0	0	2	4
Sveukupno	15	47	19	68	12	218	379

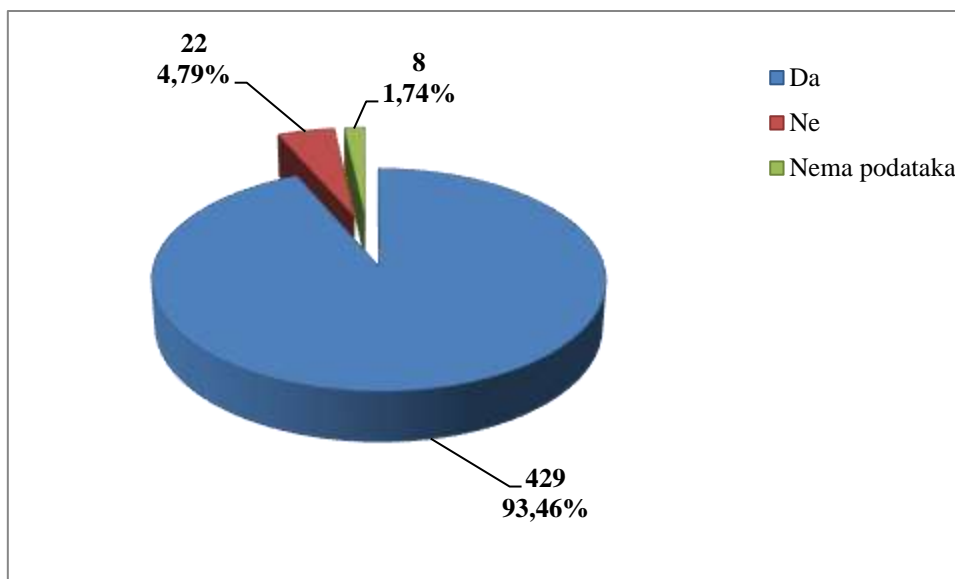
*Oznaka: 61 Poljoprivredni radnici/poljoprivredne radnice orijentirane na tržište, 71 Građevinari/građevinarke i srodna zanimanja, osim električara, 72 Tokari/tokarice, 83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva, 93 Jednostavna zanimanja u rudarstvu, građevinarstvu, proizvodnji i prometu, 96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja

U djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje ... od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=459), njih 96,95% bilo je osposobljeno za rad na siguran način (Slika 3.11.).

Slika 3.11. *Osposobljenost radnika za rad na siguran način (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)*

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=459) u djelatnosti opskrba vodom, uklanjanje ... , za 93,46% je utvrđeno da su koristili osobnu zaštitnu opremu u vrijeme nastanka ozljede (Slika 3.12.), ali nije poznato je li korištena OZO povezana s ozljedom ozlijeđenog dijela tijela.

Slika 3.12. Korištenje OZO u vrijeme nastanka ozljede (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

3.1.4.2. Odjeljci i veličina poslodavca u djelatnosti opskrbe vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša

Podaci o broju ozljeda na radu prema odjeljcima djelatnosti *E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša*, prikazani su u tablici 3.50. Najviše ozljeda **na mjestu rada** bilo je u odjeljku 38 *Skupljanje otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; uporaba materijala* (N=304). Uspoređujući odnose ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedinog odjeljaka, *uklanjanje otpadnih voda* je odjeljak u kojem su sve ozljede nastale na mjestu rada.

Tablica 3.50. Ozljede na radu u djelatnosti opskrbe vodom; uklanjanje ... prema mjestu nastanka (sukladno NKD 2007)

E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša - odjeljci	Ukupno		Na mjestu rada unutar odjeljka	
	N	%	N	%
36 Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom	155	30,94	144	92,90
37 Uklanjanje otpadnih voda	2	0,40	2	100,00
38 Skupljanje otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; uporaba materijala	334	66,67	304	91,02
39 Djelatnosti sanacije okoliša te ostale djelatnosti gospodarenja otpadom	10	2,00	9	90,00

Prema veličini poslodavca najviše ozljeda **na mjestu rada** dogodilo se kod poslodavaca koji zapošljavaju između 50 i 249 radnika (48,15%), što je prikazano u *tablici 3.51*.

Tablica 3.51. Broj ozljeda na mjestu radu prema veličini poslodavca (sukladno ESAW metodologiji)

Veličina poslodavca	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
1 (1-9 zaposlenih)	0	1	1	0	2	0,44
2 (10-49 zaposlenih)	0	43	9	3	55	11,98
3 (50-249 zaposlenih)	4	186	29	2	221	48,15
4 (250-499 zaposlenih)	0	77	8	5	90	19,61
5 (500 i više zaposlenih)	0	91	0	0	91	19,83
Sveukupno	4	398	47	10	459	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

3.1.4.3. Radni okoliš i radni proces u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša

Tablica 3.52. pokazuje da se najveći broj ozljeda na mjestu rada obzirom na radni okoliš. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=459), najviše ozljeda dogodilo se *na javnom prostoru* (44,44%), preciznije *na prostoru trajno otvorenom za javni promet* (23,31 %).

Tablica 3.52. Broj ozljeda na mjestu radu prema radnom okolišu gdje se ozljeda dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni okoliš	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nema podataka	15	3,27
010 - Industrijska zona - nespecificirano	140	30,50
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica	32	6,97
012 - Remontni zavod, servisna radionica	9	1,96
013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar i istovar	79	17,21
019 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 010 nespomenute ranije	20	4,36
020 - Gradilište, graditeljstvo, površinski kamenolomi, rudnik - nespecificirano	29	6,32
021 - Gradilište - izgradnja objekta	8	1,74
022 - Gradilište - rušenje, renoviranje, održavanje objekta	13	2,83
023 - Kamenolom, rudnik, površinski kop, rov (uključujući rudnike i kamenolome)	3	0,65
029 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 020 nespomenute ranije	5	1,09

030 - Poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo - nespecificirano	12	2,61
031 - Poljodjelsko područje - zemljani usjevi	1	0,22
036 - Vrt, park, botanički vrt, zoološki vrt	11	2,40
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park, razno - nespecificirano	17	3,70
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.	7	1,53
043 - Maloprodajni i veleprodajni objekti (uključujući uličnu prodaju fakultet, jaslice i dječji vrtić	4	0,87
044 - Restoran, rekreacijski objekt, privremeni smještaj (uključujući muzej, dvorana stadion, velesajam, itd.)	3	0,65
049 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 040 nespomenute ranije	3	0,65
050 - Zdravstvena ustanova - nespecificirano	2	0,44
059 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 050 nespomenute ranije	2	0,44
060 - Javni prostor - nespecificirano	204	44,44
061 - Prostor trajno otvoren za javni promet (ceste, sporedne ceste, parkirališta, čekaonice stadiona ili aerodroma)	107	23,31
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna - privatna ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)	39	8,50
063 - Zone uz javna mjesta sa ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe: željezničke tračnice, uzletišta aviona, ivičnjaci motornih cesta)	18	3,92
069 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 060 nespomenute ranije	40	8,71
070 - Kućanstvo nespecificirano	33	7,19
071 - Privatna kuća ili stan	3	0,65
072 - Zajednički dijelovi zgrade, suteran, okućnica	27	5,88
079 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 070 nespomenute ranije	3	0,65
080 - Sportski teren - nespecificirano	1	0,22
082 - Otvoreni sportski teren - igralište, otvoreni bazen, skijalište,	1	0,22
090 - Radni okoliš na visini osim gradilišta - nespecificirano	1	0,22
091 - Uzvišeno - na fiksnom nivou (krov, terasa, ...)	1	0,22
100 - Podzemni radovi osim gradilišta - nespecificirano	4	0,87
103 - Podzemlje - kanalizacija	3	0,65
109 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 100 nespomenute ranije	1	0,22
120 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka osim gradilišta - nespecificirano	1	0,22
122 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka - komora	1	0,22

Tablica 3.53. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u opskrbi vodom; uklanjanju ... obzirom na radni proces koji je ozlijeđeni izvodio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=459), najviše ozljeda dogodilo se pri obavljanju *ostalih poslova povezanih sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40* (55,12%), preciznije prilikom *zbrinjavanja otpada svih vrsta* (23,31%).

Tablica 3.53. Broj ozljeda na mjestu rada prema radnom procesu pri kojem se ozljeda dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni proces prema grupama	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Nema podataka	15	3,27
10 - Izrada, prerada, obrada, skladištenje - sve vrste - nespecificirano	66	14,38
11 - Izrada, prerada, obrada - sve vrste	19	4,14
12 - Skladištenje - sve vrste	46	10,02
19 - Ostale vrste radnog procesa grupe 10 nespomenute ranije	1	0,22
20 - Iskopavanje, izgradnja, renoviranje, rušenje - nespecificirano	24	5,23
21 - Iskopavanje	4	0,87
22 - Novogradnja - visokogradnja	2	0,44
23 - Novogradnja - niskogradnja	3	0,65
24 - Renoviranje, proširivanje, održavanje zgrada - svi tipovi konstrukcija	10	2,18
29 - Ostale vrste radnog procesa grupe 20 nespomenute ranije	5	1,09
30 - Poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe, rad sa živim životinjama - nespecificirano	3	0,65
31 - Poljoprivreda - obrada zemlje	2	0,44
32 - Poljoprivreda - s biljkama, hortikultura	1	0,22
40 - Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost - nespecificirano	26	5,66
41 - Javne usluge, njega, pomoć	24	5,23
42 - Intelektualni rad - poduka, nastava, obrada podataka, uredski posao, organiziranje, rukovođenje	2	0,44
50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano	253	55,12
51 - Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	36	7,84
52 - Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	61	13,29
53 - Čišćenje radnih zona i strojeva - ručno ili strojno	27	5,88
54 - Zbrinjavanje otpada svih vrsta	107	23,31
55 - Nadzor, inspekcija proizvodnih postupaka, radnih zona, sredstava za transport, opreme - s ili bez opreme za nadzor	15	3,27
59 - Ostale vrste radnog procesa grupe 50 nespomenute ranije	7	1,53
60 - Pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti - nespecificirano	72	15,69
61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima	71	15,47
62 - Sportska, umjetnička aktivnost	1	0,22

3.1.4.4. Specifična radna aktivnost, poremećaj u radnom procesu, kontakt - način nastanka ozljede i materijalna sredstva povezana s navedenim aktivnostima, poremećajima i kontaktima u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša

Tablica 3.54. prikazuje najčešću specifičnu aktivnost koju je radnik izvodio u trenutku ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio izvodeći tu aktivnost. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=459) u opskrbi vodom; uklanjanju..., najčešća specifična aktivnost je *kretanje* (N=140), a najčešće materijalno sredstvo povezano s ovom specifičnom aktivnosti su *zgrade, građevine, površine - na površini zemlje* (N=75).

Tablica 3.54. Povezanost specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva specifične aktivnosti	Specifična aktivnost*							Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	15	0	0	0	0	0	0	15
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	0	4	0	75	79
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	18	18
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	4	4
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	0	12	4	0	16
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	1	0	0	2	0	0	3
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	33	0	1	0	0	34
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	15	0	2	0	0	17
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	1	0	0	1	0	2
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	1	3	0	0	5	
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	9	0	0	0	0	1	10
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	3	0	0	30	31	2	66
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	40	6	0	32	78
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	1	1
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	1	0	0	30	31	0	62

15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	1
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	3	1	0	4
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	1	2
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	0	1	1	0	2
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	19	16	1	36
Sveukupno	15	14	50	43	111	86	140	459

*Oznaka:00 - Nema podataka, 10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano, 30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano, 60 - Kretanje – nespecificirano

Tablica 3.55. prikazuje najčešći poremećaj koji je doveo do ozljede radnika i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=459) u opskrbi vodom; uklanjanju ..., najčešći poremećaj radnog procesa je *pokliznuće - spoticanje i padanje - pad osobe* (N=89) od čega je najveći broj ozljeda (N=36) povezano sa *zgradama, građevinama, površinama na površini zemlje*.

Tablica 3.55. Povezanost poremećaja radnog procesa i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva poremećaja	Poremećaj rada*									Ukupno (N)
	0	20	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	15	1	0	0	0	2	1	0	0	19
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	1	1	36	5	45	1	0	89
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	12	0	2	0	0	14
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	1	0	3	0	5	0	0	9
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	3	1	0	0	0	0	0	4

05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	2	10	0	2	0	3	0	17
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	0	7	0	0	1	0	0	8
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	1	0	1	1	0	0	3
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	0	0	3	0	3	1	0	0	7
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	11	10	2	12	11	1	0	47
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	3	10	12	5	4	22	0	56
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	2	19	26	2	18	9	0	0	76
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	8	4	0	3	0	0	0	0	15
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	1	0	1	0	0	0	0	2
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	2	2	0	2	1	33	1	41
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	1	3	1	1	16	3	1	0	26
20.00 - Prirodne pojave - nespecificirano	0	0	0	0	13	1	0	0	2	16
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	3	0	0	0	3	6
Sveukupno	15	12	51	72	89	69	84	61	6	459

*Oznaka:00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nespecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja, zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nespecificirano, 50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprezanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nespecificirano, 70 - Pokretanje tijela s ili pod fizičkim naprezanjem (općenito

dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nespecificirano, 99 - Ostala odstupanja nespomenute u ovoj klasifikaciji

Tablica 3.56. prikazuje najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika i povezano materijalno sredstvo. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=459) u opskrbi vodom; uklanjanju ..., najviše ozljeda dogodilo se pri *horizontalnom ili vertikalnom sudaru s nepokretnim predmetom (žrtva je u pokretu)* (N=110). Najčešće materijalno sredstvo povezano s ovim kontaktom su *zgrade, građevine, površine – na površini zemlje* (N=80).

Tablica 3.56. Povezanost kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva načina ozljeđivanja	Način ozljeđivanja*										Ukupno (N)
	0	10	20	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	15	0	1	2	0	0	0	87	0	1	106
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	80	2	1	3	0	0	0	86
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	6	0	1	0	0	0	0	7
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	6	0	0	0	1	0	0	7
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	1	4	0	0	0	0	0	5
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	1	4	11	0	0	1	0	17
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	0	0	1	5	0	0	0	0	6
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	0	0	1	2	2	0	0	0	0	5
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	0	3	8	6	15	0	0	0	32

12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	4	19	8	8	0	0	0	39
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	1	0	6	36	26	16	0	0	0	85
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	8	2	0	1	0	0	0	0	0	11
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	0	4	2	0	0	28	0	34
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	5	6	1	0	0	0	12
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Sveukupno	15	10	3	110	87	69	45	88	29	3	459

*Oznaka:00 - Nema podataka, 10 - Kontakt s visokim naponom, toplinom, opasnim tvarima – nespecificirano, 30 - Horizontalni ili vertikalni udar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespecificirano, 70 - Fizički ili psihički stres – nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) – nespecificirano, 99 – ostali načini ozljeđivanja nespomenuti u ovoj klasifikaciji

3.1.4.5. Težina i vrsta ozljede te ozlijeđeni dio tijela u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša

U tablici 3.57. prikazani su podaci o broju ozljeda **na mjestu rada** u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša prema težini ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=459), najviše je lakih ozljeda (82,79%).

Tablica 3.57. Težina ozljeda na mjestu rada (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Težina ozljeda**	Na mjestu rada*					Ukupno	
	0	1	2	9	Ukupno		
					N	%	
1 - laka	4	330	39	7	380	82,79	
2 - teška	0	67	8	2	77	16,78	
4 - smrtna	0	0	0	1	1	0,22	
Nema podataka	0	1	0	0	1	0,22	
Sveukupno	4	398	47	10	459	100,00	

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

**Težina ozljeda	Ozljeda
1 - laka	Nema opasnosti za život, beznačajno ili lako oštećenje organa, funkcija održana ili privremeno neznatno smanjena, radna sposobnost održana - ogrebotine, manje modrice, nagnječenja, posjekotine
2 - teška	Potencijalna ili stvarna opasnost za život, značajno ili trajno oštećenje ili uništenje organa, privremena ili trajna nesposobnost za rad, unakaženije - amputacija, veća nagnječenja ili zgnječenje organa, višestruke ozljede, prijelomi, oštećenja velikih žila i živaca
3 - skupna	Ozljeda dviju i više osoba
4 - smrtna	Smrt

Tablica 3.58. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u djelatnosti u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje... prema vrsti ozljede. Kao najčešća fizička posljedica ozljeda **na mjestu rada** (N=459) javljaju se rane i površinske ozljede (41,61%).

Tablica 3.58. Ozljede na mjestu rada u opskrbi vodom; uklanjanju ... prema vrsti (sukladno ESAW metodologiji)

Vrsta ozljede	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nepoznata ozljeda	2	0,44
010 - Rane i površinske ozljede	191	41,61
011 - Površinske ozljede	91	19,83

012 - Otvorene rane	24	5,23
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	76	16,56
020 - Prijelomi kostiju	60	13,07
021 - Zatvoreni prijelom	16	3,49
022 - Otvoreni prijelom	1	0,22
029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	43	9,37
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	122	26,58
031 - Iščašenja	9	1,96
032 - Uganuća i nategnuća	52	11,33
039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i nategnuća	61	13,29
040 - Traumatske amputacije (gubitak dijela tijela)	4	0,87
050 - Nagnječenja / potres mozga i unutarnje ozljede	12	2,61
051 - Potresi	9	1,96
059 - Ostale vrste potresa i unutarnjih ozljeda	3	0,65
060 - Opekline i smrzotine	7	1,53
061 - Termalne opekline	4	0,87
062 - Kemijske (korozivne) opekline	1	0,22
063 - Smrzotine	1	0,22
069 - Ostale vrste opeklina i smrzotina	1	0,22
080 - Utapanje i gušenje	2	0,44
082 - Utapanje i potapanje bez smrtnog ishoda	1	0,22
089 - Ostale vrste utapanja i gušenja	1	0,22
100 - Učinci toplinskih ekstrema, svjetla i zračenja	1	0,22
101 - Vrućina i toplotni udar	1	0,22
110 - Šok	3	0,65
119 - Druge vrste šoka	3	0,65
120 - Višestruke ozljede	6	1,31
999 - Ostale spe. oz. nespomenute u preth. podj.	49	10,68

Tablica 3.59. prikazuje najčešće ozljeđivani dio tijela kod ozljeda **na mjestu rada** u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanju... (N=459). To su najčešće *gornji ekstremiteti* (38,34%), u čijem udjelu *prsti* čine 15,47%.

Tablica 3.59. *Ozljede na mjestu rada u opskrbi vodom; uklanjanju ... prema ozlijeđenom dijelu tijela (sukladno ESAW metodologiji)*

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano	10	2,18
10 - Glava	61	13,29
11 – Glava mozak i moždani živci i žile	12	2,61

12 - Područje lica	9	1,96
13 - Oko(oči)	16	3,49
18 - Glava,ozlijeđena na više mjesta	2	0,44
19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti gore	22	4,79
20 - Vrat, vratna kralježnica i leđna moždina	11	2,40
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	6	1,31
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti gore	5	1,09
30 - Leđa, kralježnica i leđna moždina osim vratnog dijela	16	3,49
31 - Leđa, uključujući kralježnicu	9	1,96
39 - Leđa, ostali dijelovi nespomenuti gore	7	1,53
40 - Trup i organi	14	3,05
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	6	1,31
42 - Područje prsa uključujući organe	4	0,87
43 - Zdjelica, područje trbuha uključujući organe	1	0,22
48 - Trup, ozlijeđen na više mjesta	1	0,22
49 - Trup, ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	2	0,44
50 - Gornji ekstremiteti	176	38,34
51 - Rame i nadlaktica	20	4,36
52 - Lakat i podlaktica	41	8,93
53 - Šaka	23	5,01
54 - Prst (prsti)	71	15,47
55 - Ručni zglob-zapešće	8	1,74
58 - Gornji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	1	0,22
59 - Gornji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	12	2,61
60 - Donji ekstremiteti	149	32,46
61 - Kuk i nadkoljenica	4	0,87
62 - Koljeno i potkoljenica	60	13,07
63 - Gležanj	40	8,71
64 - Stopalo	18	3,92
65 - Nožni prst (prsti)	10	2,18
68 - Donji ekstremiteti,ozlijeđeni na više mjesta	3	0,65
69 - Donji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	14	3,05
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	15	3,27
71 -Cijelo tijelo (sustavne posljedice)	3	0,65
78 - Višestruke ozljede tijela	12	2,61
99 - Ozljede drugih dijelova tijela, koji nisu ranije spomenuti	7	1,53

3.1.5. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti H - Prijevoz i skladištenje

Ovdje će se analizirati ozljede na radu u djelatnosti H - Prijevoz i skladištenje. Od ukupnog broja ozljeda na radu (N=15 701) za koje je HZZZSR dobio podatke, u ovoj se djelatnosti ozlijedilo 967 radnika, od čega 840 (86,87%) **na mjestu rada**, a 127 (13,13%) **na putu**.

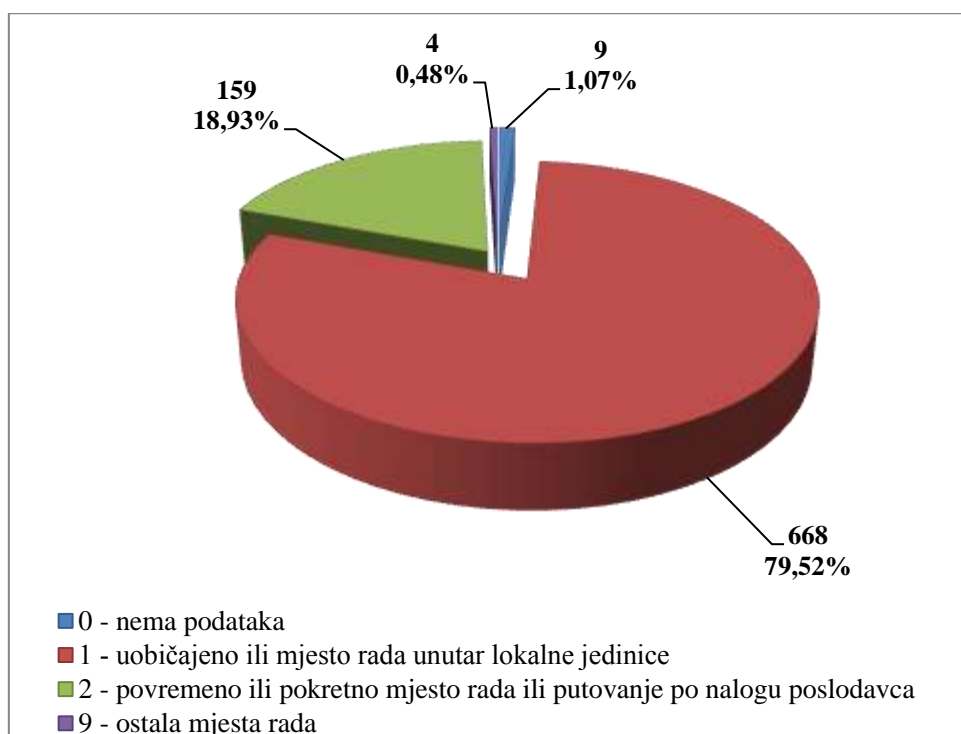
U Tablici 3.60. prikazan je ukupan broj ozljeda te broj ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedine županije. Uspoređujući odnose ozljeda na mjestu rada i onih na putu unutar pojedine županije, u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, od ukupnog broja ozljeda (N=11), **na mjestu rada** dogodilo se 63,64% ozljeda, što je najmanji udio ozljeda na mjestu rada spram onih na putu među svim županijama. Za 42 ozljede nema podataka o županiji u kojoj se dogodila ozljeda, ali je poznato da su se sve ozljede dogodile na **mjestu rada**.

Tablica 3.60. Broj ozljeda na radu po županijama (sukladno ESAW metodologiji)

Županija	Ukupno (N)	Na mjestu rada u županiji		Na putu u županiji	
		N	%	N	%
HR031 Primorsko-goranska županija	92	82	89,13	10	10,87
HR032 Ličko-senjska županija	7	7	100,00	0	0,00
HR033 Zadarska županija	21	19	90,48	2	9,52
HR034 Šibensko-kninska županija	13	11	84,62	2	15,38
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	87	79	90,80	8	9,20
HR036 Istarska županija	28	26	92,86	2	7,14
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	28	27	96,43	1	3,57
HR041 Grad Zagreb	291	247	84,88	44	15,12
HR042 Zagrebačka županija	116	98	84,48	18	15,52
HR043 Krapinsko-zagorska županija	18	15	83,33	3	16,67
HR044 Varaždinska županija	37	34	91,89	3	8,11
HR045 Koprivničko-križevačka županija	11	8	72,73	3	27,27
HR046 Međimurska županija	8	8	100,00	0	0,00
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	11	7	63,64	4	36,36
HR048 Virovitičko-podravska županija	9	8	88,89	1	11,11
HR049 Požeško-slavonska županija	21	17	80,95	4	19,05
HR04A Brodsko-posavska županija	19	17	89,47	2	10,53
HR04B Osječko-baranjska županija	48	33	68,75	15	31,25
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	28	26	92,86	2	7,14
HR04D Karlovačka županija	17	16	94,12	1	5,88
HR04E Sisačko-moslavačka županija	15	13	86,67	2	13,33

Prema ESAW metodologiji ozljede **na mjestu rada** dijele se na ozljede na *uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (oznaka „1“), na *povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca* (oznaka „2“) te *ostala mjesta rada* koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih grupa (oznaka „9“).

Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=840), najviše ozljeda dogodilo se na *uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (79,52%), što je prikazano na Slici 3.13.

Slika 3.13. Broj ozljeda na mjestu rada (sukladno ESAW metodologiji)

3.1.5.1. Karakteristike ozlijeđenih radnika u djelatnosti prijevoza i skladištenja

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u djelatnosti prijevoza i skladištenja (N=967), ozlijeđeno je 76,11% muškaraca i 23,78% žena. Od ukupnog broja ozlijeđenih muškaraca (N=736), **na mjestu rada** ozlijeđilo se njih 90,22%, a **na putu** 9,78%. Od ukupnog broja ozlijeđenih žena (N=230), **na mjestu rada** ozlijeđilo se njih 76,09%, a **na putu** 23,91%. Za jednu osobu ozlijeđenu na mjestu rada nema podataka o spolu.

U Tablici 3.61. prikazan je broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama i mjestu nastanka. Obzirom na ukupan broj ozljeda (N=967) u djelatnosti prijevoza i skladištenja, **na mjestu rada** najviše su se ozljeđivali radnici starosne skupine 41-50 (24,92%).

Tablica 3.61. Broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka

Starost radnika	Ukupno		Na mjestu rada	
	N	%	N	%
18 - 30	177	18,30	159	16,44
31 - 40	204	21,10	179	18,51
41 - 50	271	28,02	241	24,92
51 - 60	274	28,34	227	23,47
60 +	41	4,24	34	3,52
Sveukupno	967	100,00	840	86,87

Prema osnovi osiguranja, odnosno, zaposleničkom statusu radnika (Tablica 3.62.), od ukupnog broja ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=840), najviše je iz grupe *radnik* (98,45%).

Tablica 3.62. Broj ozljeda na mjestu rada prema osnovi osiguranja (sukladno ESAW metodologiji)

Osnova osiguranja	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
000 - nepoznato	1	0	0	0	1	0,12
100 - samozaposleni	1	7	3	0	11	1,31
300 - radnik	7	660	156	4	827	98,45
900 - ostalo	0	1	0	0	1	0,12
Sveukupno	9	668	159	4	840	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

U tablici 3.63. prikazani su broj i stopa ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposlenih prema zanimanjima na kojima su radili radnici ozlijeđeni u djelatnosti prijevoza i skladištenja. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** u ovoj djelatnosti (N=840), najviša stopa ozljeda na 1000 zaposlenih je u zanimanju *rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda* i iznosi 43,65. Podaci o zanimanju nisu poznati za tri ozlijeđena radnika.

Tablica 3.63. Broj i stopa ozljeda na 1000 zaposlenih na mjestu rada prema zanimanju ozlijeđenih radnika djelatnosti prijevoza i skladištenja (sukladno NKZ 10)- Stopa ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposlenih izračunata je temeljem statističkih izvještaja DZS-a

NKZ 10 - rod	Na mjestu rada (N)	Stopa ONR na mjestu rada na 1000 zaposlenih
1 Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	1	0,28
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	9	0,69
3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	28	2,51
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	251	32,64
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	47	3,25
6 Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje	1	0,26
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	73	8,05
8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	339	43,65
9 Jednostavna zanimanja	88	15,47

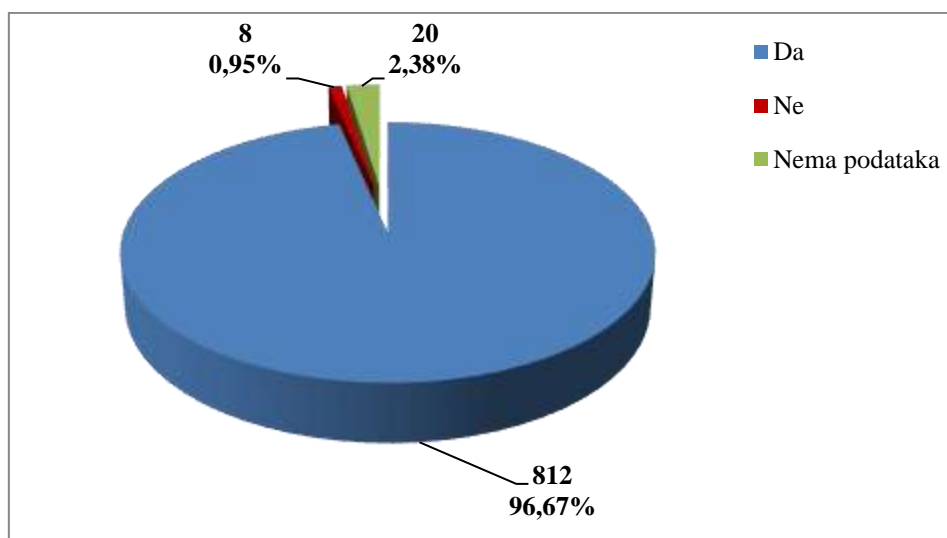
Šest najčešćih zanimanja radnika koji su se ozljeđivali u djelatnosti prijevoz i skladištenje u odnosu na odjeljke u ovoj djelatnosti prikazani su u tablici 3.64. Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=840) prema NKZ 10, njih 658 je obuhvaćeno analizom. Najviše su se ozljeđivali radnici iz odjeljka 49- *kopneni prijevoz i cjevovodni transport* (N=322). Od zanimanja s najviše ozlijeđenih u ovoj djelatnosti najčešće su se ozljeđivali 83-*vozači, strojovođe prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva* (N=325).

Tablica 3.64. Ozljede na radu u djelatnosti prijevoza i skladištenja po odjeljcima i zanimanjima s najviše ozlijeđenih (sukladno NKZ 10 i NKD 2007)

NKD područje H - odjeljci	NKZ 10 -zanimanja s najviše ozlijeđenih u prijevozu i skladištenju*						Ukupno (N)
	42	43	44	72	83	96	
49 Kopneni prijevoz i cjevovodni transport	1	7	1	26	276	11	322
50 Vodeni prijevoz	0	0	1	1	11	0	13
51 Zračni prijevoz	0	0	0	9	2	0	11
52 Skladištenje i prateće djelatnosti u prijevozu	1	29	1	7	33	20	91
53 Poštanske i kurirske djelatnosti	53	36	114	1	3	14	221
Sveukupno	55	72	117	44	325	45	658

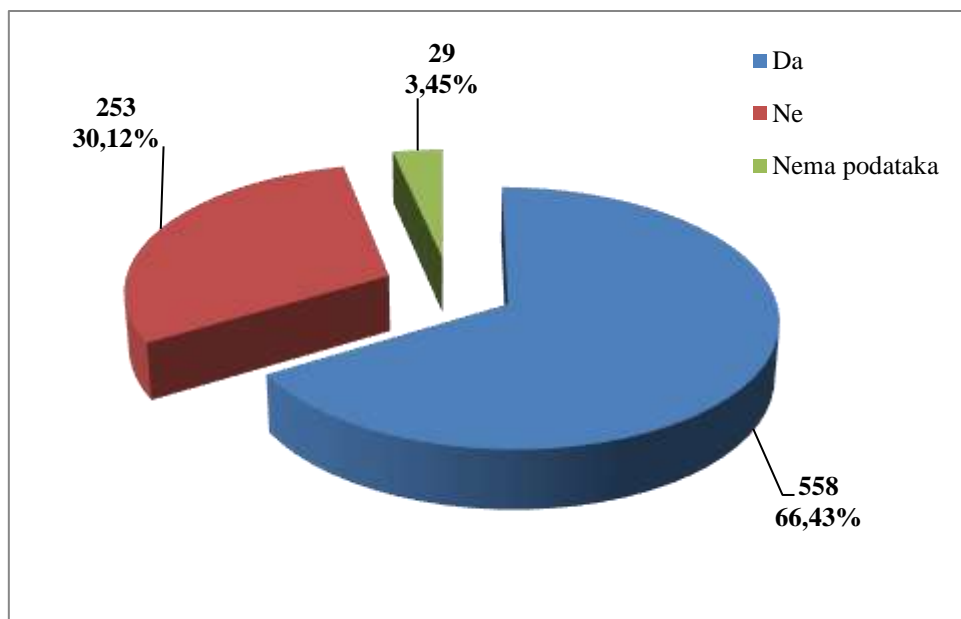
*Oznaka: 42 Službenici/službenice za poslovanje sa strankama, 43 Službenici/službenice na obračunskim poslovima i na poslovima materijalnih evidencija, 44 Ostali administrativni službenici/ostale administrativne službenice, 72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja, 83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva, 96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja

U djelatnosti prijevoz i skladištenje od ukupnog broja radnika ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=840), njih 96,67% bilo je osposobljeno za rad na siguran način (Slika 3.14.).

Slika 3.14. Osposobljenost radnika za rad na siguran način (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Od ukupnog broja radnika ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=840) u djelatnosti prijevoza i skladištenja, za 66,43% utvrđeno je da su koristili osobnu zaštitnu opremu u vrijeme nastanka ozljede (Slika 3.15.), ali nije poznato je li korištena OZO povezana s ozljedom ozlijeđenog dijela tijela.

Slika 3.15. Korištenje OZO u vrijeme nastanka ozljede (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

3.1.5.2. Odjeljci i veličina poslodavca u djelatnosti prijevoza i skladištenja

Podaci o broju ozljeda na radu prema odjeljcima djelatnosti *H – prijevoz i skladištenje* i mjestu nastanka, prikazani su u tablici 3.65. Najviše ozljeda **na mjestu rada** bilo je u odjeljku *49 Kopneni prijevoz i cjevovodni transport* (N=403). Uspoređujući odnose ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedinog odjeljaka, najviše ozljeda **na mjestu rada** (89,01%) spram onih na putu dogodilo se u *poštanskim i kurirskim djelatnostima*.

Tablica 3.65. Ozljede na radu u djelatnosti prijevoza i skladištenja prema mjestu nastanka (sukladno NKD 2007)

H Prijevoz i skladištenje, odjeljci	Ukupno		Na mjestu rada unutar odjeljka	
	N	%	N	%
49 Kopneni prijevoz i cjevovodni transport	466	48,19	403	86,48
50 Vodeni prijevoz	30	3,10	26	86,67
51 Zračni prijevoz	16	1,65	13	81,25
52 Skladištenje i prateće djelatnosti u prijevozu	182	18,82	155	85,16
53 Poštanske i kurirske djelatnosti	273	28,23	243	89,01

Prema veličini poslodavca najviše ozljeda **na mjestu rada** dogodilo se kod poslodavaca s više od 500 zaposlenih (63,57%), što je prikazano u *Tablici 3.66*.

Tablica 3.66. Broj ozljeda na mjestu radu prema veličini poslodavca (sukladno ESAW metodologiji)

Veličina poslodavca	Na mjestu rada*					Ukupno	
	0	1	2	9	Ukupno		
					N	%	
0 (0 zaposlenih)	0	3	0	0	3	0,36	
1 (1-9 zaposlenih)	1	22	27	0	50	5,95	
2 (10-49 zaposlenih)	1	35	24	1	61	7,26	
3 (50-249 zaposlenih)	0	103	50	1	154	18,33	
4 (250-499 zaposlenih)	2	33	3	0	38	4,52	
5 (500 i više zaposlenih)	5	472	55	2	534	63,57	
Sveukupno	9	668	159	4	840	100,00	

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

3.1.5.3. Radni okoliš i radni proces u djelatnosti prijevoza i skladištenja

Tablica 3.67. pokazuje da se najveći broj ozljeda **na mjestu rada** obzirom na radni okoliš. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=840), najviše se ozljeda dogodilo na *javnom prostoru* (45,83%), preciznije u *transportnim sredstvima - cestovnim ili tračnim - privatnim ili javnim* (27,62%).

Tablica 3.67. Broj ozljeda na mjestu radu prema radnom okolišu gdje se ozljeda dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni okoliš	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nema podataka	34	4,05
010 - Industrijska zona - nespecificirano	222	26,43
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica	29	3,45
012 - Remontni zavod, servisna radionica	57	6,79
013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar i istovar	129	15,36
019 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 010	7	0,83
020 - Gradilište, graditeljstvo, površinski kamenolomi, rudnik - nespecificirano	16	1,90
021 - Gradilište - izgradnja objekta	9	1,07
022 - Gradilište - rušenje, renoviranje održavanje objekta	5	0,60
023 - Površinski kamenolomi, rudnik, površinski kop, rov (uključujući rudnike i kamenolome)	2	0,24

030 - Poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo - nespecificirano	3	0,36
031 - Stočarsko područje	1	0,12
034 - Šumarsko područje	1	0,12
036 - Vrt, park, botanički vrt, zoološki vrt	1	0,12
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park, razno - nespecificirano	127	15,12
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.	111	13,21
042 - Obrazovna ustanova, osnovna škola, srednja škola, viša škola, fakultet, jaslice i dječji vrtić	2	0,24
043 - Maloprodajni i veleprodajni objekti (uključujući uličnu prodaju)	5	0,60
044 - Restoran, rekreacijski objekt, privremeni smještaj (uključujući muzej, dvora. stadion, velesajam, itd.)	1	0,12
049 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 040	8	0,95
060 - Javni prostor - nespecificirano	385	45,83
061 – Javni prostor trajno otvoren za javni promet (ceste, sporedne ceste, parkirališta, čekaonice stadiona ili aerodroma)	102	12,14
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna - privatna ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)	232	27,62
063 - Zone uz javna mjesta s ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe: željezničke tračnice, uzletišta aviona, ivičnjaci motornih cesta)	43	5,12
069 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 060	8	0,95
070 - Kućanstvo nespecificirano	27	3,21
071 - Privatna kuća ili stan	3	0,36
072 - Zajednički dijelovi zgrade, suteran, okućnica	20	2,38
079 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 070 nespomenute ranije	4	0,48
090 - Radni okoliš na visini osim gradilišta - nespecificirano	1	0,12
093 - U zraku - paluba zrakoplova	1	0,12
110 - Radni okoliš na vodi ili iznad vode osim gradilišta - nespecificirano	23	2,74
111 - More ili ocean - paluba svih vrsta plovila i platformi	22	2,62
112 - Jezero, rijeka, pristanište - paluba svih vrsta plovila (brodovi, čamci, teglenice) i platformi	1	0,12
120 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka osim gradilišta - nespecificirano	2	0,24
122 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka - komora	2	0,24

Tablica 3.68. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u djelatnosti prijevoza i skladištenja obzirom na radni proces koji je ozlijeđeni izvodio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=840), najviše ozljeda dogodilo se u grupi *pokretnih, sportskih i umjetničkih aktivnosti* (40,36%) preciznije, prilikom *kretanja, uključujući kretanje transportnim sredstvima* (39,40%).

Tablica 3.68. Broj ozljeda na mjestu rada prema radnom procesu pri kojem se dogodila ozljeda (sukladno ESAW metodologiji)

Radni proces prema grupama	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Nema podataka	34	4,05
10 - Izrada, prerada, obrada, skladištenje - sve vrste - nespecificirano	129	15,36
11 - Izrada, prerada, obrada - sve vrste	12	1,43
12 - Skladištenje - sve vrste	115	13,69
19 - Ostale vrste radnog procesa grupe 10 nespomenute ranije	2	0,24
20 - Iskopavanje, izgradnja, renoviranje, rušenje - nespecificirano	15	1,79
21 - Iskopavanje	2	0,24
22 - Novogradnja - visokogradnja	5	0,60
23 - Novogradnja - niskogradnja	3	0,36
24 - Renoviranje, proširivanje, održavanje zgrada - svi tipovi konstrukcija	2	0,24
29 - Ostale vrste radnog procesa grupe 20 nespomenute ranije	3	0,36
30 - Poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe, rad sa živim životinjama - nespecificirano	1	0,12
33 - Poljoprivreda - sa životinjama	1	0,12
40 - Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost - nespecificirano	147	17,50
41 - Javne usluge, njega, pomoć	48	5,71
42 - Intelektualni rad - poduka, nastava, obrada podataka, uredski posao, organiziranje, rukovođenje	90	10,71
43 - Komercijalna aktivnost - kupovanje, prodaja i slične uslužne djelatnosti	7	0,83
49 - Ostale vrste radnog procesa unutar grupe 40	2	0,24
50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano	175	20,83
51 - Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	54	6,43
52 - Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	65	7,74
53 - Čišćenje radnih zona i strojeva - ručno ili strojno	21	2,50
54 - Zbrinjavanje otpada svih vrsta	3	0,36
55 - Nadzor, inspekcija proizvodnih postupaka, radnih zona, sredstava za transport, opreme - s ili bez opreme za nadzor	27	3,21
59 - Ostale vrste radnog procesa unutar grupe 50	5	0,60
60 - Pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti - nespecificirano	339	40,36
61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima	331	39,40
62 - Sportska, umjetnička aktivnost	3	0,36
69 - Ostale vrste radnog procesa unutar grupe 60	5	0,60

3.1.5.4. Specifična radna aktivnost, poremećaj u radnom procesu, kontakt - način nastanka ozljede i materijalna sredstva povezana s navedenim aktivnostima, poremećajima i kontaktima u djelatnosti prijevoza i skladištenja

Tablica 3.69. prikazuje najčešću specifičnu aktivnost koju je radnik izvodio u trenutku ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio izvedeći tu aktivnost. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=840) u djelatnosti prijevoza i skladištenja, najčešća specifična aktivnost je *kretanje* (N=315), a najčešće materijalno sredstvo povezano s ovom specifičnom aktivnosti su *zgrade, građevine, površine - na površini zemlje* (N=127).

Tablica 3.69. Povezanost specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva specifične aktivnosti	Specifična aktivnost *								Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	34	0	0	0	0	0	1	5	40
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	0	7	0	127	2	136
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	1	1	40	0	42
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	1	0	1
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	0	3	1	0	0	4
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	39	0	2	0	0	0	41
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	8	0	0	0	0	0	8
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	1
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	1	0	0	1	0	4	0	6
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	2	0	0	0	0	1	0	3
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	1	2	21	27	15	7	0	73
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	1	164	7	2	56	0	230
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	51	4	0	33	0	88
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	1	0	32	45	1	0	79

15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	0	0	3	0	0	0	0	3
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	0	32	3	44	3		82
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	1	1	0	0		2
Sveukupno	34	4	51	236	122	68	315	10		840

*Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano, 30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano, 60 - Kretanje – nespecificirano, 70 - Prisutnost – nespecificirana), 99 - Ostale vrste specifične tjelesne aktivnosti nespomenute u ovoj klasifikaciji

Tablica 3.70. prikazuje najčešći poremećaj koji je doveo do ozljede radnika i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=840) u djelatnosti prijevoza i skladištenja, najčešći poremećaj radnog procesa je *šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje* (N=279), od čega je najveći broj ozljeda (N=135) povezan sa *živim organizmima i ljudskim bićima*.

Tablica 3.70. Povezanost poremećaja radnog procesa i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva poremećaja	Poremećaj rada *										Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	38	0	0	0	0	0	3	4	0	0	45
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	1	4	73	6	63	0	1	148
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	4	0	35	3	6	0	0	48
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	2	0	1	0	2	0	0	5
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	2	1	0	2	0	0	0	5

05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	0	21	1	4	1	0	0	27
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	0	2	6	0	0	0	0	0	8
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	3
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	0	0	0	3	0	1	0	0	0	4
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	0	14	14	5	19	4	10	0	66
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	1	1	25	20	6	5	104	0	162
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	1	1	7	2	2	5	0	18
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	1	3	33	14	4	7	13	2	0	77
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	1	4	0	0	5	0	0	0	0	10
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	1	7	0	3	6	3	22	0	42
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	0	8	0	1	0	135	0	144
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	0	0	3	5	10	0	0	0	0	18
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	5	1	0	0	0	2	8
Sveukupno	38	3	9	70	108	166	61	103	279	3	840

*Oznaka:00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nespecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja, zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nespecificirano, 50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprezanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nespecificirano, 70 - Pokretanje tijela sa ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nespecificirano, 99 - Ostala odstupanja nespomenute ranije u klasifikaciji

Tablica 3.71. prikazuje najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=840) u djelatnosti prijevoza i skladištenja, najviše ozljeda (N=231) se dogodilo radi *udarca objekta u gibanju, sudara s istim*. U 184 slučaja materijalna sredstva povezana s ovim kontaktom su *zgrade, građevine, površine - na površini zemlje*.

Tablica 3.71. Povezanost kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva načina ozljeđivanja	Način ozljeđivanja *									Ukupno (N)
	00	10	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	37	0	0	1	1	0	0	195	0	234
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	184	3	4	3	6	0	200
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	28	1	1	0	0	0	30
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	3	0	0	0	0	0	3
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	0	3	2	0	0	0	5
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	0	2	19	3	0	0	24
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	0	0	2	0	1	0	0	3
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	2	0	0	3
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	0	4	19	11	20	0	0	54
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	2	92	3	6	1	0	104
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	3	1	8	43	13	13	1	0	82

15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	8	0	0	0	0	0	0	0	8
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	1	6	2	4	9	2	24
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	0	6	47	54
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	0	0	1	0	4	5
Sveukupno	37	13	1	231	177	57	53	218	53	840

*Oznaka:00 - Nema podataka, 10 - Kontakt s visokim naponom, toplinom, opasnim tvarima – nespecificirano, 30 - Horizontalni ili vertikalni sudar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespecificirano, 70 - Fizički ili psihički stres – nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) – nespecificirano

3.1.5.5. Težina i vrsta ozljede na radu te ozlijeđeni dio tijela u djelatnosti prijevoza i skladištenja

U tablici 3.72. prikazani su podaci o broju ozljeda **na mjestu rada** u djelatnosti prijevoza i skladištenja prema težini ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=840), najviše je lakih ozljeda (84,29%).

Tablica 3.72. Težina ozljeda na mjestu rada (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Težina ozljeda**	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
1 - laka	6	581	118	3	708	84,29
2 - teška	0	86	39	1	126	15,00
4 - smrtna	0	0	1	0	1	0,12
Nema podataka	3	1	1	0	5	0,60
Sveukupno	9	668	159	4	840	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

**Težina ozljeda	Ozljeda
1 - laka	Nema opasnosti za život, beznačajno ili lako oštećenje organa, funkcija održana ili privremeno neznatno smanjena, radna sposobnost održana - ogrebotine, manje modrice, nagnječenja, posjekotine
2 - teška	Potencijalna ili stvarna opasnost za život, značajno ili trajno oštećenje ili uništenje organa, privremena ili trajna nesposobnost za rad, unakaženije - amputacija, veća nagnječenja ili zgnječenje organa, višestruke ozljede, prijelomi, oštećenja velikih žila i živaca
3 - skupna	Ozljeda dviju i više osoba
4 - smrtna	Smrt

Tablica 3.73. prikazuje broj ozljeda **na mjestu rada** prema vrsti ozljede. Kao najčešća fizička posljedica ozljeda na **mjestu rada** (N=840) u prijevozu i skladištenju javljaju se *iščašenja, uganuća i nategnuća* (28,81%) .

Tablica 3.73 Ozljede na mjestu rada u djelatnosti prijevoza i skladištenja prema vrsti (sukladno ESAW metodologiji)

Vrsta ozljede	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nepoznata ozljeda	27	3,21
010 - Rane i površinske ozljede	223	26,55
011 - Površinske ozljede	112	13,33
012 - Otvorene rane	32	3,81
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	79	9,40
020 - Prijelomi kostiju	126	15,00
021 - Zatvoreni prijelom	38	4,52
022 - Otvoreni prijelom	2	0,24
029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	86	10,24
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	242	28,81
031 - Iščašenja	16	1,90
032 - Uganuća i nategnuća	92	10,95
039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i istegnuća	134	15,95
040 - Traumatske amputa. (gubitak dijela tijela)	3	0,36
050 - Nagnječenja / potres mozga i unutarnje ozljede	19	2,26
051 - Potresi	3	0,36
052 - Unutarnje ozljede	12	1,43
059 - Ostale vrste potresa i unutarnjih ozljeda	4	0,48
060 - Opekline i smrzotine	8	0,95
061 - Termalne opekline	5	0,60
062 - Kemijske (korozivne) opekline	2	0,24
069 - Ostale vrste opekline i smrzotina	1	0,12
070 - Trovanja i infekcije	2	0,24
071 - Akutno trovanje	1	0,12
072 - Akutne infekcije	1	0,12

090 - Djelovanje zvuka, vibracija i tlaka	1	0,12
099 - Ostali akutni učinci zvuka, vibracija i tlaka	1	0,12
110 - Šok	102	12,14
111 - Šok zbog agresivnosti i prijetnji	60	7,14
112 - Traumatski šok	16	1,90
119 - Druge vrste šoka	26	3,10
120 - Višestruke ozljede	27	3,21
999 - Ostale spe. ozljede nespomenute u prethodnoj podjeli	60	7,14

Tablica 3.74. prikazuje najčešće ozljeđivani dio tijela kod ozljeda **na mjestu rada** u djelatnosti prijevoza i skladištenja (N=840). To su najčešće *donji ekstremiteti* (28,33%) u čijem udjelu *koljeno i potkoljenica čine* 10,00%.

Tablica 3.74. Ozljede na mjestu rada u djelatnosti prijevoza i skladištenja prema ozlijeđenom dijelu tijela (sukladno ESAW metodologiji)

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano	40	4,76
10 - Glava	93	11,07
11 - Glava mozak i moždani živci i žile	35	4,17
12 - Područje lica	11	1,31
13 - Oko(oči)	16	1,90
14 - Uho(uši)	1	0,12
15 - Zubi	1	0,12
18 - Glava,ozlijeđena na više mjesta	7	0,83
19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti gore	22	2,62
20 - Vrat, vratna kralježnica i leđna moždina	54	6,43
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	33	3,93
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti gore	21	2,50
30 - Leđa, kralježnica i leđna moždina osim vratnog dijela	32	3,81
31 - Leđa, uključujući kralježnicu	20	2,38
39 - Leđa, ostali dijelovi nespomenuti gore	12	1,43
40 - Trup i organi	32	3,81
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	14	1,67
42 - Područje prsa uključujući organe	5	0,60
43 - Zdjelica, područje trbuha uključujući organe	5	0,60
48 - Trup, ozlijeđen na više mjesta	2	0,24
49 - Trup, ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	6	0,71
50 - Gornji ekstremiteti	181	21,55
51 - Rame i nadlaktica	24	2,86

52 - Lakat i podlaktica	37	4,40
53 - Šaka	22	2,62
54 - Prst (prsti)	80	9,52
55 - Ručni zglob-zapešće	13	1,55
58 - Gornji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	1	0,12
59 - Gornji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	4	0,48
60 - Donji ekstremiteti	238	28,33
61 - Kuk i natkoljenica	4	0,48
62 - Koljeno i potkoljenica	84	10,00
63 - Gležanj	65	7,74
64 - Stopalo	48	5,71
65 - Nožni prst (prsti)	13	1,55
68 - Donji ekstremiteti,ozlijeđeni na više mjesta	7	0,83
69 - Donji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	17	2,02
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	92	10,95
71 - Cijelo tijelo (sustavne posljedice)	27	3,21
78 - Višestruke ozljede tijela	65	7,74
99 - Ozljede drugih dijelova tijela, koji nisu ranije spomenuti	78	9,29

3.1.6. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti D – Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija

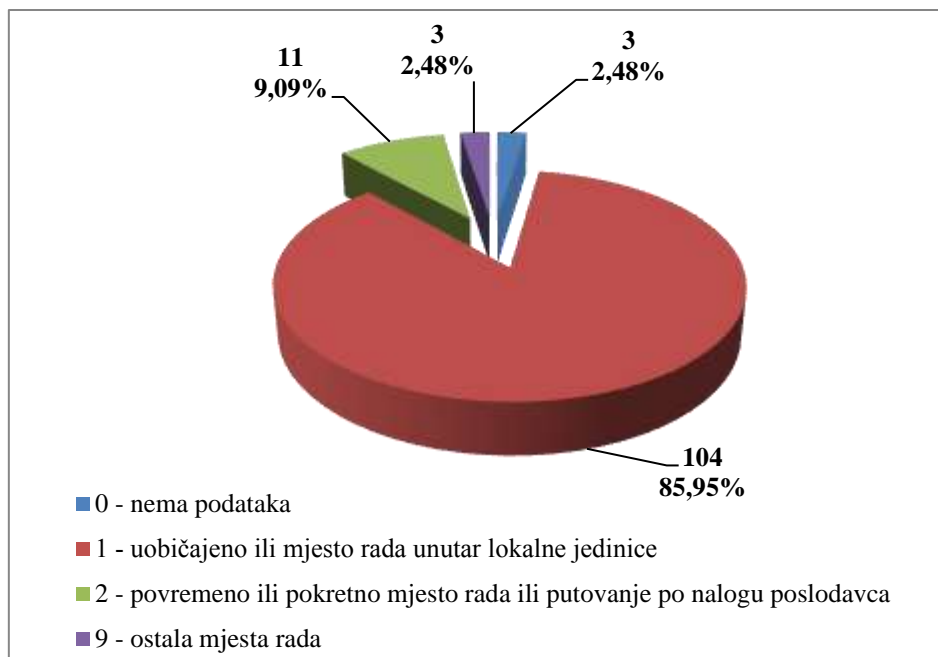
Ovdje će se analizirati podaci o ozljedama na radu u djelatnosti D – opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija. Od ukupnog broja ozljeda na radu (N=15 701) za koje je HZZZSR dobio podatke, u ovoj se djelatnosti ozlijedilo **144** radnika, od čega 121 (84,03%) **na mjestu rada**, a 23 (15,97%) **na putu**.

U Tablici 3.75. prikazan je ukupan broj ozljeda te broj ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedine županije.

Tablica 3.75. Broj ozljeda na radu po županijama (sukladno ESAW metodologiji)

Županija	Ukupno (N)	Na mjestu rada u županiji		Na putu u županiji	
		N	%	N	%
HR031 Primorsko-goranska županija	9	8	88,89	1	11,11
HR032 Ličko-senjska županija	2	2	100,00	0	0,00
HR033 Zadarska županija	5	4	80,00	1	20,00
HR034 Šibensko-kninska županija	2	2	100,00	0	0,00
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	20	16	80,00	4	20,00
HR036 Istarska županija	6	5	83,33	1	16,67
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	7	6	85,71	1	14,29
HR041 Grad Zagreb	24	16	66,67	8	33,33
HR042 Zagrebačka županija	8	8	100,00	0	0,00
HR043 Krapinsko-zagorska županija	4	4	100,00	0	0,00
HR044 Varaždinska županija	6	6	100,00	0	0,00
HR045 Koprivničko-križevačka županija	4	3	75,00	1	25,00
HR046 Međimurska županija	4	4	100,00	0	0,00
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	3	3	100,00	0	0,00
HR048 Virovitičko-podravska županija	4	3	75,00	1	25,00
HR049 Požeško-slavonska županija	3	2	66,67	1	33,33
HR04A Brodsko-posavska županija	5	5	100,00	0	0,00
HR04B Osječko-baranjska županija	12	10	83,33	2	16,67
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	5	4	80,00	1	20,00
HR04D Karlovačka županija	3	3	100,00	0	0,00
HR04E Sisačko-moslavačka županija	8	7	87,50	1	12,50

Prema ESAW metodologiji ozljede **na mjestu rada** dijele se na ozljede na *uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (oznaka „1“), na *povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca* (oznaka „2“) te *ostala mjesta rada* koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih grupa (oznaka „9“). Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=121), najviše ozljeda dogodilo se na *uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (85,95%), što je prikazano na Slici 3.16.

Slika 3.16. Broj ozljeda na mjestu rada (sukladno ESAW metodologiji)

3.1.6.1. Karakteristike ozlijeđenih radnika u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u djelatnosti opskrbe električnom energijom, ... 87,50% radnika su muškarci, a 12,50% žene. Od ukupnog broja ozlijeđenih muškaraca (N=126), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 87,30%, a **na putu** 12,70%. Od ukupnog broja ozlijeđenih žena (N=18), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 61,11%, a **na putu** 38,89%.

U *Tablici 3.76.* prikazan je broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama i mjestu nastanka. Obzirom na ukupan broj ozljeda (N=144) u djelatnosti opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, **na mjestu rada** najviše su se ozljeđivali radnici starosne skupine 51-60 (30,56%).

Tablica 3.76. Broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka

Starost radnika	Ukupno		Na mjestu rada	
	N	%	N	%
18 - 30	20	13,89	17	11,81
31 - 40	24	16,67	21	14,58
41 - 50	46	31,94	36	25,00
51 - 60	51	35,42	44	30,56
60 +	3	2,08	3	2,08
Sveukupno	144	100,00	121	84,03

Prema osnovi osiguranja, odnosno, zaposleničkom statusu radnika (*Tablica 3.77.*), od ukupnog broja ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=121), svi su iz grupe *radnik*.

Tablica 3.77. Broj ozljeda na mjestu rada prema osnovi osiguranja (sukladno ESAW metodologiji)

Osnova osiguranja	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
300 - radnik	3	104	11	3	121	100,00
Sveukupno	3	104	11	3	121	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

U tablici 3.78. prikazani su broj i stopa ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposlenih prema zanimanjima na kojima su radili radnici ozlijeđeni u djelatnosti opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija. Uzimajući u obzir ozljeda **na mjestu rada** u ovoj djelatnosti (N=121), najviša stopa ozljeda na 1000 zaposlenih je u *zanimanjima u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji* i iznosi 45,42. Za dvoje ozlijeđenih radnika nema podataka o zanimanju.

Tablica 3.78. Broj i stopa ozljeda na 1000 zaposlenih na mjestu rada prema zanimanju ozlijeđenih radnika u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (sukladno NKZ 10)- Stopa ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposlenih izračunata je temeljem statističkih izvještaja DZS-a

NKZ 10 - rod	Na mjestu rada (N)	Stopa ONR na mjestu rada na 1000 zaposlenih
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	8	3,41
3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	15	7,49
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	6	4,35
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	1	0,39
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	74	45,42
8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	7	5,02
9 Jednostavna zanimanja	8	7,83

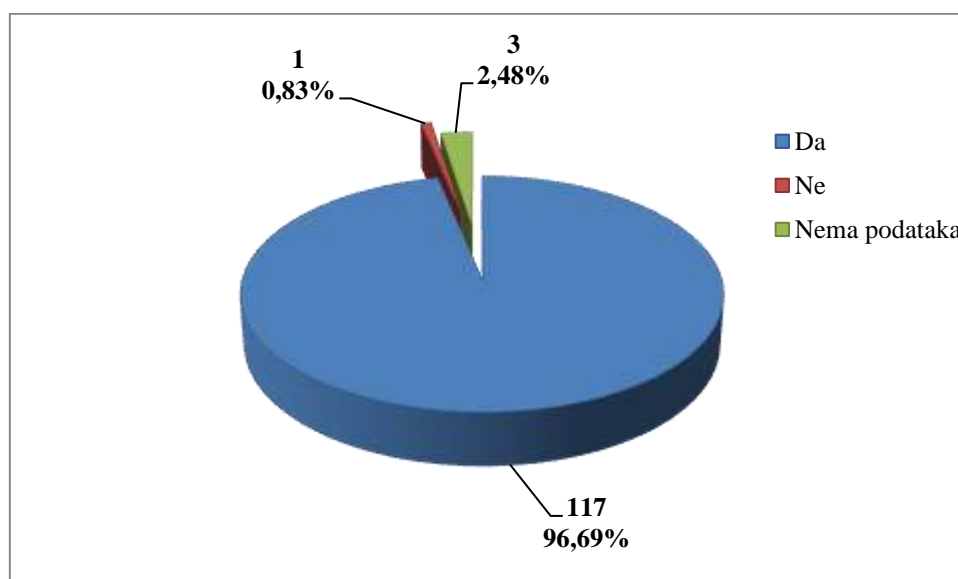
Šest najčešćih zanimanja radnika koji su se ozljeđivali u djelatnosti opskrbe električnom energijom, plinom,... u odnosu na odjeljke u ovoj djelatnosti prikazani su u tablici 3.79. Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=121) prema NKZ 10, njih 97 obuhvaćeno je analizom. Najčešće su se ozljeđivali radnici zanimanja 74 – *elektromehaničari i monter, mehaničari i serviseri elektronike* (N=59).

Tablica 3.79. Ozljede na radu u opskrbi električnom energijom, ... po odjeljcima i zanimanjima s najviše ozlijeđenih (sukladno NKZ 10 i NKD 2007)

NKD područje D - odjeljci	NKZ 10 - zanimanja s najviše ozlijeđenih u opskrbi električnom energijom*						Ukupno (N)
	26	31	72	74	81	96	
35 Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	5	14	8	59	4	7	97
Sveukupno	5	14	8	59	4	7	97

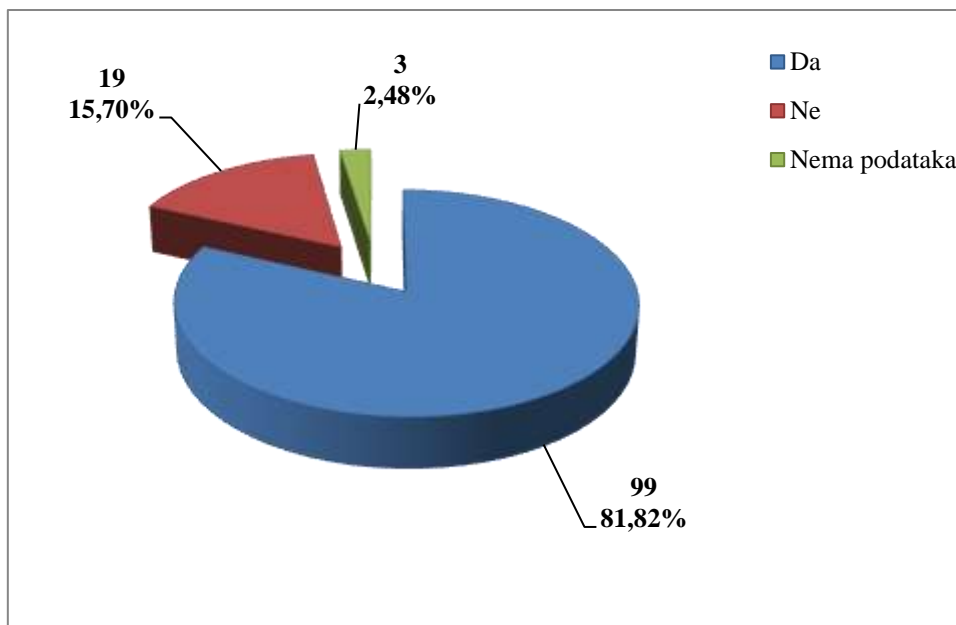
*Oznaka: 26 Pravni stručnjaci/pravne stručnjakinje, stručnjaci/stručnjakinje za društvene znanosti i kulturu, 31 Tehničari/tehničarke tehničko-tehnoloških zanimanja, 72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja, 74 Elektromehaničari/elektromehaničarke i monter/monterke, mehaničari/mehaničarke i serviseri/serviserke elektronike, 81 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, 96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja

U opskrbi električnom energijom, ... od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=121), njih 96,69% radnika je bilo osposobljeno za rad na siguran način (Slika 3.17.).

Slika 3.17. Osposobljenost radnika za rad na siguran način (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=121) u opskrbi električnom energijom, ... za 81,82% utvrđeno je da su koristili osobnu zaštitnu opremu u vrijeme nastanka ozljede (Slika 3.18.), ali nije poznato je li korištena OZO povezana s ozljedom ozlijeđenog dijela tijela.

Slika 3.18. Korištenje OZO u vrijeme nastanka ozljede (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

3.1.6.2. Odjelci i veličina poslodavca u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija

Podaci o broju ozljeda na radu prema odjeljcima djelatnosti *D - djelatnost opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija* prikazani su u tablici 3.80.

Tablica 3.80. Ozljede na radu u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija prema mjestu nastanka (sukladno NKD 2007)

D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija - odjelci	Ukupno		Na mjestu rada	
	N	%	N	%
35 Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	144	100,00	121	100,00
Sveukupno	144	100,00	121	100,00

Prema veličini poslodavca, najviše ozljeda **na mjestu rada** dogodilo se kod poslodavaca s više od 500 zaposlenih (71,07%), što je prikazano u Tablici 3.81.

Tablica 3.81. Broj ozljeda na mjestu radu prema veličini poslodavca (sukladno ESAW metodologiji)

Veličina poslodavca	Na mjestu rada*					Ukupno	
	0	1	2	9	Ukupno		
					N	%	
0 (0 zaposlenih)	0	1	0	0	1	0,83	
1 (1-9 zaposlenih)	0	3	0	0	3	2,48	

2 (10-49 zaposlenih)	1	7	3	0	11	9,09
3 (50-249 zaposlenih)	0	7	0	2	9	7,44
4 (250-499 zaposlenih)	0	8	2	1	11	9,09
5 (500 i više zaposlenih)	2	78	6	0	86	71,07
Sveukupno	3	104	11	3	121	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

3.1.2.3. Radni okoliš i radni proces u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija

Tablica 3.82. pokazuje da se najveći broj ozljeda na mjestu rada obzirom na radni okoliš. Od ukupnog broja ozljeda na **mjestu rada** (N=121), najviše ozljeda dogodilo se na *javnom prostor* (36,36%), preciznije u *zonama uz javna mjesta sa ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe: željezničke tračnice, uzletišta aviona, ivičnjaci motornih cesta* (14,05%).

Tablica 3.82. Broj ozljeda na mjestu radu prema radnom okolišu gdje se ozljeda dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni okoliš	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nema podataka	5	4,13
010 - Industrijska zona - nespecificirano	35	28,93
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica	11	9,09
013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar i istovar	11	9,09
019 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 010 nespomenute ranije	13	10,74
020 - Gradilište, graditeljstvo, površinski kamenolomi, rudnik - nespecificirano	5	4,13
021 - Gradilište - izgradnja objekta	2	1,65
029 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 020 nespomenute ranije	3	2,48
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park, razno - nespecificirano	9	7,44
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.	8	6,61
049 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 040 nespomenute ranije	1	0,83
060 - Javni prostor - nespecificirano	44	36,36
061 - Prostore trajno otvoren za javni promet (ceste, sporedne ceste, parkirališta, čekaonice stadiona ili aerodroma)	11	9,09
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna - privatna ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)	8	6,61
063 - Zone uz javna mjesta s ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe: željezničke tračnice, uzletišta aviona, ivičnjaci motornih cesta)	17	14,05

069 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 060 nespomenute ranije	8	6,61
070 - Kućanstvo nespecificirano	22	18,18
071 - Privatna kuća ili stan	6	4,96
072 - Zajednički dijelovi zgrade, suteran, okućnica	15	12,40
079 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 070 nespomenute ranije	1	0,83
100 - Podzemni radovi osim gradilišta - nespecificirano	1	0,83
101 - Podzemlje - tunel (cestovni, željeznički, metro)	1	0,83

Tablica 3.83. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u opskrbi električnom energijom, ... obzirom na radni proces koji je ozlijeđeni izvodio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=121), najviše ozljeda dogodilo se u grupi *ostalih poslova povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40* (50,41%), preciznije na *održavanju, popravku, poboljšavanju i podešavanju* (23,97%)

Tablica 3.83. Broj ozljeda na mjestu radu prema radnom okolišu gdje se ozljeda dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni proces prema grupama	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Nema podataka	5	4,13
10 - Izrada, prerada, obrada, skladištenje - sve vrste - nespecificirano	17	14,05
11 - Izrada, prerada, obrada - sve vrste	5	4,13
12 - Skladištenje - sve vrste	10	8,26
19 - Ostale vrste radnog procesa grupe 10 nespomenute ranije	2	1,65
20 - Iskopavanje, izgradnja, renoviranje, rušenje - nespecificirano	4	3,31
22 - Novogradnja - visokogradnja	1	0,83
23 - Novogradnja - niskogradnja	1	0,83
29 - Ostale vrste radnog procesa grupe 20 nespomenute ranije	2	1,65
40 - Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost - nespecificirano	7	5,79
41 - Javne usluge, njega, pomoć	3	2,48
42 - Intelektualni rad - poduka, nastava, obrada podataka, uredski posao, organiziranje, rukovođenje	4	3,31
50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano	61	50,41
51 - Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	18	14,88
52 - Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	29	23,97
53 - Čišćenje radnih zona i strojeva - ručno ili strojno	1	0,83
55 - Nadzor, inspekcija proizvodnih postupaka, radnih zona, sredstava za transport, opreme - s ili bez opreme za nadzor	13	10,74
60 - Pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti - nespecificirano	27	22,31
61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima	27	22,31

3.1.6.4. Specifična radna aktivnost, poremećaj u radnom procesu, kontakt - način nastanka ozljede i materijalna sredstva povezana s navedenim aktivnostima, poremećajima i kontaktima u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija

Tablica 3.84. prikazuje najčešću specifičnu aktivnost koju je radnik izvodio u trenutku ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio obavljajući tu aktivnost. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** u opskrbi električnom energijom (N=121), ... to je najčešće *kretanje* (N=60), a najčešće materijalno sredstvo povezano s ovom specifičnom aktivnosti su *zgrade, građevine, površine - na površini zemlje* (N=47).

Tablica 3.84. Povezanost specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava (*sukladno ESAW metodologiji*)

Materijalna sredstva specifične aktivnosti	Specifična aktivnost*							Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	5	0	0	0	0	0	0	5
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	47	48
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	2	9	11
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	1	1
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	0	1	1	0	2
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	0	3	6	0	9
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	11	0	0	0	0	11
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	7	0	0	0	0	7
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	1
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	1	0	0	0	0	0	1
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	8	0	0	2	10
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	0	0	2	10	0	12
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	0	2	0	1	3
Sveukupno	5	1	18	8	10	19	60	121

*Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano, 30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano, 60 - Kretanje – nespecificirano, 70 – prisutnost - nespecificirana

Tablica 3.85. prikazuje najčešći poremećaj koji je doveo do ozljede radnika i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=121) u opskrbi električnom energijom, ..., najčešći poremećaj radnoga procesa je *pokliznuće, spoticanje i padanje – pad osobe* (N=37) od čega je najveći broj ozljeda povezano sa *zgradama, građevinama, površinama na površini zemlje* (N=19).

Tablica 3.85. Povezanost specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva poremećaja	Poremećaj rada*								Ukupno (N)
	0	10	30	40	50	60	70	80	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	5	0	0	0	0	0	0	0	5
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	1	0	19	2	18	1	41
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	8	0	2	0	10
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	4	0	5
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	0	0	2	0	0	2
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	4	0	0	2	0	3	0	9
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	1	0	5	0	1	0	0	7
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	1	0	2	0	0	2	0	5
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	0	0	2	0	0	0	2
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	1	2	0	1	9	13
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	3	3	0	2	1	0	9
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	1	0	1
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	0	0	1
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	1	0	0	1	0	4	6
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	0	1	0	3	0	1	0	5
Sveukupno	5	6	6	12	37	8	33	14	121

*Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nespecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja, zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nespecificirano, 50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprezanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nespecificirano, 70 - Pokretanje tijela s ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje - nespecificirano

Tablica 3.86. prikazuje najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika i povezano materijalno sredstvo. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=121) u opskrbi električnom energijom, ..., najviše ozljeda (N=38) dogodilo se pri *horizontalnom ili vertikalnom sudaru s nepokretnim predmetom (žrtva je u pokretu)*. Najčešće materijalno sredstvo povezano s ovim kontaktom su *zgrade, građevine, površine - na površini zemlje* (N=30).

Tablica 3.86. Povezanost kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva načina ozljeđivanja	Način ozljeđivanja*								Ukupno (N)
	0	10	30	40	50	60	70	80	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	5	0	0	0	0	0	35	0	40
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	30	2	0	0	1	0	33
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	4	0	0	0	0	0	4
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	3	0	0	0	0	0	3
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	1	0	1	1	0	0	0	3
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	5	0	0	0	0	0	0	5
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	0	6	0	0	0	6
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	1	0	1	1	1	0	0	4
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	9	1	0	0	0	10
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	1	2	1	4	0	0	8
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	1
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	0	3	4
Sveukupno	5	7	38	16	11	5	36	3	121

*Oznaka: 00 - Nema podataka , 10 - Kontakt s visokim naponom, toplotom, opasnim tvarima – nespecificirano, 30 - Horizontalni ili vertikalni udar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespecificirano, 70 - Fizički ili psihički stres – nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) – nespecificirano

3.1.6.5. Težina i vrsta ozljede na radu te ozlijeđeni dio tijela u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija

U tablici 3.87. prikazani su podaci o broju ozljeda **na mjestu rada** u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija prema težini ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=121), najviše je lakih ozljeda (85,12%).

Tablica 3.87. Težina ozljeda na mjestu rada (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Težina ozljeda**	Na mjestu rada*					Ukupno	
	0	1	2	9	Ukupno		
					N	%	
1 - laka	3	87	10	3	103	85,12	
2 - teška	0	15	1	0	16	13,22	
3 - skupna	0	1	0	0	1	0,83	
4 - smrtna	0	1	0	0	1	0,83	
Sveukupno	3	104	11	3	121	100,00	

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

**Težina ozljeda	Ozljeda
1 - laka	Nema opasnosti za život, beznačajno ili lako oštećenje organa, funkcija održana ili privremeno neznatno smanjena, radna sposobnost održana - ogrebotine, manje modrice, nagnječenja, posjekotine
2 - teška	Potencijalna ili stvarna opasnost za život, značajno ili trajno oštećenje ili uništenje organa, privremena ili trajna nesposobnost za rad, unakaženije - amputacija, veća nagnječenja ili zgnječenje organa, višestruke ozljede, prijelomi, oštećenja velikih žila i živaca
3 - skupna	Ozljeda dviju i više osoba
4 - smrtna	Smrt

Tablica 3.88. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u opskrbi električnom energijom, ... prema vrsti ozljede. Kao najčešća fizička posljedica ozljeda **na mjestu rada** (N=121) javljaju se *iščašjenja, uganuća i nategnuća* (47,11%).

Tablica 3.88. Ozljede na mjestu rada u opskrbi električnom energijom, ... prema vrsti (sukladno ESAW metodologiji)

Vrsta ozljede	Na mjestu rada	
	N	%
010 - Rane i površinske ozljede	32	26,45
011 - Površinske ozljede	13	10,74
012 - Otvorene rane	6	4,96
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	13	10,74
020 - Prijelomi kostiju	12	9,92
021 - Zatvoreni prijelom	5	4,13
029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	7	5,79
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	57	47,11
031 - Iščašenja	4	3,31
032 - Uganuća i nategnuća	21	17,36
039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i nategnuća	32	26,45
050 - Nagnječčenja / potres mozga i unutarnje ozljede	4	3,31
052 - Unutarnje ozljede	2	1,65
059 - Ostale unutarnje ozljede	2	1,65
060 - Opekline i smrzotine	7	5,79
061 - Termalne opekline	2	1,65
069 - Ostale vrste opekline i smrzotina	5	4,13
110 - Šok	1	0,83
111 - Šok zbog agresivnosti i prijetnji	1	0,83
120 - Višestruke ozljede	5	4,13
999 - Ostale spe. ozljede nespomenute u prethodnoj podjeli	3	2,48

Tablica 3.89. prikazuje najčešće ozlijeđeni dio tijela kod ozljeda **na mjestu rada** (N=121) u opskrbi električnom energijom, ... To su najčešće *gornji ekstremiteti* (33,88%) u čijem udjelu *prsti* čine 12,40%.

Tablica 3.89. Ozljede na mjestu rada u djelatnosti opskrba električnom energijom, ... prema ozlijeđenom dijelu tijela (sukladno ESAW metodologiji)

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano	2	1,65
10 - Glava	12	9,92
11 - Glava (Caput) mozak i moždani živci i žile	1	0,83
12 - Područje lica	3	2,48
13 - Oko(oči)	1	0,83
18 - Glava,ozlijeđena na više mjesta	1	0,83

19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti gore	6	4,96
20 - Vrat, vratna kralježnica i leđna moždina	8	6,61
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	5	4,13
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti gore	3	2,48
30 - Leđa, kralježnica i leđna moždina osim vratnog dijela	5	4,13
31 - Leđa, uključujući kralježnicu	1	0,83
39 - Leđa, ostali dijelovi nespomenuti gore	4	3,31
40 - Trup i organi	5	4,13
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	3	2,48
42 - Područje prsa uključujući organe	1	0,83
43 - Zdjelica, područje trbuha uključujući organe	1	0,83
50 - Gornji ekstremiteti	41	33,88
51 - Rame i nadlaktica	9	7,44
52 - Lakat i podlaktica	7	5,79
53 - Šaka	7	5,79
54 - Prst (prsti)	15	12,40
55 - Ručni zglob-zapešće	3	2,48
60 - Donji ekstremiteti	40	33,06
61 - Kuk i natkoljenica	1	0,83
62 - Koljeno i potkoljenica	15	12,40
63 - Gležanj	13	10,74
64 - Stopalo	5	4,13
65 - Nožni prst (prsti)	3	2,48
69 - Donji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	3	2,48
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	8	6,61
78 - Višestruke ozljede tijela	8	6,61

3.1.7. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo

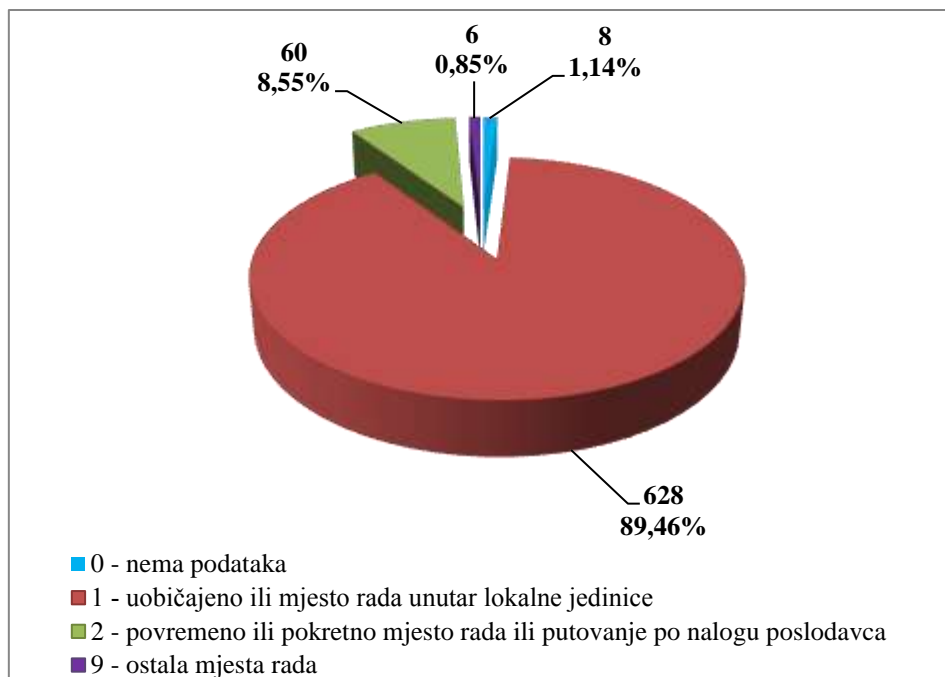
Ovdje će se analizirati ozljede na radu u djelatnosti A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo. Od ukupnog broja ozljeda na radu (N=15 701) za koje je HZZZSR dobio podatke, u ovoj se djelatnosti ozlijedio **741** radnik, od čega 702 (94,74%) **na mjestu rada**, a 39 (5,26%) **na putu**.

U Tablici 3.90. prikazan je ukupan broj ozljeda te broj ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedine županije. Uspoređujući odnose ozljeda na mjestu rada i onih na putu unutar pojedine županije, u šest županija sve ozljede su se dogodile **na mjestu rada**. Za pet ozljeda, od čega četiri na mjestu rada, a jedna na putu, nema podataka o tome u kojoj su se županiji dogodile.

Tablica 3.90. Broj ozljeda na radu po županijama (sukladno ESAW metodologiji)

Županija	Ukupno (N)	Na mjestu rada u županiji		Na putu u županiji	
		N	%	N	%
HR031 Primorsko-goranska županija	38	36	94,74	2	5,26
HR032 Ličko-senjska županija	19	19	100,00	0	0,00
HR033 Zadarska županija	27	24	88,89	3	11,11
HR034 Šibensko-kninska županija	2	2	100,00	0	0,00
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	17	16	94,12	1	5,88
HR036 Istarska županija	32	31	96,88	1	3,13
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	4	3	75,00	1	25,00
HR041 Grad Zagreb	18	18	100,00	0	0,00
HR042 Zagrebačka županija	24	24	100,00	0	0,00
HR043 Krapinsko-zagorska županija	4	4	100,00	0	0,00
HR044 Varaždinska županija	38	34	89,47	4	10,53
HR045 Koprivničko-križevačka županija	28	28	100,00	0	0,00
HR046 Međimurska županija	11	9	81,82	2	18,18
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	37	36	97,30	1	2,70
HR048 Virovitičko-podravska županija	31	29	93,55	2	6,45
HR049 Požeško-slavonska županija	30	27	90,00	3	10,00
HR04A Brodsko-posavska županija	34	33	97,06	1	2,94
HR04B Osječko-baranjska županija	204	197	96,57	7	3,43
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	88	81	92,05	7	7,95
HR04D Karlovačka županija	13	11	84,62	2	15,38
HR04E Sisačko-moslavačka županija	37	36	97,30	1	2,70

Prema ESAW metodologiji ozljede **na mjestu rada** dijele se na ozljede na *uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (oznaka „1“), na *povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca* (oznaka „2“) te *ostala mjesta rada* koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih grupa (oznaka „9“). Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=702), najviše ozljeda dogodilo se na *uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (89,46%), što je prikazano na Slici 3.19.

Slika 3.19. Broj ozljeda na mjestu rada (sukladno ESAW metodologiji)

3.1.7.1. Karakteristike ozlijeđenih radnika u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (N=741), ozlijeđeno je 80,43% muškaraca i 19,43% žena. Od ukupnog broja ozlijeđenih muškaraca (N=596), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 96,698%, a **na putu** 3,02%. Od ukupnog broja ozlijeđenih žena (N=144), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 85,42%, a **na putu** 14,58%. Za jednu osobu ozlijeđenu na mjestu rada nije poznat spol.

U Tablici 3.91. prikazan je broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka. Obzirom na ukupan broj ozljeda (N=741) u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, **na mjestu rada** najviše su se ozljeđivali radnici starosne skupine 18-30 (26,99%).

Tablica 3.91. Broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka

Starost radnika	Ukupno		Na mjestu rada	
	N	%	N	%
18 - 30	204	27,53	200	26,99
31 - 40	199	26,86	191	25,78
41 - 50	145	19,57	133	17,95
51 - 60	175	23,62	160	21,59
60 +	16	2,16	16	2,16
Nema podataka	2	0,27	2	0,27
Sveukupno	741	100,00	702	94,74

Prema osnovi osiguranja, odnosno, zaposleničkom statusu (Tablica 3.92.), od ukupnog broja ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=702), najviše je iz grupe *radnik* (96,58%).

Tablica 3.92. Broj ozljeda na mjestu rada prema osnovi osiguranja (sukladno ESAW metodologiji)

Osnova osiguranja	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
000 - nepoznato	1	2	0	0	1	0,14
100 - samozaposleni	1	16	1	1	19	2,71
300 - radnik	6	608	59	5	678	96,58
900 - ostalo	0	2	0	0	2	0,28
Sveukupno	8	628	60	6	702	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

U tablici 3.93. prikazani su broj i stopa ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposlenih prema zanimanjima na kojima su radili radnici ozlijeđeni u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. Uzimajući u obzir ozljeda **na mjestu rada** u ovoj djelatnosti (N=702), najveći broj ozlijeđenih radnika je iz *jednostavnih zanimanja* (N=250), no najviša stopa ozljeda na 1000 zaposlenih je u zanimanju *poljoprivrednici, šumari, ribari, lovci* i iznosi 68,49. Podaci o zanimanju nisu poznati za jednog radnika ozlijeđenog na mjestu rada.

Tablica 3.93. Broj i stopa ozljeda na 1000 zaposlenih na mjestu rada prema zanimanju ozlijeđenih radnika u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (sukladno NKZ 10)- Stopa ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposlenih izračunata je temeljem statističkih izvještaja DZS-a

NKZ 10 - rod	Na mjestu rada (N)	Stopa ONR na mjestu rada na 1000 zaposlenih
1 Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	1	0,42
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	8	0,94
3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	58	7,96
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	8	1,59
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	28	2,97
6 Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje	172	68,49
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	69	11,64
8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	107	21,09
9 Jednostavna zanimanja	250	67,26

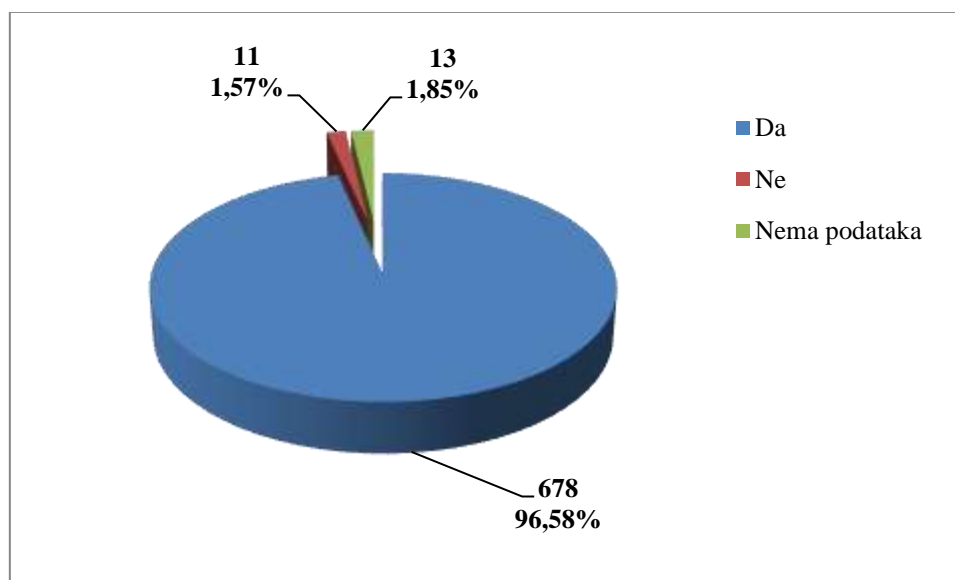
Šest najčešćih zanimanja radnika koji su se ozljeđivali u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u odnosu na odjeljke u ovoj djelatnosti prikazani su u tablici 3.94. Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=702) prema NKZ 10, njih 495 obuhvaćeno je analizom. Jednak broj ozljeda imaju radnici iz odjeljka *01 Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima* i *02 Šumarstvo i sječa drva* (N=226). Od zanimanja najčešće su se ozljeđivali radnici u *jednostavnim poljoprivrednim, šumarskim i ribarskim zanimanjima* (N=188).

Tablica 3.94. Ozljede na mjestu rada u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva po odjeljcima i zanimanjima s najviše ozlijeđenih (*sukladno NKZ 10 i NKD 2007*)

NKD područje A - odjeljci	NKZ 10 -zanimanja s najviše ozlijeđenih u poljoprivredi*						Ukupno (N)
	61	62	81	83	92	96	
01 Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima	49	4	4	18	102	49	226
02 Šumarstvo i sječa drva	0	86	55	30	52	3	226
03 Ribarstvo	0	8	0	0	34	1	43
Sveukupno	49	98	59	48	188	53	495

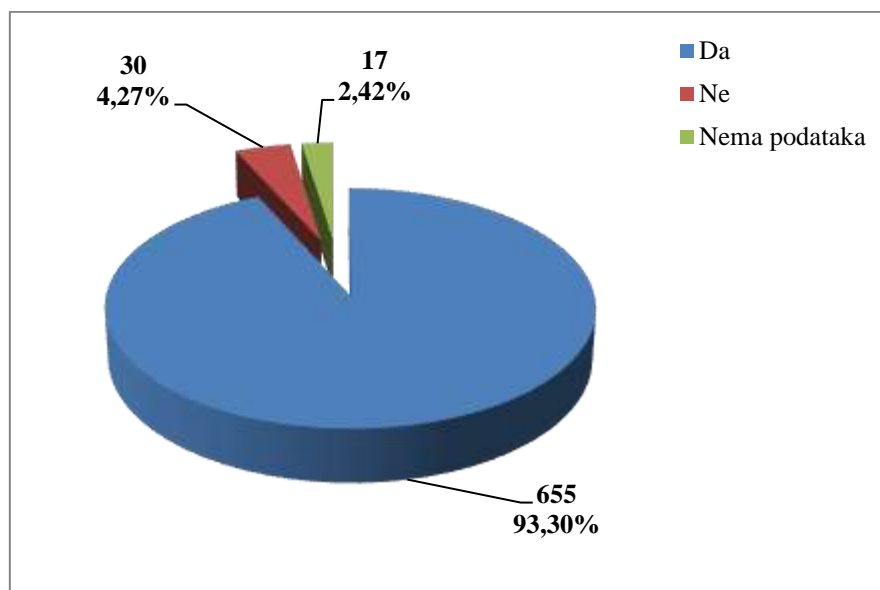
*Oznaka: 61 Poljoprivredni radnici/poljoprivredne radnice orijentirane na tržište, 62 Šumari/šumarke, ribari/ribarke i lovci/lovkinje, 81 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, 83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva, 92 Jednostavna poljoprivredna, šumarska i ribarska zanimanja, 96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja

U djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva od ukupnog broja ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=702), njih 96,58% bilo je osposobljeno za rad na siguran način (*Slika 3.20.*).

Slika 3.20. Osposobljenost radnika za rad na siguran način (*sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu*)

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=702) u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva za 93,30% utvrđeno je da su koristili osobnu zaštitnu opremu u vrijeme nastanka ozljede (Slika 3.21.), ali nije poznato je li korištena OZO povezana s ozljedom ozlijeđenog dijela tijela.

Slika 3.21. Korištenje OZO u vrijeme nastanka ozljede (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

3.1.7.2. Odjeljci i veličina poslodavca u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Podaci o broju ozljeda na radu prema odjeljcima djelatnosti A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo i mjestu nastanka, prikazani su u *tablici 3.95*. Najviše ozljeda **na mjestu rada** bilo je u odjeljku *01- Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima* (N=376). Uspoređujući odnose ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedinog odjeljaka, najviše ozljeda na mjestu rada (97,52%) spram onih na putu dogodilo se u *šumarstvu i sječi drva*.

Tablica 3.95. Ozljede na radu u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva prema mjestu nastanka (sukladno NKD 2007)

A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Ukupno		Na mjestu rada	
	N	%	N	%
01 Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima	405	54,66	376	92,84
02 Šumarstvo i sječa drva	282	38,06	275	97,52
03 Ribarstvo	54	7,29	51	94,44

Prema veličini poslodavca, najviše ozljeda **na mjestu rada** dogodilo se kod poslodavaca s više od 500 zaposlenih (55,98%), što je prikazano u *Tablici 3.96*.

Tablica 3.96. Broj ozljeda na mjestu radu prema veličini poslodavca (sukladno ESAW metodologiji)

Veličina poslodavca	Na mjestu rada*					Ukupno	
	0	1	2	9	Ukupno		
					N	%	
0 (0 zaposlenih)	0	1	0	0	1	0,14	
1 (1-9 zaposlenih)	1	40	9	1	51	7,26	
2 (10-49 zaposlenih)	1	77	9	4	91	12,96	
3 (50-249 zaposlenih)	2	119	8	0	129	18,38	
4 (250-499 zaposlenih)	0	36	1	0	37	5,27	
5 (500 i više zaposlenih)	4	355	33	1	393	55,98	
Sveukupno	8	628	60	6	702	100,00	

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

3.1.7.3. Radni okoliš i radni proces u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Tablica 3.97. pokazuje da se najveći broj ozljeda na mjestu rada obzirom na radni okoliš. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=702), najviše ozljeda dogodio se u *poljodjelstvu, stočarstvu, ribarstvu i šumarstvu* (62,54%), preciznije na *šumarskom području* (33,19%).

Tablica 3.97. Broj ozljeda na mjestu radu prema radnom okolišu gdje se ozljeda dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni okoliš	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nema podataka	11	1,57
010 - Industrijska zona - nespecificirano	162	23,08
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica	103	14,67
012 - Remontni zavod, servisna radionica	9	1,28
013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar i istovar	35	4,99
019 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 010	15	2,14
030 - Poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo - nespecificirano	439	62,54
031 - Stočarsko područje	122	17,38
032 - Poljodjelsko područje - zemljani usjevi	32	4,56
033 - Poljodjelsko Područje - uzgoj kultura na drvetu ili žbunju	34	4,84
034 - Šumarsko područje	233	33,19
035 - Ribogojilište, ribarenje, uzgoj vodenih kultura (ne na brodovima)	11	1,57
036 - Vrt, park, botanički vrt, zoološki vrt	3	0,43

039 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 030	4	0,57
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park, razno - nespecificirano	29	4,13
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.	3	0,43
043 - Maloprodajni i veleprodajni objekti (uključujući uličnu prodaju)	17	2,42
044 - Restoran, rekreacijski objekt, privremeni smještaj (uključujući muzej, dvorana stadion, velesajam, itd.)	6	0,85
049 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 040	3	0,43
060 - Javni prostor - nespecificirano	45	6,41
061 - Prostor trajno otvoren za javni promet (ceste, sporedne ceste, parkirališta, čekaonice stadiona ili aerodroma)	8	1,14
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna - privatna ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)	26	3,70
063 - Zone uz javna mjesta s ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe: željezničke tračnice, pista, ivičnjaci motornih cesta)	4	0,57
069 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 060	7	1,00
070 - Kućanstvo nespecificirano	3	0,43
071 - Privatna kuća ili stan	2	0,28
072 - Zajednički dijelovi zgrade, suteran, okućnica	1	0,14
080 - Sportski teren - nespecificirano	1	0,14
089 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 080 nespomenute ranije	1	0,14
090 - Radni okoliš na visini osim gradilišta - nespecificirano	1	0,14
091 - Uzvišeno - na fiksnom nivou (krov, terasa, ...)	1	0,14
110 - Radni okoliš na vodi ili iznad vode osim gradilišta - nespecificirano	9	1,28
111 - More ili ocean - paluba svih vrsta plovila i platformi	8	1,14
112 - Jezero, rijeka, pristanište - paluba svih vrsta plovila (brodovi, čamci, teglenice) i platformi	1	0,14
120 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka osim gradilišta - nespecificirano	2	0,28
122 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka - komora	2	0,28

Tablica 3.98. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva obzirom na radni proces koji je ozlijeđeni izvodio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=702), najviše ozljeda se dogodilo u grupi *poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe i rad sa živim životinjama* (53,85%) preciznije u *šumarstvu* (31,91%).

Tablica 3.98. Broj ozljeda na mjestu rada prema radnom procesu pri kojem se ozljeda dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni proces prema grupama	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Nema podataka	11	1,57
10 - Izrada, prerada, obrada, skladištenje - sve vrste - nespecificirano	95	13,53
11 - Izrada, prerada, obrada - sve vrste	54	7,69
12 - Skladištenje - sve vrste	40	5,70
19 - Ostale vrste radnog procesa unutar grupe 10	1	0,14
20 - Iskopavanje, izgradnja, renoviranje, rušenje - nespecificirano	1	0,14
24 - Renoviranje, proširivanje, održavanje zgrada - svi tipovi konstrukcija	1	0,14
30 - Poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe, rad sa živim životinjama - nespecificirano	378	53,85
31 - Poljoprivreda - obrada zemlje	10	1,42
32 - Poljoprivreda - s biljkama, hortikultura	30	4,27
33 - Poljoprivreda - sa životinjama	104	14,81
34 - Šumarstvo	224	31,91
35 - Uzgoj ribe	9	1,28
39 - Ostale vrste radnog procesa grupe 30 nespomenute ranije	1	0,14
40 - Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost - nespecificirano	21	2,99
41 - Javne usluge, njega, pomoć	6	0,85
42 - Intelektualni rad - poduka, nastava, obrada podataka, uredski posao, organiziranje, rukovođenje	2	0,28
43 - Komercijalna aktivnost - kupovanje, prodaja i slične uslužne djelatnosti	13	1,85
50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano	141	20,09
51 - Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	49	6,98
52 - Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	42	5,98
53 - Čišćenje radnih zona i strojeva - ručno ili strojno	38	5,41
54 - Zbrinjavanje otpada svih vrsta	2	0,28
55 - Nadzor, inspekcija proizvodnih postupaka, radnih zona, sredstava za transport, opreme - s ili bez opreme za nadzor	7	1,00
59 - Ostale vrste radnog procesa grupe 50 nespomenute ranije	3	0,43
60 - Pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti - nespecificirano	55	7,83
61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima	55	7,83

3.1.7.4. Specifična radna aktivnost, poremećaj u radnom procesu, kontakt - način nastanka ozljede i materijalna sredstva povezana s navedenim aktivnostima, poremećajima i kontaktima u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Tablica 3.99. prikazuje najčešću specifičnu aktivnost koju je radnik izvodio u trenutku ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio obavljajući tu aktivnost. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=702) djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, najčešća specifična aktivnost je najčešće *kretanje* (N=218), a materijalno sredstvo povezano s ovom specifičnom aktivnosti su *zgrade, građevine, površine - na površini zemlje* (N=142).

Tablica 3.99. Povezanost specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava (*sukladno ESAW metodologiji*)

Materijalna sredstva specifične aktivnosti	Specifična aktivnost*							Ukupno (N)
	10	20	30	40	50	60	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	11	0	0	0	0	1	0	12
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	6	1	142	0	149
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	19	0	19
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	4	0	4
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	6	2	0	0	8
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	1	0	0	6	0	0	0	7
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	80	0	4	2	0	0	86
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	94	0	1	4	0	0	99
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	0	1
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	4	0	11	15	2	19	0	51
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	23	0	0	8	0	0	0	31
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	1	0	10	26	24	3	0	64
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	23	8	0	7	0	38
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	0	4	0	4

14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	0	31	28	0	0	59
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	0	7	0	0	0	7
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	2	0	0	0	2
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	1	4	6	2	0	13
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	21	3	17	1	42
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	3	3	0	0	6
Sveukupno	40	174	45	149	75	218	1	702

*Oznaka: 00 - Nema podataka , 10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano, 30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano, 60 - Kretanje – nespecificirano, 70 - Prisutnost – nespecificirana, 99 - Ostale vrste specifične tjelesne aktivnosti nespomenute u ovoj klasifikaciji

Tablica 3.100. prikazuje najčešći poremećaj koji je doveo do ozljede radnika i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=702) u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, najčešći poremećaj radnog procesa uzrokovan je *gubitkom kontrole nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom ili, životinjom* (N=179), od čega je najveći broj ozljeda (N=59) povezan sa živim organizmima i ljudskim bićima.

Tablica 3.100. Povezanost poremećaja radnog procesa i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva poremećaja	Poremećaj rada*										Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	13	1	0	0	0	0	1	2	0	4	21
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	3	2	92	5	31	0	0	133
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	11	2	6	0	0	19

03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	1	0	3	1	4	0	0	9
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	4
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	3
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	3	42	0	2	1	1	0	49
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	1	1	1	21	0	1	1	0	0	26
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	1	4	8	7	5	2	1	0	28
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	0	1	0	14	0	10	1	0	0	26
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	2	3	4	5	10	6	5	0	35
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	1	2	5	3	1	20	0	32
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	1	3	32	21	2	11	5	1	0	76
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	1	7	4	0	7	1	2	0	0	22
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	2	1	2	1	2	0	0	8
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	48	59	6	7	2	44	0	166
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	2	1	10	2	4	0	0	19
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	0	2	1	1	13	1	2	0	0	20
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	1	2	0	0	0	2	5
Sveukupno	13	5	17	108	179	166	64	72	72	6	702

* Oznaka:00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nespecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja,

zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nespecificirano, 50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprezanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nespecificirano, 70 - Pokretanje tijela s ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nespecificirano

*Tablica 3.101. prikazuje najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika i radnika i povezano materijalno sredstvo. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=702) u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, najviše ozljeda (N=188) dogodilo se pri *horizontalnom ili vertikalnom sudara s nepokretnim predmetom (žrtva je u pokretu)*. Najčešće materijalno sredstvo povezano s ovim kontaktom su *zgrade, građevine, površine - na površini zemlje* (N=160).*

Tablica 3.101. Povezanost kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva načina ozljeđivanja	Način ozljeđivanja*									Ukupno (N)
	00	10	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	12	1	0	0	0	0	70	0	2	85
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	16	2	2	3	1	0	0	168
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	5	0	2	0	0	0	0	7
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	7	0	0	0	0	0	0	7
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	1	0	1	0	5	0	0	0	7
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	4	42	0	0	1	0	47
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	3	1	21	0	0	0	0	25
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	2	3	4	3	0	0	0	12
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	1	1	0	11	4	0	0	0	17

11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	1	6	10	6	0	0	0	23
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	2	21	1	2	0	0	0	26
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	4	2	50	21	21	0	0	0	98
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	14	0	3	1	0	0	0	0	18
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	2	1	2	0	0	0	5
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	4	56	9	12	0	71	0	152
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	1	2	0	0	0	0	3
Sveukupno	12	21	8	18	15	12	58	71	72	2

Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Kontakt s visokim naponom, toplinom, opasnim tvarima – nespecificirano, 30 - Horizontalni ili vertikalni udar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespecificirano, 70 - Fizički ili psihički stres – nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) – nespecificiran)

3.1.7.5. Težina i vrsta ozljede na radu te ozlijeđeni dio tijela u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

U tablici 3.102. prikazani su podaci o broju ozljeda **na mjestu rada** u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva prema težini ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=702), najviše je lakih ozljeda (84,62%).

Tablica 3.102. Težina ozljeda na mjestu rada (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Težina ozljeda**	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
1 - laka	4	538	49	3	594	84,62
2 - teška	4	85	9	3	101	14,39
3 - skupna	0	1	0	0	1	0,14
4 - smrtna	0	2	2	0	4	0,57
Nema podataka	0	2	0	0	2	0,28
Sveukupno	8	628	60	6	702	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

**Težina ozljeda	Ozljeda
1 - laka	Nema opasnosti za život, beznačajno ili lako oštećenje organa, funkcija održana ili privremeno neznatno smanjena, radna sposobnost održana - ogrebotine, manje modrice, nagnječenja, posjekotine
2 - teška	Potencijalna ili stvarna opasnost za život, značajno ili trajno oštećenje ili uništenje organa, privremena ili trajna nesposobnost za rad, unakaženije - amputacija, veća nagnječenja ili zgnječenje organa, višestruke ozljede, prijelomi, oštećenja velikih žila i živaca
3 - skupna	Ozljeda dviju i više osoba

Tablica 3.103. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva prema vrsti ozljede. Kao najčešća fizička posljedica ozljeda **na mjestu rada** (N=702) javljaju se rane i površinske ozljede (43,87%).

Tablica 3.103. Ozljede na mjestu rada u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva prema vrsti (sukladno ESAW metodologiji)

Vrsta ozljede	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nepoznata ozljeda	12	1,71
010 - Rane i površinske ozljede	308	43,87
011 - Površinske ozljede	148	21,08
012 - Otvorene rane	51	7,26
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	109	15,53
020 - Prijelomi kostiju	88	12,54
021 - Zatvoreni prijelom	26	3,70
022 - Otvoreni prijelom	1	0,14
029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	61	8,69
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	145	20,66
031 - Iščašenja	17	2,42
032 - Uganuća i nategnuća	50	7,12
039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i istegnuća	78	11,11
040 - Traumatske amputa. (gubitak dijela tijela)	7	1,00
050 - Nagnječenja / potres mozga i unutarnje ozljede	22	3,13
051 - Potresi	2	0,28
052 - Unutarnje ozljede	10	1,42
059 - Ostale vrste potresa i unutarnjih ozljeda	10	1,42
060 - Opekline i smrzotine	14	1,99

061 - Termalne opekline	10	1,42
062 - Kemijske (korozivne) opekline	1	0,14
069 - Ostale vrste opekline i smrzotina	3	0,43
070 - Trovanja i infekcije	1	0,14
071 - Akutno trovanje	1	0,14
110 - Šok	9	1,28
119 - Druge vrste šoka	9	1,28
120 - Višestruke ozljede	17	2,42
999 - Ostale spe. ozljeda nespomenute u prethodnoj podjeli	79	11,25

Tablica 3.104. prikazuje najčešće ozljeđivani dio tijela kod ozljeda **na mjestu rada** (N=702) u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. To su najčešće *gornji ekstremiteti* (36,61%) u čijem udjelu *prsti* čine 15,24%.

Tablica 3.104. Ozljede na mjestu rada u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva prema ozlijeđenom dijelu tijela (sukladno ESAW metodologiji)

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano	9	1,28
10 - Glava	80	11,40
11 – Glava, mozak i moždani živci i žile	25	3,56
12 - Područje lica	8	1,14
13 - Oko(oči)	16	2,28
14 - Uho(uši)	1	0,14
18 - Glava, ozlijeđena na više mjesta	2	0,28
19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti gore	28	3,99
20 - Vrat, vratna kralježnica i leđna moždina	22	3,13
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	15	2,14
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti gore	7	1,00
30 - Leđa, kralježnica i leđna moždina osim vratnog dijela	27	3,85
31 - Leđa, uključujući kralježnicu	16	2,28
39 - Leđa, ostali dijelovi nespomenuti gore	11	1,57
40 - Trup i organi	35	4,99
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	12	1,71
42 - Područje prsa uključujući organe	10	1,42
43 - Zdjelica, područje trbuha uključujući organe	7	1,00
48 - Trup, ozlijeđen na više mjesta	3	0,43
49 - Trup, ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	3	0,43
50 - Gornji ekstremiteti	257	36,61
51 - Rame i nadlaktica	37	5,27
52 - Lakat i podlaktica	43	6,13
53 - Šaka	37	5,27
54 - Prst (prsti)	107	15,24

55 - Ručni zglob-zapešće	15	2,14
58 - Gornji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	4	0,57
59 - Gornji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	14	1,99
60 - Donji ekstremiteti	226	32,19
61 - Kuk i nadkoljenica	7	1,00
62 - Koljeno i podkoljenica	100	14,25
63 - Gležanj	57	8,12
64 - Stopalo	23	3,28
65 - Nožni prst (prsti)	11	1,57
68 - Donji ekstremiteti,ozlijeđeni na više mjesta	4	0,57
69 - Donji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	24	3,42
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	35	4,99
71 - Cijelo tijelo (sustavne posljedice)	3	0,43
78 - Višestruke ozljede tijela	32	4,56
99 - Ozljede drugih dijelova tijela, koji nisu ranije spomenuti	11	1,57

3.1.8. Analiza ozljeda na radu – medicinski pokazatelji

U tablici 3.105. prikazana je analiza ozljeda na radu šifriranim po dijagnoza prema MKB-10 klasifikaciji.

Od ukupnog broja ozljeda na mjestu radu njih 89,29% su traumatske ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka pod MKB dijagnozama svrstane u skupinu S00-T14, slijede sa 4,19%, ozljede svrstane po šiframa od T15 do T98, a duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (F00-F99) zastupljeni su u 2,69 % slučajeva. Za 0,35% ozljeda nema podataka o dijagnozama ozljede.

Tablica 3.105. Ozljede na mjestu rada po šiframa dijagnoza prema MKB – 10 klasifikaciji

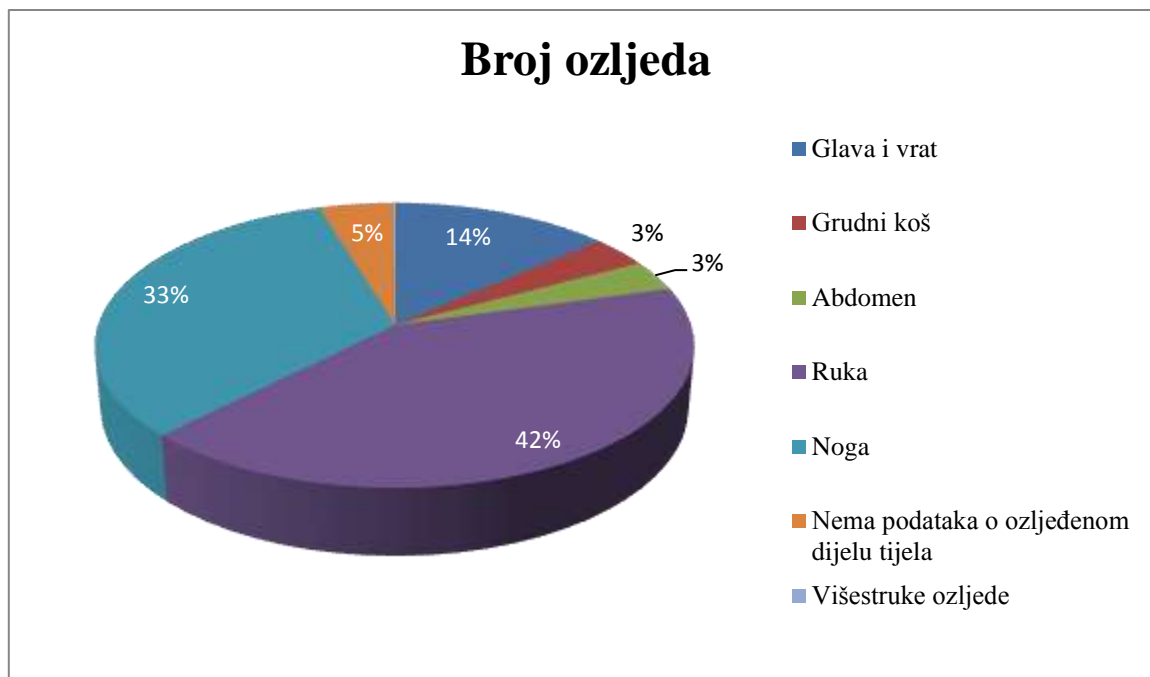
Dijagnoze	Broj ozljeda na mjestu rada	Broj ozljeda u %
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (F00-F99)	351	2,68
Bolesti živčanog sustava (G00-G99)	16	0,12
Bolesti oka i očnih adneksa (H00-H59)	47	0,36
Bolesti uha i mastoidnog nastavka (H60-H95)	6	0,05
Bolesti cirkulacijskog sustava (I00-I99)	27	0,21
Bolesti dišnog sustava (J00-J99)	13	0,10
Bolesti probavnog sustava (K00-K93)	31	0,24
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L00-L99)	19	0,14
Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (M00-M99)	293	2,23
Bolesti genitourinarnog sustava (N00-N99)	2	0,02
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo (R00-R99)	41	0,31
Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka (S00-T14)	11561	88,18
T15-T98	539	4,11
Ostale dijagnoze	13	0,10
Nema podataka	152	1,16
Ukupno	13111	100,00

U Tablici 3.106. detaljnije su razrađene ozljede sa šiframa dijagnoza prema MKB - 10 od S00 do T98 - *Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom*. Najčešće su ozljede ručnog zgloba i šake (29,97%), slijede ozljede nožnog zgloba (gležnja) i stopala (16,88 %), te ozljede koljena i potkoljenice s 13,47%.

Tablica 3.106. *Dijagnoza S00 – T98 Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom*

Dijagnoza S00-T14	Broj ozljeda na mjestu rada	Broj ozljeda u %
S00-S09 - Glava	1175	9,71%
S10-S19 - Vrat	470	3,88%
S20-S29 - Grudni koš	433	3,58%
S30-S39 - Abdomen, donji dio leđa, leđna moždina i zdjelica	423	3,50%
S40-S49 - Rame i nadlaktica	543	4,49%
S50-S59 - Lakat i podlaktica	882	7,29%
S60-S69 - Ručni zglob i šaka	3626	29,97%
S70-S79 - Bok (kuk) i bedro	302	2,50%
S80-S89 - Koljeno i potkoljenica	1630	13,47%
S90-S99 - Nožni zglob (gležanj) i stopalo	2043	16,88%
T00-T07 - Ozljede koje zahvaćaju više dijelova tijela	17	0,14%
T08-T14 - Nespecificirana mjesta tijela ili udova	17	0,14%
T15-T98	539	4,45%
Ukupno	12100	100,00%

Iz Slike 3.22. vidljivo je da je najveći postotak ozljeda u skupini *Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom (S00-T98)* čine ozljede ruke (42%), slijede ozljede noge (33%) i ozljede glave i vrata (14%). Ozljede grudnog koša, abdomena i ozljede za koje nema specifičnih podataka o ozlijeđenom dijelu tijela podjednako zastupljene sa oko 3%.

Slika 3.22. Ozljede na mjestu rada prema najčešće zastupljenoj skupini dijagnoze S00 – T98 (Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom)

Iz Tablice 3.107. vidljivo je da su prema gospodarskoj djelatnosti, izražene u apsolutnom broju i postotku najčešće među ozljedama na mjestu rada ozljede u prerađivačkoj industriji 3283 (25,04 %) svih ozljeda na mjestu rada, slijedi Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla sa 1801 (13,73 %), građevinarstvo sa 1246 (9,5%), te djelatnost zdravstvene i socijalne skrbi sa 1017 (7,76 %) od ukupnog broja ozljeda, a na petom mjestu po broju ozljeda se nalazi djelatnost javne uprave i obrane s 990 ozljeda (7,75%).

U prerađivačkoj industriji najviše su zastupljene rane i površinske ozljede (010), slijede iščašenja, uganuća i nategnuća (030) a nakon toga prijelomi kostiju (020).

Ista je distribucija ozljeda i u trgovini na veliko i malo i djelatnosti građevinarstva. U djelatnosti zdravstvene i socijalne skrbi i javne uprave i obrane najčešća su uganuća i istegnuća (030), potom rane i površinske ozljede (010) i prijelomi kostiju (020) (Slika 5.23).

Tablica 3.107. Ozljede na mjestu rada prema gospodarskoj djelatnosti i vrsti ozljede

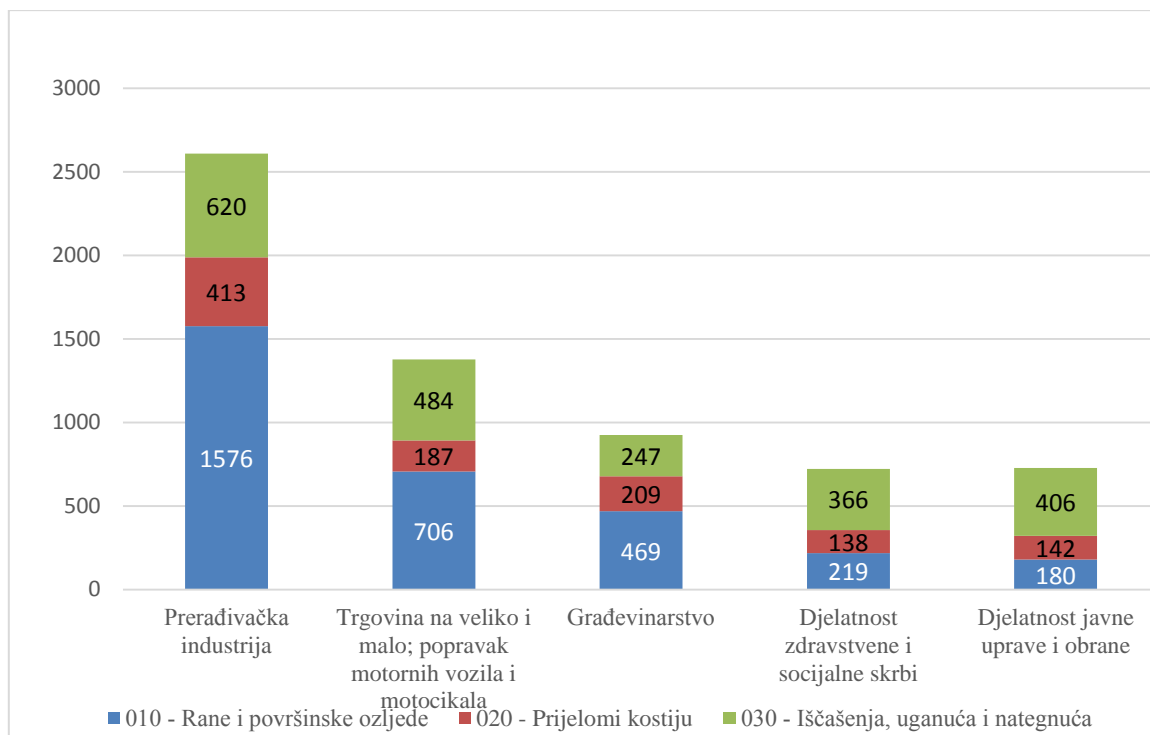
(Oznaka*: 000 - Nepoznata ozljeda,010 - Rane i površinske ozljede,020 - Prijelomi kostiju,030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća,040 - Traumatske amputacije (gubitak dijela tijela), 050 - Potres mozga i unutarnje ozljede,060 - Opekline i smrztotine,070 - Trovanja i infekcije,080 - Utapanje i gušenje,090 - Djelovanje zvuka, vibracija i tlaka ,100 - Učinci toplinskih ekstrema, svjetla i zračenja,110 – Šok,120 - Višestruke ozljede,999 - Ostale specifične ozljede nespomenute u prethodnim podjelama)

Gospodarska djelatnost (NKD - 2007)	Vrsta ozljede*														Nema podataka	Ukupno
	000	010	020	030	040	050	060	070	080	090	100	110	120	999		
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	9	308	88	145	7	22	14	1				9	17	79	3	702
B RUDARSTVO I VAĐENJE	1	3	2	7		2	1									16
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	76	1576	413	620	52	36	84	5		2	2	16	41	325	35	3283
D OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	1	32	12	57		4	7					1	5	2		121
E OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	1	191	60	122	4	12	7		2		1	3	6	49	1	459
F GRAĐEVINARSTVO	51	469	209	247	7	25	25	5		1		3	46	134	24	1246

G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	32	706	187	484	7	44	18	3	3	4		83	40	175	15	1801
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	22	223	126	242	3	19	8	2		1		102	27	60	5	840
I DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	27	322	81	171	2	12	41	3	1			3	19	62	11	755
J INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	1	23	20	41	1	1		1				2	4	21	2	117
K FINANIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	5	76	27	65	1	2	1	2	1			7	4	19	4	214
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA		12	14	9							1		2	5		43
M STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	8	82	42	54	1	1	5	1			1	3	8	34	3	243
N ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	10	166	61	111	1	15	1	1				8	11	59	5	449
O JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	25	180	142	406	3	19	4	2			1	18	53	124	13	990
P OBRAZOVANJE	24	123	101	191	2	13	10					7	12	60	5	548
Q DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	15	219	138	366	1	41	30	9				33	23	139	3	1017
R UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	4	30	30	53		2	1					19	1	21	3	164
S OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	8	27	19	25	1							1	1	16		98
U DJELATNOSTI IZVANTERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA		1												1		2
Nepoznato			1	1										1		3

Ukupni zbroj	320	4769	1773	3417	93	270	257	35	7	8	6	318	320	1386	132	13111
---------------------	------------	-------------	-------------	-------------	-----------	------------	------------	-----------	----------	----------	----------	------------	------------	-------------	------------	--------------

Slika 3.23. Ozljede na mjestu rada prema gospodarskoj djelatnosti i vrsti ozljede

S obzirom na ozlijeđeni dio tijela, u prerađivačkoj industriji najčešće su ozljede gornjih ekstremiteta (49,59%) a tu dinamiku slijedi djelatnost trgovine na veliko i malo (38,42%) te djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (36,77%) i na četvrtom mjestu po učestalosti, građevinarstvo (36,43%).

Zanimljivo je istaknuti da u djelatnosti javne uprave i obrane te obveznog socijalnog osiguranja nalazimo veću zastupljenost ozljeda donjih ekstremiteta (42,42 %).

Tablica 3.108. Ozljede na mjestu rada prema gospodarskoj djelatnosti i ozlijeđenom dijelu tijela

(Oznaka*:00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano,10 - Glava , 20 - Vrat, vratna kralježnica i leđna moždina, 30 - Leđa, kralježnica i leđna moždina osim vratnog dijela, 40 - Trup i organ, 50 - Gornji ekstremiteti,60 - Donji ekstremiteti,70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno,99 - Ozljede drugih dijelova tijela, koji nisu ranije spomenuti)

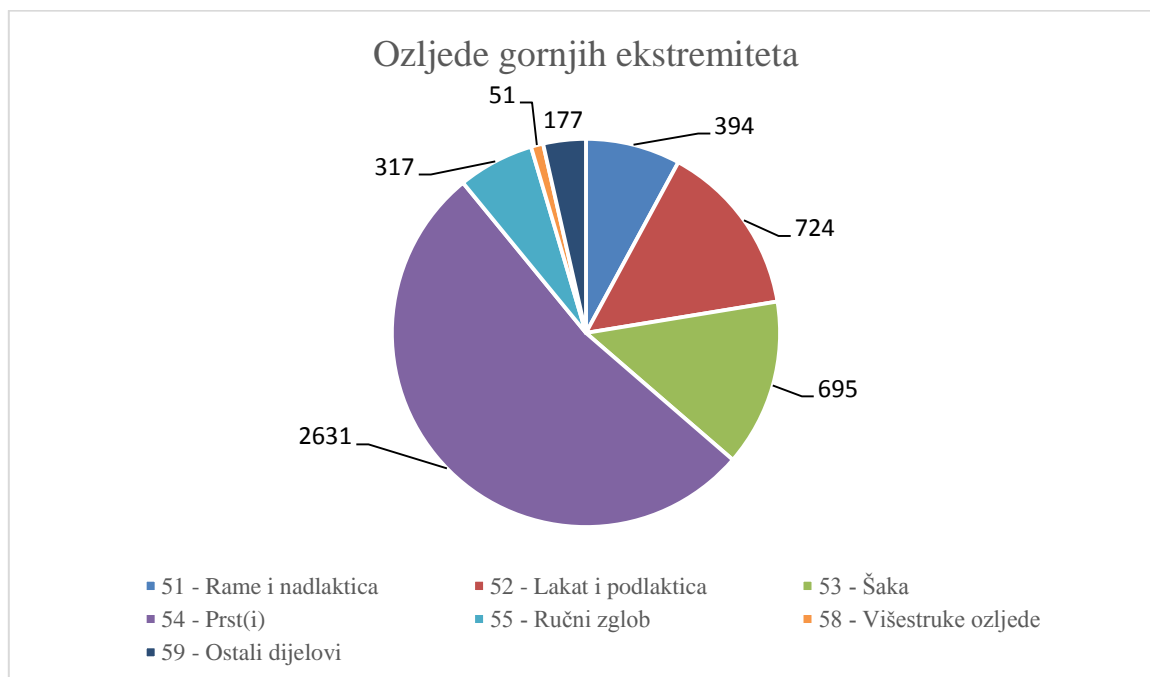
Gospodarska djelatnost (NKD -2007)	Ozlijeđeni dio tijela*										Ukupno
	0	10	20	30	40	50	60	70	99	Nema podataka	
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	6	80	22	27	35	257	226	35	11	3	702
B RUDARSTVO I VAĐENJE	2		1			7	6				16
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	62	385	45	83	89	1628	826	88	47	30	3283
D OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	1	12	8	5	5	41	40	8	1		121
E OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	8	61	11	16	14	176	149	15	7	2	459
F GRAĐEVINARSTVO	50	170	24	51	51	454	322	62	39	23	1246
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	67	158	61	74	50	692	509	129	46	15	1801
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	35	93	54	32	32	181	238	92	78	5	840
I DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	27	48	8	26	27	370	202	25	10	12	755
J INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	3	11	8	9	3	36	31	11	3	2	117
K FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	13	12	5	6	3	94	60	12	4	5	214
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	2	6	1	2	3	18	8	1	2		43

M STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	9	28	8	9	11	84	65	19	7	3	243
N ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	7	66	17	12	12	145	147	31	6	6	449
O JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	32	75	62	42	34	200	420	84	25	16	990
P OBRAZOVANJE	22	43	16	18	24	166	214	24	14	7	548
Q DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	20	72	31	57	32	374	333	74	18	6	1017
R UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	16	10	9	6	6	36	62	10	6	3	164
S OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	9	7	4	7	2	29	31	3	6		98
U DJELATNOSTI IZVAN TERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA		1				1					2
Nema podataka					1		1		1		3
Ukupni zbroj	391	1338	395	482	434	4989	3890	723	331	138	13111

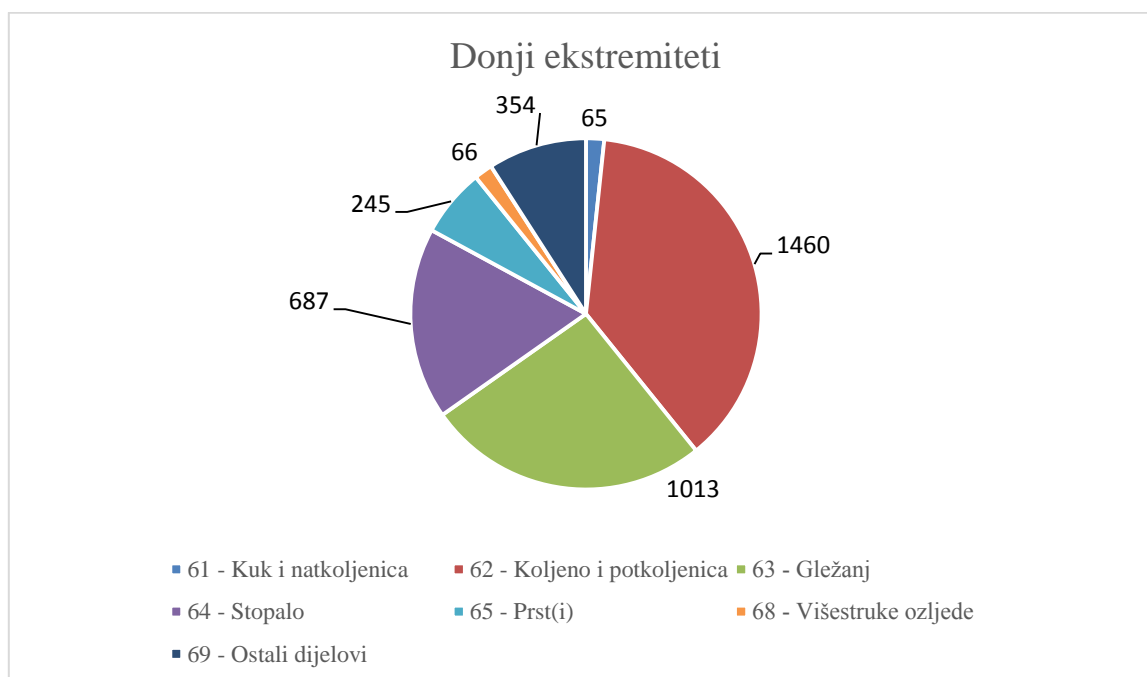
Iz Tablice 3.109. vidi se da se na gornjim ekstremitetima najčešće ozljeđuju prsti (52,74%), a potom lakat i podlaktica (14,51%) i šaka (13,93%). Na donjim ekstremitetima, najčešće se ozljeđuju koljeno i potkoljenica (37,53%), slijed gležanj (26,04%) i stopalo (17,66%). Slike 3.24. i 3.25. vizualno prikazuju distribuciju učestalosti za gornje i za donje ekstremitete.

Tablica 3.109. Ukupne ozljede na mjestu rada za gornje i donje ekstremitete

<i>Ukupne ozljede na mjestu rada za gornje i donje ekstremitete</i>	N
50 - Gornji ekstremiteti	4989
51 - Rame i nadlaktica	394
52 - Lakat i podlaktica	724
53 - Šaka	695
54 - Prst (prsti)	2631
55 - Ručni zglob-zapešće	317
58 - Gornji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	51
59 - Gornji ekstremiteti, ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	177
60 - Donji ekstremiteti	3890
61 - Kuk i nadkoljenica	65
62 - Koljeno i podkoljenica	1460
63 - Gležanj	1013
64 - Stopalo	687
65 - Nožni prst (prsti)	245
68 - Donji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	66
69 - Donji ekstremiteti, ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	354

Slika 3.24. Raspodjela učestalosti ozljeda gornjih ekstremiteta po dijelovima tijela

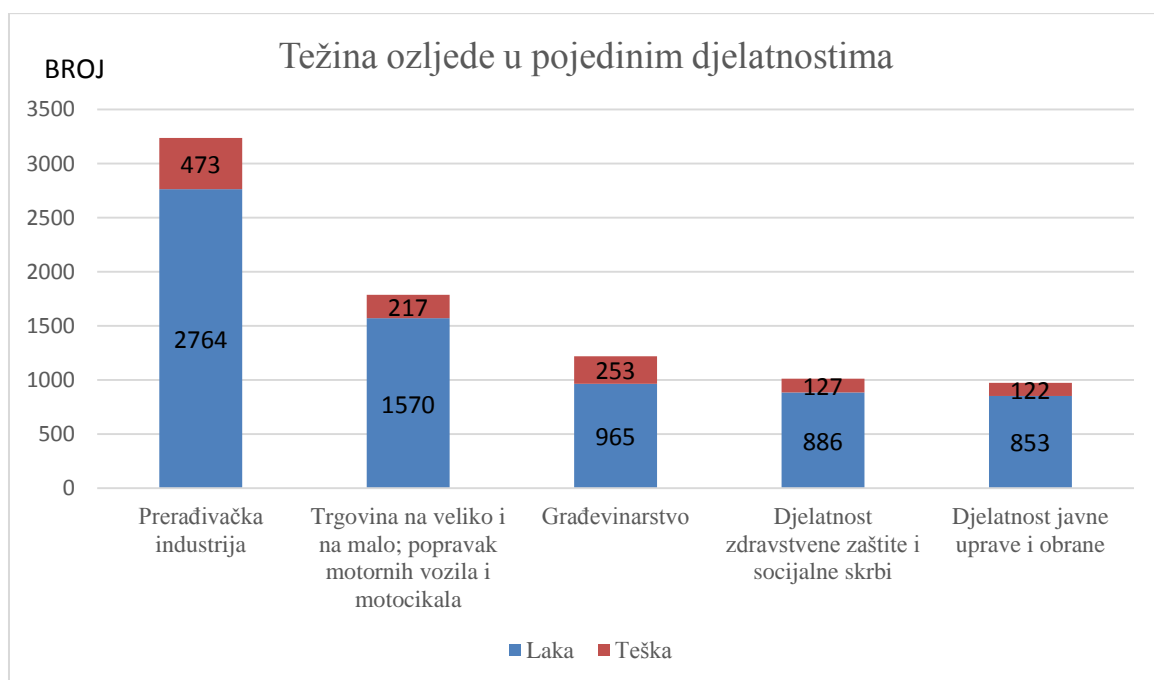
Slika 3.25. Raspodjela učestalosti ozljeda donjih ekstremiteta po dijelovima tijela

U tablici 3.110. prikazan je udio ozljeda prema težini ozljede. Vidljivo je da je udio lakih ozljeda najveći u djelatnosti djelatnost trgovine i na veliko i malo (87,17%). Slijede zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (87,12%), javna uprava i obrana (86,16%), prerađivačka industrija (84,2%) i građevinarstvo (77,45%). Teške ozljede najčešće su u građevinarstvu (20,3%) i prerađivačkoj industriji (14,40%), slijede djelatnosti zdravstva (12,49%), javne uprave i obrane (12,32%) i trgovina na veliko i malo (12,04%). Slika 3.26. prikazuje grafički prikaz raspodjele težine ozljeda za gore navedene djelatnosti.

Tablica 3.110. Težina ozljeda na mjestu rada prema gospodarskim djelatnostima

Gospodarska djelatnost (NKD - 2007)	Težina ozljede					Ukupno
	1 - laka	2 - teška	3 - skupna	4 - smrtna	Nema podataka	
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	594	101	1	4	2	702
B RUDARSTVO I VAĐENJE	14	2				16
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	2764	473	2	3	41	3283
D OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	103	16	1	1		121
E OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	380	77		1	1	459
F GRAĐEVINARSTVO	965	253	3	3	22	1246
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	1570	217	1	1	12	1801

H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	708	126		1	5	840
I DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	664	75	2	3	11	755
J INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	98	15		2	2	117
K FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	180	25	1		8	214
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	29	14				43
M STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	198	42			3	243
N ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	387	55	1		6	449
O JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	853	122		3	12	990
P OBRAZOVANJE	458	83			7	548
Q DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	886	127		2	2	1017
R UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	132	29		1	2	164
S OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	75	21	1		1	98
U DJELATNOSTI IZVANRITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	2					2
Nema podataka	2	1				3
Ukupno	11062	1874	13	25	137	13111

Slika 3.26. Težina ozljeda na mjestu rada za prvih pet gospodarskih djelatnosti s najvećim brojem ozljeda

U Tablici 3.111. prikazana je stopa za teške ozljede na mjestu rada na 1000 zaposlenih u pojedinim djelatnostima (prosječna zaposlenost za 2017. godinu). Najveću stopu teških ozljeda ima djelatnost opskrbe vodom, uklanjanja otpadnih tvari, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (3,08). Na drugom mjestu je građevinarstvo (2,69), potom slijede poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (2,01), prerađivačka industrija (1,96) i prijevoz i skladištenje (1,64).

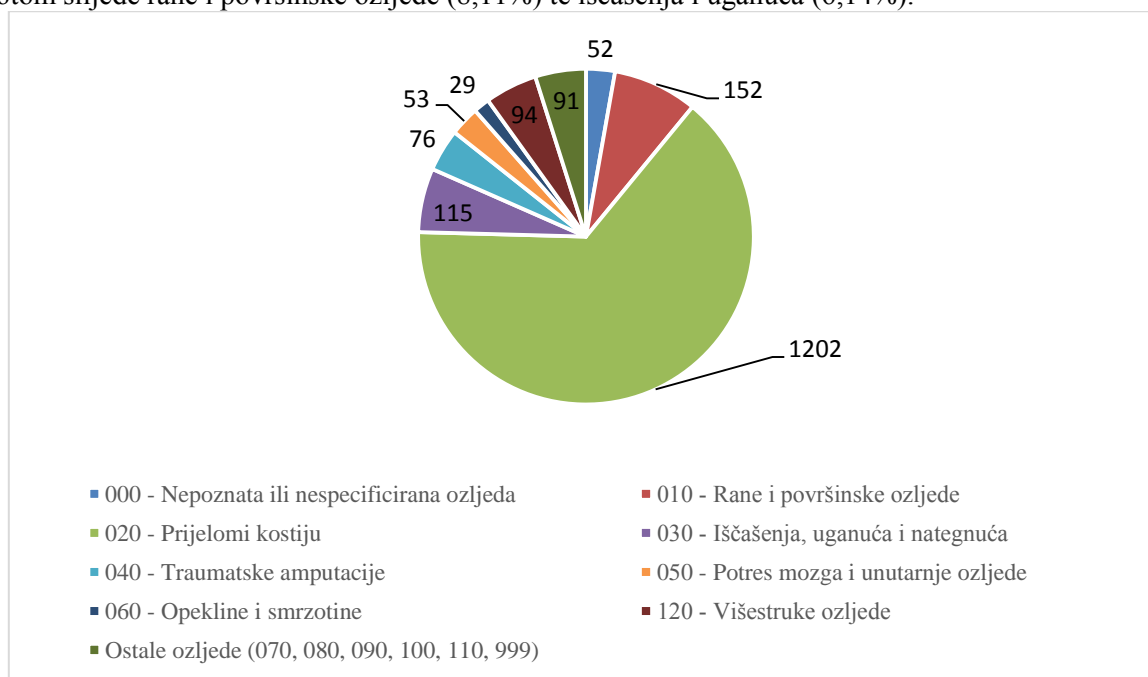
Tablica 3.111. Postotak i stopa teških tjelesnih ozljeda na mjestu rada

Gospodarska djelatnost (NKD-2007)	Ukupan broj ozljeda na mjestu rada	Teške tjelesne ozljede na mjestu rada	% teških ozljeda na mjestu rada	Prosječna zaposlenost za 2017 godinu	Stopa za teške tjelesne ozljede na mjestu rada na 1000 zaposlenih
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	702	101	14,39%	50227	2,01
B RUDARSTVO I VAĐENJE	16	2	12,50%	4284	0,47
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	3283	473	14,40%	240830	1,96
D OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	121	16	13,22%	13807	1,16
E OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	459	77	16,78%	25036	3,08
F GRAĐEVINARSTVO	1246	253	20,30%	93986	2,69
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNH VOZILA I MOTOCIKALA	1801	217	12,04%	215992	1,00
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	840	126	15,00%	76892	1,64
I DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	755	75	9,93%	99544	0,75
J INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	117	15	12,82%	35178	0,43
K FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	214	25	11,68%	38897	0,64
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	43	14	32,56%	9054	1,55
M STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	243	42	17,28%	70284	0,60
N ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	449	55	12,25%	49881	1,10
O JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	990	122	12,32%	112669	1,08
P OBRAZOVANJE	548	83	15,15%	110270	0,75
Q DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	1017	127	12,49%	99445	1,28
R UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	164	29	17,68%	26326	1,10

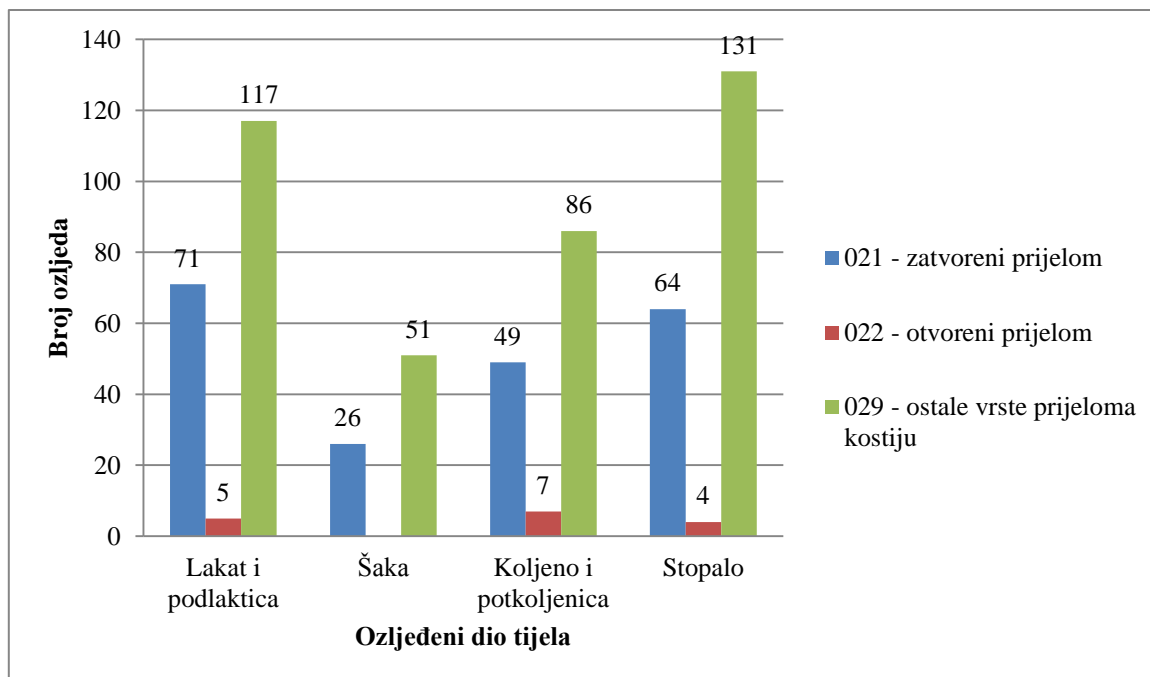
S OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	98	21	21,43%	31827	0,66
T DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJA PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE	0	0	0,00%	2397	0,00
U DJELATNOSTI IZVAN TERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	2	0	0,00%	0	0,00
Nepoznato	3	1	33,33%	372	2,69
Ukupni zbroj	13111	1874	14,29%	1407198	1,33

Iz Slike 3.27. vidljivo je da najveći broj teških ozljeda spada u kategoriju prijeloma kostiju (64,14%), a potom slijede rane i površinske ozljede (8,11%) te iščašenja i uganuća (6,14%).

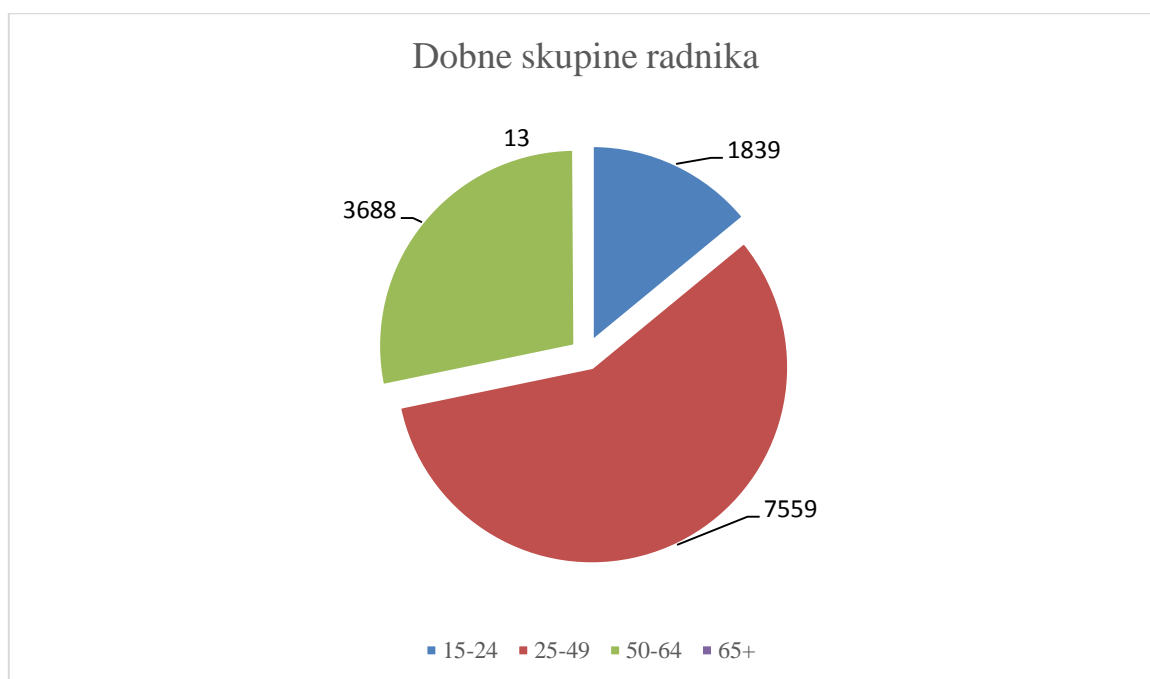
Slika 3.27. Vrsta ozljede prema kategoriji 2 – teška ozljeda

Slika 3.28. prikazuje distribuciju i učestalost prijeloma po vrsti prijeloma. Prema smjernici za klasifikaciju vrste ozljede prema ESAW za šifru 029 – ostale vrste prijeloma nema posebnog objašnjenja niti se upućuje koje bi to mogle biti ozljede prema MKB-10 klasifikaciji dok se šifre 021 – zatvoreni prijelom i 022 – otvoreni prijelom definiraju u MKB-10 klasifikacijom (na način da se dodavanjem 0 iza glavne šifre označava zatvoreni, a 1 otvoreni prijelom određenog dijela tijela). Vjerojatno zbog ovakvog označavanja je došlo i do distribucije prikazane na Slici 3.28 gdje u svim navedenim dijelovima tijela su najčešće ostale vrste prijeloma. Slijede zatvoreni prijelomi dok su otvoreni prijelomi rjeđi. Kod zatvorenih prijeloma najzastupljeniji su prijelomi lakta i podlaktice dok su kod otvorenih najčešći otvoreni prijelomi koljena i potkoljenice.

Slika 3.28. Učestalost vrsta prijeloma po najčešće zastupljenim dijelovima tijela

Sljedeća analiza ozljeda na radu (slika 3.29.) je pokazala da su najčešće ozljeđuju radnici u dobi od 25-49 godina (57,65%), potom slijede radnici u dobi od 50-54 (28,13%) i radnici od 15-24 (14,03%).

Slika 3.29. Zastupljenost ozljeda na mjestu rada po dobnim skupinama

U tablici 3.112. prikazana je distribucija težine ozljede na radu po dobnim skupinama iz koje je vidljivo da u dobnj skupini od 15-24 godina lake ozljede čine 89,40% svih ozljeda u toj dobnj skupini, a teške ozljede 9,13%, zatim slijede dobnj skupina od 25-49 godina sa 85,66% za lake i 13,28% za teške, dobnj skupina od 50-64 godina sa 79,45% za lake i 18,90% za teške dok je za dobnj skupinu 65+ vidljiv najmanji postotak lakih ozljeda sa 69,23% i najveći postotak teških ozljeda sa 30,77%. Ovakva

raspodjela dovodi do logičnog zaključka, a to je najmanji postotak teških ozljeda u skupini najmlađih radnika, a najveći u skupini radnika 65+.

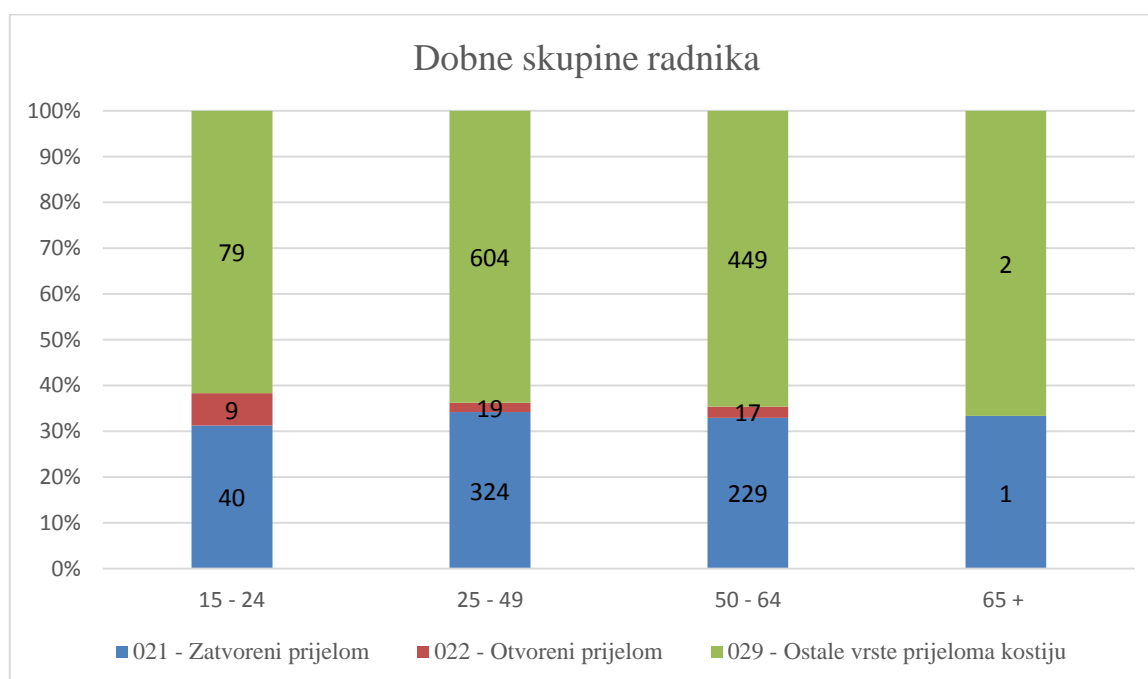
Tablica 3.112. Težina ozljede na mjestu rada po dobnim skupinama

Težina ozljede	Skupine godina					Ukupno
	15 - 24	25 - 49	50 - 64	65 +	Nema podataka	
1 - laka	1644	6475	2930	9	4	11062
2 - teška	168	1004	697	4	1	1874
3 - skupna	3	8	2			13
4 - smrtna	2	12	11			25
Nema podataka	22	60	48		7	137
Ukupno	1839	7559	3688	13	12	13111

Iz Tablice 3.113. koja prikazuje vrste prijeloma raspoređene po dobnim skupinama ponovno je vidljivo da je najveći broj prijeloma u svim dobnim skupinama upisan pod *Ostale vrste prijeloma kostiju*, no iz Slike 3.30. vidljivo je da je raspodjela svih vrsta prijeloma ujednačena između dobnih skupina.

Tablica 3.113. Vrste prijeloma kostiju po dobnim skupinama

Skupine godina	Teške ONR sa prijelomima			Ukupni zbroj
	021 - Zatvoreni prijelom	022 - Otvoreni prijelom	029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	
15 - 24	40	9	79	128
25 - 49	324	19	604	947
50 - 64	229	17	449	695
65 +	1		2	3
Ukupni zbroj	594	45	1134	1773

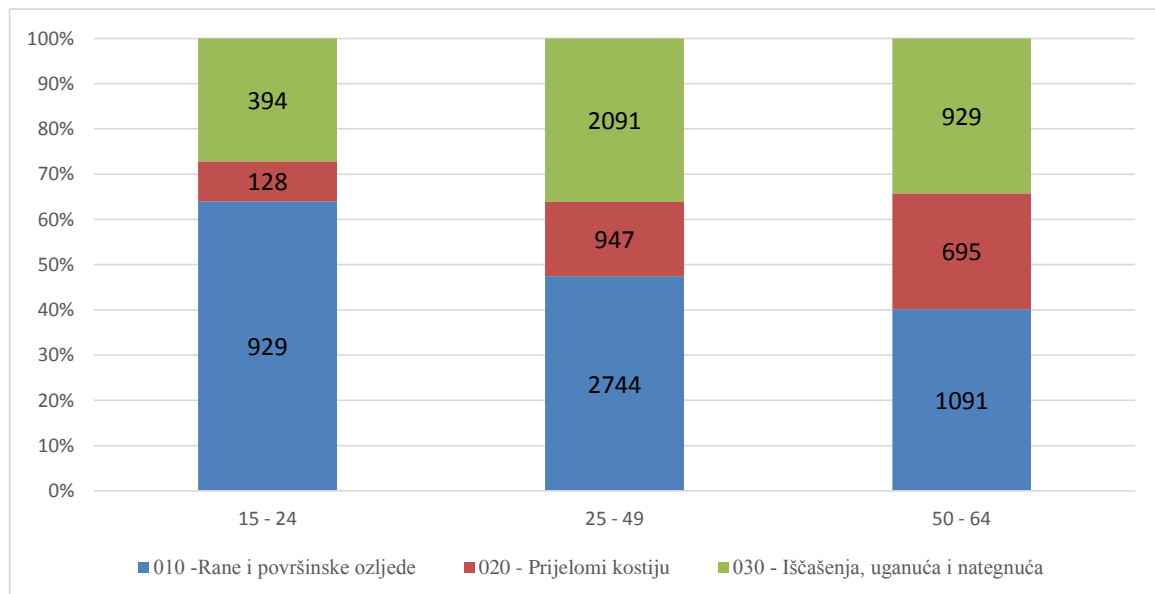

Slika 3.30. Raspodjela vrsta prijeloma po dobnim skupinama

Tablica 3.114. prikazuje vrstu ozljede po dobnim skupinama. Iz Tablice 3.112. i Slike 3.31. (koja prikazuje 3 najčešće vrste ozljeda) vidljivo je da su u dobnj skupini od 15-24 najčešće rane i površinske ozljede sa zastupljenosti od 50,51% dok su najrjeđe u dobnj skupini od 50-64, 29,58%. Iščašenja, uganuća i nateguća su najčešća u dobnj skupini od 25 – 49 godina s 27,66%, dok su najrjeđa u najmlađoj dobnj skupini sa 21,42%. Prijelomi kostiju su češće zastupljeni u dobi iznad 50 godina i to s 23,07% u dobnj skupini 65+ te s 18,84% u dobnj skupini od 50 – 64 godine. Najmanja zastupljenost prijeloma nalazi se u najmlađoj dobnj skupini sa 6,96%.

Tablica 3.114. Vrsta ozljede po dobnim skupinama

Vrsta ozljede	Dobne skupine					UKUPNO
	15-24	25-49	50-64	65 +	Nema podataka	
000 - Nepoznata ili nespecificirana ozljeda	39	164	116	1		320
010 – Rane i površinske ozljede	929	2744	1091	4	1	4769
020 – Prijelomi kostiju	128	947	695	3		1773
030 – Iščašenja, uganuća i nateguća	394	2091	929	3		3417
040 – Traumatske amputacije	13	51	29			93
050 – Potres mozga i unutarnje ozljede	27	153	89	1		270
060 – Opekline i smrzotine	55	143	59			257
070 – Trovanja i infekcije	2	21	12			35
080 – Utapanje i gušenje	2	3	2			7
090 – Djelovanje zvuka, vibracija i tlaka	0	6	2			8
100 – Učinci toplinskih ekstrema, svjetla i zračenja	0	5	1			6
110 – Šok	20	197	100		1	318
120 – Višestruke ozljede	26	168	125	1		320
999 – Ostale specifične ozljede nespomenute u prethodnim podjelama	189	796	400		1	1386
Nema podataka	15	70	38		9	132
UKUPNO	1839	7559	3688	13	12	13111

Slika 3.31. Zastupljenost tri najčešće vrste ozljeda po dobnim skupinama

3.1.9. Zaključak analize ozljeda na radu

Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu do 25. siječnja 2019. g. HZZO je dostavio podatke za **15 701** ozljedu na radu prijavljenu u 2018. godini. Podaci su analizirani prema mjestu ozljeđivanja, karakteristikama radnika koji su ozlijeđeni i to prema spolu, dobi, osnovi osiguranja, zanimanju, osposobljenosti za rad na siguran način, korištenju osobne zaštitne opreme u vrijeme nastanka ozljede, zatim prema djelatnosti i veličini poslodavca kod kojeg je zaposlen ozlijeđeni radnik, prema poslu koji je obavljan i prostoru u kojem je obavljan posao kada se radnik ozlijedio, prema specifičnoj aktivnosti i poremećaju koji je doveo do ozljede, načinu nastanka ozljede i materijalnim sredstvima koja su pri tom korištena ili sudjelovala u ozljedi te prema vrsti ozljede i ozlijeđenom dijelu tijela

- Od ukupnog broja ozljeda na radu (N=15 701), **na mjestu rada** dogodilo se 13 111 (83,50%) ozljeda, a **na putu** 2 590 (16,50%) ozljeda.
- Uspoređujući odnose između ozljeda na mjestu rada i onih na putu unutar pojedine županije, vidljivo je kako se u *Gradu Zagrebu*, od ukupnog broja ozljeda (N=3 801), na mjestu rada dogodilo 72,09% ozljeda, što je najmanji udio ozljeda na mjestu rada spram onih na putu među svim županijama. Najveći udio ozljeda na mjestu rada spram onih na putu je u *Brodsko-posavskoj županiji*, gdje od ukupnog broja ozljeda u toj županiji (N=373), 95,98% čine ozljede na mjestu rada.
- Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika (N=15 701), 60,52% su muškarci, a 39,29% žene. Od ukupnog broja ozlijeđenih muškaraca (N=9 502), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 90,83%, a **na putu** 9,17%. Od ukupnog broja ozlijeđenih žena (N=6 169), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 72,13%, a **na putu** 27,87%, dok za 30 ozljeda nema podataka o spolu ozlijeđenih radnika. Podaci ukazuju na to da se muškarci češće ozljeđuju na mjestu rada u odnosu na žene, dok se žene češće ozljeđuju pri dolasku ili odlasku s mjesta rada.
- Analiza ozljeda **na mjestu rada** (N=13 111) pokazuje da se najviše ozljeda dogodilo na *uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene jedinice poslodavca* (85,49%).
- Prema osnovi osiguranja najviše ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=13 111) je iz grupe *radnik* (98,22%).
- Prema zanimanju, sukladno NKZ-10, najveći broj radnika ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=13 111) je iz roda *9 Jednostavna zanimanja* (N=2 825). Uvidom u podatke o stopi ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposlenih, vidljivo kako je i stopa najviša u rodu *9 - Jednostavna zanimanja* (27,13).
- Od ukupnog broja radnika ozlijeđenih na mjestu rada (N=13 111), njih 93,79% osposobljeno je za rad na siguran način, a 79,67% je koristilo osobnu zaštitnu opremu u vrijeme nastanka ozljede, no nije poznato je li korištena oprema povezana s ozlijeđenim dijelom tijela.
- Iz **ukupnog broja** ozljeda i broja ozljeda **na mjestu rada**, te **stope** na 1000 zaposlenih na ukupan broj ozljeda i na broj ozljeda na mjestu rada, može se zaključiti da se najveći broj ozljeda dogodio u *prerađivačkoj industriji (oznaka područja: C)*. Istovremeno, najviša stopa ozljeda na 1000 zaposlenih je u *djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije (oznaka područja: E)*.
- Usporedba odnosa ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedine djelatnosti pokazuje da je *poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (oznaka područja: A)* djelatnost s najviše ozljeda na mjestu rada

(94,74%) spram onih na putu.

- Prema veličini poslodavca, najviše ozljeda na mjestu rada dogodilo se kod poslodavaca s više od 500 zaposlenih (44,37%).
- Obzirom na radni okoliš odnosno radni prostor gdje se osoba ozlijedila, od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=13 111), najviše ozljeda dogodilo se u *industrijskoj zoni* (36,71%) preciznije u *proizvodnoj zoni, tvornici, radionici* (23,35%).
- Obzirom na radni proces koji je ozlijeđeni provodio u vrijeme ozljede na mjestu rada (N=13 111), najviše ozljeda dogodilo se pri izvršavanju poslova pod grupom - *ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40* (29,04 %), a unutar te grupe 12,13% ozljeda dogodilo se *prilikom podešavanja, pripreme, postavljanja, rastavljanja i rasklapanja*.
- Najčešća specifična aktivnost koju je radnik izvodio u trenutku ozljede na mjestu rada je *kretanje – nespecificirano* i to kod 4 462 ozljeda, a materijalno sredstvo povezano s tom aktivnosti u 2 585 ozljede su *zgrade, građevine, površine na površini zemlje*.
- Najčešći poremećaj koji je doveo do ozljede radnika na mjestu rada je *pokliznuće, spoticanje i padanje, pad osobe*, kod 2 884 ozljeda, a materijalno sredstvo povezano s tim poremećajem kod 1 359 ozljede su *zgrade, građevine, površine na površini zemlje*.
- Najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika na mjestu rada je *horizontalni ili vertikalni udar s nepokretnim predmetom (žrtva je u pokretu)* kod 3 448 ozljeda, a materijalno sredstvo povezano s navedenim kontaktom kod 2 645 ozljeda su *zgrade, građevine, površine na površini zemlje*.
- Prema vrsti ozljede na mjestu rada (N=13 111), najviše je *rana i površinskih ozljeda* (36,37%)
- Prema težini ozljede na mjestu rada (N=13 111), lake ozljeda je 11062, a teških 1874; prema vrsti teških ozljeda, najveći je broj *prijeloma kostiju* 1202.
- Na mjestu rada (N=13 111), najčešće ozljeđivani dio tijela su *gornji ekstremiteti* (38,05%) u čijem udjelu *prsti* čine 20,07%.
- Prema dobnoj distribuciji ozljeda na mjestu rada (N=13 111), najčešće se ozljeđuju radnici u dobi od *25-49 godina* (57,65%), potom slijede radnici u dobi *od 50-54* (28,13%) i radnici *od 15-24* (14,03%).
- Prema težini ozljede na mjestu rada (N=13 111) i dobnoj skupini, vidljivo da se radnici u dobnoj skupini od *15-24 godina* najčešće lakše ozljeđuju (89,40% svih ozljeda u toj dobnoj skupini), dok se radnici u dobnoj skupini *65+* najčešće teže ozljeđuju (30,77%).

Od početka 2013. godine na snazi je obrazac prijave ozljede na radu koji sadrži podatke o ozljedi na radu sukladne metodologiji Europske statistike ozljeda na radu (ESAW metodologija) jer je Republika Hrvatska od početka punopravnog članstva u EU obvezna dostavljati podatke o ozljedama na radu u obliku koji je sukladan ESAW metodologiji. Uspoređujući dobivene podatke iz analize ozljeda na radu za 2018. godinu u odnosu na ozljede na radu u 2014., 2015., 2016. i 2017. godini nisu uočene veće razlike u podacima. Međutim i iz ove analize se može lako uočiti da se najveći broj ozljeda na mjestu rada događa za vrijeme kretanja, zbog padova, najviše u zgradama, građevinama, površinama na površini zemlje, a nešto manje iznad nivoa zemlje, odnosno s visine te da je najčešći način ozljeđivanja horizontalni ili vertikalni udar u nepokretni predmet, odnosno površinu.

Općenito gledajući podatke prikupljene iz obrasca prijave ozljede na radu može se zaključiti da poslodavci ne ispunjavaju precizno podatke o ozljedi na radu pogotovo u opisnom dijelu prijave ozljede

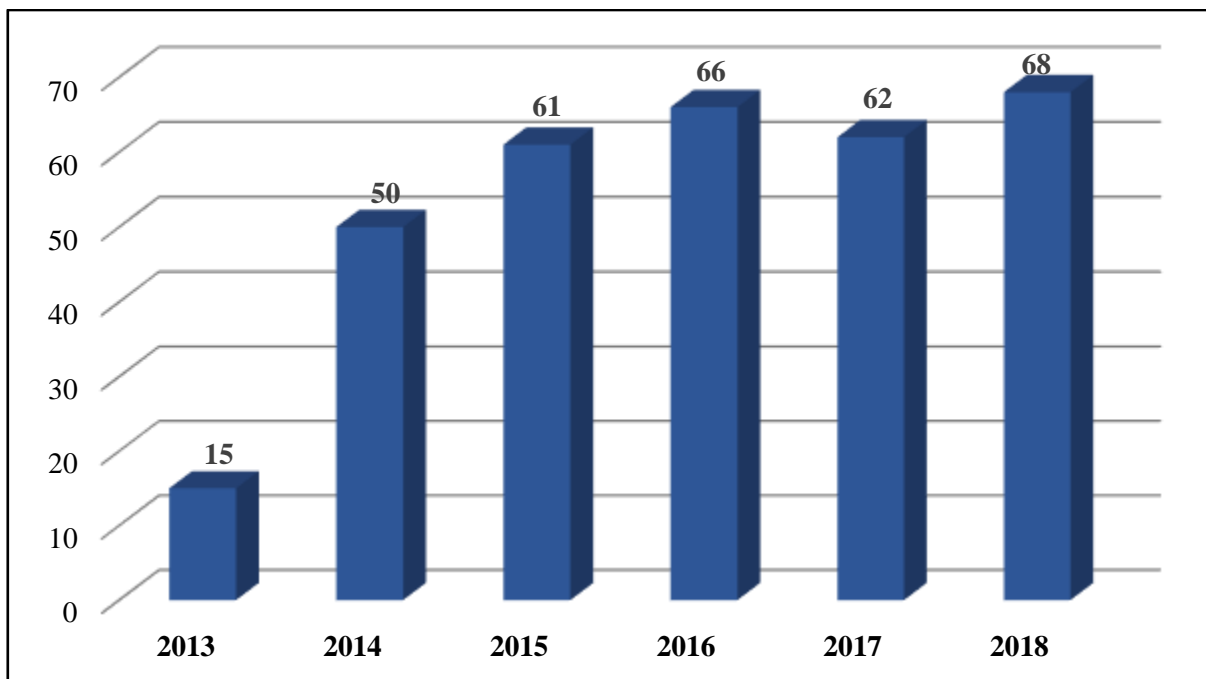
na radu što otežava utvrđivanje stvarnih činjenica kako je došlo do ozljede. Preciznije popunjeni obrasci pomogli bi da analiza ozljeda na radu pokaže jasniju sliku poremećaja koji su doveli do ozljede, a što bi pomoglo kod poduzimanja mjera za smanjenje broja ozljeda na radu.

3.2. Evidencija i statistička analiza ozljeda oštrim predmetima u djelatnosti zdravstva

Direktiva Vijeća 2010/32/EU od 10. svibnja 2010. godine o provođenju Okvirnog sporazuma o sprječavanju ozljeda oštrim predmetima u bolničkom sektoru i zdravstvu uvedena je u zakonodavstvo Republike Hrvatske putem Pravilnika o načinu provođenja mjera zaštite radi sprječavanja nastanka ozljeda oštrim predmetima (NN 84/13, 17/17). Dana 1. srpnja 2013. navedeni Pravilnik je stupio na snagu u RH te se njime utvrđuju mjere zaštite zdravlja radnika u zdravstvu koji rade na poslovima gdje postoji opasnost od ubodnih incidenata tj. ozljeda oštrim predmetima te izlaganja drugim vrstama ekspozicijskih incidenata kao što su ugrizi i tzv. incidenti bez oštrice. Osim spomenutih mjera zaštite zdravlja radnika, Pravilnikom je također utvrđeno kako poslodavac mora prijaviti svaki navedeni incident slanjem obrasca s informacijama o svakoj ozljedi oštrim predmetom odnosno ekspozicijskom incidentu. Incidenti se prijavljuju na Obrascima za prijavu ozljeda oštrim predmetom i izloženosti krvi (Prilog I i Prilog II) koji su sastavni dio Pravilnika (84/13, 17/17). Obrasci se mogu popuniti i elektronski, putem poveznice koja se nalazi na stranici HZZZSR-a. Prilog I se šalje Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu (HZZZSR) te nadležnom osiguravatelju (Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, HZZO), a popunjeni Prilog II zadržava poslodavac. Podatci iz zaprimljenih obrazaca (Prilog I) se u Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu evidentiraju i analiziraju. Evidencija obuhvaća podatke o poslodavcu, ozlijeđenom radniku, incidentu i radnom procesu pri kojem je došlo do ozljede, načinu ozljeđivanja i težini ozljede oštrim predmetom.

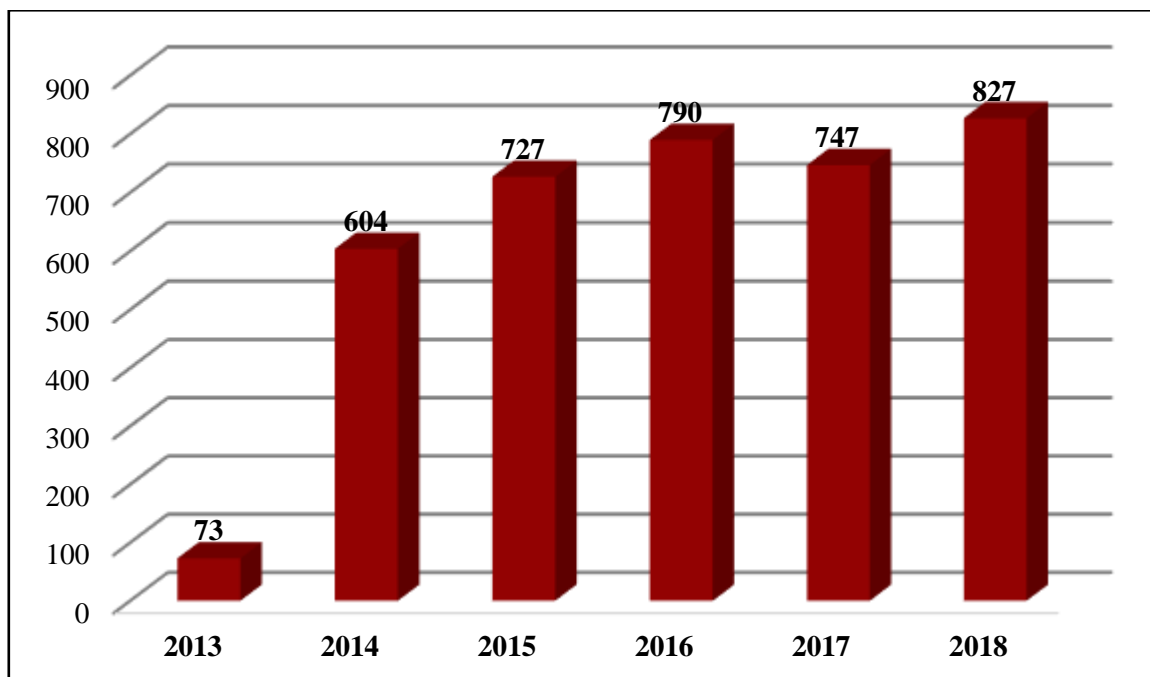
3.2.1. Učestalost ubodnih incidenata

Obveza prijavljivanja incidenata stupila je na snagu 1. srpnja 2013. godine, a prve prijave su u HZZZSR počele stizati u kolovozu 2013. godine te je do kraja godine stizalo prosječno 15 prijava mjesečno. Broj prijava se postupno povećavao te se tijekom 2014. godine popeo na 50-tak mjesečno. Od 2015. – 2018. godine prosjek mjesečnih prijava se kreće između 60 i 70 prijava mjesečno što je prikazano na Slici 3.32.

Slika 3.32. Prosječni broj prijava mjesečno po godinama (razdoblje kolovoz 2013.- prosinac 2018.)

Od kolovoza do prosinca 2013. godine u HZZZSR su zaprimljene sveukupno 73 prijave incidenata. Sveukupni broj prijava incidenata u 2014. godini popeo se je na 604 prijave da bi se u godinama od 2015.-2017. broj zaprimljenih prijava kretao iznad 700 godišnje. Slika 3.33. prikazuje broj prijavljenih incidenata godišnje za razdoblje od kolovoza 2013. do prosinca 2018. godine. Razvidan je kontinuirani porast ukupnog broja incidenata godišnje do 2016. godine da bi u 2017. godini došlo do blagog pada broja prijavljenih incidenata. Međutim, može se zaključiti kako se u zadnje četiri godine broj prijavljenih incidenata stabilizirao između 700 i 800 godišnje.

Slika 3.33. Broj prijavljenih incidenata godišnje (razdoblje kolovoz 2013.- prosinac 2018.)

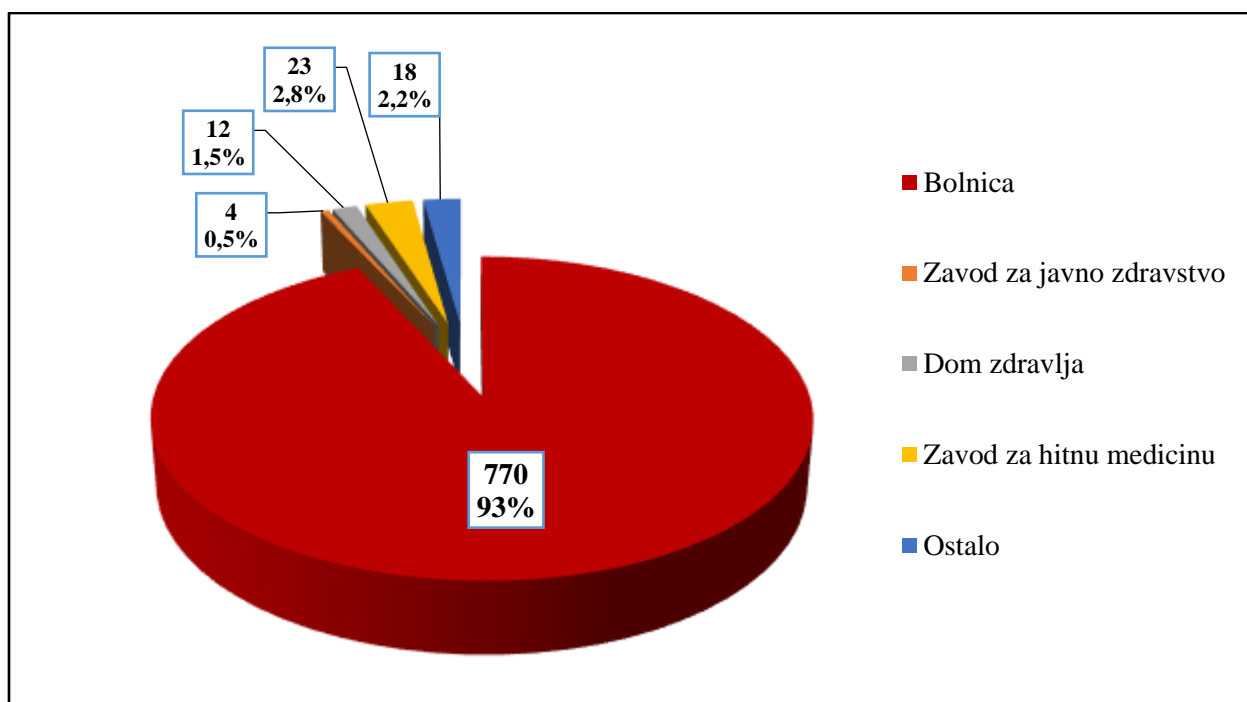
Tijekom razdoblja siječanj - prosinac 2018. godine u evidenciju ozljeda oštrim predmetima i ostalih ekspozicijskih incidenata uneseni su podaci o 827 ozljeda. U nastavku je prikazana analiza tih podataka s obzirom na ustanovu i mjesto gdje se incident dogodio, zanimanje i spol ozlijeđenog radnika te vrstu ozljede /ekspozicijskog incidenta.

3.2.2. Analiza podataka po ustanovama u kojima se dogodio ubodni / ekspozicijski incident

Analiza podataka koji pokazuju u kojim je ustanovama u Republici Hrvatskoj došlo do ubodnih incidenata tj. do ozljeda oštrim predmetima ili drugih vrsta ekspozicijskih incidenata, ukazuje da je daleko najveći broj incidenata zabilježen u bolnicama, čak 770 incidenata (93% od ukupnog broja prijavljenih incidenata). Slijede Zavod za hitnu medicinu s 23 prijavljenih incidenata (2,8%), Domovi zdravlja s 12 (1,5%) te Zavodi za javno zdravstvo s 4 (0,5%) zabilježenih incidenata od ukupnog broja zaprimljenih prijava ubodnih / ekspozicijskih incidenata.

Tablica 3.115. Broj incidenata po ustanovama

Ustanova u kojoj se dogodila ozljeda oštrim predmetom /ekspozicijski incident	Broj incidenata
Bolnica	770
Zavod za javno zdravstvo	4
Dom zdravlja	12
Zavod za hitnu medicinu	23
Ostalo	18
UKUPNO (u 2018.godini)	827

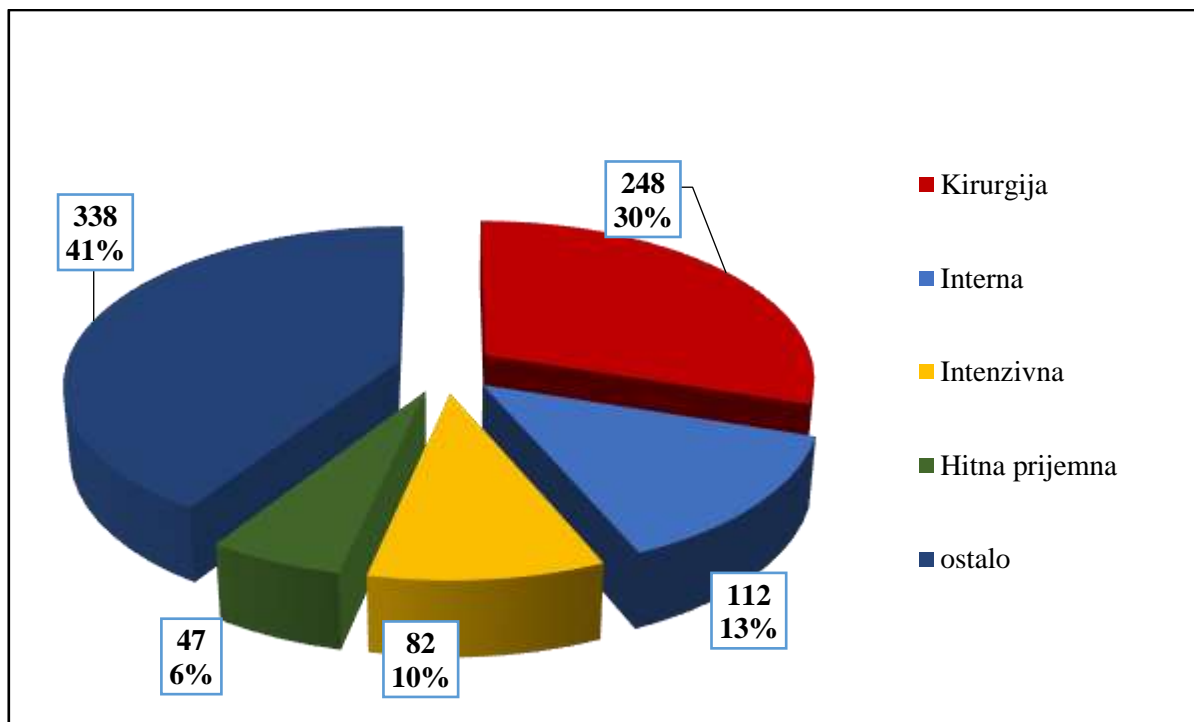
Slika 3.34. Raspodjela ustanova po broju prijavljenih ubodnih /ekspozicijskih incidenata u 2018. g.

3.2.3. Analiza podataka prema mjestu nastanka ubodnog / ekspozicijskog incidenta

Analiza podataka koji pokazuju na kojim odjelima odnosno službama unutar zdravstvene ustanove je došlo do ubodnih incidenata tj. do ozljeda oštrim predmetima ili drugih vrsta ekspozicijskih incidenata, ukazuje da je najveći broj incidenata zabilježen na odjelu kirurgije, 248 (30%). Slijedi interna medicina s 112 (13%) prijavljenim incidentom, a na trećem mjestu po broju prijava je jedinica intenzivnog liječenja sa 82 (10%) zabilježenih incidenata od ukupnog broja zaprimljenih prijava ubodnih/ekspozicijskih incidenata tijekom 2018.-te godine.

Tablica 3.116. Broj ubodnih / ekspozicijskih incidenata prema mjestu nastanka

Mjesto nastanka incidenta	Broj incidenata
Odjel kirurgije	248
Interna medicina	112
Jedinica intenzivnog liječenja	82
Hitna/prijemna ambulanta	47
Laboratorij	33
Ginekologija	42
Zavod za hitnu medicinu	17
Psihijatrija	19
Pedijatrija	13
Patologija	10
Dentalna medicina	15
Radiologija	9
Dom za starije osobe	4
Transfuziologija	11
Opća/obiteljska medicina	1
Otorinolaringologija	2
Kardiologija	4
Ljekarna	1
Ostali odjeli	152
Nije navedeno	5

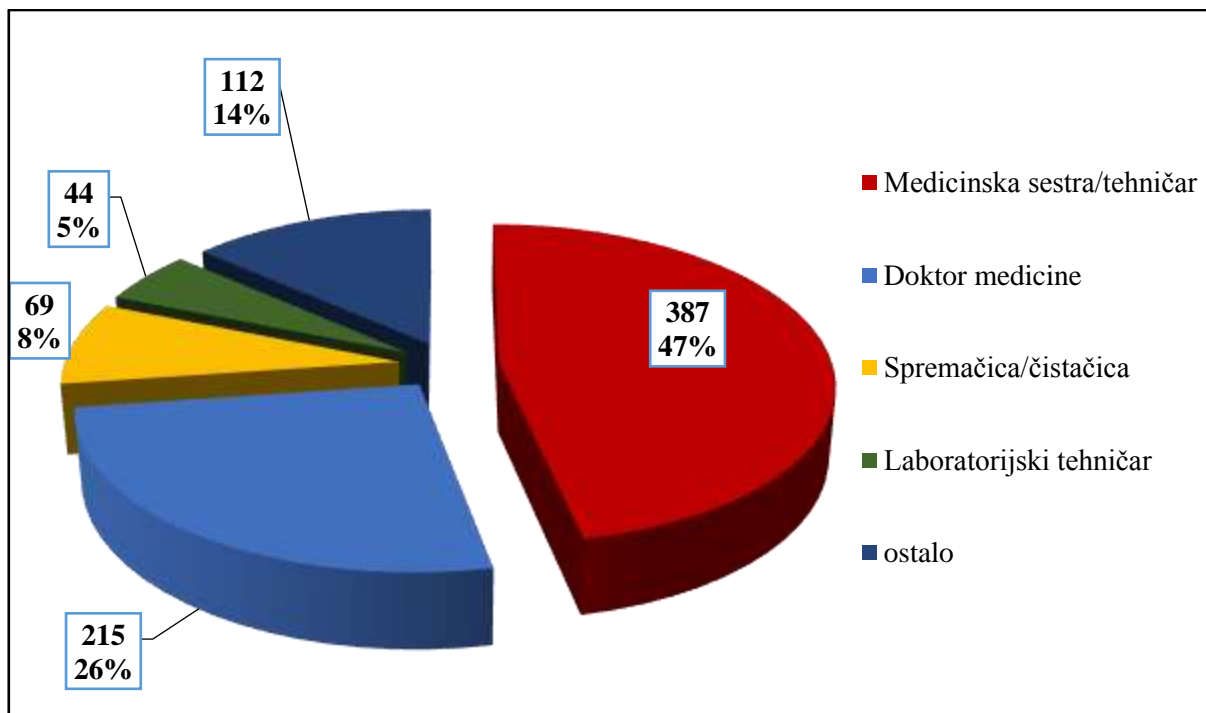
Slika 3.35. Raspodjela broja prijavljenih ubodnih /ekspozicijskih incidenata u 2018. g. prema mjestu nastanka incidenta unutar zdravstvene ustanove

3.2.4. Analiza podataka prema zanimanju ozlijeđenih radnika

Analiza podataka koji pokazuju kojeg zanimanja je zdravstveni djelatnik koji je doživio ubodni incident tj. ozljedu oštrim predmetima ili drugu vrstu ekspozicijskog incidenta, ukazuje da je gotovo polovica od ukupnog broja incidenata, njih 387 (47%) zabilježena kod medicinskih sestara/tehničara, a četvrtina od ukupnog broja incidenata, 215 (26%) zabilježena je kod liječnika. Slijede spremačice s 69 (8%) zabilježenih incidenata te laboratorijski tehničari s 44 (5%) zabilježenih incidenata od ukupnog broja zaprimljenih prijava ubodnih/ekspozicijskih incidenata tijekom 2018.-te godine.

Tablica 3.117. Broj ubodnih / ekspozicijskih incidenata prema zanimanju ozlijeđenog radnika

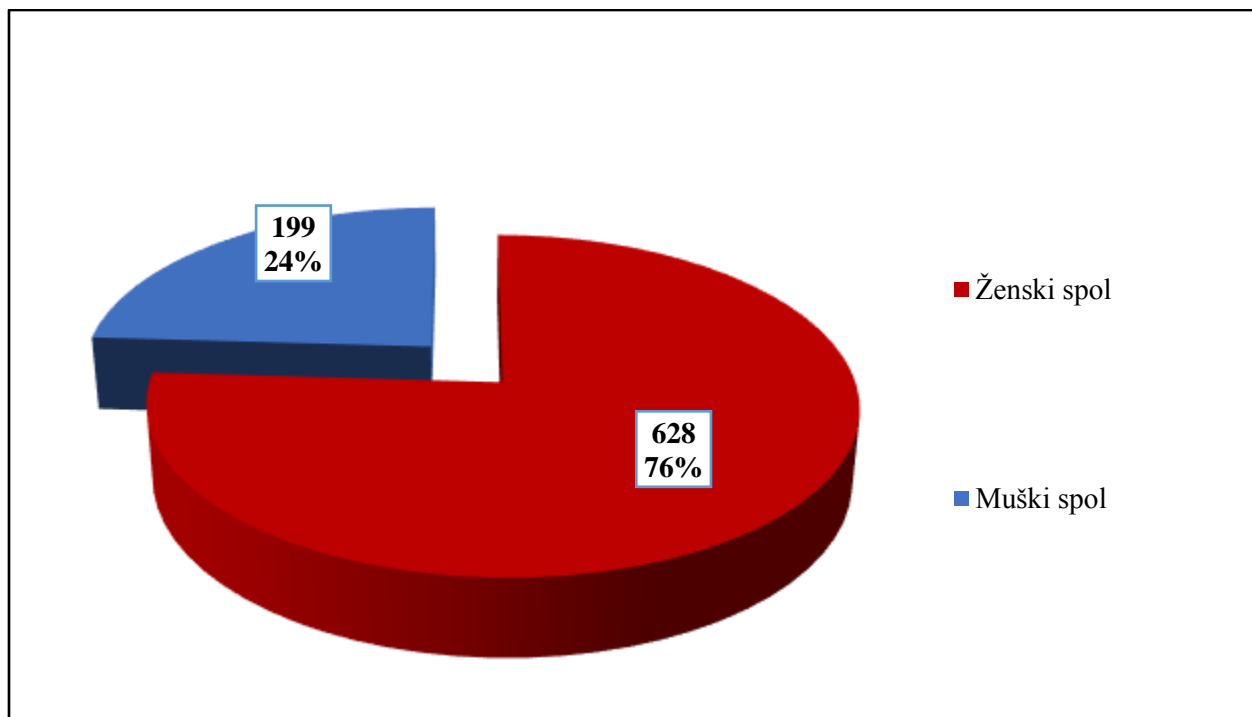
Zanimanje ozlijeđenog radnika	Broj incidenata
Medicinska sestra/ tehničar	387
Doktor medicine	215
Spremačica/ čistačica	69
Laboratorijski tehničar	44
Učenik/student	26
Pomoćni radnik	8
Primalja	14
Inženjer medicinske radiologije	5
Doktor dentalne medicine	9
Medicinsko – laboratorijski inženjer	5
Biolog	1
Dentalni tehničar	2
Medicinsko –biokemijski magistar	2
Njegovateljica	1
Vozač	1
Ostalo	16
Nije navedeno zanimanje	22

Slika 3.36. Raspodjela broja prijavljenih ubodnih /ekspozicijskih incidenata u 2018. g. prema zanimanju ozlijeđenog radnika

3.2.5. Analiza podataka prema spolu ozlijeđenih radnika

Analiza podataka po spolu zdravstvenih djelatnika koji su doživjeli ubodni incident tj. ozljedu oštrim predmetima ili drugu vrstu ekspozicijskog incidenta, ukazuje da je veći broj incidenata zabilježen kod žena i to njih 628 (76%), dok je 199 incidenata (24%) od ukupnog broja zaprimljenih prijava ubodnih/ekspozicijskih incidenata tijekom 2018.-te godine, zabilježeno kod muških zaposlenika.

Slika 3.37. Raspodjela broja prijavljenih ubodnih /ekspozicijskih incidenata u 2018. g. prema spolu ozlijeđenog radnika

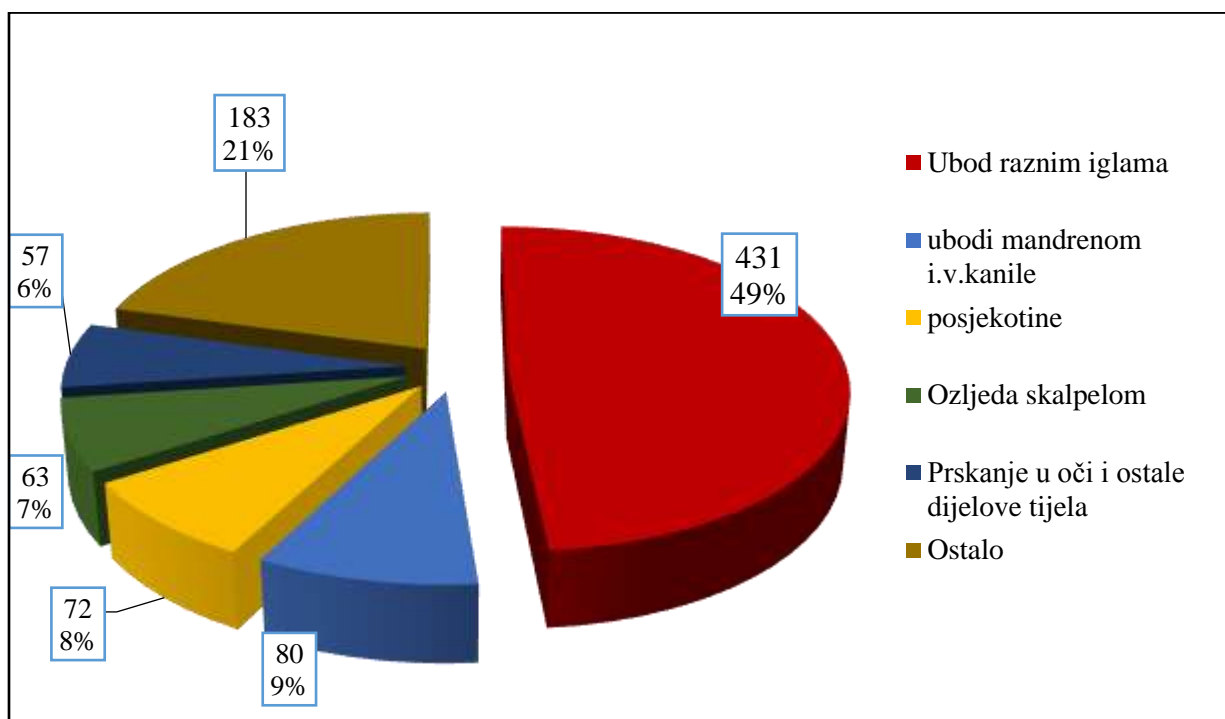
3.2.6. Analiza podataka prema vrsti incidenta

Prilikom prijave vrste incidenta, u nekim obrascima su pojedini incidenti upisani u više ponuđenih rubrika te je to razlog što je broj incidenata po vrsti nešto veći od broja prijavljenih incidenata u 2018. godini. U tablici je navedeno 886 vrste incidenata. Analiza podataka koji pokazuju koju vrstu incidenta je zdravstveni djelatnik doživio ukazuje da je polovica ukupnog broja incidenata, njih 431 (49%) bilo prijavljeno kao ubodi raznim vrstama igala. Slijede ubodi mandrenom i.v. kanile 80 (9%) zatim posjekotine kao 72 (8%) zabilježena incidenta te ozljede skalpelom 63 (7%) ukupnog broja zabilježenih incidenata. Znakovit je i relativno visok broj prijavljenih prskanja u oči i ostale dijelove tijela (tzv. incidenata bez oštrice) s 57 zabilježena incidenta (6%) od ukupnog broja zaprimljenih prijava ubodnih/ekspozicijskih incidenata tijekom 2018.-te godine.

Tablica 3.118. Broj ubodnih / ekspozicijskih incidenata prema vrsti incidenta

Vrsta ubodnog / ekspozicijskog incidenta	Broj incidenata
Ubodi raznim vrstama igala	431
Posjekotine	72
Ubod mandrenom i.v. kanile	80
Ozljeda skalpelom	63
Prskanje u oči i ostale dijelove tijela	57
Ogrebotine	25
Ubod lancetom	16
Ugriz	9
Ubod ostalim instrumentima	132
Ostalo	1

*Neki incidenti su ubilježeni u više rubrika pod vrstom ozljede

Slika 3.38. Raspodjela broja prijavljenih ubodnih /ekspozicijskih incidenata u 2018. g. prema vrsti nastalog incidenta

3.2.7. Zaključak

Ubodni incidenti tj. ozljede oštrim predmetima, kao i ostali vidovi ekspozicijskih incidenata, vrlo rijetko za posljedicu imaju značajniju ozljedu pa se stoga veliki broj takvih ozljeda niti ne prijavljuje. Međutim, posljedično mogu rezultirati pojavom jedne od tzv. krvlju prenosivih bolesti. Do tih bolesti može doći u slučaju incidenata pri kojima je radnik izložen zaraženoj krvi ili tjelesnoj tekućini u kojoj se nalazi zaražena krv. Postoji veliki broj patogena koji mogu izazvati infekciju tim tzv. krvlju prenosivim bolestima, ali najspominjaniji i najopasniji su virusi HIV-a te hepatitisa B i C. Prijavljivanje ubodnih incidenata tj. ozljeda oštrim predmetima kao i ostalih vidova ekspozicijskih incidenata od izuzetne je važnosti kako bi se u slučaju razvoja bolesti mogao povezati nastali incident s posljedičnom bolesti. Podatak o prijavljenom incidentu ključan je u postupku priznavanja profesionalne bolesti kao posljedice doživljenog ubodnog incidenta tj. ozljede oštrim predmetima ili nekog od ostalih vidova ekspozicijskih incidenata.

Analiza podataka zaprimljenih u HZZZSR putem potpunih obrazaca prijave ozljeda oštrim predmetima (Prilog I), ukazuje na potrebu uvođenja sigurnijih mjera zaštite koje su raspoložive na tržištu. Na to osobito ukazuje podatak kako je više od polovice incidenata nastalo ubodom iglom. Dokazano je da primjena igala s integriranim zaštitnim mehanizmom znakovito smanjuje broj ozljeda iglom u radnika u zdravstvu, osobito u medicinskih sestara i doktora medicine. Znakovit je i visok broj ozljeda zabilježenih u spremačica/čistačica što ukazuje na neprikladno uklanjanje i odlaganje oštrih predmeta. Ukoliko se oštri predmeti, prvenstveno upotrijebljene igle, ne odlažu na ispravan način u adekvatne i kvalitetne posude/spremnike za odlaganje upotrijebljenih oštrih predmeta, prilikom uklanjanja i bacanja očekivano dolazi do ozljeđivanja kako medicinskog osoblja tako i spremačica/čistačica.

Stoga je od iznimne važnosti provesti dodatnu edukaciju zaposlenika i poslodavaca. Potrebno je u suradnji s poslodavcima omogućiti široku primjenu opreme s integriranim zaštitnim mehanizmima te specijalne spremnike/posude za odlaganje upotrijebljenih oštrih predmeta i igala kako bi se u što većoj mjeri izbjeglo ozljeđivanje tijekom i nakon korištenja oštrih predmeta u djelatnosti zdravstva.

4.

**ZDRAVSTVENI NADZOR I PRAĆENJE IZLOŽENOSTI
SPECIFIČNIH GRUPACIJA RADNIKA U RH**

4.1. Evidencija i statistička analiza podataka o radnicima izloženim ionizirajućem zračenju

Zdravstveni pregledi izloženih radnika, izloženih pripravnika, učenika i studenata koji se obučavaju za rad s izvorima ionizirajućih zračenja (u daljnjem tekstu: osobe za rad u području izloženosti), obavljaju se prema Pravilniku o zdravstvenim uvjetima izloženih radnika i osoba koje se obučavaju za rad u području izloženosti (NN 66/2018) (u daljnjem tekstu: Pravilnik).

Prema članku 20. Pravilnika, ovlaštene zdravstvene ustanove koje obavljaju djelatnost medicine rada izvješćuju jednom godišnje Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost koji potom vodi registar o izvršenim pregledima.

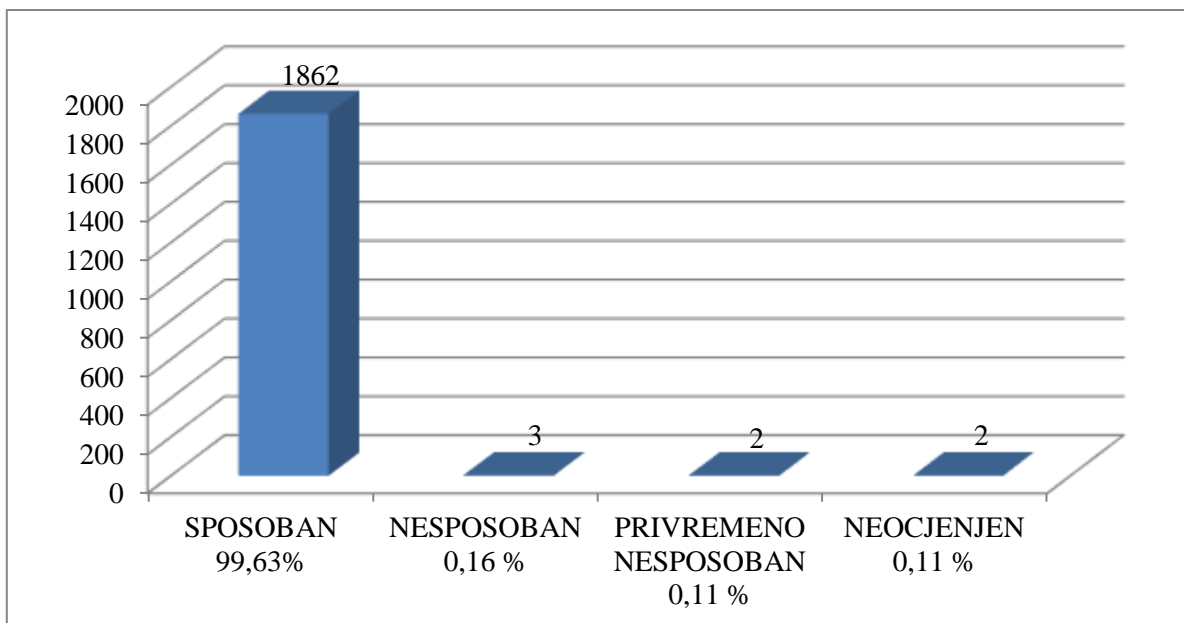
Tablica 4.1. Broj zdravstvenih pregleda za rad u području izloženosti ionizirajućem zračenju i ocjene zdravstvene sposobnosti po županijama iz kojih su u proteklom razdoblju (tijekom 2018. godine) dostavljeni podaci Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu:

Županija	Sposobni	Nesposobni	Privremeno nesposobni	Ocjena nije dana	Ukupan broj pregledanih
Brodsko-posavska	125				125
Istarska	157	1			158
Karlovačka	119				119
Krapinsko-zagorska	71				71
Ličko-senjska	1				1
Međimurska	2				2
Požeško-slavonska	2				2
Primorsko-goranska	306				306
Sisačko-moslavačka	1				1
Splitsko-dalmatinska	27				27
Šibensko-kninska	48				48
Vukovarsko-srijemska	1				1
Zadarska	192			1	193
Zagrebačka i Grad Zagreb	810	2	2	1	815
Ukupni zbroj	1862	3	2	2	1869

Podaci o broju pregleda osoba u području izloženosti dostavljeni su iz 14 županija i Grada Zagreba. Najveći broj dostavljenih podataka o obavljenim pregledima odnosi se na Grad Zagreb i Zagrebačku županiju 810 (43,34%), Primorsko-goransku županiju 306 (16,37%), Zadarsku županiju 192 (10,27%), Istarsku županiju 157 (8,4%), Brodsku posavsku županiju 125 (6,69%) te Karlovačku županiju 119 (6,37%). (vidjeti Tablicu 4.1.)

Navedenih 6 županija čini čak 91,44% ukupnog broja prijavljenih pregleda.

Iz Bjelovarsko-bilogorske, Dubrovačko-neretvanske, Kopriivničko-križevačke, Osječko-baranjske, Varaždinske i Virovitičko-podravske županije nisu dostavljeni podaci.

Slika 4.1. Raspodjela ocjena zdravstvene sposobnosti radnika pregledanih za rad u području izloženosti 2018. godine

Iz slike 4.1. vidljivo je da je na 1869 pregleda koji su ukupno izvršeni sposobnima ocijenjeno 1862 (99,63 %) radnika, 3 (0,16 %) je ocijenjen nesposobnim te 2 (0,11 %) privremeno nesposobnima. Najčešći razlog ocjene zdravstvene sposobnosti privremeno nesposoban i nesposoban bile su bolesti krvi i krvotvornog sustava (D50 – Anemija zbog manjka željeza; D69.6 – Trombocitopenija, nespecificirana; D69.9 – Hemoragijsko stanje, nespecificirano).

U Republici Hrvatskoj 2018. godine licencu za zdravstvene preglede radnika za rad u području izloženosti posjedovalo je 96 ustanove / ordinacija sa 122 zaposlenih liječnika specijalista medicine rada.

Tablica 4.2. Ustanove i ordinacije licencirane za preglede za rad u području izloženosti ionizirajućem zračenju i ocjene zdravstvene sposobnosti

Ustanova	Adresa ustanove
1. D.Z. Dubrovnik	Dubrovnik, Ante Starčevića 45
2. D.Z. Kutina	Kutina, A. G. Matoša 42
3. D.Z. MUP-a	Zagreb, Šarengradska 3
4. D.Z. Osijek	Osijek, Prolaz Josipa Leovića 4
5. D.Z. Požeško-slavonske županije	Požega, Ul. Matije Gupca 10
6. D.Z. Primorsko-goranske županije – ordinacija dr. Lalić Hrvoje	Rijeka, Ive Marinkovića 11
7. D.Z. Slavonski Brod	Slavonski brod, Trg Hrvatskog proljeća 3
8. D.Z. Splitsko dalmatinske županije	Kaštel Sućurac, Kneza Trpimira 1.
9. D.Z. Splitsko-dalmatinske županije – ordinacija dr. Ercegović Edisa	Split, A.G.Matoša 2
10. D.Z. Varaždinske županije	Varaždin, Zagrebačka 94
11. D.Z. Vukovar	Vukovar, Sajmište 1

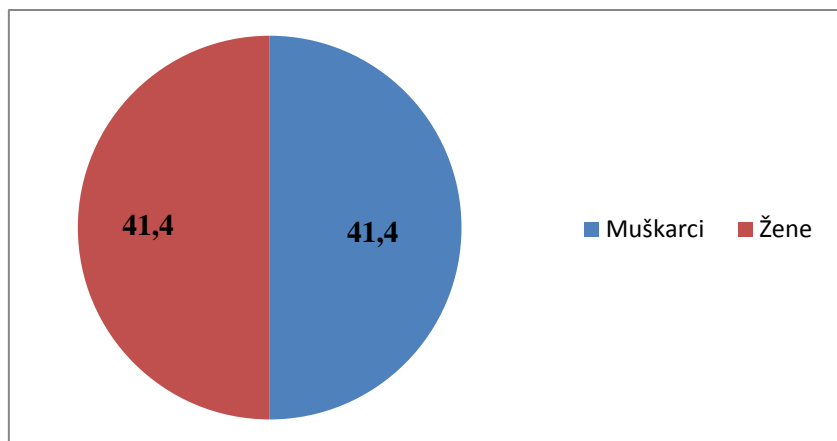
Ustanova	Adresa ustanove
12. D.Z. Zagrebačke županije, Ordinacija Samobor	Samobor, Gajeva 37
13. D.Z. Zagrebačke županije, Ordinacija Vrbovec	Vrbovec, 1. Svibnja 2, Đurište
14. D.Z. ZAGREB-CENTAR, Ordinacija Martićeva	Zagreb, Martićeva 63a
15. D.Z. ZAGREB-CENTAR, Ordinacija Siget	Zagreb, Av. Većeslava Holjevca 22
16. D.Z. ZAGREB-CENTAR, Ordinacija Kruge	Zagreb, Kruge 44
17. D.Z. ZAGREB-CENTAR, Ordinacija Kumičićeva	Zagreb, Kumičićeva 5
18. D.Z. ZAGREB-CENTAR, Ordinacija G. Ninskog	Zagreb, Grgura Ninskog 3
19. D.Z. ZAGREB-ISTOK, Ordinacija Sesvete	Zagreb, Ninska 10
20. D.Z. Zagreb-Zapad	Zagreb, Baštijanova 52
21. D.Z. Zagreb-Zapad	Zagreb, Prilaz baruna Filipovića 11
22. D.Z. ZAGREB-ZAPAD, Ordinacija Susedgrad	Zagreb, Vrabečak 4
23. Dom zdravlja Đakovo	Đakovo, Petra Preradovića 2
24. Dom zdravlja Gospić	Gospić, Kralja Petra Krešimira 17
25. Dom zdravlja Ogulin	Ogulin, B. Frankopana 14
26. Dom zdravlja Otočac	Otočac, Vladimira Nazora 21
27. Istarski domovi zdravlja	Labin, Sv. Mikule 2.
28. Ordinacija medicine rada dr. Ercegović Željka	Split, Šoltanska 20
29. Ordinacija medicine rada za sportaše	Rijeka, Dolac 3/I
30. Ordinacija medicine rada, dr. Ambrušić Đuro	Vinkovci, Kralja Zvonimira 53
31. Poliklinika Caktaš	Split, Istarska 3
32. Poliklinika Zagreb	Zagreb, Argentinska 2
33. Privatna specijalistička ordinacija med.rada i športa Blažić Helena	Pula, I. Cankara 7
34. Privatna specijalistička ordinacija za medicinu rada dr. Kandžija Ante	Pula, Mate Balote 7
35. Privatna specijalistička ordinacija za medicinu rada dr. Šimundić Antonio	Rijeka, Riva 16/V
36. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Božin-Juračić	Rijeka, Ive Marinkovića 11
37. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Čala	Šibenik, Kralja Zvonimira 23/III
38. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Čivrag-Banjac Stela	Zabok, Trg D. Domjanića 6
39. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Dobrić-Ilić Branka	Oroslavje, Stjepana Radića 6a
40. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Eremić-Heitzler Zdravka	Zagreb, Runjaninova 4
41. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Ferenc-Ledić	Koprivnica, Tarašćice 13 (Trg E. Kumičića 11/I)
42. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Horvat Jadranka	Varaždin, Zagrebačka 94
43. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Huršidić-Radulović Azra	Zagreb, Prilaz baruna Filipovića 11
44. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Jakovac Darko	Rijeka, I. Marinkovića 11/I
45. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Lovrić Veronika	Slavonski Brod, Borovska 7

Ustanova	Adresa ustanove
46. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Miletić-Kancelir Vesna	Rovinj, Istarska bb
47. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Moharić-Pranjić Marina	Čakovec, Ivana Gorana Kovačića 1 e
48. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Nikšić Darko	Našice, Ulica bana Josipa Jelačića 6
49. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Novački Olga	Krapina, Ul.dr. Mirka Crkvenca 1
50. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Pancić Mirjana	Rijeka, Medovićeve 35
51. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Pedić Nadislav	Zadar, I. Mažuranca 28 b
52. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Stanić-Radoš Zora	Slavonski Brod, Borovska 7
53. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Terzić Dragan	Osijek, Reisnerova 34 b
54. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Vukšić	Šibenik, Kralja Zvonimira 23/III
55. Specijalistička ordinacija medicine rada dr.Ljepović, dr. Strikić	Karlovac, Dr. A. Štampara 3
56. Specijalistička ordinacija medicine rada dr.Korči-Lovaković Željka	Slavonski Brod, Borovska 7
57. Dom zdravlja Županja	Županja, Dr. F. Račkog 32.
58. Specijalistička ordinacija medicine rada Vesna Gulin, dr.med.spec. medicine rada,	Zagreb, Martićeva 63a/III
59. Specijalistička ordinacije medicine rada dr. Matoc	Sisak, F. Lovrića 29.
60. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Skočić	Šibenik, Kralja Zvonimira 23/III
61. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Trkulja Gordana	Karlovac, Kralja Tomislava 10
62. Specijalna bolnica AGRAM – Poliklinika Split	Split, Varaždinska 54
63. Specijalna bolnica AGRAM – Poliklinika Varaždin	Varaždin, Zagrebačka 51
64. Specijalna bolnica AGRAM – Poliklinika Zagreb	Zagreb, Trnjanska 108
65. Trgovačko društvo Elcron Medica d.o.o.	Pula, Giardini 2.
66. Ustanova za zdravstvenu skrb Intermed	Kutina, A. Šenoje 1
67. Ustanova za zdravstvenu skrb ADRIA MEDIC za medicinu rada	Delnice, Supilova 20
68. Ustanova za zdravstvenu skrb BONIFARM ZDRAVLJE	Zagreb, Laginjina 16
69. Ustanova za zdravstvenu skrb dr. Špiranović za med. rada i sporta	Osijek, S. Radića 54.
70. Ustanova za zdravstvenu skrb Ercegović	Split, Ulica slobode 37
71. Ustanova za zdravstvenu skrb Glavić	Dubrovnik, Ćira Carića bb
72. Ustanova za zdravstvenu skrb Intermed, Ordinacija Kutina	Kutina, A. Šenoje 1.
73. Ustanova za zdravstvenu skrb KRISTOFOR	Šibenik, Stjepana Radića 137a
74. Ustanova za zdravstvenu skrb medicine rada NOVOMED	Novska, Radnička 20
75. Ustanova za zdravstvenu skrb Medikol	Zagreb, Dragutina Mandla 7

Ustanova	Adresa ustanove
76. Ustanova za zdravstvenu skrb MEDIKOL	Čakovec, F. Prešerna bb
77. Ustanova za zdravstvenu skrb MEDIRAD PRIMUM, Podružnica Sveti Ivan Zelina	Sveti Ivan Zelina, Vladimira Nazora 63
78. Ustanova za zdravstvenu skrb MEDIRAD PRIMUM, Podružnica Zagreb	Zagreb, Koledovčina 1
79. Ustanova za zdravstvenu skrb MEDIRAD PRIMUM, Podružnica Zlatar	Zlatar, Martinečka 7
80. Ustanova za zdravstvenu skrb NEMETOVA - PRIMA	Zagreb, Nemetova 2
81. Ustanova za zdravstvenu skrb Opus Medicus za medicinu rada i športa	Zagreb, Iberov trg 10
82. Ustanova za zdravstvenu skrb PP	Split, Matice Hrvatske 68
83. Ustanova za zdravstvenu skrb PRO VITA-MEDICINA RADA	Rijeka, Trpimirova 2
84. Ustanova za zdravstvenu skrb Profozić, Zagreb,	Zagreb, Trnjanska cesta 59
85. Ustanova za zdravstvenu skrb SMARTMEDIC	Pula, Nikole Tesle 9
86. Ustanova za zdravstvenu skrb Sv. Rok M.D. za medicinu rada	Zagreb, Ulica grada Vukovara 284
87. Ustanova za zdravstvenu skrb u medicini rada dr. Tudor -Pavlić	Rijeka, Dolac 1
88. Ustanova za zdravstvenu skrb VAŠ PREGLED za medicinu rada i sporta	Zagreb, Trpinjska ulica 9
89. Ustanova za zdravstvenu skrb za djelatnost medicine rada TURJAK-OSJEK	Osijek, J. J. Strossmayera 163
90. Ustanova za zdravstvenu skrb za medicinu rada Dr. Mijač	Split, Put Firula 55
91. Ustanova za zdravstvenu skrb za medicinu rada i sporta Medris	Matulji, Dalmatinskih brigada 30 b
92. Ustanova za zdravstvenu skrb za medicinu rada i sporta Medris	Mali Lošinj, Riva Lošinjskih brodograditelja 49
93. Ustanova za zdravstvenu skrb ZEUS za medicinu rada	Vinkovci, H.D.Genschera 16,
94. Zdravstvena ustanova za medicinu rada "Dr. Wagner"	Split, Domovinskog rata 47
95. Zdravstvena ustanova za medicinu rada dr. Rački Zlatko	Rijeka, Uljarska 1
96. Zdravstvena ustanova za medicinu rada Rijeka	Rijeka, Verdijeva 8/1

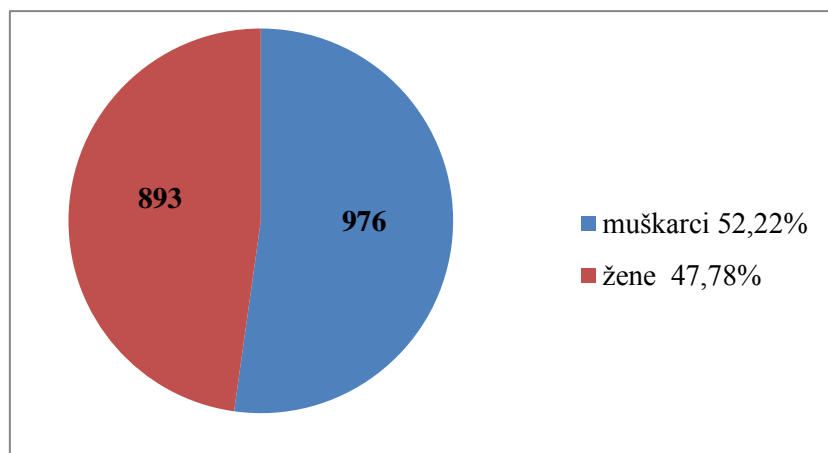
Prosječna životna dob pregledanih osoba bila je 41 godina.

Prosječna životna dob pregledanih muških radnika bila je 41,4 godina dok je prosječna dob pregledanih ženskih radnika također iznosila 41,4 godine. (Slika 4.2.)

Slika 4.2. Prosječna životna dob pregledanih radnika i radnica

Na zdravstvenom pregledu za rad u području izloženosti zračenju, od ukupno pregledanih 1 869 radnika, njih 976 (52,22 %) su osobe muškog spola dok je 893 (47,78 %) ženskog spola. (Slika 4.3.)

Slika 4.3. Zastupljenost pregledanih radnika prema spolu

Najveći broj radnika koji rade u području izloženosti zračenju zaposlen je u zdravstvenoj djelatnosti (78,49 %)

- doktori medicine
- doktori stomatologije
- medicinske sestre
- inženjeri i tehničari
- i drugi

Na osnovi do sada prikupljenih podataka u Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu razvidno je da:

- prema članku 20. Pravilnika ovlaštene zdravstvene ustanove koje obavljaju djelatnost medicine rada, trgovačka društva koja obavljaju djelatnost medicine rada te privatne ordinacije medicine rada za obavljanje zdravstvenih pregleda osoba za rad u području izloženosti o ocjeni

zdravstvene sposobnosti za rad u području izloženosti izvješćuju Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost koji potom vodi registar o izvršenim pregledima. Sve ovlaštene zdravstvene ustanove i privatne ordinacije medicine rada ne provode odredbe iz članka 20. Pravilnika.

- Iz Bjelovarsko-bilogorske, Dubrovačko-neretvanske, Koprivničko-križevačke, Osječko-baranjske, Varaždinske i Virovitičko-podravske županije nisu dostavljeni podaci.

Potrebno je osigurati uvjete i omogućiti prikupljanje podataka o izloženosti ionizirajućem zračenju kojemu su osobe pregledane za rad u području izloženosti bile izložene u dijagnostičkim i terapijskim postupcima (kumulativni efekt).

4.2. Evidencija i statistička analiza podataka o radnicima članovima posade pomorskih brodova i brodova unutarnje plovidbe, zaposlenih kod pravnih subjekata u Republici Hrvatskoj

Zdravstveni pregledi pomoraca obavljaju se prema Pravilniku o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade pomorskih brodova, brodica i jahti (NN 93/07) i Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade pomorskih brodova, brodica i jahti NN (107/14), te prema Pravilniku o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade plovila unutarnje plovidbe (NN 4/16).

Registar pomoraca za 2018. godinu napravljen je u Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu.

U skladu s člankom 9. Pravilnika o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade pomorskih brodova, brodica i jahti NN 93/2007, liječničke preglede članova posade obavlja ovlašteni specijalist medicine rada, daje ocjenu zdravstvene sposobnosti, potpisuje svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti i izvješćuje pregledanu osobu o ustanovljenim bolestima, bolesnim stanjima i ostalim čimbenicima koji utječu na njezino stanje zdravlja i obavljanje poslova i dužnosti člana posade. Kako bi stekao ovlaštenje, specijalist medicine rada mora pohađati i uspješno završiti tečaj iz pomorske medicine prema programu i sadržaju Tečaja iz pomorske medicine za ovlaštene specijaliste medicine rada.

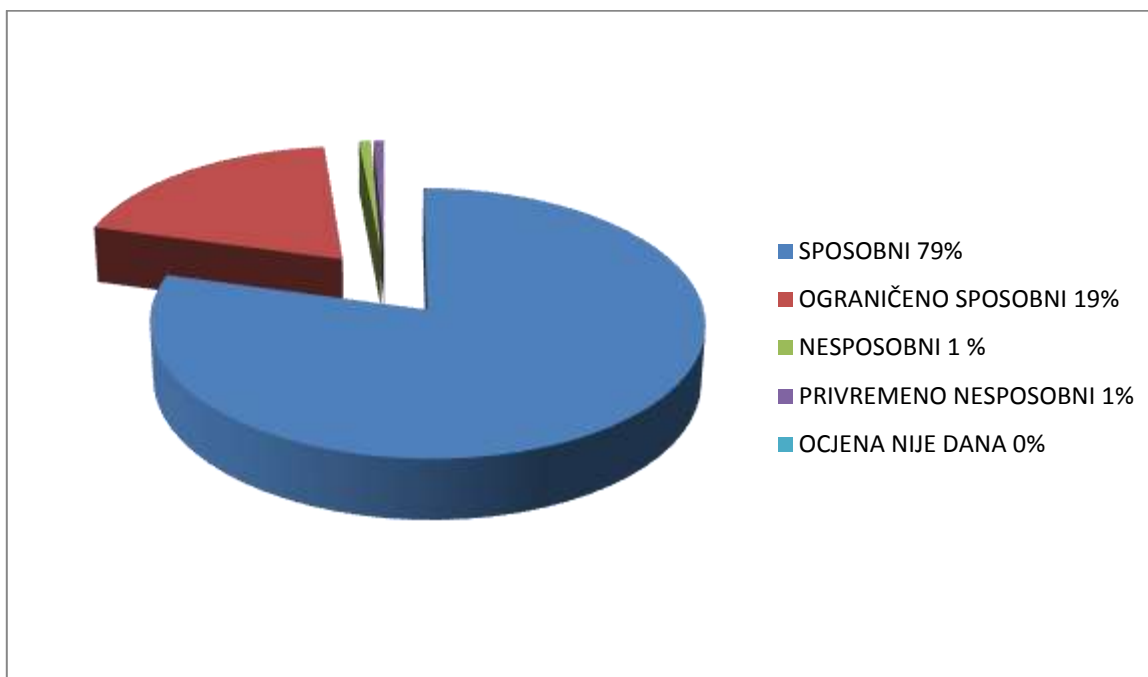
Tečaj iz pomorske medicine traje 25 sati, Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu ili udruga koju Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu ovlasti, organizira i provodi tečaj iz pomorske medicine. Tečaj iz pomorske medicine uključuje provjeru znanja nakon završenog tečaja, nakon čega se izdaje Potvrda o završenom tečaju iz pomorske medicine. U 2018. godini nije održan tečaj iz pomorske medicine.

Tablica 4.3. Broj zdravstvenih pregleda pomoraca u privatnoj zdravstvenoj zaštiti i ocjene zdravstvene sposobnosti po županijama iz kojih su u proteklom razdoblju (2018.) dostavljeni podaci Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu

Županija	Ukupan broj pregledanih	Sposobni	Ograničeno sposobni	Nesposobni	Privremeno nesposobni	Ocjena nije dana
Karlovačka	7	7	0	0	0	0
Istarska	191	166	24	0	1	0
Primorsko goranska	151	129	21	1	0	0
Zadarska	96	83	12	0	1	0
Šibensko kninska	49	33	16	0	0	0
Splitsko dalmatinska	475	352	111	7	5	0
Grad Zagreb	49	37	12	0	0	0
Republika Hrvatska	1018	807	196	8	7	0

U 2018. u Republici Hrvatskoj je ukupno pregledano 1018 pomoraca, a od toga najviše u Splitsko-dalmatinskoj županiji (475), Istarskoj županiji (191), Primorsko-goranskoj županiji (151) i Zadarskoj županiji (96).

Slika 4.4 prikazuje da je od ukupno izvršenih 1018 pregleda pomoraca njih 807 (79%) ocijenjeno sposobnima, dok je 196 (19%) ocijenjeno ograničeno sposobnim, nesposobnim je ocijenjeno 8 (1%) te privremeno nesposobnim 7 (1%). Razlozi ocjene ograničeno sposoban su: nošenje naočala-leća, vremensko ograničenje te ostalo.

Slika 4.4. Ocjena zdravstvene sposobnosti pomoraca pregledanih u 2018. godini.

Članak 37. Pravilnika o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade pomorskih brodova, brodica i jahti NN 93/2007, 107/14 predviđa mogućnost pisanog prigovora na uručenu svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti. U Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu u 2018. godini zaprimljena su 3 prigovora na ocjenu radne sposobnosti. Drugostupanjsko povjerenstvo je u dva slučaja donijelo odluku o nesposobnosti za obavljanje posla pomorca te potvrdilo prvostupanjsku odluku, a razlozi nesposobnosti su bile kardiovaskularne bolesti. U trećem slučaju ocjena nesposoban promijenjena je u ocjenu privremeno nesposoban, razlog privremene nesposobnosti je bila neurološka bolest.

4.3. Evidencija i statistička analiza podataka o radnicima koji rade kao čuvari ili zaštitari u privatnoj zaštiti

Zdravstveni pregledi čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti obavljaju se prema Pravilniku o načinu određivanja opće i posebne zdravstvene sposobnosti čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti (NN38/04) i Izmjeni Pravilnika o načinu određivanja opće i posebne zdravstvene sposobnosti čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti (NN 106/04, NN38/08, NN 16/2011).

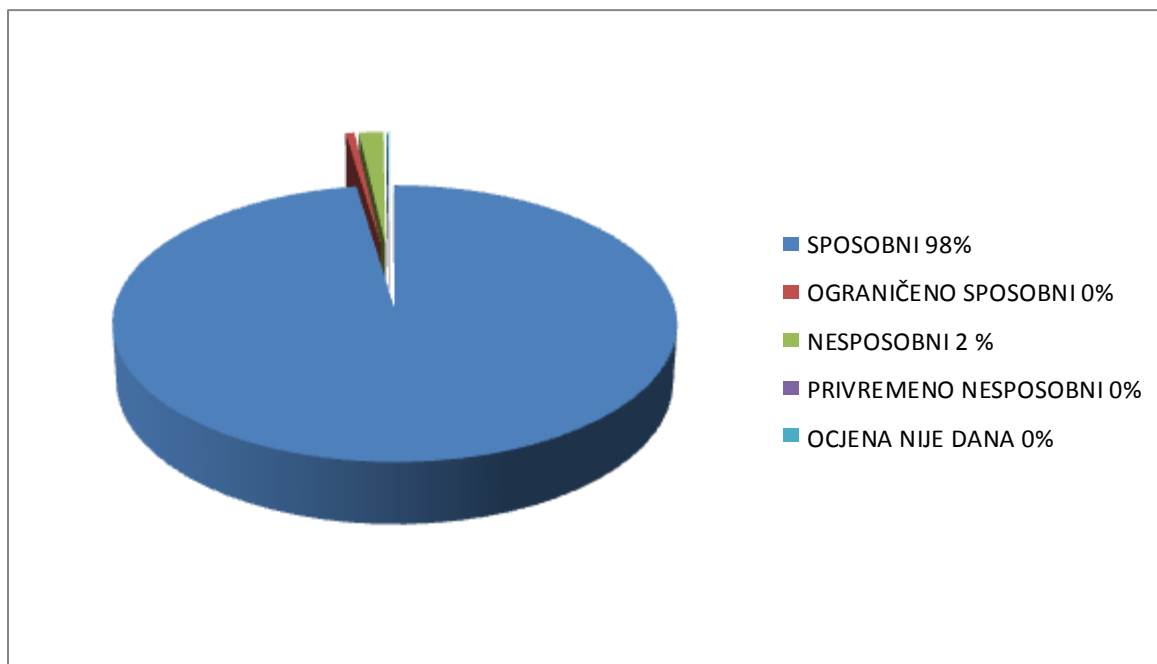
Registar čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti za 2018. je napravljen u Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu.

Pregledi su obavljani u specijalističkim ordinacijama medicine rada koje zadovoljavaju kriterije iz Pravilnika o načinu određivanja opće i posebne zdravstvene sposobnosti čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti.

Tablica 4.4. Broj zdravstvenih pregleda čuvara i zaštitara u privatnoj zdravstvenoj zaštiti i ocjene zdravstvene sposobnosti po županijama iz kojih su u proteklom razdoblju (2018.) dostavljeni podaci Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu

Županija	Ukupan broj pregledanih	Sposobni	Nesposobni	Ograničeno sposobni	Privremeno nesposobni	Ocjena nije dana
Zagrebačka	2	2	0	0	0	0
Sisačko-moslavačka	0	0	0	0	0	0
Karlovačka	31	30	0	0	0	1
Primorsko-goranska	129	129	0	0	0	0
Požeško-slavonska	0	0	0	0	0	0
Brodsko-posavska	93	86	4	3	0	0
Zadarska	9	9	0	0	0	0
Osječko-baranjska	10	10	0	0	0	0
Vukovarsko-srijemska	7	7	0	0	0	0
Splitsko-dalmatinska	52	51	1	0	0	0
Istarska	86	85	0	1	0	0
Krapinsko – zagorska	1	1	0	0	0	0
Varaždinska	0	0	0	0	0	0
Bjelovarsko-bilogorska	0	0	0	0	0	0
Ličko-senjska	3	3	0	0	0	0
Virovitičko-podravska	49	47	2	0	0	0
Šibensko-kninska	3	3	0	0	0	0
Dubrovačko-neretvanska	1	1	0	0	0	0
Koprivničko-križevačka	5	5	0	0	0	0
Međimurska	0	0	0	0	0	0
Grad Zagreb	194	190	4	0	0	0
Republika Hrvatska	675	659	11	4	0	1

U 2018. u Republici Hrvatskoj je ukupno pregledano 675 zaštitara, a od toga najviše u Gradu Zagrebu, Primorsko-goranskoj županiji, Brodsko-posavskoj i Istarskoj županiji.

Slika 4.5. Raspodjela zdravstvene sposobnosti čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti pregledanih za rad u 2018. godini.

Iz slike 4.5 je vidljivo da je na 675 pregleda koji su ukupno izvršeni sposobnima ocijenjeno 659 (98%) radnika, 11(2%) je ocijenjeno nesposobnima, 4 (0%) ih je ograničeno sposobnih, 0(0%) privremeno nesposobnih, a kod 1 (0%) nije dana ocjena.

U Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu zaprimljena je 1 kompletna žalba. U žalbi potvrđena je odluka prvostupanjske komisije o trajnoj nesposobnosti.

4.4. Evidencija i statistička analiza podataka o radnicima koji pri radu pri radu drže i nose oružje

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu vodi evidenciju o zdravstvenim pregledima radnika koji pri radu nose oružje, a pregledani su temeljem Pravilnika o zdravstvenim pregledima za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti za držanje i nošenje oružja (NN 22/13) te od 01.11.2018.godine prema Zakonu o nabavi i posjedovanju oružja građana (NN 94/18). O ocjeni zdravstvene sposobnosti izvješćuje se HZZZSR za one osobe koje su upućene na zdravstveni pregled na temelju članka 12. točke 4. Pravilnika, a prema člancima 45., 67., 70., 72., 72.a, 73., 79., i 81. Zakona o oružju (NN 63/07, 146/08, 59/12) te od 01.11.2018. godine prema članku 14. Zakona o nabavi i posjedovanju oružja građana (NN 94/18) .

Tablica 4.5. Broj i vrsta zdravstvenih pregleda radnika koji pri radu drže i nose oružje

Broj izdanih liječničkih uvjerenja	Ocjena zdravstvene sposobnosti	Vrsta pregleda	Uvjerenje se izdaje u svrhu
83	SPOSOBAN	Redovni zdravstveni pregled	/1/ Izdavanja oružnog lista
1	SPOSOBAN	Redovni zdravstveni pregled	/2/ Izdavanja odobrenja za obavljanje djelatnosti propisanih Zakonom o oružju
12	SPOSOBAN	Redovni zdravstveni pregled	/3/ Izdavanja dopusnice za neposredno rukovanje vatrenim oružjem

Tijekom 2018. godine Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu zaprimio je 96 liječnička uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja. U svim zaprimljenim zahtjevima radilo se o redovnim zdravstvenim pregledima.

Nadležni specijalist medicine rada dužan je HZZZSR izvijestiti nakon pregleda radnika koji je upućen na zdravstveni pregled radi sumnje u zdravstvenu sposobnost za držanje i nošenje oružja, kod davanja odobrenja za proizvodnju oružja, kod izdavanja dopusnice za neposredno rukovanje oružjem u proizvodnji, kod skladištenja i čuvanja eksplozivnih tvari (oružja i streljiva), kod obavljanja poslova na popravljanju i prepravljanju oružja, u civilnom streljaštvu za obavljanje sportske djelatnosti i nošenja i držanja oružja i streljiva. To znači da na liječničkom uvjerenju koje izdaje nadležni specijalist medicine rada nakon obavljenog zdravstvenog pregleda treba označiti u koju svrhu se izdaje uvjerenje o sposobnosti/nesposobnosti: izdavanja oružnog lista, izdavanja odobrenja za obavljanje djelatnosti propisanih Zakonom o oružju, te izdavanju dopusnice za rukovanje vatrenim oružjem. S obzirom da iz liječničkih uvjerenja nije razvidno po kojim člancima Zakona o oružju je radnik bio pregledan potrebno je preispitati sadašnji oblik postupanja nadležnog specijalista medicine rada.

4.5. Evidencija i analiza podataka o radnicima i poslodavcima koji rade s karcinogenim i mutagenim tvarima

Karcinogeni i mutageni imaju štetni učinak na ljudsko zdravlje pa je potrebno utvrditi njihovu prisutnost na radnom mjestu i poduzeti odgovarajuće mjere zaštite. Pravilnik o zaštiti radnika od izloženosti opasnim kemikalijama na radu, graničnim vrijednostima izloženosti i biološkim graničnim vrijednostima (NN 091/2018) utvrđene su obveze poslodavca u pogledu zaštite zdravlja i sigurnosti radnika od rizika pri radu s karcinogenima i/ili mutagenima uključujući i prevenciju tih rizika. Prema Uredbi EZ 1272/2008 (tzv. CLP Uredba) oznake upozorenja za karcinogene 1A, 1B i 2 kategorije su H350, H350i i H351, a za mutagene 1A, 1B i 2 kategorije su oznake H340 i H341.

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu (u daljem tekstu: Zavod) od 2010 g. vodi evidenciju radnika izloženih karcinogenima i/ili mutagenima (u daljem tekstu: K-M tvari) za koje je dobio podatke o tome. I tijekom 2018. godine Zavod je nastavio provoditi različite radnje u cilju dobivanja podataka o poslodavcima koji u svom radu koriste K-M tvari i radnicima izloženim tim tvarima, a radi popunjavanja „Evidencije radnika izloženih karcinogenim i/ili mutagenim tvarima“. Prikupljeni su podaci o sigurnosno-tehničkim listovima za K-M tvari, koje su poslodavci dostavili Zavodu za toksikologiju te se od poslodavaca za koje se utvrdilo da u svom radu koriste K-M tvari tražilo da dostave podatke o radnicima izloženim K-M tvarima.

4.5.1. Izvor podataka za evidenciju radnika izloženih K-M tvarima

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (NN br. 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 35/12, 70/12, 82/13, 22/14, 154/14, 091/18) propisano je da Zavod, pored ostalih poslova, vodi evidenciju radnika izloženih pojedinim štetnostima, opasnostima i naporima u slučajevima kada to nalažu propisi iz područja sigurnosti na radu. Pravilnik o zaštiti radnika od izloženosti opasnim kemikalijama na radu, graničnim vrijednostima izloženosti i biološkim graničnim vrijednostima (NN 091/2018) (u daljem tekstu: Pravilnik) koji je donesen temeljem Zakona o zaštiti na radu (NN br. 71/14, 118/14, 155/14, 94/18, 96/18,) propisno je da poslodavci koji u svom radu koriste K-M tvari o tome pismeno obavijeste Zavod u roku od 30 dana prije početka korištenja tih tvari. Pravilnikom je propisano i koje podatke poslodavac treba dostaviti Zavodu (o djelatnosti i postupcima koje obavlja i razloge za uporabu K-M tvari; o identifikaciji K-M tvari; o količini proizvedene ili korištene K-M tvari; broju i imenima radnika izloženih K-M tvarima; poduzetim preventivnim tehničkim i zdravstvenim mjerama; vrsti osobne zaštitne opreme koja se koristi; prirodni stupnju i trajanju izloženosti; mogućnosti zamjene K-M tvari), ali Zakonom o zaštiti na radu nije kažnjivo ako poslodavac ne dostavi navedene podatke.

Do kraja 2018. g. Zavod je dobio podatke od 14 poslodavaca za ukupno **190** radnika izložena K-M tvarima. Dostavljeni su podaci sukladno gore navedenom Pravilniku.

Raspodjela prispjelih podataka prema županijama prikazana je u Tablica 4.6.

Tablica 4.6. Broj radnika izloženih K-M tvarima po županijama

Županije	Ukupno	Udio %
Zagrebačka	40	21,05
Istarska	2	1,05
Grad Zagreb	41	21,58
Sisačko-moslavačka	65	34,21
Varaždinska	2	1,05
Primorsko-goranska	40	21,05
Ukupno radnika	190	100,00

4.5.2. Dob i spol radnika izloženih K-M tvarima

U evidenciji radnika izloženih K-M tvarima za 2018. godinu upisano je 190 radnika. U Tablica 4.7. naveden je broj izloženih radnika prema spolu (63,16% muškaraca, 36,84% žena) i prema starosti radnika.

Tablica 4.7. Broj radnika izloženih K-M tvarima prema spolu i starosti

Starost radnika	M	Ž	Ukupno
18-29	14	6	20
30-39	38	29	67
40-49	26	18	44
50-59	32	14	46
60+	10	3	13
Ukupno	120	70	190

4.5.3. Gospodarska djelatnost poslodavca, zanimanje i poslovi koje obavljaju izloženi radnici

U **Error! Reference source not found.**8. naveden je broj radnika izloženih K-M tvarima prema gospodarskoj djelatnosti poslodavaca kod kojeg su zaposleni. Najviše radnika izloženih K-M tvarima je u djelatnosti Proizvodnje osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka (prema NKD 2007).

U Tablica 4.9. naveden je broj radnika razvrstan prema djelatnostima i županijama, u Tablica 4.. navedena su zanimanja izloženih radnika prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja NKZ 10 (NN br. 147/10 i 14/11) dok je u Tablica 4.11. naveden popis poslova na kojima rade radnici izloženi K-M tvarima.

Tablica 4.8. Broj izloženih radnika prema djelatnostima poslodavca

Djelatnosti prema NKD 2007	Ukupno
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	
18 Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	2
20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	52
21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka	76
26 Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda	7
27 Proizvodnja električne opreme	27
32 Ostala prerađivačka industrija	3
F GRAĐEVINARSTVO	
42 Gradnja građevina niskogradnje	6
G TRGOVINA NA VELIKO, OSIM TRGOVINE MOTORNIM VOZILIMA I MOTOCIKLIMA	
46 Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	16
Q DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	
86 Djelatnosti zdravstvene zaštite	1
Ukupno	190

Tablica 4.9. Broj izloženih radnika prema djelatnosti poslodavca razvrstanih po županijama (HR031 – Primorsko-goranska županija; HR036 – Istarska županija; HR041 – Grad Zagreb; HR042 – Zagrebačka županija; HR044 – Varaždinska županija; HR04E – Sisačko-moslavačka županija)

Djelatnost prema NKD 2007	Županije						Ukupno
	HR031	HR036	HR041	HR042	HR044	HR04E	
18 Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	0	2	0	0	0	0	2
20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	0	0	15	0	0	37	52
21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka	39	0	11	26	0	0	76
26 Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda	0	0	0	0	0	7	7
27 Proizvodnja električne opreme	0	0	6	0	0	21	27
32 Ostala prerađivačka industrija	0	0	3				3
42 Gradnja građevina niskogradnje	0	0	6	0	0	0	6
46 Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	0	0	0	14	2	0	16
86 Djelatnosti zdravstvene zaštite	1	0	0	0	0	0	1
Ukupno	40	2	41	40	2	65	190

Tablica 4.10. Broj izloženih radnika prema zanimanju

Podvrsta zanimanja prema NKZ 10	Ukupno
211 Stručnjaci/stručnjakinje fizikalnih znanosti i geoznanosti	1
214 Stručnjaci/stručnjakinje tehničko-tehnoloških znanosti	24
314 Laboratorijski tehničari/laboratorijske tehničarke u biomedicini, biologiji, farmakologiji i srodna zanimanja	57
413 Skladišni, proizvodni, prometni i komercijalni službenici	13
432 Službenici/službenice u skladištu, proizvodnji, prometu i srodnim djelatnostima	1
812 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima za proizvodnju metala i legura	2
813 Rukovatelji/rukovateljice kemijskih postrojenja i srodna zanimanja	80
814 Rukovatelji/rukovateljice kemijskih postrojenja i srodna zanimanja	1
815 Rukovatelj kemijskom opremom	4
818 Ostali rukovatelji/ostale rukovateljice strojevima i uređajima	2
911 Čistači/čistačice, perači/peračice, kućne pomoćnice i srodna zanimanja	5
Ukupno radnika	190

Tablica 4.11. Popis poslova na kojima su radnici izloženi K-M tvarima

Poslovi pri kojima je radnik izložen K-M tvarima	Ukupan broj radnika
analiza i razvoj novih metoda u procesu galvanizacije	8
doziranja hidrazina	31
uzorkovanje, vaganje i skladištenje sirovine	7
manipulacije u skladištu	5
poslovi u pogonu galvanizacije	39
poslovi u proizvodnji dodataka stočnoj hrani	2
prijevoz, utovar, istovar	7
poslovi u laboratoriju	61
rukovanje tehnološkom opremom na postrojenju	25
čišćenje	5
Ukupno radnika	190

4.5.4. Vrste K-M tvari kojima su radnici izloženi, način i duljina izloženosti

Popis KM tvari kojima su radnici izloženi nalazi se u Tablici 4.5.7. Od ukupnog broja izloženih radnika za koje imamo podatke (190) neki radnici izloženi su istovremeno više K-M tvari (Tablica 4.8.). Tablica 4. prikazuje način na koji su radnici izloženi (preko kože, udisanjem).

Tablica 4.12. Popis K-M tvari kojima su radnici izloženi

Naziv tvari	Broj radnika	Naziv tvari	Broj radnika
akrilamid	16	kalijev metavanadat	12
arsenov trioksid	14	kobalotov sulfat	6
benzen	23	kromna kiselina	2
benzin klorid	16	metronidazol	8
congo red	14	niklov bis(sulfamidat)	6
fenilhidrazin klorid	21	niklov diklorid	31
fenoftalein	24	niklov sulfamat	12
formaldehid	11	niklov sulfat	31
formamid	2	pararosalin hidroklorid	14
hidrazin	51	tioacetamid	21
hidrazin sulfat	39	trikloretilen	28
kalij bromat	25	trypan blue	3
kalij kromat	27	kromov (VI) trioksid	3
antimonov trioksid	2		
Ukupan broj tvari kojima su radnici izloženi: 27			

Tablica 4.13. Broj radnika izloženih jednoj ili više K-M tvari

Broj K-M tvari	Broj izloženih radnika
1	26
2	32
3	18
4	18
5	19
8	16
Ukupno	190

Tablica 4.14. Način na koji su radnici izloženi K-M tvarima

Način izloženosti	Ukupno radnika
Preko kože	179
Udisanjem	169

Tablica 4.15. pokazuje dnevnu izloženost radnika koji rade s K-M tvarima.

Tablica 4.15. Dnevna izloženost radnika

Dnevna izloženost	Broj radnika
do 1 sat	104
od 1 do 4 sata	40
od 4 do 8 sati	23
samo u slučaju incidenta	21
nije poznato	2
Ukupno radnika	190

Tablica 4.16. pokazuje da svi radnici koji rade s KM tvarima nisu bili na liječničkom pregledu prije početka rada s K-M tvarima i da jedan dio radnika nije obavio periodični liječnički pregled.

Tablica 4.16. Obavljeni liječnički pregledi

Obavljen liječnički pregled	Broj radnika
Prije stupanja na poslove s K-M tvarima	181
Periodično tijekom rada s K-M tvarima	183
Nema podataka o liječničkim pregledima	4

4.5.5. Zaključci

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu je, sukladno svojim obvezama iz Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Pravilniku o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenima i mutagenima, ustrojio evidenciju radnika izloženih karcinogenim i/ili mutagenim tvarima. U proteklih 8 godina Zavod je dobio podatke od 14 hrvatskih poslodavaca za 190 radnika izložena K-M tvarima, što je jako malo.

Analiza dobivenih podataka pokazuje da više muškaraca radi s KM tvarima (63,16%). Što se tiče dobne strukture, trećina radnika (i muškaraca i žena) je starosti 30-39 godina. Najviše radnika KM tvarima je izloženo u prerađivačkoj industriji. Radnici su istovremeno izloženi više od jedne KM tvari, a način izloženosti je putem kože, udisanjem ili istovremeno putem kože i disanjem. Najveći broj radnika (50%) izložen je KM tvarima dnevno do 1h.

4.6. Evidencija i analiza podataka o radnicima i ustanovama u kojima su radnici izloženi citostaticima

Zbog rizika od oštećenja zdravlja radnici u zdravstvu koji rade s citostaticima podliježu odredbama Naredbe o načinu rukovanja lijekovima koji sadrže citotoksične supstance (NN 30/91) i Pravilnika o zaštiti od rizika zbog izloženosti karcinogenima i /ili mutagenima (NN 91/15) (dalje Pravilnik). Prema Pravilniku poslodavci koji posjeduju mutagene i/ili karcinogene dužni su podatke o radnicima dostavljati Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu (dalje HZZZSR). Prema članku 9. navedenog Pravilnika poslodavac je dužan u roku od 30 dana obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove inspekcije i Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu o korištenju karcinogena i/ ili mutagena te prema istom članku 9. stavku 3 točki 4 istog Pravilnika voditi ažuriran popis radnika koji obavljaju takve poslove.

Organizacije zdravstva u kojima se primjenjuju lijekovi koji sadrže citotoksične tvari (citostatici) dužne su i prema stavku 4, Naredbe o načinu rukovanja lijekovima koji sadrže citotoksične supstance (NN 30/91) u cilju neugrožavanja zdravlja zdravstvenih radnika, radnika u zdravstvu (dalje: radnici) , bolesnika i posjetitelja u bolnici, odnosno radi nezagađivanja radne i šire okoline, osigurati evidenciju radnih mjesta i osoblja koje dolazi u neposredan dodir s citotoksičnim lijekovima.

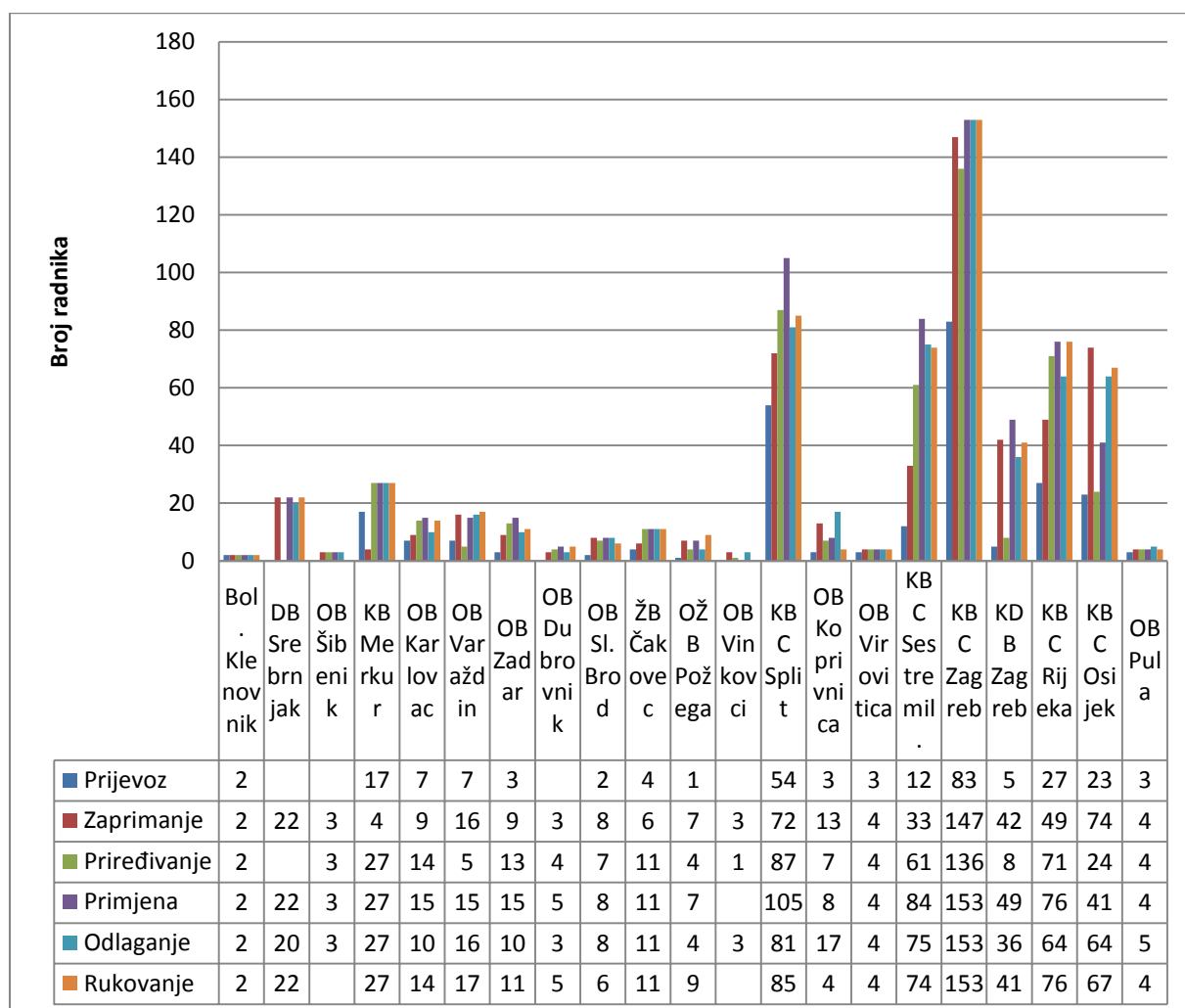
U Registar je u 2018. godini novoupisanih bilo 8, a ispisane su 4 osobe.

U Republici Hrvatskoj citostatici se primjenjuju u 21 zdravstvenoj ustanovi, a podaci su prikazani u tablici 5.2.1. Najveći broj prijavljenih radnika zaposleno je u KBC Zagreb (193), zatim u KBC Split (105), KBC Osijek (101), KBC Sestre milosrdnice (93) i KBC Rijeka (84) i dok je neznan broj prijavljenih je u bolnici Klenovnik (2), OB Šibenik (3), OB Dubrovnik (5), OB Vinkovci (5) i OB Virovitica (4).

Tablica 4.17. Podaci prema zdravstvenim ustanovama za 2018. godinu

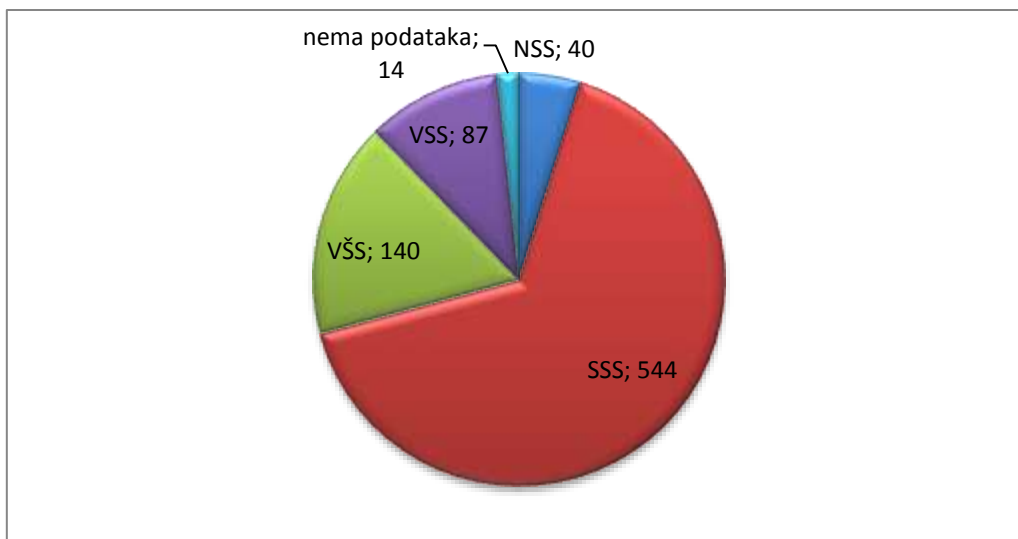
USTANOVA	ukupno	NSS	SSS	VŠS	VSS	nije poznato
Bolnica Klenovnik	2		2			
DB Srebrnjak	22		17	2	3	
OB Šibenik	3		2	1		
KB Merkur	27		23	3	1	
OB Karlovac	15		7	7	1	
OB Varaždin	25	4	13	2	6	
OB Zadar	15		13	1	1	
OB Dubrovnik	5		3		2	
OB Sl. Brod	8		3	5		
ŽB Čakovec	12	1	8	3		
OŽB Požega	17	3	6	6	2	
OB Vinkovci	5		3	2		
KBC Split	109		65	19	24	1
OB Koprivnica	24	10	10	2	2	
OB Virovitica	4		2	2		
KBC Sestre milosrdnice	94		64	18	12	
KBC Zagreb	193	20	131	32	6	4
KDB Zagreb	52		40	3	9	
KBC Rijeka	84		55	20	9	
KBC Osijek	101	1	75	11	7	7
OB Pula	6	1	2	1	2	

Na Slici 4.6. prikazana je raspodjela radnika u kontaktu s citostaticima prema ustanovi i radnom procesu u kojem su radnici u kontaktu sa citostaticima.

Slika 4.6. Raspodjela radnika prema radnom procesu u kojem su u kontaktu s citostaticima za 2018. godinu.

U Republici Hrvatskoj s citostaticima radi 824 radnika u zdravstvu. Najviše radnika koji rade s citostaticima je srednje stručne spreme 544 (66%), zatim slijede radnici više stručne spreme 140 (17%) i visoke stručne spreme 87 (10%) te radnici niske stručne spreme 40 (5%) (pogledaj Sliku 4.7. dok za 14 radnika nemamo podatke o stručnoj spremi (2%).

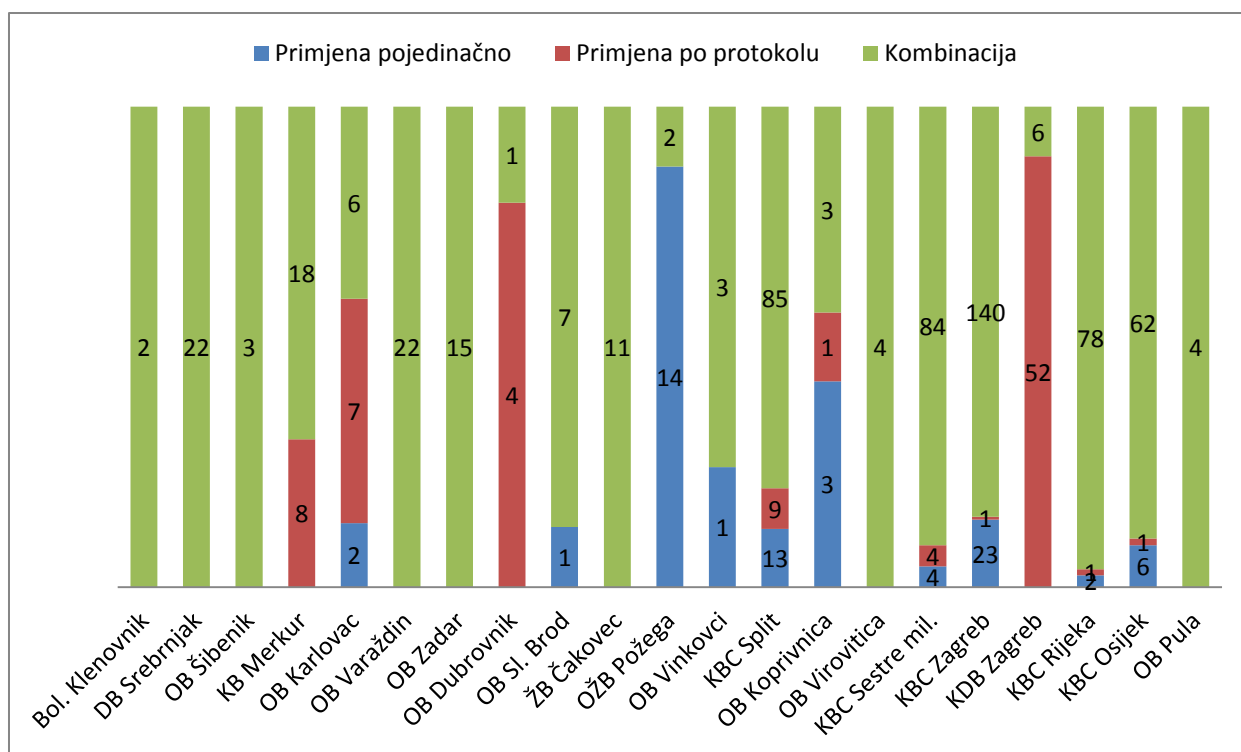
Slika 4.7. Ukupni broj radnika prema stručnoj spremi za 2018. godinu

Iz Slike 4.8. razvidno je da je 95% radnika koji rade s citotoksičnim lijekovima ženskog spola.

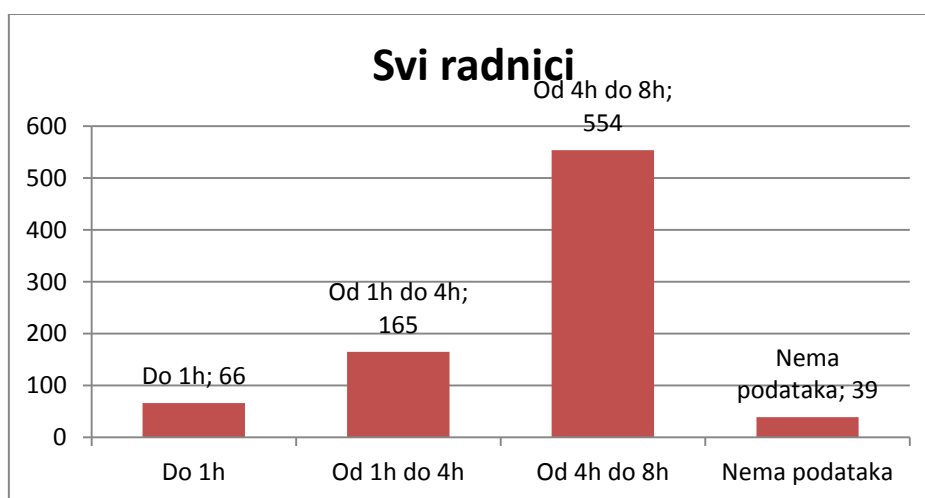
Slika 4.8. Broj radnika koji rade s citostaticima prema spolu za 2018. godinu

Slika 4.9. prikazuje učestalost načina primjene citotoksičnih lijekova (pojedinačno, prema protokolu ili kombinacija) gdje se može primijetiti da se većinom koriste kombinacije citotoksičnih lijekova osim u KBC Zagreb, OB Dubrovnik i OB Karlovac gdje je najveći broj primjena po protokolu, dok u OŽB Požega i OB Koprivnica prevladava primjena citotoksičnih lijekova pojedinačno.

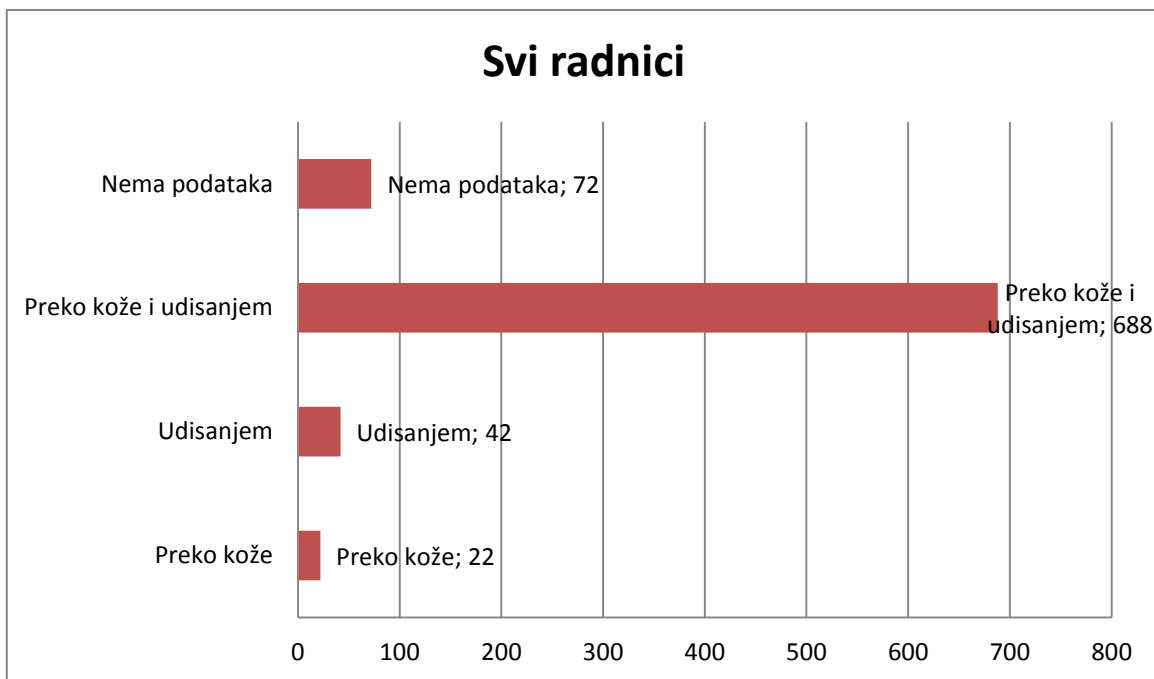
Slika 4.9. Vrste pripravaka u primjeni za 2018. godinu

Iz Slike 4.10. razvidno je da je najviše radnika u kontaktu sa citostaticima 4-8 sati (67%).

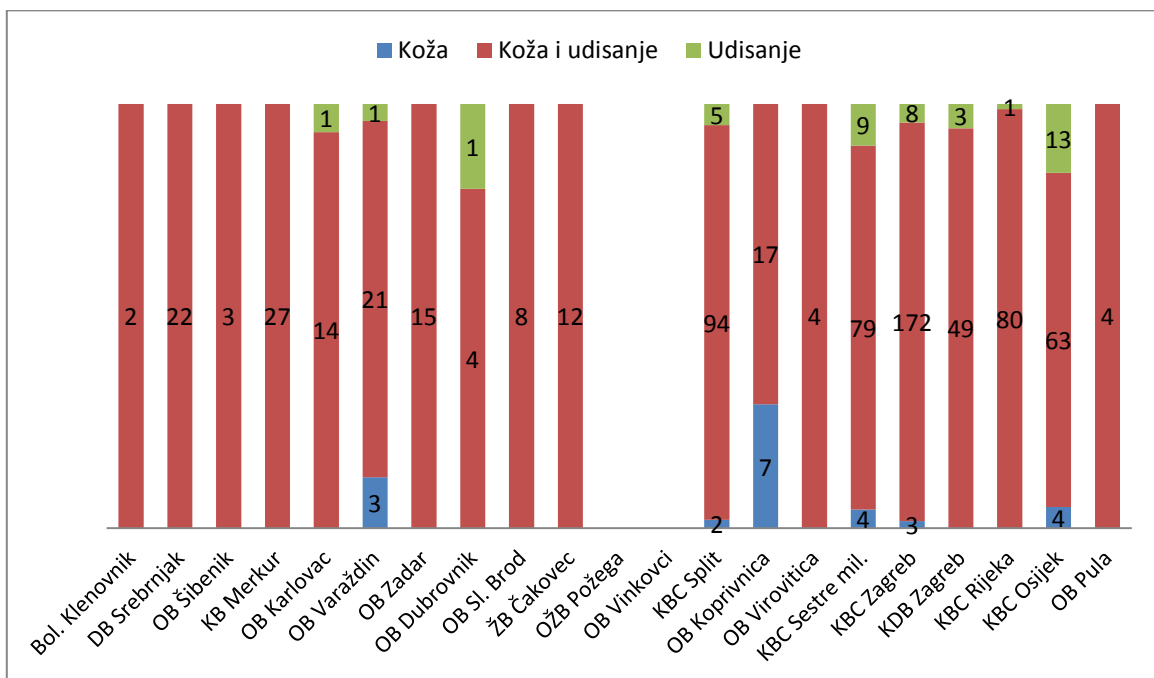

Slika 4.10. Ukupni broj radnika prema trajanju dnevne izloženosti tijekom osmosatnog radnog vremena

Najviše radnika je, njih 688, izloženo citostaticima preko kože i udisanjem (83%), preko kože 3%, udisanjem 5%, dok za 9% nisu dostavljeni podaci (pogledaj Sliku 4.11.) Na slici 4.12 prikazana je izloženost po ustanovama.

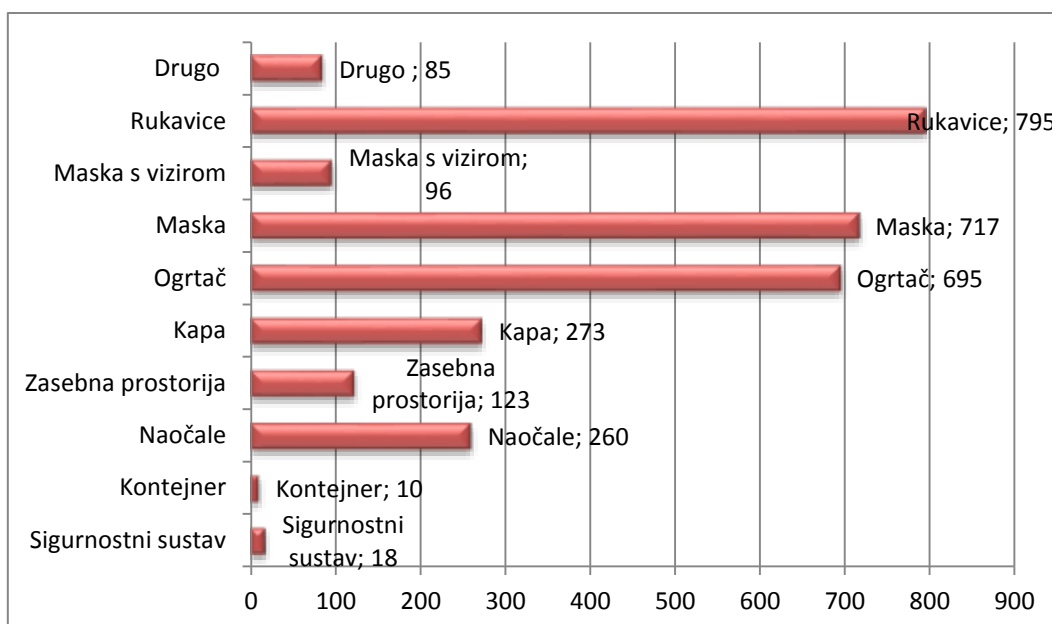
Slika 4.11. Ukupni broj radnika prema putevima izloženosti

Slika 4.12. Prikaz puteva izloženosti radnika citostaticima za 2018. godinu

Podatke o gutanju citotoksične supstance nisu traženi jer se takav način unosa može se dogoditi jedino kod incidenta ili namjernog unošenja. Od osobne zaštite skoro svi radnici koriste rukavice (100%), a uz rukavice još koriste maske (87%), ogrtače (84%), te kape (33%) i naočale (32%) dok 15% radnika pri radu sa citostaticima koristi zasebnu prostoriju (digestor, zaštitni kabinet, mikrobiološku komoru) (pogledaj Sliku 4.13.).

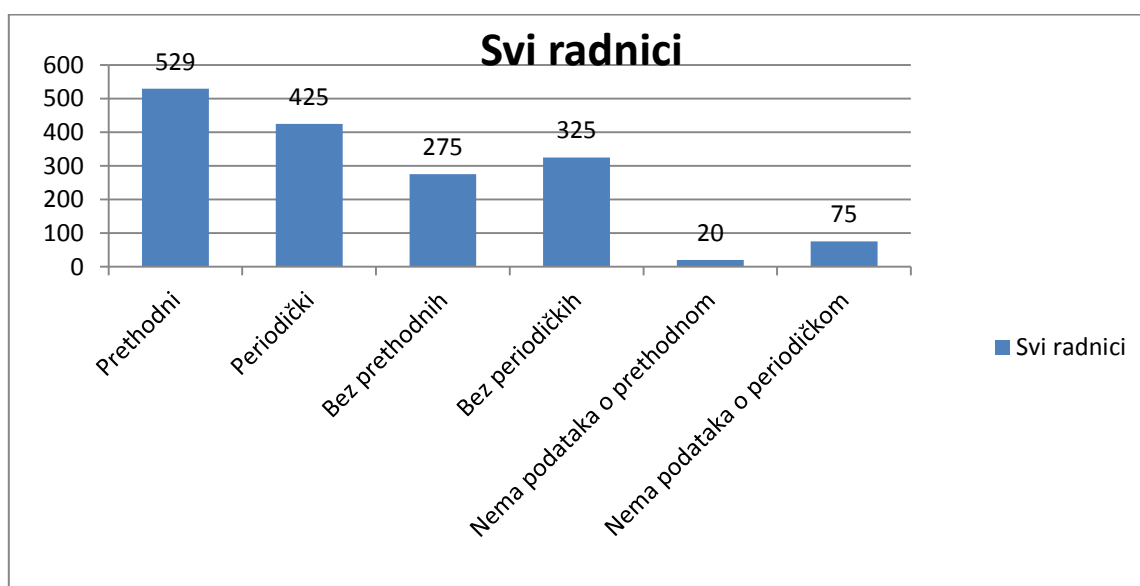

Slika 4.13. Ukupni broj radnika po korištenim osobnim zaštitnim sredstvima (prema ispunjenim upitnicima)

Prema članku 17. Pravilnika i prema članku 1. stavak 2, Naredbe o načinu rukovanja lijekovima koji sadrže citotoksične supstance (NN 30/91, daljnjem tekstu Naredba), organizacije zdravstva dužne su osigurati prethodne te redovne sistematske zdravstvene preglede (u daljnem tekstu periodički pregledi) za osoblje koje dolazi u dodir s lijekovima koji sadrže citotoksične supstancije.

Za radnike koji su započeli rad s citostaticima prije stupanja Naredbe na snagu, poslodavca nije imao obvezu uputiti ih na preventivne zdravstvene preglede (prethodne i periodičke), a nakon stupanja naredbe na snagu svi radnici izloženi citostaticima moraju obaviti sada propisane preglede.

Prema dostupnim podacima u Registru je 2018. godine zabilježeno da je od upisanih 824 radnik, 529 radnika pristupilo prethodnom pregledu, dok je 425 radnika pristupilo periodičkim pregledima. Prethodnom pregledu nije pristupilo 275 radnik, a periodičkom 325 radnika. (pogledaj Sliku 4.14.).

Slika 4.14. Ukupni broj radnika po obavljenim pregledima

5.

EVIDENCIJA PODATAKA O ORDINACIJAMA I SPECIJALISTIMA MEDICINE RADA

U Republici Hrvatskoj u 2018. godini, temeljem odobrenja Ministarstva zdravlja, djelatnost medicine rada obavljalo je 193 specijalista/ice medicine rada/sporta. Djelatnost medicine rada provodile su privatne ordinacije medicine rada (59), zdravstvene ustanove medicine rada (43), poliklinike koje imaju djelatnost medicine rada (15), domovi zdravlja (42) i trgovačka društva (2), ukupno 162. Osim ordinacija i ustanova medicine rada koje funkcioniraju na primarnoj razini zdravstvene zaštite, na državnoj razini organiziran je i funkcionira Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu. Ukupno je 145 specijalista/ice medicine rada/sporta (124 ustanova/privatna praksa) imalo ugovor o provođenju specifične zdravstvene zaštite radnika s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje.

Zastupljenost ordinacija i ustanova medicine rada u pojedinim županijama Republike Hrvatske nije uravnotežena. U tablici 5.1. i na slici 5.1. prikazan je broj ordinacija medicine rada u pojedinim županijama te prosječan broj radnika o kojima se brine jedan specijalist medicine. Budući da sve ordinacije i ustanove medicine rada nemaju nositelja tima, tj. zaposlenog specijalistu medicine rada u stalnom radnom odnosu, u tablici 5.1. je naveden i ukupan broj ordinacija medicine rada u pojedinoj županiji, uključujući i one koje nemaju stalnog nositelja tima. U analizi su uzeti relevantni podaci o broju radnika u pojedinim županijama RH Državnog zavoda za statistiku.

Zastupljenost ordinacija i ustanova medicine rada u pojedinim županijama bitno je različita i kreće se od 3 713 radnika u Brodsko-posavskoj županiji do 18 617 radnika u Međimurskoj županiji, a u Republici Hrvatskoj prosječno se jedan specijalist medicine rada brine o 7 165 radnika. U Europskoj zajednici se broj radnika po jednom specijalisti medicine rada kreće od 3500 do 7000 (WHO McDonald, Baransky; Scope and strategy of Occupational Medicine, 2000), a preporuka Međunarodne komisije za zdravlje na radu (International Commission of Occupational Health) je 5 000 radnika u skrbi jednog specijaliste medicine rada. Broj radnika koji je prosječno u Republici Hrvatskoj u skrbi jednog specijaliste medicine rada je veći nego u zemljama Europske unije i veći od preporučenog broja od strane Međunarodne komisije za zdravlje na radu.

U nastavku dokumenta je dan popis svih ordinacija i ustanova u kojima se u RH obavlja djelatnost medicine rada, s navedenim statusima i adresama ustanova, kontakt podacima, imenima specijalista medicine rada koji rade u tim ordinacijama i ustanovama te posebnim odobrenjima za obavljanje pojedinih vrsta preventivnih pregleda. Posebna odobrenja obuhvaćaju obvezu zadovoljavanja posebnih uvjeta prema sljedećim pravilnicima:

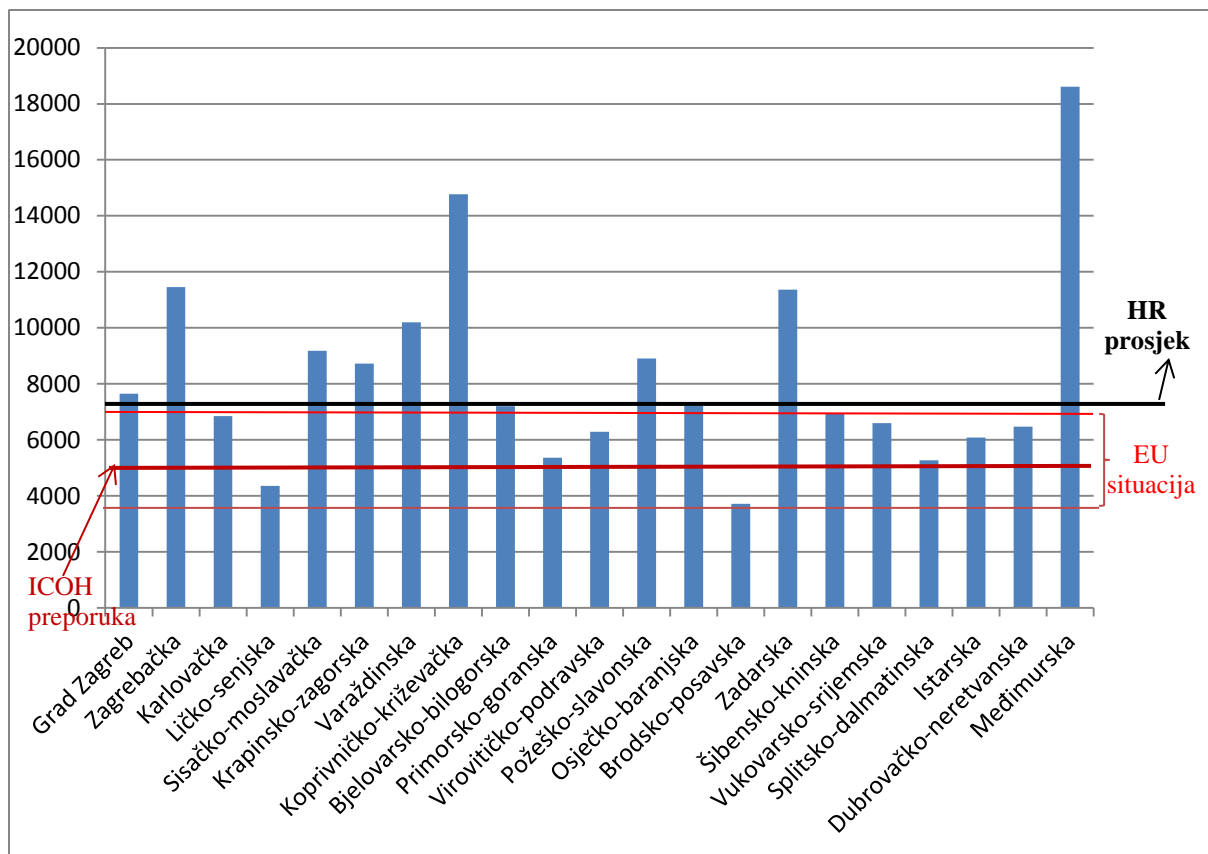
1. **Ionizirajuće zračenje:** Pravilnik o zdravstvenim uvjetima izloženih radnika i osoba koje se obučavaju za rad u području izloženosti (NN 66/18).
2. **Pomorci:** Pravilnik o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade plovila unutarnje plovidbe (NN 04/16) i Pravilnik o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade pomorskih brodova, brodica i jahti (NN 93/07, 107/14).
3. **Privatna zaštita:** Pravilnik o utvrđivanju opće i posebne zdravstvene sposobnosti čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti (NN 38/04, 106/04, 38/08, 16/11).
4. **Oružje:** Pravilnik o zdravstvenim pregledima za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti za držanje i nošenje oružja (NN 22/13).
5. **Piloti:** Uredba Komisije (EU) 1178/2011 od 3. studenoga 2011. o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka vezano za članove posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu u skladu s Uredbom (EZ) 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 311, 25.11.2011)
6. **Vozači:** Pravilnik o zdravstvenim pregledima vozača i kandidata za vozače (NN 137/15, 132/17).

Postojeće informacije prezentiraju sadašnju situaciju u Republici Hrvatskoj, a mogu poslužiti za određivanje kriterija za „pokrivenost“ radne populacije ordinacijama i specijalistima medicine rada.

Tablica 5.1. Broj ordinacija medicine rada i broj radnika o kojima se prosječno brine jedan specijalist medicine

Županija	Broj ordinacija medicine rada	Broj ordinacija medicine rada s ugovorom HZZO	Broj radnika*	Ukupan broj specijalista/ica med.rada/sporta u županiji	Broj radnika na specijalista/icu medicine rada/sporta
Grad Zagreb	34	27	412 992	54	7 648
Zagrebačka	7	5	80 189	7	11 456
Karlovačka	4	4	34 243	5	6 849
Ličko-senjska	2	2	13 073	3	4 358
Sisačko-moslavačka	4	4	36 747	4	9 187
Krapinsko-zagorska	4	4	34 915	4	8 729
Varaždinska	5	4	61 172	6	10 195
Koprivničko-križevačka	2	1	29 548	2	14 774
Bjelovarsko-bilogorska	3	2	28 794	4	7 199
Primorsko-goranska	16	13	102 004	19	5 369
Virovitičko-podravska	3	2	18 862	3	6 287
Požeško-slavonska	2	2	17 818	2	8 909
Osječko-baranjska	10	7	79 391	11	7 217
Brodsko-posavska	8	5	33 419	9	3 713
Zadarska	4	3	45 449	4	11 362
Šibensko-kninska	4	3	27 711	4	6 928
Vukovarsko-srijemska	6	5	39 590	6	6 598
Splitsko-dalmatinska	24	15	131 842	24	5 493
Istarska	12	10	79 038	13	6 080
Dubrovačko-neretvanska	6	4	38 808	6	6 468
Međimurska	2	2	37 234	2	18 617
REPUBLIKA HRVATSKA	162	124	1 382 839	193	7 165

* Statistički ljetopis 2018. Državnog zavoda za statistiku

Slika 5.1. Prikaz broja radnika o kojima se brine jedan specijalist medicine rada prema županijama RH u odnosu na preporuku Međunarodne komisije za zdravlje na radu (ICOH) i situaciju u zemljama Europske zajednice

Tablica 5.2. Grad Zagreb

Broj radnika	Broj specijalista/ica medicine rada/sporta ugovor HZZO	Ukupan broj specijalista/ica medicine rada/sporta u županiji	Broj radnika/specijalista medicine rada/sporta
412 992	44	54	7 648

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V - IP	P	Pr	O	Pi
ALFA medicina rada d.o.o.	Grdović Željko	Zagreb, Ivanićgradska 59 A	Trgovačko društvo	NE	01/4920 856 zeljko.grdovic@zg-htnet.hr		DA	DA	DA	DA	DA	
Dom zdravlja MUP-a RH	Selmina Lelić Šehović	Zagreb, Šarengradska 3	Dom zdravlja	DA	01/4801 462, 01/4801 434 zks.dzmup@gmail.com	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
	Miočić Vesna											
D.Z. ZAGREB-CENTAR, Ordinacija Siget	Memić Damir	Zagreb, Av. Većeslava Holjevca 22	Dom zdravlja	DA	01/6598 409, 6598 490 andrea.ziger@dzz-centar.hr, damir.memic@dzz-centar.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
	Žiger Andrea											
D.Z. ZAGREB-CENTAR, Ordinacije Kruge	Relja Višnjica	Zagreb, Kruge 44	Dom zdravlja	DA	01/6062 434, 6062 463, 6062 468, 6062 467 jasminka.zgombić@dzz-centar.hr;	DA	DA	DA	DA		DA	
	Zgombić Jasminka											
D.Z. ZAGREB-CENTAR, Ordinacije Kumičićeva	Dukić Loš Lidija	Zagreb, Kumičićeva 5	Dom zdravlja	DA	01/4572 227, 4572 226, 4577 212 miroslav.ramljak@inet.hr, lidija.dukic-los@dzz-centar.hr; snjezana.tadic.korolija@dzz-centar.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
	Ramljak Miroslav											
	Tadić Korolija Snježana											

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V - IP	P	Pr	O	Pi
D.Z. ZAGREB-CENTAR, Ord. Grgura Ninskog	Alić Ariana	Zagreb, Grgura Ninskog 3	Dom zdravlja	DA	01/3782 539, 3782 860, 3782 879, 3783 228 medicinarada-grgurova@dzz-centar.hr; majahudina@gmail.com ; mesicmarina@gmail.com	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
	Kardoš Ina											
	Hudina Maja											
	Mesić Marina											
D.Z. ZAGREB-CENTAR, Ord. Martićeva	Vukmanić Čabraja Daniela	Zagreb, Martićeva 63a	Dom zdravlja	DA	daniela.vukmanic-cabraja@dzz-centar.hr	DA	DA			DA	DA	DA
D.Z. ZAGREB-ISTOK, Ordinacija Ivanićgradska	Lenz Marija	Zagreb, Ivanićgradska 38	Dom zdravlja	DA	01/2305 690 marija.lenz@gmail.com, marija.lenz@dzz-istok.hr; medicina.rada.pescenica@dzz-istok.hr		DA	DA	DA	DA		
D.Z. ZAGREB-ISTOK, Ordinacija Sesvete	Jelinek Jasna	Zagreb, Ninska 10	Dom zdravlja	DA	01/2050 722 medicina.rada.sesvete@dzz-istok.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
	Smodek Ivica											
D.Z. Zagreb-Zapad	Kalabrić-Babić Silvana	Zagreb, Baštijanova 52.	Dom zdravlja	DA	01/3667619 medrada.bastijanova@dzz-zapad.hr	DA	DA	DA		DA		
D.Z. Zagreb-Zapad	Čosić Ivica	Zagreb, Prilaz baruna Filipovića 11	Dom zdravlja	DA	01/3640 174 medrada.pbfilipovica@dzz-zapad.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
	Tomić Marija											

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V - IP	P	Pr	O	Pi
D.Z. Zagreb-Zapad	Ćosić Ivica	Zagreb, Krapinska 45	Dom zdravlja	DA	01/3714-999 medicina.rada.etk@gmail.com		DA	DA		DA	DA	
D.Z. Zagreb-Zapad	Bogović Igor	Zagreb, Zvonigradska 9	Dom zdravlja	DA	01/3014 583 igor.bogovic@zg.htnet.hr		DA	DA	DA	DA	DA	
D.Z. ZAGREB-ZAPAD, Ordinacija Susedgrad	Dragičević Ruža	Zagreb, Vrabečak 4	Dom zdravlja	DA	01/3456 958 ruza.dragicevic@yahoo.com	DA	DA	DA		DA	DA	
Specijalna bolnica Agram – Poliklinika Zagreb	Luburić Marijana	Zagreb, Trnjanska 108	Poliklinika	NE	01/3046666;01/5497690 medicina.rada@agram-bolnica.hr, marijana.luburic@agram-bolnica.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
Poliklinika Zagreb	Živaljić Ivan	Zagreb, Argentinska 2	Poliklinika	NE	01/3832 354 info@poliklinika-zagreb.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
PREVENTA, Privatna zdravstvena ustanova za specifičnu zdravstvenu zaštitu	Stipetić Krunoslav	Zagreb, Ozaljska 105	Zdravstvena ustanova	NE	01/3651 529 preventagopcevic@yahoo.com, krunoslavs@yahoo.com		DA	DA		DA	DA	
Ordinacija medicine rada dr. Šetek Jadranka	Šetek Jadranka	Zagreb, Maretićeva 18	Privatna ordinacija	NE	01/6600 986 jadranka.setek@gmail.com; jadranka_setek@medicina-setek.hr		DA					

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA							
						I	V	V - IP	P	Pr	O	Pi	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Poplašen Dijana	Poplašen Dijana	Zagreb, Tome Maretića 18	Privatna ordinacija	DA	01/6600 986 098/9236 499 dijanapoplasen@gmail.com pregled@medicinarada.eu		DA	DA				DA	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Eremić-Heitzler Zdravka	Eremić Heitzler Zdravka	Zagreb, Runjaninova 4	Privatna ordinacija	DA	01/4810 617 ordinacija-dr.eric@zg.t-com.hr	DA	DA				DA	DA	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Huršidić-Radulović Azra	Huršidić-Radulović Azra	Zagreb, Prilaz baruna Filipovića 11	Privatna ordinacija	DA	01/3705 215 ordinacija-medicine-rada@zg.t-com.hr	DA	DA		DA	DA	DA		
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Vesna Gulin	Gulin Vesna	Zagreb, Martićeva 63a/III	Privatna ordinacija	NE	01/4612 499, ordinacija-gulin@zg.t-com.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA		
Trgovačko društvo POLIKLINIKA VALLIS MEDICA d.o.o.	Brkić Branko	Zagreb, Božidarevićeva 7	Trgovačko društvo	NE	01/2305 444 info@poliklinikavm.hr		DA	DA	DA	DA	DA		
Ustanova za zdravstvenu skrb BONIFARM ZDRAVLJE	Kerner Ivana	Zagreb, Laginjina 16	Zdravstvena ustanova	DA	01/24604 128 ustanova@bonifarm.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA		
Ustanova za zdravstvenu skrb EuroMedica	Buntić Ljiljana Čupić Mirta	Zagreb, Rakovčeva 6	Zdravstvena ustanova	DA	01/2310 266, euromedica@euromedica.hr;		DA				DA	DA	

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V - IP	P	Pr	O	Pi
					ljiljana.buntic@euromedica.hr							
Ustanova za zdravstvenu skrb FINDRI GUŠTEK	Petrović-Raškovski Brankica	Sesvete, Ninska 5a	Zdravstvena ustanova	DA	01/2000417 stefica.findri.gustek@gmail.com; medrada.findri.gustek@gmail.com		DA	DA			DA	
Ustanova za zdravstvenu skrb Analiza Lab	Seizov Ljuben	Sesvete, Kašinska 27/d	Zdravstvena ustanova	DA	01 /2027 180 info@poliklinika-analizalab.hr		DA		DA	DA	DA	
Ustanova za zdravstvenu skrb Medikol	Hudić Vlatka	Zagreb, Dragutina Mandla 7	Zdravstvena ustanova	DA	01/6397 355, 01/6397 357 medicina.rada@medikol.hr; dr.medmrada1@medikol.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
	Rusan Zrinka											
	Sruk Branko											
Ustanova za zdravstvenu skrb MEDIRAD PRIMUM	Lacković Stjepan	Zagreb, Koledovčina 1	Zdravstvena ustanova	DA	01/2456 600 prodaja-medirad@net.hr	DA	DA	DA		DA	DA	
	Brumen Vlatka											
Ustanova za zdravstvenu skrb NEMETOVA - PRIMA	Elez Martina	Zagreb, Nemetova 2	Zdravstvena ustanova	DA	01/4693 103, 01/4693 120, 01/4693 155 martina.elez@nemetova-prima.hr ; edita.bergant-brnadic@nemetova-prima.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
	Edita Bergant-Brnadić											
Ustanova za zdravstvenu skrb Opus	Martinović Dubravko	Zagreb, Iberov trg 10	Zdravstvena ustanova	DA	01/4551350 01/4551349	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
	Pejković Jasna											

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V-IP	P	Pr	O	Pi
Medicus za medicinu rada i športa					opusmedicus@gmail.com							
Ustanova za zdravstvenu skrb Profozić,Zagreb,	Božić Tajana	Zagreb, Trnjanska cesta 59	Zdravstvena ustanova	DA	01/6310 824; 6112 501 medicina.rada@poliklinika-profozic.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
	Kamenjašević Marin											
Ustanova za zdravstvenu skrb Sv.Rok M.D. za medicinu rada	Prohić Alef	Zagreb, Ulica grada Vukovara 284	Zdravstvena ustanova	DA	01/2394 419 marija.kasnar@ustanova-svrok.hr; karolina.simic-marinovic@medicine-rada.net; medicina.rada@ustanova-sv.rok.hr alef.prohic@poliklinika-svetirok.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
	Vlaić Damir											
	Šimić Marinović Karolina											
Ustanova za zdravstvenu skrb VAŠ PREGLED za medicinu rada i sporta	Madžar Tomislav	Zagreb, Trpinjska ulica 9	Zdravstvena ustanova	DA	01/5811 587 info@vaspregled.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
	Mustajbegović Jadranka											

I = Ionizirajuće zračenje; **V** = Vozači; **V-IP** = Vozači, izvanredni pregledi;; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti

Tablica 5.3. Zagrebačka županija

Broj radnika	Broj specijalista/ica medicine rada/sporta ugovor HZZO	Ukupan broj specijalista/ica medicine rada/sporta u županiji	Broj radnika/specijalista medicine rada/sporta
80 189	5	7	11 456

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V - IP	P	Pr	O	Pi
Ustanova za zdravstvenu skrb Findri Guštek	Štaba Zvezdana	Dugo selo, Josipa Zorića 23.	Zdravstvena ustanova	NE	01/2058 597; 2000 417 stefica.findri.gustek@zg.t-com.hr		DA	DA			DA	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Balenović Almenka	Balenović Almenka	Ivanić-grad, Omladinska 25	Privatna ordinacija	DA	01/2821 661, 2821 660 almenka.balenovic@yahoo.com		DA	DA	DA	DA	DA	
Ustanova za zdravstvenu skrb MEDIRAD PRIMUM, Podružnica Sveti Ivan Zelina	Savić Tomo	Sveti Ivan Zelina, Vladimira Nazora 63	Zdravstvena ustanova	DA	01/2058 726 prodaja-medirad@net.hr; info@poliklinika-medirad.hr	DA	DA	DA		DA	DA	
Poliklinika Runje d.o.o.	Rajhvajn Rajčević Vesna	Velika Gorica, Zagrebačka 9 5	Poliklinika	NE	01/5531 653 info@poliklinika-runje.hr, ante@poliklinika-runje.hr		DA	DA			DA	DA
D.Z. Zagrebačke županije, Ordinacija Vrbovec	Silovski Josip	Vrbovec, 1.svibnja 2, Đurište	Dom zdravlja	DA	01/2727408 jelena.ban12@gmail.com	DA	DA			DA		

D.Z. Zagrebačke županije, Ordinacija Samobor	Škeva Goranka	Samobor, Gajeva 37	Dom zdravlja	DA	01/3330 745, 3330 746 medicina.rada-samobor@domzdravlja-zgz.hr	DA	DA	DA	DA		DA	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Brkić Jasenka	Brkić Jasenka	Zaprešić, Pavla Lončara 1	Privatna ordinacija	DA	01/3314 062 med.rada.jbrkic@zg.t-com.hr		DA	DA		DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **V** = Vozači; **V-IP** = Vozači, izvanredni pregledi; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti

Tablica 5.4. Karlovačka županija

Broj radnika	Broj specijalista/ica medicine rada/sporta ugovor HZZO	Ukupan broj specijalista/ica medicine rada/sporta u županiji	Broj radnika/specijalista medicine rada/sporta
34 243	4	5	6 849

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V-IP	P	Pr	O	Pi
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Trkulja Gordana spec. medicine rada i športa	Trkulja Gordana	Karlovac, Kralja Tomislava 10	Privatna ordinacija	DA	047/615 678 medicina.rada@hi.t-com.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
Ustanova za medicinu rada i sporta Trkulja	Peraković Borovac Branka	Karlovac, Maksimilijana Vrhovca 11	Privatna ordinacija	DA	047/573 627 info@medicina-rada.hr		DA	DA			DA	
Dom zdravlja Ogulin	Kotlić Sertić Ivona	Ogulin, B. Frankopana 14	Dom zdravlja	DA	047/525 109 medrada.ogulin@gmail.com	DA	DA	DA			DA	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Ljepović, dr. Strikić	Ljepović Mira Strikić Nada	Karlovac Dr. A. Štampara 3	Privatna ordinacija	DA	047/601 808; 047/431 323 ordinacija.medicine.rada@ka.t-com.hr; specijal@globalnet.hr; nada.strikić@gmail.com	DA	DA	DA	DA	DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **V** = Vozači; **V-IP** = Vozači, izvanredni pregledi; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti

Tablica 5.5. Ličko-senjska županija

Broj radnika	Broj specijalista/ica medicine rada/sporta ugovor HZZO	Ukupan broj specijalista/ica medicine rada/sporta u županiji	Broj radnika/specijalista medicine rada/sporta
13 073	2	3	4 358

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V-IP	P	Pr	O	Pi
Dom zdravlja Otočac	Orešković Ivan	Otočac, Vladimira Nazora 21	Dom zdravlja	DA	053/658 439, dom.zdravlja.otocac@gs.t -com.hr	DA	DA	DA				
	Kotlić Sertić Ivona											
Dom zdravlja Gospić	Devčić Stilinović Vlatka	Gospić, Kralja Petra Krešimira 17	Dom zdravlja	DA	053/629 043, 053/629 044 medradaisportags@gmail. com	DA	DA	DA		DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **V** = Vozači; **V-IP** = Vozači, izvanredni pregledi; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti

Tablica 5.6. Sisačko-moslavačka županija

Broj radnika	Broj specijalista/ica medicine rada/sporta ugovor HZZO	Ukupan broj specijalista/ica medicine rada/sporta u županiji	Broj radnika/specijalista medicine rada/sporta
36 747	4	4	9 187

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V-IP	P	Pr	O	Pi
D.Z. Kutina	Hegeduš Suada	Kutina, A.G. Matoša 42.	Dom zdravlja	DA	044/631 757 medicina.rada@dz-kutina.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
Ustanova za zdravstvenu skrb Intermed, Ordinacija Kutina	Vazdar Rohde Marina	Kutina, A.Šenoe 1.	Zdravstvena ustanova	DA	044/625 086 kutina@poliklinika-intermed.hr	DA	DA	DA		DA	DA	
Ustanova za zdravstvenu skrb medicine rada NOVOMED	Kardum Slavica	Novska, Radnička 20	Zdravstvena ustanova	DA	044/608 398, slavica.kardum@gmail.com	DA	DA	DA		DA	DA	
Specijalistička ordinacije medicine rada dr. Matoc	Matoc Snježana	Sisak, F.Lovrića 29.	Privatna ordinacija	DA	044/534 774 med.rada.sisak@gmail.com; snjezana.matoc@sk.t-com.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **V** = Vozači; **V-IP** = Vozači, izvanredni pregledi; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti

Tablica 5.7. Krapinsko-zagorska županija

Broj radnika	Broj specijalista/ica medicine rada/sporta ugovor HZZO	Ukupan broj specijalista/ica medicine rada/sporta u županiji	Broj radnika/specijalista medicine rada/sporta
34 915	4	4	8 729

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V-IP	P	Pr	O	Pi
Ustanova za zdravstvenu skrb za djelatnost medicine rada i športa dr. Novački	Novački Olga	Krapina, Ulica dr. Ljudevita Gaja 38	Zdravstvena ustanova	DA	049/371 286 onovacki@gmail.com	DA	DA	DA		DA	DA	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Dobrić-Ilić Branka	Dobrić-Ilić Branka	Oroslavje, Stjepana Radića 6a	Privatna ordinacija	DA	049/284 461, branka.dobric@kr.t-com.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Čivrag-Banjac Stela	Čivrag-Banjac Stela	Zabok, Trg Sv. Jelene 6	Privatna ordinacija	DA	049/222 241 medicinaradazabok@gmail.com	DA	DA			DA	DA	
Ustanova za zdravstvenu skrb MEDIRAD PRIMUM, Podružnica Zlatar	Pavlović Petar	Zlatar, Martinečka 7	Zdravstvena ustanova	DA	049/467 137 info@poliklinika-medirad.hr	DA	DA	DA		DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **V** = Vozači; **V-IP** = Vozači, izvanredni pregledi; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti

Tablica 5.8. Varaždinska županija

Broj radnika	Broj specijalista/ica medicine rada/sporta ugovor HZZO	Ukupan broj specijalista/ica medicine rada/sporta u županiji	Broj radnika/specijalista medicine rada/sporta
61 172	5	6	10 195

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V-IP	P	Pr	O	Pi
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Rogina Dragutin	Rogina Dragutin	Ivanec, Varaždinska 4a	Privatna ordinacija	DA	042/784 233, spec_ord_rogina@yahoo.com		DA	DA	DA	DA	DA	
D.Z. Varaždinske županije	Rogina Tajana	Varaždin, Zagrebačka 94	Dom zdravlja	DA	042/398 551 medicina.rada.trogina@dzvz.hr; uprava@dzvz.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
	Hanžek Grozdana											
Specijalna bolnica Agram - Poliklinika Varaždin	Živković-Pavlic Jadranka	Varaždin, Zagrebačka 51	Poliklinika	NE	042/500 530, 042/500 555 jadranka.zivkovic-pavlic@sunce.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Horvat Jadranka	Horvat Jadranka	Varaždin, Zagrebačka 94	Privatna ordinacija	DA	042/177 196 jadranka.horvat@vz.t-com.hr	DA	DA		DA	DA	DA	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Šanjek Mirjana	Šanjek Mirjana	Varaždin, Zagrebačka 94	Privatna ordinacija	DA	042/377 411 sanjek.mirjana.specijalistic ka.ordinacija.medicine.rada@vz.t-com.hr		DA		DA	DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **V** = Vozači; **V-IP** = Vozači, izvanredni pregledi; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti

Tablica 5.9. Koprivničko-križevačka županija

Broj radnika	Broj specijalista/ica medicine rada/sporta ugovor HZZO	Ukupan broj specijalista/ica medicine rada/sporta u županiji	Broj radnika/specijalista medicine rada/sporta
29 548	1	2	14 774

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V-IP	P	Pr	O	Pi
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Imbriovčan Dubravka	Imbriovčan Dubravka	Koprivnica, Ledinska 3	Privatna ordinacija	NE	048/622 400 poliema@net.hr, dubravka.imbriovcan@kc.t-com.hr		DA	DA	DA	DA	DA	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Ferenc-Ledić	Ferenc-Ledić Jadranka	Koprivnica, Tarašćice 13	Privatna ordinacija	DA	048/622 335 med.rada@kc.t-com.hr	DA	DA	DA		DA	DA	DA

I = Ionizirajuće zračenje; **V** = Vozači; **V-IP** = Vozači, izvanredni pregledi; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti

Tablica 5.10. Bjelovarsko-bilogorska županija

Broj radnika	Broj specijalista/ica medicine rada/sporta ugovor HZZO	Ukupan broj specijalista/ica medicine rada/sporta u županiji	Broj radnika/specijalista medicine rada/sporta
28 794	3	4	7 199

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V-IP	P	Pr	O	Pi
Specijalistička ordinacija za medicinu rada dr. Saša Fundak	Fundak Saša	Bjelovar, Andrije Kačića - Miošića 30	Privatna ordinacija	NE	043/246 736, 043/246 739 medicinarada.sestre@hotmail.com		DA	DA	DA	DA	DA	
Ustanova za zdravstvenu skrb FENIKS	Čuljak Nada	Bjelovar, A. Mihanovića 23	Zdravstvena ustanova	DA	043/244 600 feniks.zdravlje@gmail.com		DA	DA		DA	DA	
	Kuk Božena											
D.Z. Bjelovarsko-bilogorske županije, Ordinacija Daruvar	Tim bez nositelja (Bauer Ilijević Katica)	Daruvar, Preradoviće va bb	Dom zdravlja	DA	043/331 580; 043/ 331 688 med.rad.da@gmail.com		DA	DA			DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **V** = Vozači; **V-IP** = Vozači, izvanredni pregledi; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti

Tablica 5.11. Primorsko-goranska županija

Broj radnika	Broj specijalista/ica medicine rada/sporta ugovor HZZO	Ukupan broj specijalista/ica medicine rada/sporta u županiji	Broj radnika/specijalista medicine rada/sporta
102 004	14	19	5 369

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V - IP	P	Pr	O	Pi
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Gartner-Pilaš Vesna	Gartner-Pilaš Vesna	Crikvenica, Kotorska 13a	Privatna ordinacija	DA	051/241 297 vesna.pilas-gartner@ri.t-com.hr		DA	DA	DA	DA	DA	
Ustanova za zdravstvenu skrb ADRIA MEDIC	Golubovac Rutar Milica	Delnice, Supilova 20	Zdravstvena ustanova	DA	051/655 240, 051/841 851 adria-medic@ri.t-com.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Tomac Mladen	Tomac Mladen	Krk, Vinogradska b.b.	Privatna ordinacija	DA	051/221 969 medicina.rada.tomac@hi.t-com.hr		DA	DA	DA	DA	DA	
D.Z. Primorsko-goranske županije, Ordinacija Opatija	Blažević Mirjana	Opatija, Stube Vande Ekl 1	Dom zdravlja	DA	051/272 308		DA	DA	DA	DA	DA	
D.Z. Primorsko-goranske županije	Lalić Hrvoje	Rijeka, Krešimirova 52a	Dom zdravlja	DA	051/322 359; 051/651 634 hlalic@inet.hr	DA	DA	DA	DA		DA	
Ordinacija medicine rada za sportaše	Medač Miroslav	Rijeka, Dolac3/I	Privatna ordinacija	NE	051/335 727, miroslav.medac@ri.t-com.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
Specijalna bolnica AGRAM, Poliklinika Rijeka	Peloza Martinac Ksenija	Rijeka, Riva 8.	Poliklinika	NE	051/205 400 rijeka@agram-bolnica.hr		DA	DA	DA	DA	DA	
Privatna specijalistička ordinacija za medicinu rada dr. Šimundić Antonio	Šimundić Antonio	Rijeka, Riva 16/V	Privatna ordinacija	DA	051/322 521, simundica@gmail.com	DA	DA	DA	DA	DA	DA	

Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Božin-Juračić	Božin-Juračić Jadranka	Rijeka, Ive Marinkovića 11	Privatna ordinacija	DA	051/336 499, 051/211 521 jadranka.bozin.juracic@gmail.com	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Jakovac Darko	Jakovac Darko	Rijeka, I. Marinkovića 11/I	Privatna ordinacija	DA	051/212 041 drjakovac@dr-jakovac.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
Ustanova za zdravstvenu skrb PRO VITA-MEDICINA RADA	Rinčić Gordana	Rijeka, Trpimirova 2	Zdravstvena ustanova	DA	051/352 462; poliklinika.pro.vita@ri.t-com.hr,	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
	Maravić Bravar Smilja											
	Schubert Mladen											
	Perušić Prpić Singlida											
Ustanova za zdravstvenu skrb u medicini rada dr. Tudor -Pavlić	Tudor Pavlić Tea	Rijeka, Dolac 1	Zdravstvena ustanova	DA	051/551 660, tea.tudor.pavlic@gmail.com	DA	DA		DA	DA	DA	
Ustanova za zdravstvenu skrb za medicinu rada i sporta Medris	Varljen Neven	Matulji, Dalmatinskih brigada 30 b	Zdravstvena ustanova	DA	051/690 276; info@ustanova-medris.hr; varljen@gmail.com	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
Zdravstvena ustanova za medicinu rada Rijeka	Bjedov Mirjana	Rijeka, Verdijeva 8/1	Zdravstvena ustanova	DA	051/680 869 zumr.rijeka@ri.t-com.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
Zdravstvena ustanova za medicinu rada dr. Rački Zlatko	Rački Zlatko	Rijeka, Uljarska 1	Zdravstvena ustanova	NE	051/213 500 zlatko.racki.@ri.t-com.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	

Ustanova za zdravstvenu skrb za medicinu rada i sporta Medris	Varljen Neven	Mali Lošinj, Riva Lošinjskih brodograditelja 49	Zdravstvena ustanova	DA	051/502 515 losinj@ustanova-medris.hr	DA	DA	DA	DA			
---	---------------	---	----------------------	----	--	----	----	----	----	--	--	--

I = Ionizirajuće zračenje; **V** = Vozači; **V-IP** = Vozači, izvanredni pregledi; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti

Tablica 5.12. Virovitičko-podravska županija

Broj radnika	Broj specijalista/ica medicine rada/sporta ugovor HZZO	Ukupan broj specijalista/ica medicine rada/sporta u županiji	Broj radnika/specijalista medicine rada/sporta
18 862	2	3	6 287

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA							
						I	V	V-IP	P	Pr	O	Pi	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Bačura Ivan	Bačura Ivan	Slatina, Bana J.Jelačića 33	Privatna ordinacija	DA	033/551 105 dr.ivan.bacura-ordinacija.medicine.rada@vt.t-com.com.hr		DA					DA	
Dom zdravlja Virovitičko-podravske županije	Dražan Ciglar	Virovitica, Ljudevita Gaja 21	Dom zdravlja	NE	033/721 130 dz-virovitica.uprava@vt.t-com.hr		DA	DA					
Privatna specijalistička ordinacija medicine rada dr. Hečimović Vesna	Hečimović Vesna	Virovitica, S.Radića 19/I	Privatna ordinacija	DA	033/721 710, hecimovic.vesna.spec.ord.med.rada@vt.t-com.hr		DA	DA		DA	DA		

I = Ionizirajuće zračenje; **V** = Vozači; **V-IP** = Vozači, izvanredni pregledi; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti

Tablica 5.13. Požeško-slavonska županija

Broj radnika	Broj specijalista/ica medicine rada/sporta ugovor HZZO	Ukupan broj specijalista/ica medicine rada/sporta u županiji	Broj radnika/specijalista medicine rada/sporta
17 818	2	2	8 909

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V-IP	P	Pr	O	Pi
D.Z. Požeško-slavonske županije	Lisac Željko	Požega, Ul. Matije Gupca 10, ord. Rep.Hrvatske 1	Dom zdravlja	DA	034/311 914, 281 685, 311 900 c., 272 688 zeljko.lisac@hotmail.com lisaczeljko@gmail.com	DA	DA	DA		DA	DA	
Ustanova za zdravstvenu skrb Intermed	Mozer Miroslav	Požega, Matije Gupca 21	Zdravstvena ustanova	DA	034/312 499 ord.med.rada, 034/271 662 info@poliklinika-intermed.hr	DA	DA	DA		DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **V** = Vozači; **V-IP** = Vozači, izvanredni pregledi; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti

Tablica 5.14. Osječko-baranjska županija

Broj radnika	Broj specijalista/ica medicine rada/sporta ugovor HZZO	Ukupan broj specijalista/ica medicine rada/sporta u županiji	Broj radnika/specijalista medicine rada/sporta
79 391	8	11	7 217

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA							
						I	V	V - IP	P	Pr	O	Pi	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Salaić Zdenko	Salaić Zdenko	Belišće, Salamona Henriha Gutmana 28	Privatna ordinacija	DA	031/516 300, info@salaic-medicina-rada.hr, ena.salaic@os.t-com.hr		DA						
D.Z. Našice	Ćulibrk Sonja	Našice, Bana Jelačića 6	Dom zdravlja	DA	031/615 682, 031/617 803 medicina.rada.nasice@gmail.com		DA	DA		DA	DA		
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Nikšić Darko	Nikšić Darko	Našice, Bana Jelačića 6	Privatna ordinacija	NE	031/612 444 darko-niksic@net.hr	DA	DA	DA		DA	DA		
D.Z. Osijek	Čelebić Ilija	Osijek, Park kralja Petra Krešimira IV. br. 6	Dom zdravlja	DA	031/225 391, 031/225 340, medicina.rada@dzo.hr; ilijacebic@dzo.com	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Terzić Dragan	Terzić Dragan	Osijek, Reisnerova 34 b	Privatna ordinacija	NE	031/213 507, 210 568, 206 788, 206 668 special@inet.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
Dom zdravlja Osijek	Medved Vera	Osijek, Prolaz Josipa Leovića 4	Dom zdravlja	DA	031/372 277 medicinarada@net.hr; medicina.rada.drava@dzo.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA		

Ustanova za zdravstvenu skrb dr.Špiranović za med.rada i sporta	Špiranović Željko	Osijek, S.Radića 54.	Zdravstvena ustanova	DA	031/213 333 medicinarada@medicinarada.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
	Valek Marina											
Ustanova za zdravstvenu skrb za djelatnost medicine rada TURJAK-OSJEK	Banjac Dijana	Osijek, J. J. Strossmayera 163	Zdravstvena ustanova	DA	031/400662, 031/400667 banjac.medicinarada@gmail.com;banjac@poliklinikaturjak.hr	DA	DA	DA		DA	DA	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Petrošević Mirko	Petrošević Mirko	Đakovo, Petra Preradovića 2	Privatna ordinacija	NE	031/815 124 mirko.petrosevic@inet.hr		DA	DA	DA	DA	DA	
D.Z. Đakovo	Mikolašević Krunoslav	Đakovo, Petra Preradovića 2	Dom zdravlja	DA	031/815 124, Medicinarada.dj@gmail.com	DA	DA	DA		DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **V** = Vozači; **V-IP** = Vozači, izvanredni pregledi; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti

Tablica 5.15. Brodsko-posavska županija

Broj radnika	Broj specijalista/ica medicine rada/sporta ugovor HZZO	Ukupan broj specijalista/ica medicine rada/sporta u županiji	Broj radnika/specijalista medicine rada/sporta
33 419	6	9	3 713

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V - IP	P	Pr	O	Pi
D.Z. A. Štampar	Zlatko Krnić Ravlić Ankica	Nova Gradiška, Relkovičeva 7	Dom zdravlja	DA	035/550 743 medicina.rada@domzdravlja-novogradiska.hr		DA	DA				
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Korči-Lovaković Željka	Korči-Lovaković Željka	Slavonski Brod, Borovska 7	Privatna ordinacija	DA	035/442 759 , 445 862, 446 475, 441 960, 442 723 Medicina.radasb@gmail.com;	DA	DA	DA		DA	DA	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Stanić-Radoš Zora	Stanić Radoš Zora	Slavonski Brod, Borovska 7	Privatna ordinacija	DA	035/ 445 862 medicina.radasb@gmail.com	DA	DA	DA			DA	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Lovrić Veronika	Lovrić Veronika	Slavonski Brod, Borovska 7	Privatna ordinacija	DA	035/442 759 medicina.radasb@gmail.com	DA	DA	DA		DA	DA	
D.Z. Slavonski Brod	Petrošević Mirko	Slavonski Brod, Trg Hrvatskog proljeća 1	Dom zdravlja	DA	035/411 010 medicinarada@dzsbr.hr	DA	DA	DA		DA	DA	
Specijalna bolnica AGRAM – Poliklinika Slavonski Brod	Veber Dalibor	Slavonski Brod, Petra Svačića 1a	Poliklinika	NE	035/415 200, sl.bord@agram-bolnica.hr; dalibor.veber@agram-bolnica.hr		DA					

Poliklinika Čosić d.o.o.za zdravstvenu djelatnost i usluge	Tonkić Marica	Slavonski Brod, Petra Preradovića 4.	Poliklinika	NE	035/410 688, 035/409 377, poliklinika.cosic@sb.t-com.hr		DA	DA	DA	DA	DA	
Ustanova za zdravstvenu skrb za djelatnost medicine rada i sporta Medra	Horvat Davor	Slavonski Brod, Naselje Slavonija I 1/1	Zdravstvena ustanova	NE	091/112 1112, medra@medra.hr		DA	DA				

I = Ionizirajuće zračenje; **V** = Vozači; **V-IP** = Vozači, izvanredni pregledi; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti

Tablica 5.16. Zadarska županija

Broj radnika	Broj specijalista/ica medicine rada/sporta ugovor HZZO	Ukupan broj specijalista/ica medicine rada/sporta u županiji	Broj radnika/specijalista medicine rada/sporta
45 449	4	4	11 362

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V-IP	P	Pr	O	Pi
D.Z. Zadarske županije	Žunić-Pedišić Fani	Zadar, Ivana Mažuranića 28. A	Dom zdravlja	DA	023/251 326, 023/647 977 dz.zadar.med.rada@gmail.com		DA	DA	DA	DA	DA	
	Santini Andreja											
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Mustać Mate	Mustać Mate	Zadar, Zadarskog mira 22	Privatna ordinacija	DA	023/254 640 ambulanta.medicine.rada@zd.t-com.hr; matemustac@gmail.com		DA	DA	DA	DA		
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Pedić Nadislav	Pedić Nadislav	Zadar, I. Mažuranića 28 b	Privatna ordinacija	DA	023/251 325, 023/251 326 nadislav.pedic1@zd.t-com.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
Pupillam d.o.o. za zdravstvenu djelatnost	Žunić-Pedišić Fani	Zadar, Katarine Zrinske 1/a	Trgovačko društvo	NE	091/5631 516 drgrgurevic@gmail.com		DA	DA	DA	DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **V** = Vozači; **V-IP** = Vozači, izvanredni pregledi; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti

Tablica 5.17. Šibensko-kninska županija

Broj radnika	Broj specijalista/ica medicine rada/sporta ugovor HZZO	Ukupan broj specijalista/ica medicine rada/sporta u županiji	Broj radnika/specijalista medicine rada/sporta
27 711	3	4	6 928

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V - IP	P	Pr	O	Pi
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Vukšić	Vukšić Mira	Šibenik, Kralja Zvonimira 23/III	Privatna ordinacija	DA	022/214 998 mira_vuksic@yahoo.com	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Čala	Čala Dubravka	Šibenik, Kralja Zvonimira 23/III	Privatna ordinacija	NE	022/214 998 medicinarada.cala@gmail.com	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Skočić	Skočić Vesna	Šibenik, Kralja Zvonimira 23/III	Privatna ordinacija	DA	022/214-998 skocicvesna1@gmail.com	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
Ustanova za zdravstvenu skrb KRISTOFOR	Mašković Duško	Šibenik, Stjepana Radića 137a	Zdravstvena ustanova	DA	022/342 002 kristofor.sibenik@gmail.com; dumasko@gmail.com	DA	DA	DA	DA	DA	DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **V** = Vozači; **V-IP** = Vozači, izvanredni pregledi; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti

Tablica 5.18. Vukovarsko-srijemska županija

Broj radnika	Broj specijalista/ica medicine rada/sporta ugovor HZZO	Ukupan broj specijalista/ica medicine rada/sporta u županiji	Broj radnika/specijalista medicine rada/sporta
39 590	5	6	6 598

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V-IP	P	Pr	O	Pi
D.Z. Vinkovci	Vulić Mirjana	Vinkovci, Trg kralja Tomislava 53.	Dom zdravlja	DA	032 308519 medicina.rada@dzvk.hr			DA		DA	DA	
Ordinacija medicine rada, dr. Ambrušić Đuro	Ambrušić Đuro	Vinkovci, Kralja Zvonimira 53	Privatna ordinacija	DA	032 309 095 ord. MR, 032 308 542 DZ tajnica med.rada.ambrusic@gmail.com; ljeto41@gmail.com	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
Poliklinika NOVA	Merčep Ante	Vinkovci, H.D. Genschera 16.	Poliklinika	NE	032-373040 dr.kapulica@poliklinika-nova.hr		DA	DA	DA	DA	DA	
Ustanova za zdravstvenu skrb ZEUS za medicinu rada	Čupić Nikola	Vinkovci, H.D.Genschera 16,	Zdravstvena ustanova	DA	032/307 730, zeus-pro@vu.t-com.hr	DA	DA		DA		DA	
D.Z. Županja	Rašić Ivana	Županja, Dr.F. Račkog 32.	Dom zdravlja	DA	032/831 716 medicina.rada@vu.t-com.hr	DA	DA	DA		DA	DA	
D.Z. Vukovar	Šumberac - Šaravanja Suzana	Vukovar, Sajmište 1	Dom zdravlja	DA	032/492 152 medicina.rada@vu.t-com.hr; suzanasumberac30@gmail.com	DA	DA	DA	DA		DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **V** = Vozači; **V-IP** = Vozači, izvanredni pregledi; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti

Tablica 5.19. Splitsko-dalmatinska županija

Broj radnika	Broj specijalista/ica medicine rada/sporta ugovor HZZO	Ukupan broj specijalista/ica medicine rada/sporta u županiji	Broj radnika/specijalista medicine rada/sporta
131 842	15	24	5 493

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V - IP	P	Pr	O	Pi
Poliklinika Dr.Meter	Mijić Marijan	Imotski, Tina Ujevića 4	Poliklinika	NE	021/670 198, poliklinika.dr.meter@st.t-com.hr		DA		DA	DA	DA	
D.Z. Splitsko dalmatinske županije	Ercegović Edisa	Kaštel Sućurac, Kneza Trpimira 1.	Dom zdravlja	DA	021/224 111, 021/640 074	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
D.Z. Splitsko dalmatinske županije	Carić Tomislav	Jelsa, Pelinje 1020	Privatna ordinacija	DA	021/640 060 tomislav.caric@dz-sdz-hr							
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Pavlinović Matko	Pavlinović Matko	Makarska, Stjepana Ivičevića 2	Privatna ordinacija	DA	021/615 100, mpavlino@inet.hr		DA	DA	DA	DA	DA	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Paladin-Šušnjara Ljubica	Paladin-Šušnjara Ljubica	Sinj, Ramska bb	Privatna ordinacija	DA	021/821 551, ord-med-rada-susnjara@st.t-com.hr		DA		DA	DA	DA	
Poliklinika PABLO za dermatologiju, ginekologiju, oftalmologiju i medicinu rada	Antunović Mirjana	Solin, Matoševa 10.	Poliklinika	NE	021 245 466, poliklinika.pablo@st.t-com.hr		DA	DA	DA	DA	DA	

D.Z. Splitsko-dalmatinske županije - ordinacija dr. Ercegović Edisa	Ercegović Edisa	Split, A.G.Matoša 2	Dom zdravlja	DA	021/481 074, 021/386 915 edisa.ercegovic@dz-sdz.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
D.Z. Splitsko-dalmatinske županije - ordinacija dr. Bučan Dražen	Bučan Dražen	Split, A.G.Matoša 2	Dom zdravlja	DA	021/640 082 drazen.bucan@dz-sdz.hr				DA			
Ordinacija medicine rada dr. Ercegović Željka	Ercegović Željka	Split, Šoltanska 20	Privatna ordinacija	DA	021/371 945, ordinacija-ercegovic@xnet.hr	DA	DA	DA	DA	DA		DA
Poliklinika Caktaš	Matulić Milena	Split, Istarska 3	Poliklinika	NE	021/339 533 poliklinika.caktas@gmail.com	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
Specijalna bolnica AGRAM - Poliklinika Split	Matulić Milena	Split, Varaždinsk a 54.	Poliklinika	NE	021/453 810 split@agram-bolnica.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
Poliklinika dr.Ljutić d.o.o. za zdr.djelatnost	Ivančev Vladimir	Split, Spinčićeva 2c	Poliklinika	NE	021/571 485 poliklinika.dr.Ljotic2@st.t-com.hr		DA		DA	DA		
Ustanova za zdravstvenu skrb PP	Tenžera Taslak Gordana	Split, Matice Hrvatske 68	Zdravstvena ustanova	DA	021/674 322 poliklinika.petrovic.st@gmail.com; gtenzerat@net.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Bučan Diana	Bučan Dijana	Split, A. G. Matoša 2	Privatna ordinacija	DA	021/386 125 specordbucan@inet.hr		DA		DA	DA	DA	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Varinac-Barać Milana	Varinac-Barać Milana	Split, Trg hrv. bratske zajednice bb	Privatna ordinacija	NE	021/480 123, 098/423 166 ordinacija-varinac-barac@st.t-com.hr		DA		DA	DA	DA	
Specijalistička ordinacija medicine	Čović-Rogošić Dragica	Split, A.G. Matoša 2	Privatna ordinacija	NE	021/386 129, dragica.covic.rogosic@st.t-com.hr		DA		DA	DA	DA	

rada dr. Čović-Rogošić Dragica													
Ustanova za zdravstvenu skrb Ercegović	Dujmov Stjepan	Split, Ulica slobode 37	Zdravstvena ustanova	DA	021/484 722, poliklinika.ercegovic@st.t- com.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
	Domić Irena												
Ustanova za zdravstvenu skrb u medicini rada Benedikt	Matulić Milena	Split, Istarska 4	Zdravstvena ustanova	DA	021/339 533 medicina.rada.benedikt@gmail .com; mimatuli@inet.hr		DA	DA	DA	DA	DA		
Ustanova za zdravstvenu skrb za medicinu rada Dr. Mijač,	Šunde Gordana	Split, Put Firula 55	Zdravstvena ustanova	DA	021 388 813 poliklinika.mijac@vip.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA		
Zdravstvena ustanova za medicinu rada "Dr. Wagner"	Wagner Morana	Split, Hrvatske mornarice 1k	Zdravstvena ustanova	DA	021/382 986 ordinacija@wagner.hr morana.wagner@st.t-com.hr	DA	DA		DA	DA	DA		
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Šlender Milan	Šlender Milan	Supetar, Mladena Vodanović a 24	Privatna ordinacija	DA	021/640 000 centr., 021/640 002 milan.slender@gmail.com		DA		DA		DA		
Specijalistička ordinacija medicine rada Dr. Bruno Čičerić	Čičerić Bruno	Split, Ante Kaštelančić a 1	Privatna ordinacija	NE	021/330331 091/5688995 dr.ciceric@hi.t-com.hr		DA	DA	DA	DA	DA		
Dom zdravlja Splitsko dalmatinske županije	Krželj Lucijana	Trogir, A. Stepinca 17	Privatna ordinacija	DA	021/882 922, spec.ord.med.rada.lkrzelj@st.t -com.hr		DA	DA	DA	DA	DA		
Ustanova za zdravstvenu skrb u medicini rad BENEDIKT, podružnica Brda	Alfirević Duško	Split, Gradišćans kih Hrvata 16	Zdravstvena ustanova	NE	021/507 428 benedikt.podružnica.brda@gm ail.com		DA	DA	DA	DA	DA		

Tablica 5.20. Istarska županija

Broj radnika	Broj specijalista/ica medicine rada/sporta ugovor HZZO	Ukupan broj specijalista/ica medicine rada/sporta u županiji	Broj radnika/specijalista medicine rada/sporta
79 038	10	13	6 080

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V - IP	P	Pr	O	Pi
Zdravstvena ustanova za medicinu rada Rijeka, ordinacija Buzet	Tomić Miloš	Buzet, Most 24 Juričići	Zdravstvena ustanova	DA	051/313 323, Zumr.rijeka@ri.t-com.hr		DA	DA		DA	DA	
Istarski domovi zdravlja	Rimac Davor	Labin, Sv.Mikule 2.	Dom zdravlja	DA	052/857 980 drimac@inet.hr; davor.rimac@idz.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
Istarski domovi zdravlja	Ljubunčić Nejra	Umag, E. Pascali 3a	Dom zdravlja	DA	052/702 237		DA	DA		DA	DA	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Horvat Danica	Horvat Danica	Poreč, Dr. Mauro Gioseffi 2	Privatna ordinacija	DA	052/426 436, danica.horvat@pu.t-com.hr		DA	DA	DA	DA	DA	
Privatna specijalistička ordinacija med.rada i športa Blažić Helena	Blažić Helena	Pula, I. Cankara 7.	Privatna ordinacija	DA	052/222 161 blazic.helena@gmail.com	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
Privatna specijalistička ordinacija za medicinu rada dr. Kandžija Ante	Kandžija Ante	Pula Mate Balote 7	Privatna ordinacija	DA	052/502 301 ante.kandzija@gmail.com	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA
Trgovačko društvo Elkron Medica d.o.o. za internu medicinu i medicinu rada	Spadoni Krivičić Vesna	Pula, Giardini 2.	Trgovačko društvo	NE	052/381 300, 381 333 elkron.medica@gmail.com	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
	Peranić Josip											

Ustanova za zdravstvenu skrb SMARTMEDIC	Prpić Sanja	Pula, Nikole Tesle 9	Zdravstvena ustanova	DA	052/540 108 medicinarada.ars-medica@pu.t-com.hr	DA	DA	DA	DA		DA	
Ustanova za zdravstvenu skrb ADRIA MEDIC za medicinu rada	Furlan Tomislav	Pazin, Miroslava Bulešića 9	Zdravstvena ustanova	DA	052/621 750 adriamedic.pazin@gmail.com; medicinaradapazin@gmail.com		DA	DA	DA			
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Miletić-Kancelir Vesna	Miletić-Kancelir Vesna	Rovinj, Istarska bb	Privatna ordinacija	DA	051/830 936, medicinarada.kancelir@pu.t-com.hr	DA	DA	DA	DA	DA	DA	
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Sviličić Verica	Sviličić Verica	Umag, Eduarda Pascalia 3A	Privatna ordinacija	DA	052/702 235 svilicic.verica.dr@pu.t-com.hr		DA	DA	DA	DA	DA	
Poliklinika dr. Jerković d.o.o.	Maslač Nikola	Poreč, Vladimira Gortana 25	Poliklinika	NE	052/434 850 recepција@poliklinika-jerkovic.hr		DA	DA				

I = Ionizirajuće zračenje; **V** = Vozači; **V-IP** = Vozači, izvanredni pregledi; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti

Tablica 5.21. Dubrovačko-neretvanska županija

Broj radnika	Broj specijalista/ica medicine rada/sporta ugovor HZZO	Ukupan broj specijalista/ica medicine rada/sporta u županiji	Broj radnika/specijalista medicine rada/sporta
38 808	4	6	6 468

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA							
						I	V	V-IP	P	Pr	O	Pi	
D.Z. Dubrovnik	Gjukić Branko	Dubrovnik, Ante Starčevića 45	Dom zdravlja	DA	020/422 676 dir. medicinarada@dom-zdravlja-dubrovnik.hr	DA		DA	DA				DA
Ustanova za zdravstvenu skrb Glavić	Primorac Mladenka	Dubrovnik, Ćira Carića bb	Zdravstvena ustanova	DA	020-640616 medicina.rada.glavic@gmail.com	DA	DA	DA	DA	DA	DA		
D.Z. Korčula	Kolundžić Aleksandra	Korčula, Kalac bb	Dom zdravlja	NE	020/711 137 dz-korcula@du.t-com.hr		DA	DA	DA			DA	
Zdravstvena ustanova za medicinu rada, Bošnjak	Bošnjak Dubravka	Metković, VI. Nazora 5(podruž. Vukovarska 15.)	Zdravstvena ustanova	DA	020/680 400, medicina.rada.mtk@gmail.com		DA	DA	DA	DA			
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Vujović Mirjana	Vujović Mirjana	Ploče, Trg kralja Tomislava 9	Privatna ordinacija	NE	020/670 717, mvujovic@globalnet.hr		DA	DA	DA	DA	DA		
D.Z. Dr. Ante Franulović	Penić Davor	Vela luka, Ulica 1 br.1.	Dom zdravlja	DA	020/812 040 davor.penic@du.t-com.hr		DA	DA	DA			DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **V** = Vozači; **V-IP** = Vozači, izvanredni pregledi; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti

Tablica 5.22. Međimurska županija

Broj radnika	Broj specijalista/ica medicine rada/sporta ugovor HZZO	Ukupan broj specijalista/ica medicine rada/sporta u županiji	Broj radnika/specijalista medicine rada/sporta
37 234	2	2	18 617

Naziv ordinacije medicine rada	Specijalist medicine rada	Adresa	Status ordinacije	Ugovor HZZO	Kontakt	POSEBNA ODOBRENJA						
						I	V	V-IP	P	Pr	O	Pi
Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Moharić-Pranjić Marina	Moharić Pranjić Marina	Čakovec, Ivana Gorana Kovačića 1 e	Privatna ordinacija	DA	040 372343; 040 372342 marina.moharic-pranjic@ck.t-com.hr	DA	DA	DA		DA	DA	
Ustanova za zdravstvenu skrb MEDIKOL	Rusan Zrinka	Čakovec, F.Prešerna 13	Zdravstvena ustanova	DA	040/638 507 medicina.rada.cakovec@medikol.hr	DA	DA	DA	DA		DA	

I = Ionizirajuće zračenje; **V** = Vozači; **V-IP** = Vozači, izvanredni pregledi; **P** = Pomorci; **Pr** = Privatna zaštita; **O** = Oružje; **Pi** = Piloti

Tablica 5.23. Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu

Naziv ustanove	Specijalist medicine rada	Status ordinacije	Adresa	Kontakt	Posebna odobrenja						
					I	V	V - IP	P	Pr	O	Pi
Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu	Bogadi Šare Ana Bubaš Marija Kardoš Ina Kovačević Cvetko Ines Krišto Dijana Lelas Tanja Ptičar Mirjana Radošević Tamara Sokolović Pavić Željka Zahariev Vukšinić Katarina	Državni zavod	Zagreb, Radoslava Cimermana 64a	01/6558 705 01/6558 703 01/5577 498 01/5577 499 hzzzsr@hzzzsr.hr	DA	DA		DA	DA	DA	

Provođenje stručnog nadzora nad liječnicima koji obavljaju djelatnost medicine rada provodi se na temelju odredbe članka 105. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ broj 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, 70/12, 82/13, 159/13, 22/14, 154/14, 70/16, 131/17) i Pravilnika o stručnom nadzoru u djelatnosti medicine rada (NN br. 106/04), a sukladno Pravilniku o stručnom nadzoru (NN br. 6/11).

- 5. siječnja 2018. obavljen je redovni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Doma zdravlja Zagreb-Centar u kojoj djelatnost obavlja Jasminka Zgombić, dr. med., specijalistica medicine rada i športa. U nadzoru su sudjelovale Ina Kardoš i Marina Milaković.

- 12. siječnja 2018. obavljen je redovni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Ustanove za zdravstvenu skrb Pro Vita u kojoj djelatnost obavlja mr. sc. Smilja Maravić-Bravar dr. med., specijalistica medicine rada. U nadzoru su sudjelovale Marija Zavalčić, Ina Kardoš i Marina Milaković.

- 7. veljače 2018. obavljen je izvanredni stručni nadzor nad Specijalističkom ordinacijom medicine rada i športa Helena Blažić dr. med., specijalistica medicine rada i športa u kojoj djelatnost obavlja Helena Blažić dr. med., specijalistica medicine rada i športa. U nadzoru su sudjelovale Marija Zavalčić, Ina Kardoš i Marina Milaković.

- 13. ožujka 2018. obavljen je izvanredni stručni nadzor nad Specijalističkom ordinacijom medicine rada i športa Đuro Ambrušić dr. med., specijalist medicine rada i športa u kojoj djelatnost obavlja Đuro Ambrušić dr. med., specijalist medicine rada i športa. U nadzoru su sudjelovale Ina Kardoš, Dijana Krišto i Željka Pavić-Sokolović.

- 18. travnja 2018. obavljen je redovni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Doma zdravlja Ogulin u kojoj djelatnost obavlja Ivona Kotlić-Sertić dr. med., specijalistica medicine rada i športa. U nadzoru su sudjelovale Dijana Krišto i Tanja Lelas.

- 20. travnja 2018. obavljen je izvanredni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Gordana Trkulja dr. med., specijalistica medicine rada i športa u kojoj djelatnost obavlja Gordana Trkulja dr. med., specijalistica medicine rada i športa. U nadzoru su sudjelovale Ina Kardoš, Tanja Lelas i Dijana Krišto.

- 3. svibnja 2018. obavljen je izvanredni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Zdravstvene ustanove Med Plus u kojoj djelatnost obavlja Davorin Ražić, dr. med., specijalist medicine rada. U nadzoru su sudjelovale Marija Bubaš, Tanja Lelas i Ina Kardoš.

- 29. svibnja 2018. obavljen je redovni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Doma zdravlja Dubrovnik u kojoj djelatnost obavlja mr. sc. Branko Gjukić dr. med., specijalist medicine rada. U nadzoru su sudjelovale Marija Bubaš i Dijana Krišto.

- 30. svibnja 2018. obavljen je redovni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Ustanove za zdravstvenu skrb Glavić u kojoj djelatnost obavlja Mladenka Primorac dr. med., specijalistica medicine rada. U nadzoru su sudjelovale Marija Bubaš i Dijana Krišto.

- 1. lipnja 2018. obavljen je izvanredni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Doma zdravlja Zagreb-Centar u kojoj djelatnost obavlja Andrea Žiger, dr. med., specijalistica medicine rada i športa. U nadzoru su sudjelovale Marija Bubaš, Dijana Krišto, Tanja Lelas i Helena Koren.

- 2. srpnja 2018. obavljen je redovni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Doma zdravlja Splitsko-dalmatinske županije u kojoj djelatnost obavlja Dražen Bučan, dr. med., specijalist medicine rada i športa. U nadzoru su sudjelovale Dijana Krišto, Tanja Lelas i Željka Pavić-Sokolović.

- 2. srpnja 2018. obavljen je redovni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Doma zdravlja Splitsko-dalmatinske županije u kojoj djelatnost obavlja Edisa Ercegović dr. med., specijalistica medicine rada i športa. U nadzoru su sudjelovale Dijana Krišto, Tanja Lelas i Željka Pavić Sokolović.
- 3. srpnja 2018. obavljen je redovni stručni nadzor nad Specijalističkom ordinacijom medicine rada u kojoj djelatnost obavlja Matko Pavlinović dr. med., specijalist medicine rada i športa. U nadzoru su sudjelovale Dijana Krišto, Tanja Lelas i Željka Pavić Sokolović.
- 8. studenoga 2018. obavljen je izvanredni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Doma zdravlja „Dr. Andrija Štampar“ Nova Gradiška u kojoj djelatnost obavlja Ankica Ravlić, dr. med., specijalistica medicine rada i sporta. U nadzoru su sudjelovale Tanja Lelas, Katarina Zaharijev Vukšinić i Tamara Radošević.
- 29. studenoga 2018. obavljen je izvanredni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Doma zdravlja Splitsko-dalmatinske županije, Ispostava Kaštel Sućurac u kojoj djelatnost obavlja Lucijana Krželj dr. med., specijalistica medicine rada i sporta. U nadzoru su sudjelovale Tanja Lelas, Ines Kovačević Cvetko i Željka Sokolović Pavić.
- 30. studenoga 2018. obavljen je izvanredni stručni nadzor nad Specijalističkom ordinacijom medicine rada u kojoj djelatnost obavlja Bruno Čičerić dr. med., specijalist medicine rada. U nadzoru su sudjelovale Tanja Lelas, Ines Kovačević Cvetko i Željka Sokolović Pavić.

Telefonskim i pismenim komuniciranjem sa specijalistima medicine rada kontinuirano se daju upute o primjeni doktrina medicine rada i funkcioniranju pojedinih segmenata sustava zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu.

6.

INFORMIRANJE STRUČNE I OPĆE JAVNOSTI

INFORMIRANJE STRUČNE I OPĆE JAVNOSTI

Sa svrhom poboljšanja znanja, podizanja svijesti i unapređenja primjene mjera zaštite zdravlja radnika, HZZZSR kontinuirano provodi adekvatno informiranje svih sudionika u zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu na nacionalnoj razini, uključujući specijaliste medicine rada, ostale liječnike, stručnjake sigurnosti, poslodavce, sindikate, radnike, državnu i javnu upravu te opću populaciju. Informiranje je bazirano na relevantnim podacima, koji se u HZZZSR-u kontinuirano prikupljaju iz stručnih i znanstvenih publikacija, domaćih i međunarodnih skupova, internetskih stranica, EU i međunarodnih normativa i preporuka, te drugih dokumenata u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.

Informiranje, koje provodi HZZZSR u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, obuhvaća:

- pružanje informacija putem internetske stranice, uz stalno održavanje i unapređivanje stranice te osiguravanje novih i ažurnih informacija,
- izradu e-novina kao sažetka važnih informacija u elektroničkom obliku, upućenih osobama i tvrtkama zainteresiranima za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu,
- praćenje i ažurno odgovaranje na upite stručne i opće javnosti, upućene u pisanom i elektroničkom obliku, te savjetovanje u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu,
- komunikaciju s medijima s ciljem podizanja svijesti stručne i opće javnosti o ulozi i važnosti primjene sustava zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.

6.1. Pružanje informacija putem internetske stranice

Internetska stranica HZZZSR-a (<http://www.hzzzsr.hr/>) se kontinuirano održava i ažurno nadopunjuje novim i aktualnim informacijama vezanim uz sve aspekte sigurnosti i zaštite zdravlja radnika. Tijekom svibnja prošle godine završeno je postavljanje nove internetske stranice HZZZSR-a (<http://www.hzzzsr.hr/>), koja osigurava nove informatičke mogućnosti.

Tijekom razdoblja siječanj - prosinac 2018. godine na internetsku stranicu HZZZSR-a postavljene su informacije o održanim skupovima, obavijesti o tečajevima te su ažurirane informacije o novim zakonskim propisima.

U području **zakonodavstva**, internetska stranica pruža:

- informacije o svim promjenama hrvatskog zakonodavstva u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, informacije o svim važećim zakonskim aktima u tom području, pristup zakonskim propisima koji su doneseni prije 1990. godine i nisu dostupni na drugim izvorima informacija,
- informacije i pristup europskim i međunarodnim direktivama, konvencijama i preporukama u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu,
- informacije i pristup strateškim dokumentima Europske unije, Svjetske zdravstvene organizacije i Republike Hrvatske u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu,
- pregled aktualnih prava i obveza poslodavaca i radnika prema važećim zakonima.

Na internetskoj stranici je moguć uvid u organizacijsku strukturu i **raspoređenost ordinacija medicine rada** prema županijama RH, s detaljnim informacijama, koje obuhvaćaju ime, adresu i kontakt podatke ordinacije ili ustanove, ime zaposlenog specijaliste medicine rada, te sva posebna odobrenja koja pojedina ordinacija ima. Navedeni podaci se kontinuirano ažuriraju i nadopunjuju. Ovdje je također moguć uvid u postupak i dokumente koji se koriste pri redovitim preventivnim **nadzorima ordinacija medicine rada**, a koje provode specijalisti medicine rada HZZZSR-a u svrhu unaprjeđenja kvalitete rada u medicini rada.

Internetska stranica se također kontinuirano nadopunjuje sa **stručnim pitanjima i mišljenjima** u području zaštite zdravlja radnika, kao što su npr. Klasifikacija težine ozljede na radu, Tablica obveznog i preporučenog cijepljenja kod radnika, Procjena psihosocijalnih rizika na radu, Mišljenje o opsegu i dinamici preventivnih pregleda radnika izloženih citostaticima, radnika koji rade noću, vozača, čuvara i zaštitara, osoba koje drže i nose oružje, Mišljenje vezano uz preventivne preglede prema Zakonu o

kemikalijama, Preporuka za prevenciju profesionalne ekspozicije zdravstvenih djelatnika infekcijama koje se prenose krvlju, Preporuke za HIV testiranje u ordinacijama medicine rada, Radna sposobnost oboljelih od hepatitisa B, Uputa o postupanju vezanom uz mikronukleus test u zdravstvenom nadzoru radnika koji rade s citotoksičnim lijekovima.

Internetska stranica pruža podatke i informacije o **rizicima na radnom mjestu**, procjeni razine rizika, sprječavanju rizika te podatke o zdravstvenim rizicima u gospodarstvu RH, koji su dobiveni istraživanjem koje je proveo HZZZSR. Pojedini dijelovi stranice posvećeni su rizicima pri radu s opasnim tvarima, rizicima pri radu s karcinogenima i mutagenima, kao i pri radu s oštrim predmetima, zatim rizicima u poljoprivredi te psihosocijalnim rizicima. Također je na stranici dostupno upozorenje na toplinske valove u periodu od 15. svibnja do 15. rujna te na hladne valove u zimskom periodu (od 1. prosinca do 1. ožujka).

Na internetskoj stranici je posebna pažnja usmjerena na **osobnu zaštitnu opremu** te je u tom području obrađeno zakonodavstvo, norme, kriteriji odabira i podjela osobne zaštitne opreme. Opisana je osobna zaštitna oprema (OZO) za zaštitu glave, vrata, očiju i lica, OZO za zaštitu organa za disanje, OZO za zaštitu noge i stopala, zaštitna odjeća, oprema za zaštitu od pada s visine te OZO za zaštitu ruku (zaštitne rukavice). Za svaku vrstu osobne zaštitne opreme sastavljen je i objavljen dokument koji daje definicije, norme za odabir, oznake, svojstva, stupanj zaštite te primjere pojedine osobne zaštitne opreme. Osim toga, za zaštitu ruku na internetskoj stranici se može naći letak za uporabu rukavica pri radu s organskim otapalima kao i Smjernice za higijenu ruku u zdravstvenim ustanovama. Radi što boljeg i učinkovitijeg prijenosa znanja na internetskoj stranici je postavljen video o stresu i psihosocijalnim rizicima na radnom mjestu, o sigurnosti na radu te o prevenciji zaraze HIV-om.

U području **profesionalnih bolesti i ozljeda na radu**, na internetskoj stranici moguće je naći sve preporuke, definicije i statističke kriterije Europske unije (EODS, ESAW), Međunarodne organizacije rada i Svjetske zdravstvene organizacije. Ujedno postoje izvješća Registra profesionalnih bolesti, Registra radnika oboljelih od bolesti izazvanih azbestom i Analize ozljeda na radu, koje redovito provodi HZZZSR za područje cijele RH kao i analiza ozljeda oštrim predmetima u djelatnosti zdravstva u RH.

Internetska stranica daje niz informacija vezanih za postupanje i dobru praksu u zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu u obliku **smjernica, praktičnih alata te letaka i postera**.

Dostupne **smjernice** su:

- ISSA vodiči za procjenu rizika u malim i srednjim poduzećima (opći vodič, vodič za mala poduzeća, vodiči pri izloženosti opasnostima od kemikalija, buke, vibracija, električne energije, eksplozija, padova, opasnostima pri ručnom prenošenju tereta, pri radu sa strojevima i drugom radnom opremom, pri izloženosti psihičkom opterećenju),
- EU Vodiči dobre prakse pri izloženosti vibracijama (Vibracije koje se prenose na šake i ruke, Vibracije koje se prenose na cijelo tijelo, sa upitnicima za samoocjenjivanje),
- Smjernica za specijaliste medicine rada kod bolova u rukama, ramenima i vratu,
- Smjernice za uporabu Međunarodne klasifikacije radiograma pneumokonioza,
- Smjernica za rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura,
- Smjernica za rad na otvorenom u uvjetima niskih temperatura,
- Smjernica dobre prakse: Rad u hladnjačama,
- Smjernica dobre prakse: Rizici u poljoprivredi
- Smjernica dobre prakse: Rad u skućenim prostorima,
- Smjernica dobre prakse: Siguran rad u pilani
- Smjernica za siguran rad kod obrade drveta,
- Praktična smjernica za procjenu rizika na radu,
- Praktična smjernica za ocjenu rizika pri ručnom rukovanju teretom,
- Smjernica o uređivanju radnih mjesta na kojima se dugotrajno sjedi,
- Praktična smjernica za rad s karcinogenim i mutagenim tvarima,
- Praktična smjernica za opseg i vrstu zdravstvenog pregleda i tjelesne pripremljenosti vatrogasaca,

- Praktična smjernica za provođenje medicinskih pregleda radnika kod kojih zbog uvjeta rada postoji veća mogućnost oštećenja zdravlja,
- Smjernica: Pristup profesionalnim bolestima kože u medicini rada
- Praktična smjernica za poslodavce: Zdravlje i sigurnost na radu svačija su stvar
- Deklaracija o karcinomu i radu

Praktični alati služe za bolje upravljanje postupcima, olakšanje i pojednostavljenje rada u praksi. U tu svrhu na stranici su dostupni sljedeći obrasci i dokumenti:

- Alat za ocjenjivanje opterećenja pri ručnom prenošenju tereta,
- Kontrolna lista za smetnje radnika,
- Izvešće o zdravstvenom pregledu za rad s računalom,
- Smjernice za obilazak radnog mjesta
- Osnovna kontrolna lista za obilazak radnog mjesta,
- Kontrolna lista za obilazak radnog mjesta u uredu,
- Kontrolna lista za obilazak radnog mjesta s računalom,
- Kontrolne liste za obilazak radnog mjesta u zdravstvenoj djelatnosti (doktor medicine, stomatolog, fizioterapeut, medicinska sestra, osoblje u laboratoriju, stomatološki tehničar)
- Upitnik za procjenu psihosocijalnih rizika
- Upitnik za procjenu zdravstvenog stanja radnika koji rade noću
- Upitnik za samoocjenjivanje-vibracije (VIBRISKS): za cijelo tijelo; za ruke i šake
- Obrazac RA-1 uputnica za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti radnika
- Obrazac NR-1 uputnica za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti radnika koji rade noću
- ILO Međunarodna klasifikacija radiograma pneumokonioza:
  - o Obrazac za očitavanje prema potpunoj klasifikaciji
  - o Obrazac za očitavanje prema skraćenoj klasifikaciji
- Obrazac evidencije osobnih zaštitnih sredstava i radne opreme
- Obrazac za prijavu radnika izloženih biološkim agensima na radu
- Obrazac za prijavu radnika izloženih karcinogenima i mutagenima
- Prijava ozljeda oštrim predmetima: (Prilog I i Prilog II)

Letci i posteri služe da u vizualno jasnom i sažetom obliku ukažu radnicima i drugim osobama na neke opasnosti i rizike na radu i upute ih kako zaštititi zdravlje. Neki od letaka su dostupni i na engleskom jeziku.

Na stranici su dostupni sljedeći **letci** izrađeni u HZZZSR-u:

- Letak o HZZZSR-u,
- Savjeti za mlade radnike,
- Rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura,
- Rad na otvorenom u uvjetima niskih temperatura,
- Križobolja – najčešća tegoba današnjeg radnika,
- Nosite teret? Čuvajte svoje zdravlje!
- Osobna zaštitna oprema za zaštitu od pada s visine,
- Osobna zaštitna oprema za zaštitu glave,
- Osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala,
- Osobna zaštitna oprema za zaštitu organa za disanje,
- Osobna zaštitna oprema – zaštitna odjeća,
- Čuvajte svoje ruke,
- 10 savjeta za sigurnu uporabu rukavica pri radu s organskim otapalima,
- Ruke su vaš najvažniji alat,
- Sigurno rukovanje, skladištenje i zbrinjavanje goriva, maziva i ulja,
- Siguran rad s poljoprivrednim strojevima i uređajima,
- Siguran rad s traktorom,
- EWA letak „Raditi i zdrav biti, na poslu ne piti“,
- HIV/AIDS preventivni program za radnike migrante.
- IZAZOV: STRES NA RADU – Prevencijom psihosocijalnih rizika do zdravog radnog mjesta

Na stranici su dostupni i sljedeći **posteri**:

- Multidisciplinarni stručni tim za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu,
- Svrha citogenetskih testova u zaštiti zdravlja radnika koji rade s karcinogenim i mutagenim tvarima,
- Zaštitna odjeća,
- Uporaba zaštitnih rukavica u praksi,
- Politika zaštite zdravlja i sigurnosti na radu Europske Unije,
- Zaštitne rukavice i alergije na lateks,
- Osobna zaštitna sredstva za zaštitu dišnih organa u proizvodnji namještaja,
- Osobna zaštitna oprema u poljoprivredi,
- Norme za upravljanje rizicima,
- Smjernice za istraživanje nesreća na radu,
- Osobna zaštitna sredstva za zaštitu sluha,
- Rad na otvorenom u uvjetima niskih temperatura,
- Rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura,
- Rizici i mjere zaštite na radu u poljoprivredi
- Rad u skućenom prostoru – štetnosti i opasnosti po zdravlje radnika
- Izuzimanje fiksnih naprava iz sustava osobne zaštitne opreme za zaštitu od pada s visine
- Profesionalne bolesti i privremena nesposobnost za rad
- Učestalost pušenja i konzumacije alkohola kod smjenskih radnika
- Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program građevinski tehničar,
- Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program grafički tehničar,
- Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program kemijskog tehničara,
- Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program poljoprivrednog tehničara,
- Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program šumarski tehničar,
- Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program stolara,
- Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program ugostiteljskih zanimanja,
- Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program uslužnih zanimanja,
- Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program strojarskih i elektro zanimanja,
- Workability in cochlear implantees,
- Equi Health Project: Public and Occupational Health Training of Workers Dealing with Migrants,
- Recognition procedure and analysis of occupational diseases in the Republic of Croatia,
- Croatian accession to the European Union – Implementation of Directive 2010/32/EU.

Na internetskoj stranici moguće je naći informacije o održavanju *skupova* u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu u RH i u inozemstvu, izvješća o temama i sadržajima održanih skupova, te prezentacije iznesene na pojedinim skupovima.

Tako su na internetskoj stranici tijekom 2018. godine predstavljeni stručni skupovi: stručni skup „EU-OSHA kampanja – Siguran rad s opasnim tvarima“ i „EU-OSHA kampanja – Osobna zaštitna oprema za rad s opasnim tvarima“ stručni skup “Dobra praksa u zaštiti na radu”, EASOM 2018. Ljetna škola, 7. međunarodno stručno – znanstveni skup “Zaštita na radu i zaštita zdravlja”, Drugi sastanak EU ekspertnih skupina za dopunu i izmjenu Direktive 2000/54/EC i Direktive 92/29 EEC koji se održao u Luxembourg, stručni skup “Dobra praksa u zaštiti na radu”, Obilježavanje Nacionalnog dana zaštite na radu, Proljetni i jesenski stručni sastanak Hrvatskog društva za medicinu rada i Hrvatskog društva za sportsku medicinu, stručni skup „Zaštita zdravlja na radu: Novi propisi, uredski poslovi, novi oblici rada“, stručni skup “Opasni poslovi uz opasne tvari”, radionica „Vještačenje, problemi, rješenja i nove informacije – ujednačavanje kriterija vještačenja“, stručni sastanak ENETOSH mreže (European Network Education and Training in Occupational Safety and Health), Obilježavanje Nacionalnog dana zaštite na radu, Uvodni tečaj i Tečaj obnove znanja primjene mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja, Zimska škola zaštite zdravlja i sigurnosti na radu na temu buke i opasnih tvari na radnom mjestu, Prvi međunarodni kongres medicine rada “Occupational Health and Employability Expertise” u Sofiji, 5.

Simpozij “Profesionalne bolesti i bolesti vezane uz rad kod stomatologa” u Zagrebu, stručni sastanak “Modul edukacije – Promicanje zdravlja na radnom mjestu” u okviru Projekta „Živjeti zdravo“ u Zagrebu, 23. Susret ribara Hrvatske obrtničke komore na Rabu, 31. Kongres ugostitelja i turističkih djelatnika u Šibeniku, Stručni skup zaštite na radu u Zagrebu, Okrugli stol o zdravlju mladih radnika u svjetlu cjenovne politike za alkohol i duhanske proizvode u Zagrebu.

Posebno su predstavljene informacije o *skupovima koje organizira HZZZSR* u svrhu podizanja znanja i informiranosti svih sudionika u zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu:

- uvodni tečaj i tečaj obnove znanja “Primjena mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja – izobrazba za specijaliste medicine rada i sporta”
- stručni seminar „Ruke su vaš najvažniji alat“,
- stručni seminar „Zaštitna odjeća“,
- stručni seminar „Osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala“,
- stručni seminar „Osobna zaštitna oprema za zaštitu glave, vrata, očiju i lica“,
- stručni seminar „Osobna zaštitna oprema za zaštitu organa za disanje“,
- stručni seminar „Osobna zaštitna oprema od pada s visine“,
- stručni seminar „Rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura“,
- stručni seminar „Stres na radu – Prevencijom psihosocijalnih rizika do zdravog radnog mjesta“,
- stručni seminar „EU-OSHA kampanja – Osobna zaštitna oprema za rad s opasnim tvarima“,
- stručni seminar „Buka na radu“,
- stručni seminar „Rad s opasnim tvarima“.

Na internetskoj stranici postoje brojne *poveznice*, tj. internetske adrese važnih ustanova u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu u Hrvatskoj, Europi i svijetu te adrese najpoznatijih baza podataka. Također su dostupni izvještaji projekata u kojima su zaposlenici HZZZSR-a aktivno sudjelovali uz mogući uvid u dokumente i rezultate tih projekata. To su **MATRA projekti** „*Oснаživanje Hrvatskog zavoda za medicinu rada*“ i „*Jačanje Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu u području sigurnosti na radu*“, **IPA projekt** „*Zdravlje i sigurnost na radu*“, **EWA projekt** „*Europsko radno mjesto i alkohol*“, **ISCH COST Action TD1206 (StanDerm) - Development and Implementation of European Standards on Prevention of Occupational Skin Diseases**, projekt HZZZSR-a „*Primjena mjera i informiranost učenika o zaštiti na radu u srednjim strukovnim školama*“, projekt HZZZSR-a „*Razvoj modela za istraživanje nesreća i incidenata na radu*“, projekt „*Promicanje zdravlja i sigurnosti na radu*“.

U sljedećoj tablici je prikazana struktura posjetitelja internetske stranice tijekom 2018. godine, njihova zemljopisna lokalizacija te vrijeme trajanja i teme posjeta internetskoj stranici.

Tablica 6.1. Struktura posjetitelja internetske stranice 2018.

Broj posjetitelja	Novi posjetitelji		Stari posjetitelji		Prosječno trajanje posjete/min
	broj	%	broj	%	
25819	21.301	82.5	4.518	17.5	00:02:52
Zemlja posjetitelja		%	Najposjećenije teme		%
Hrvatska		82.68	Naslovnica		22.58
SAD		4.50	ONR u Hrvatskoj		4.95
Bosna i Hercegovina		3.32	Obrasci		3.62
Srbija		1.91	Smjernice		3.43
Francuska		1.59	OZO		2.66
Njemačka		0.99	Hrvatsko Zakonodavstvo		2.64

Azerbajdžan	0.51	Medicina rada	2.60
Slovenija	0.48	Kontakti	2.57
Makedonija	0.45	Smjernice, Vodiči, Letci i Alati	2.39

6.2. Izrada e-novina

U HZZZSR-u se izrađuju e-novine kao sažetak važnih informacija o stručnim temama iz područja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu popraćene i zakonskim propisima iz navedenih područja. E-novine se izrađuju u elektroničkom obliku, a upućuju se osobama i tvrtkama koje su iskazale interes putem forme za kontakt na internetskoj stranici HZZZSR-a ili putem adrese e-pošte. U skupini kontakata najvećim su dijelom zastupljene privatne i pravne osobe u RH zainteresirane za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, ali ih ima i iz zemalja sličnog jezičnog područja. E-novine je moguće vidjeti i na internetskoj stranici HZZZSR-a – <http://www.hzzzsr.hr/index.php/nase-e-novine>.

Tijekom 2018. godine odaslana su četiri izdanja e-novina.

Ukupan broj vanjskih pretplatnika na e-novine do kraja prosinca 2018. godine je 23577. Sljedeća tablica prikazuje broj pretplatnika po mjesecima 2018. godine.

Značajnom smanjenju broja pretplatnika doprinijela je Uredba o zaštiti osobnih podataka (GDPR uredba). Naime, stupanjem na snagu ove Uredbe sve smo pretplatnike e-novina morali ukloniti s liste primatelja te obnoviti postupak zaprimanja privole rukovanja osobnim podacima primatelja e-novina koji je usklađen s Uredbom. S druge strane, povećali smo ostale naše aktivnosti koje doprinose boljem i potpunijem informiranju specijalista medicine rada /i sporta, stručnjaka zaštite na radu, radnika i ostale opće i stručne javnosti.

Tablica 6.2. Broj pretplatnika na e-novine

Mjesec	Broj novih pretplatnika na e-novine	Ukupan broj pretplatnika na e-novine
Siječanj	7	3177
Veljača	1	3032
Ožujak	9	3009
Travanj	11	2972
Svibanj	1381*	1381
Lipanj	25	1406
Srpanj	2	1408
Kolovoz	1	1409
Rujan	28	1437
Listopad	6	1430
Studen	3	1424
Prosinac	70	1492

* Mjesec u kojem je implementirana Opća uredba o zaštiti osobnih podataka (GDPR)

U **travnju** 2018. godine su odaslane e-novine. U ovom broju e-novina najavljeni su “Dani otvorenih vrata” koji se pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravstva održavaju u prostorijama HZZZSR-a od 23. do 27. travnja 2018. godine. Ujedno su najavljeni stručni seminari koje HZZZSR redovito provodi i koji se održavaju tijekom travnja i svibnja 2018. godine: “Stres na radu – prevencijom psihosocijalnih rizika do zdravog radnog mjesta”, „Zaštitna odjeća“, „Osobna zaštitna oprema za zaštitu organa za disanje“,

„Osobna zaštitna oprema za zaštitu od pada s visine“, „Osobna zaštitna oprema za zaštitu glave, vrata, oči i lica“, „Osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala“, „Ruke su Vaš najvažniji alat“, „Rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura“. Čitatelji su obaviješteni o skupovima koji će se održati, a u kojima je HZZZSR suorganizator. To su stručni skup „Dobra praksa u zaštiti na radu“, kojim se prikazuju primjeri dobre suradnje medicine rada i sigurnosti na radu, a koji se zbog velikog interesa ponovno održava u organizaciji Hrvatskog društva za medicinu rada Hrvatskog liječničkog zbora i HZZZSR. HZZZSR je suorganizator EASOM Ljetne škole, koja će se održati u Zagrebu u kolovozu 2018. godine i 7. međunarodnog stručno – znanstvenog skupa „Zaštita na radu i zaštita zdravlja“, koji će se održati u Zadru u rujnu 2018. godine.

U e-novinama objavljene su informacije o održanim stručnim seminarima koje HZZZSR redovito provodi i o stručnim domaćim i međunarodnim sastancima na kojima su aktivno sudjelovali stručnjaci HZZZSR-a, kao što su Drugi sastanak EU ekspertnih skupina za dopunu i izmjenu Direktive 2000/54/EC i Direktive 92/29 EEC koji se održao u Luxembourgu, stručni skup „Dobra praksa u zaštiti na radu“ koji se održao u Zagrebu u organizaciji Hrvatskog društva za medicinu rada Hrvatskog liječničkog zbora i HZZZSR, Proljetni stručni sastanak Hrvatskog društva za medicinu rada i Hrvatskog društva za sportsku medicinu koji se održao u Omišu i stručni skup „Zaštita zdravlja na radu: Novi propisi, uredski poslovi, novi oblici rada“ koji se održao u Zagrebu u organizaciji Hrvatske udruge za zdravo radno mjesto.

Na ovaj broj e-novina može se pristupiti na internetskoj stranici HZZZSR-a – <http://hzzzsr.hr/index.php/2018/04/5333/> .

U **lipnju** 2018. godine su oduševljene e-novine. U ovom broju e-novina najavljeni su skupovi u kojima je HZZZSR suorganizator: EASOM Ljetna škola, koja će se održati u Zagrebu u kolovozu 2018. godine i 7. međunarodni stručno – znanstveni skup „Zaštita na radu i zaštita zdravlja“, koji će se održati u Zadru u rujnu 2018. godine.

Čitatelji su obaviješteni o održanim stručnim seminarima i skupovima. HZZZSR je organizirao stručne skupove „EU-OSHA kampanja – Siguran rad s opasnim tvarima“ i „EU-OSHA kampanja – Osobna zaštitna oprema za rad s opasnim tvarima“. Zaposlenici HZZZSR-a su aktivno sudjelovali u radu skupa „Dobra praksa u zaštiti na radu“ u organizaciji Hrvatskog društva za medicinu rada Hrvatskog liječničkog zbora i HZZZSR-a, skupa „Opasni poslovi uz opasne tvari“ u organizaciji Hrvatske udruge za zdravo radno mjesto, radionici „Vještačenje, problemi, rješenja i nove informacije – ujednačavanje kriterija vještačenja“ u organizaciji Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom te sastanka ENETOSH mreže (European Network Education and Training in Occupational Safety and Health).

U e-novinama objavljena je vijest o nagradi koju je Međunarodna komisija za medicinu rada (ICOH, International Commission on Occupational Health) dodijelila Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu za uspješnu organizaciju ICOH međunarodnog simpozija „Education in OSH, emerging trends and unmet needs“ održanog u listopadu 2017. godine u Zagrebu.

U e-novinama su također objavljene vijesti o obilježavanju Nacionalnog dana zaštite na radu. Tim povodom je HZZZSR organizirao je Dane otvorenih vrata, a zaposlenici HZZZSR-a su na nacionalnoj TV (Dobro jutro, Hrvatska) govorili o važnosti Nacionalnog dana zaštite na radu.

Na ovaj broj e-novina može se pristupiti na internetskoj stranici HZZZSR-a <http://hzzzsr.hr/index.php/2018/07/ii2018/>

U **listopadu** 2018. godine su oduševljene e-novine. U ovom broju e-novina najavljeni su skupovi i događanja koja HZZZSR organizira: Dani otvorenih vrata koji će se održati od 22. do 25. listopada povodom obilježavanja EU OSHA kampanje, Uvodni tečaj i Tečaj obnove znanja primjene zaštite od ionizirajućeg zračenja koji se održavaju zbog stjecanja i produženja odobrenja za rad specijalista medicine rada i sporta i Zimska škola zaštite zdravlja i sigurnosti na radu koja će se održati 13. i 14. prosinca 2018. godine.

Čitatelji su obaviješteni o održanim stručnim seminarima i skupovima. HZZZSR je bio domaćin i suorganizator Ljetne škole Europskog udruženja škola u medicini rada (EASOM), koja je bila održana u Zagrebu od 22. do 25. kolovoza 2018. godine s temom „Kako osmisliti, provesti i evaluirati kvalitetan

edukativni seminar u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu“ s posebnim osvrtom na rizike u poljoprivredi. Zaposlenici HZZZSR-a su aktivno sudjelovali u radu 7. međunarodnog stručno-znanstvenog skupa “Zaštita na radu i zaštita zdravlja”, čiji je suorganizator bio HZZZSR, a koji se održao o 12. do 15. rujna 2018. godine.

Na ovaj broj e-novina može se pristupiti na internetskoj stranici HZZZSR-a - <http://hzzzsr.hr/index.php/2018/11/iii2018/>

U **prosincu** 2018. godine su oduševljene e-novine. U ovom broju e-novina čitatelji su obaviješteni o održanim stručnim seminarima i skupovima, koje je organizirao HZZZSR. U studenom 2018. godine održan je tečaj “Primjena mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja” za specijaliste medicine rada i sporta. HZZZSR je, u suorganizaciji s Hrvatskim zavodom za toksikologiju i antidoping, 13. i 14. prosinca 2018. godine održao Zimsku školu, na kojoj su obrađene i sa svih aspekata sagledane teme buke i opasnih radnih tvari na radnom mjestu.

Zaposlenici HZZZSR-a su aktivno sudjelovali u radu domaćih i europskih skupova, od kojih su najvažniji Prvi međunarodni kongres medicine rada “Occupational Health and Employability Expertise” u Sofiji, 5. Simpozij “Profesionalne bolesti i bolesti vezane uz rad kod stomatologa” u Zagrebu, Sastanak “Modul edukacije – Promicanje zdravlja na radnom mjestu” u okviru Projekta „Živjeti zdravo“ u Zagrebu, 23. Susret ribara Hrvatske obrtničke komore na Rabu, 31. Kongres ugostitelja i turističkih djelatnika u Šibeniku, Stručni skup zaštite na radu u Zagrebu, Okrugli stol o zdravlju mladih radnika u svjetlu cjenovne politike za alkohol i duhanske proizvode u Zagrebu i Godišnji stručni skup zaštite na radu u organizaciji Zavoda za istraživanje i razvoj sigurnosti u Zagrebu.

Čitatelje se u e-novinama podsjeća na važne i korisne dokumente koji se mogu naći na internetskoj stranici HZZZSR-a, kao što su klasifikacija ozljeda na radu, tablica obveznog i preporučenog cijepljenja radnika, strateški dokumenti EU-OSHA-e i upozorenje o hladnim klimatskim uvjetima.

Na ovaj broj e-novina može se pristupiti na internetskoj stranici HZZZSR-a - <http://hzzzsr.hr/index.php/2018/11/iii2018/> .

6.3. *Odgovori na e-upite stručne i opće javnosti*

Stručnjaci, kao i druge osobe, redovito putem internetske stranice postavljaju pitanja vezana uz zaštitu zdravlja i sigurnost na radu. U HZZZSR-u se ovi upiti prate i ažurno se na njih odgovara u elektroničkom ili pisanom obliku u vrlo kratkom roku, tj. najčešće istog dana. Upiti i odgovori pohranjeni su u elektroničkom obliku.

Tijekom razdoblja siječanj - prosinac 2018. godine odgovoreno je na ukupno **1258** upita zaprimljenih elektroničkim putem. U tablici je prikazana struktura upita s obzirom na teme i područja iz kojih je postavljen upit.

Tablica 6.3. Broj e-upita po tematici

Mjesec	Tematika			Ukupno
	Zdravlje	Sigurnost	Ostalo	
Siječanj	108	12	10	130
Veljača	69	4	8	81
Ožujak	83	7	15	105
Travanj	133	10	14	157
Svibanj	108	4	16	128
Lipanj	99	8	6	113
Srpanj	113	1	8	122

Kolovoz	107	3	2	112
Rujan	119	5	1	125
Listopad	114	4	7	125
Studen	34	5	8	47
Prosinac	8	3	2	13
Ukupno	1095	66	97	1258

Izravnim telefonskim komuniciranjem sa specijalistima medicine rada i stručnjacima u zaštiti na radu kontinuirano se daju upute o primjeni doktrina medicine rada i zaštite na radu, te se rješavaju konkretni problemi vezani uz zaštitu zdravlja i sigurnost radnika na radnom mjestu. Tijekom razdoblja siječanj – prosinac 2018. godine obavljene je 163 konzultacije. Ovisno o vrsti upita, poziv se upućuje specijalistu medicine rada odnosno stručnjaku zaštite na radu koji se bavi tim područjem. Upiti se najčešće odnose na problematiku ocjene zdravstvene i radne sposobnosti, zdravstvenih pregleda, drugostupanjskog postupka ocjenjivanja radne sposobnosti, postupka priznavanja profesionalnih bolesti, održavanja tečajeva i seminara HZZZSR-a i sl.

6.4. Komunikacija s medijima

Radi podizanja svijesti stručne i opće javnosti o ulozi i važnosti primjene sustava zaštite zdravlja i sigurnosti na radu HZZZSR putem medija (televizija, radio, stručni časopisi) predstavlja doktrine struke i sudjeluje u pojašnjavanju i rješavanju stručnih pitanja i aktualnih problema.

26. veljače. 2018. godine - Zlatko Šarić imao je telefonski intervju s novinarkom Večernjeg lista, gđom Romanom Kovačević Barišić o mjerama zaštite radnika koji rade na otvorenom u uvjetima niskih temperatura,

U časopisu „Progradnja“ (travanj, svibanj, lipanj, srpanj, kolovoz 2018. godine) objavljen je poster „Rad na otvorenome u uvjetima visokih temperatura“, koji daje osnovne informacije o rizičnim zanimanjima i radnim procesima, zdravstvenim tegobama i mjerama za zaštitu zdravlja pri radu na otvorenom u uvjetima visokih temperatura,

Povodom Nacionalnog dana zaštite zdravlja i sigurnosti na radu dana 27. travnja 2018. godine Marija Bubaš i Sonja Damjanović Dešić sudjelovale su na HRT1 u emisiji Dobro jutro, Hrvatska, Više na poveznici: <http://magazin.hrt.hr/441193/nacionalni-je-dan-zastite-zdravlja-i-sigurnosti-na-radu>,

U časopisu „Progradnja“ (listopad, studeni i prosinac 2018. godine) objavljen je poster „Rad na otvorenome u uvjetima niskih temperatura“, koji daje osnovne informacije o rizičnim zanimanjima i radnim procesima, zdravstvenim tegobama i mjerama za zaštitu zdravlja pri radu na otvorenom u uvjetima niskih temperatura.

7.

EDUKACIJA STRUČNE I OPĆE JAVNOSTI

U HZZZSR-u se stalno prate suvremeni trendovi i saznanja u području zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu, a te nove i aktualne spoznaje se prenose na stručnjake i pružatelje usluga u zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu putem izobrazbe i informiranja svih sudionika. Kontinuirana izobrazba, koja se provodi u HZZZSR-u, obuhvaća izobrazbu specijalizanata u okviru specijalizacije iz medicine rada i sporta, dodatno usavršavanje specijalista medicine rada, stručnjaka zaštite na radu, izobrazbu radnika i svih dionika u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu i prenošenje znanja putem aktivnog sudjelovanja zaposlenika HZZZSR-a u radu znanstvenih i stručnih skupova.

7.1. Edukativne aktivnosti u organizaciji HZZZSR-a

Primjereno znanje je preduvjet dobrog razumijevanja i aktivnog djelovanja u pojedinim područjima. To se odnosi i na preventivne akcije i mjere zaštite zdravlja radnika. Stoga HZZZSR-a provodi edukaciju sa svrhom podizanja znanja i kompetencija svih dionika u sustavu zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu.

Tijekom razdoblja siječanj-prosinac 2018. godine zaposlenici HZZZSR-a su održali stručne seminare i tečajeve za stručnjake u zaštiti na radu i specijaliste medicine rada i sporta:

	Datum održavanja	Naziv stručnog seminara	Predavači	Mjesto održavanja	Ciljna skupina	Broj sudionika
1.	22. 2. 2018.	Stres na radu, Prevencijom psihosocijalnih rizika do zdravog radnog mjesta	Helena Koren i Ines Kovačević Cvetko	SELK, Kutina	Zaposlenici; stručnjaci zaštite na radu, voditelji i rukovoditelji odjela i službi	17
2.	28. 2. 2018.		Helena Koren i Ines Kovačević Cvetko	Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije, Čakovec	Zaposlenici; doktori medicine, medicinske sestre, medicinski tehničari i vozači	33
3.	6. 3. 2018.		Helena Koren i Ines Kovačević Cvetko	Zavod za hitnu medicinu Međimurske županije, Čakovec	Zaposlenici; doktori medicine, medicinske sestre, medicinski tehničari i vozači	27
4.	18. 4. 2018.		Helena Koren i Marina Milaković	HZZZSR, Zagreb	Stručnjaci zaštite na radu	15
					Specijalistica medicine rada i sporta	1
5.	9. 5. 2018.		Helena Koren i Tanja Lelas	HEP-Proizvodnja d.o.o., Varaždin	Zaposlenici: voditelji službi, referenti,	18

					inženjeri, koordinatori poslova, tehničari i stručnjak zaštite na radu	
6.	23. 5. 2018.		Helena Koren i Tanja Lelas	HZZZSR, Zagreb	Stručnjaci zaštite na radu	16
7.	11. 10. 2018.		Helena Koren i Marina Milaković	USZJC- Udruga stručnjaka zaštite iz pravnih osoba za gradnju, održavanje i zaštitu javnih cesta, Split	Stručnjaci zaštite na radu	18
8.	9. 11. 2018.		Helena Koren i Marina Milaković	HZZZSR, Zagreb	Stručnjaci zaštite na radu	9
		Specijalistice medicine rada i sporta			2	
Broj sudionika stručnog seminara „Stres na radu; Prevencijom psihosocijalnih rizika do zdravog radnog mjesta“ od 1. 1. do 31. 12. 2018.						156
1.	1. 3. 2018.	Zaštitna odjeća	Natalija Pejnović	Udruga za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, zaštitu okoliša i zaštitu od požara regije sjeverozapad, Varaždin	Stručnjaci zaštite na radu	60
2.	2. 10. 2018.			Vodovod Osijek d.o.o., Osijek	Zaposlenici	41
3.	13. 11. 2018.			HZZZSR, Zagreb	Stručnjaci zaštite na radu	11
Broj sudionika stručnog seminara „Zaštitna odjeća“ od 1. 1. do 31. 12. 2018.						112
1.	1. 3. 2018.	Osobna zaštitna oprema za zaštitu organa za disanje	Marija Batak i Željka Sokolović Pavić	NEXE, Našice	Zaposlenici; voditelji odjela, voditelji smjena, inženjeri, tehnolozi, poslovođe i stručnjaci zaštite na radu	22
2.	12. 4. 2018.		Marija Batak i Željka Sokolović Pavić	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu	12
3.	2. 10. 2018.		Andreja Cesar Slegovac	Vodovod Osijek d.o.o., Osijek	Zaposlenici	41
4.	4. 12. 2018.		Andreja Cesar i Željka Sokolović Pavić	HZZZSR, Zagreb	Stručnjaci zaštite na radu	11

Broj sudionika stručnog seminara „Osobna zaštitna oprema za zaštitu organa za disanje“ od 1. 1. do 31. 12. 2018.						86
1.	17. 4. 2018.	Osobna zaštitna oprema za zaštitu od pada s visine	Sanela Paskaš Dlugoš	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu	17
2.	5. 6. 2018.		Ivana Krišto	PIK VINKOVCI, Lipovac, a u organizaciji Društva integralne zaštite županije Vukovarsko- srijemske iz Vinkovaca	zaposlenici	25
3.	12. 6. 2018.		Ivana Krišto	PIK VINKOVCI, Vinkovci, a u organizaciji Društva integralne zaštite županije Vukovarsko- srijemske iz Vinkovaca	zaposlenici	30
4.	2. 10. 2018.		Ivana Krišto	Vodovod Osijek d.o.o., Osijek	Zaposlenici	41
5.	20. 11. 2018.		Sanela Paskaš Dlugoš	HZZZSR, Zagreb	Stručnjaci zaštite na radu	10
Broj sudionika stručnog seminara „Osobna zaštitna oprema za zaštitu od pada s visine“ od 1.1. do 31. 12. 2018.						123
1.	8. 5. 2018.	Ruke su vaš najvažniji alat	Natalija Pejnović i Dijana Krišto	Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko goranske županije, Rijeka	Zaposlenici; patronažne sestre, zdravstveni radnici, psiholozi, fizioterapeuti, medicinske sestre i voditelji odsjeka	31
					Specijalistica medicine rada i sporta	1
2.	21. 5. 2018.		Natalija Pejnović i Katarina Zahariev Vukšinić	HZZZSR, Zagreb	Stručnjaci zaštite na radu	8
					Specijalist medicine rada	1
3.	17. 7. 2018. u 10 sati	Natalija Pejnović	KBC Rijeka, Rijeka	Medicinske sestre i medicinski tehničari	28	
4.	17. 7. 2018. u 12 sati	Natalija Pejnović	KBC Rijeka, Rijeka	Čistačice i tehničko osoblje	25	

Broj sudionika stručnog seminara „Ruke su vaš najvažniji alat“ od 1. 1. do 31. 12. 2018.						94
1.	10. 5. 2018.	EU-OSHA kampanja – Osobna zaštitna oprema za rad s opasnim tvarima	Sonja Damjanović Dešić, Ana Bogadi Šare i Ina Kardoš	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu	59
2.	6. 6. 2018.		Sonja Damjanović Dešić, Marija Batak, Natalija Pejnović i Marina Milaković	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu	25
Broj sudionika stručnog skupa „EU-OSHA kampanja – Osobna zaštitna oprema za rad s opasnim tvarima“ od 1. 1. do 31. 12. 2018.						84
1.	17. 5. 2018.	Osobna zaštitna oprema za zaštitu glave, vrata, lica i očiju	Zlatko Šarić	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu	9
2.	6. 11. 2018.			HZZZSR, Zagreb	Stručnjaci zaštite na radu	11
Broj sudionika stručnog seminara „Osobna zaštitna oprema za zaštitu glave, vrata, lica i očiju “ od 1. 1. do 31. 12. 2018.						20
1.	17. 5. 2018.	Osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala	Marija Batak	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu	9
2.	6. 11. 2018.			HZZZSR, Zagreb	Stručnjaci zaštite na radu	11
Broj sudionika stručnog seminara „Osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala“ od 1. 1. do 31. 12. 2018.						20
1.	29. 5. 2018.	Rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura	Zlatko Šarić i Tanja Lelas	HZZZSR, Zagreb	stručnjaci zaštite na radu	10
2.	19. 6. 2018.		Zlatko Šarić i Karmen Bradvica Kelava	Društvo integralne zaštite županije Vukovarsko-srijemske, Vinkovci	stručnjaci zaštite na radu	24
Broj sudionika stručnog seminara „Rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura“ od 1. 1. do 31. 12. 2018.						34
1.	13. 12. 2018.	Buka na radu	Sanela Paskaš Dluogoš, Katarina Zahariev Vukšinić, Marijan Mustač i Božidar Radanović	HZZZSR, International Zagreb	Stručnjaci zaštite na radu	38
					Doktori medicine, specijalisti i specijalizanti medicine rada i sporta	6
Broj sudionika stručnog seminara „Buka na radu“ od 1. 1. do 31. 12. 2018.						44
1.	14. 12. 2018.	Rad s opasnim tvarima	Sonja Damjanović	HZZZSR,	Stručnjaci zaštite na radu	53

			Dešić, Ana Bogadi Šare, Zdravko Lovrić i Milica Šegović	International Zagreb	Doktori medicine, specijalisti i specijalizanti medicine rada i sporta	10
Broj sudionika stručnog seminara „Rad s opasnim tvarima“ od 1. 1. do 31. 12. 2018.						63
UKUPNI BROJ SUDIONIKA NA 34 STRUČNA SEMINARA OD 1. 1. DO 31. 12. 2018. GODINE						836

	Datum održavanja	Naziv tečaja	Predavači	Mjesto održavanja	Ciljna skupina	Broj sudionika
1.	17. i 18. 11. 2018.	Uvodni tečaj „Primjena mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja“	Marija Bubaš, Dario Posedel, Davide Bosio, Ivana Krišto i Tamara Radošević	HZZZSR, Zagreb, Hotel International	Doktori medicine; specijalisti medicine rada i sporta	23
2.	18. 11. 2018.	Tečaj obnove znanja „Primjena mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja“	Ivana Krišto, Marija Bubaš, i Tamara Radošević			35
UKUPNI BROJ SUDIONIKA TEČAJEVA „PRIMJENA MJERA ZAŠTITE OD IONIZIRAJUĆEG ZRAČENJA“ OD 1. 1. DO 31. 12. 2018. GODINE						58

7.2. Aktivno sudjelovanje u edukativnim aktivnostima u organizaciji drugih subjekata

Tijekom razdoblja siječanj- prosinac 2018. godine zaposlenici HZZZSR-a su aktivno sudjelovali u radu slijedećih skupova:

- Helena Koren: "Dobra praksa u upravljanju stresom na radu", na Stručnom skupu "Dobra praksa u zaštiti na radu" u organizaciji Hrvatskog društva za medicinu rada (HDMR HLZ) i Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu (HZZZSR) u velikoj dvorani Hrvatskog liječničkog zbora, Šubićeva 9, 23. veljače 2018. godine,
- Sonja Damjanović Dešić: „Primjer dobre suradnje u smanjivanju ozljeda u bolnicama“ na Stručnom skupu „Dobra praksa u zaštiti na radu“, u organizaciji Hrvatskog društva za medicinu rada Hrvatskog liječničkog zbora i Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, u Zagrebu 23. veljače 2018. godine,
- Marija Zavalić: „Problemi vještačenja osoba koje rade poslove s posebnim uvjetima rada“, na stručnom skupu – radionici „Vještačenje za potrebe mirovinskih prava“, u organizaciji Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, u Zagrebu 22. veljače 2018. godine,
- Ina Kardoš i Marija Batak: „Ozljede na radu, profesionalne bolesti i prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja“ na „10. Susret prijevoznika HOK-a“ u organizaciji Hrvatske obrtničke komore, u Crikvenici, 15. ožujka 2018. godine,
- Marija Zavalić: na Proljetnom stručnom sastanku Hrvatskog društva za medicinu rada Hrvatskog liječničkog zbora održala je izlaganje pod nazivom „Vještačenja specijalista medicine rada“, u Omišu od 23. do 25. ožujka 2018. godine,
- Ina Kardoš: „Prijedlog financiranja zdravstvene skrbi sportaša“, na Proljetnom stručnom sastanku „Sportaši u sustavu primarne zdravstvene zaštite“ u organizaciji Hrvatskog društva za sportsku medicinu Hrvatskog liječničkog zbora, Omiš, 23. ožujka 2018. godine,
- Helena Koren: "Psihofiziološki naponi: Novi naponi uslijed izloženosti psihosocijalnim rizicima", na Stručnom skupu "Zaštita zdravlja na radu: novosti, uredski poslovi, novi oblici rada" u organizaciji Hrvatske udruge za zdravo radno mjesto, u velikoj dvorani tvornice Kraš u Zagrebu, 29. ožujka 2018. godine,
- Ana Bogadi Šare: „Rad s računalom: osvrt na prijedlog novog propisa“, na Stručnom skupu „Zaštita zdravlja na radu. Novi propisi, uredski poslovi, novi oblici rada“, u organizaciji Hrvatske udruge za zdravo radno mjesto, u Zagrebu 29. ožujka 2018. godine,
- Helena Koren: „Psihofiziološki naponi: novi naponi uslijed izloženosti psihosocijalnim rizicima na radu“, na Stručnom skupu „Zaštita zdravlja na radu. Novi propisi, uredski poslovi, novi oblici rada“, u organizaciji Hrvatske udruge za zdravo radno mjesto, u Zagrebu 29. ožujka 2018. godine,
- Helena Koren: "Upravljanje stresom na radnom mjestu", na edukaciji u organizaciji Hrvatske psihološke komore, u Institutu za kulturu zdravlja u Zagrebu, 21. travnja 2018. godine,

- Helena Koren: "Managing Psychosocial Risks", na međunarodnoj konferenciji "Nemzetközi Munkavédelmi Konferencia" u organizaciji MUFOSZ Egyesület-a, na Sveučilištu u Budimpešti od 26. do 27. travnja 2018. godine,
- Ina Kardoš: „Asbestos related occupational diseases-legislative changes and incidence differences in Croatia“, 32nd International Congress on Occupational Health - ICOH 2018, u organizaciji ICOH, u Convention Centre Dublin, Dublin, Ireland od 29. travnja – 4. svibnja 2018. godine,
- Helena Koren: "Job insecurity and perceived employability: A comparison of public and private sector", 32nd International Congress on Occupational Health – ICOH 2018, u organizaciji ICOH, u Convention Centre Dublin, Dublin, Ireland od 29. travnja – 4. svibnja 2018. godine,
- Sonja Damjanović Dešić: „Zdravstveni problemi radnika pri radu s kemikalijama - povod za djelovanja stručnjaka" na stručnom skupu „EU-OSHA kampanja - rad s opasnim kemikalijama“, u organizaciji Ministarstva rada i mirovinskog sustava, održanom u Zagrebu 27. travnja 2018. godine,
- Marija Bubaš, Ina Kardoš i Helena Koren aktivno sudjelovale na 32. međunarodnom kongresu medicine rada, u organizaciji International Commission on Occupational Health (ICOH) and Faculty of Occupational Medicine, Royal College of Physicians of Ireland, u Dublinu od 29. travnja do 4. svibnja 2018. godine,
- Sonja Damjanović Dešić: „Zakonodavstvo u radu s opasnim tvarima“ i „Preventivne mjere za smanjivanje rizika pri radu s opasnim tvarima“ na stručnom skupu „EU-OSHA kampanja – Siguran rad s opasnim tvarima“, u organizaciji Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, održanom u Zagrebu 10. svibnja 2018. godine,
- Ana Bogadi Šare: „Zdravstveni učinci pri radu s opasnim tvarima“ na stručnom skupu „EU-OSHA kampanja – Siguran rad s opasnim tvarima“, u organizaciji Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, održanom u Zagrebu 10. svibnja 2018. godine,
- Sonja Damjanović Dešić: „Primjer dobre suradnje u smanjivanju ozljeda u bolnicama“ na stručnom skupu „Dobra praksa u zaštiti na radu 2“, u organizaciji Hrvatskog liječničkog zbora – Hrvatskog društva za medicinu rada i Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, održanom u Zagrebu 11. svibnja 2018. godine,
- Sonja Damjanović Dešić: „Zakonodavstvo vezano uz zaštitu radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenima i mutagenima“ na stručnom skupu „Zaštita zdravlja na radu – Opasni poslovi uz opasne tvari“, u organizaciji Hrvatske udruge za zdravo radno mjesto, održanom u Zagrebu 24. svibnja 2018. godine,
- Natalija Pejnović: „Bilo kuda, nano svuda“ na stručnom skupu „Zaštita zdravlja na radu – Opasni poslovi uz opasne tvari“, u organizaciji Hrvatske udruge za zdravo radno mjesto, održanom u Zagrebu 24. svibnja 2018. godine,
- Marija Batak: „Upoznavanje s opasnostima, štetnostima i naporima na radnom mjestu te zdravstvenim rizicima na radnom mjestu“ na stručnom skupu „11. susret trgovaca Hrvatske obrtničke komore“, u organizaciji Hrvatske obrtničke komore, održanom u Koprivnici 25. svibnja 2018. godine,

- Helena Koren: „Dobra praksa u upravljanju stresom na radu“, na Stručnom skupu „Dobra praksa u zaštiti na radu“ u organizaciji Hrvatskog društva za medicinu rada (HDMR HLZ) i Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu (HZZZSR) u velikoj dvorani Hrvatskog liječničkog zbora, Šubićeva 9, izlagane održano 11. svibnja 2018. godine,
- Sonja Damjanović Dešić: „Zakonodavstvo u radu s opasnim tvarima“ na stručnom skupu „EU-OSHA kampanja – Osobna zaštitna oprema u radu s opasnim tvarima“, u organizaciji Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, održanom u Zagrebu 6. lipnja 2018. godine,
- Marija Batak: „Osobna zaštitna oprema za zaštitu lica, oči i dišnog sustava“ na stručnom skupu „EU-OSHA kampanja – Osobna zaštitna oprema u radu s opasnim tvarima“, u organizaciji Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, održanom u Zagrebu 6. lipnja 2018. godine,
- Natalija Pejnović: „Zaštitna odjela, rukavice i cipele pri radu s opasnim tvarima“ na stručnom skupu „EU-OSHA kampanja – Osobna zaštitna oprema u radu s opasnim tvarima“, u organizaciji Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, održanom u Zagrebu 6. lipnja 2018. godine,
- Marina Milaković: „Prva pomoć pri radu s opasnim tvarima“ na stručnom skupu „EU-OSHA kampanja – Osobna zaštitna oprema u radu s opasnim tvarima“, u organizaciji Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, održanom u Zagrebu 6. lipnja 2018. godine,
- Ivana Krišto: „Predavanje o zaštiti zdravlja i sigurnost na radu za određena strukovna zanimanja“ u organizaciji HGK – Županijskoj komori Koprivnica, Održanom u Koprivnici, 7. lipnja 2018. godine,
- Marija Bubaš: „Uloga medicine rada u utvrđivanju sposobnosti za rad za poslove s posebnim uvjetima“ na Stručnom skupu-radionici „Vještačenje, problemi, rješenja i nove informacije – ujednačavanje kriterija vještačenja“ u organizaciji Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, održanom u Zagrebu, 20. lipnja 2018. godine,
- Tamara Radošević: „Zapošljivost osoba s poremećajem iz spektra autizma“ na Stručnom skupu-radionici „Vještačenje, problemi, rješenja i nove informacije – ujednačavanje kriterija vještačenja“ u organizaciji Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, održanom u Zagrebu, 20. lipnja 2018. godine,
- Zlatko Šarić: „Experiences with projects from the hosting country“, u organizaciji EASOM Summer school, Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu i Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar“, održanom u Zagrebu 22.-25. kolovoza 2018. godine,
- Helena Koren: „Health education and health literacy“ u organizaciji EASOM Summer school, Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu i Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar“, održanom u Zagrebu 22.-25. kolovoza 2018. godine,
- Zlatko Šarić: „Workshop: Getting to know the health risks and possible consequences farmers meet in everyday work – agricultural machinery“ u organizaciji EASOM Summer school, Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu i Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar“, održanom u Zagrebu 22.-25. kolovoza 2018. godine,

- Sonja Damjanović Dešić: „Workshop: Getting to know the health risks and possible consequences farmers meet in everyday work – from grain to bread“ u organizaciji EASOM Summer school, Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu i Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar“, održanom u Zagrebu 22.-25. kolovoza 2018. godine,
- Marija Bubaš: „Underestimated health exposures and effects: UV skin exposure and outcomes, disseminating knowledge of STANDERM COST Action – key note“, na EASOM Summer school 2018 “Concepts of Educational Efficiency, Effectiveness and Quality – how to design, conduct and evaluate a good quality educational seminar in occupational health and safety”, u organizaciji HZZZSR-a, u Zagrebu od 22. do 25. kolovoza 2018. godine,

Na 7. Međunarodnog stručno-znanstvenom skupu „Zaštita na radu i zaštita zdravlja“ održanom u Zadru-Borik od 12. - 15. rujna 2018. godine u organizaciji Veleučilišta u Karlovcu, Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu i Državnog sveučilišta BOISE, SAD, a pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravstva, radove su iznosili autori, zaposlenici HZZZSR-a:

- Marija Bubaš: pozvano predavanje „Ekonomika ranih intervencija u radno aktivnoj populaciji s kroničnom boli u leđima“ ,
- Dijana Krišto: „Analiza profesionalnih zaraznih bolesti u Republici Hrvatskoj u desetogodišnjem razdoblju (2008. – 2017.)“,
- Helena Koren: „Dobne razlike u doživljaju stresa na radu“,
- Ines Kovačević Cvetko: „Prepoznavanje i prevencija prezentizma“,
- Karmen Bradvica-Kelava: „Evaluacija edukacijskog seminara o radu na otvorenom u uvjetima visokih temperatura“,
- Tamara Radošević: „Prijelomi kao ozljede na mjestu rada u 2017. u Republici Hrvatskoj“,
- Zlatko Šarić: „Opasnosti i mjere zaštite kod primjene traktorske prskalice za zaštitu bilja“,
- Marija Batak: „Osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu u djelatnosti zdravstvene zaštite“,
- Natalija Pejnović: „Potencijalni rizici nanotehnologije“,
- Helena Koren: „Prevencijom psihosocijalnih rizika do zdravog radnog mjesta: suradnja Hrvatske pošte i HZZZSR-a“,
- Zlatko Šarić: „Ocjenjivanje razine izloženosti mehaničkim vibracijama – pravna regulativa“,
- Marina Milaković: „Testiranje na sredstva ovisnosti na radnom mjestu – praktičnost primjene zakonskih odredbi“,
- Sonja Damjanović Dešić: „Izmjene Direktive 2004/37/EZ o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenima ili mutagenima na radu“,
- Ines Kovačević Cvetko: „Odnos doživljaja stresa na radu i trajanja bolovanja“,

- Željka Sokolović Pavić: „Sindromi prenaprezanja kao profesionalna bolest u razdoblju od 2013. do 2017. godine“,
- Marija Bubaš: „Bolovanje i radna sposobnost – zajednički problem liječnika obiteljske medicine, HZZO-a, vještaka ZOSI-a, specijaliste medicine rada, poslodavca i osiguranika“ – izlagač i moderator Okruglog stola u organizaciji HZZZSR-a. Ostali uvodničari: Vikica Krolo – privatna ordinacija opće medicine, Dražen Kapusta – Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Đurđica Blažinkov-Živković – Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Jasenka Sućec - Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom,
- Zlatko Šarić: „Obveze obrtnika kao poslodavca prema Zakonu o zaštiti na radu“, na 23. susretu ribara Hrvatske obrtničke komore, održanom u Rabu, hotel Valamar Padova, dana 5. listopada 2018. godine,
- Marija Bubaš: „Programi TA u smanjenju apsentizma, prezentizma i povećanju radne produktivnosti“, na 2. konferenciji Zdravstvene kineziologije „Mjesto i uloga tjelesne aktivnosti u praksi obiteljske medicine“, u Zagrebu 27. listopada 2018. Godine,
- Ines Kovačević Cvetko: „Psihosocijalni rizici i stres na radnom mjestu“ na Okruglom stolu “Psihosocijalni rizici i stres na radnom mjestu” u organizaciji Hrvatskog saveza udruga invalida rada 11. listopada 2018. godine,
- Marija Bubaš: Occupational Health and Employability Expertise“ održala predavanje i sudjelovala u radu Prvog međunarodnog kongresa medicine rada s Internacionalnom konferencijom o EPSILON projektu, u Sofiji, Bugarska 7. i 8. studenoga 2018. godine,
- Marija Bubaš: „Zdravstveni rizici u dentalnoj medicini“, održala predavanje na 5. Simpoziju "Profesionalne bolesti i bolesti vezane uz rad kod stomatologa", u organizaciji Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u Zagrebu 10. studenoga 2018. godine,
- Željka Sokolović Pavić: “Promicanje zdravlja na radnom mjestu“, na sastanku Modula edukacije – Promicanje zdravlja na radnom mjestu u okviru Projekta „Živjeti zdravo“, Zdravlje i radno mjesto, u organizaciji Hrvatskog Crvenog Križa, Službe za zdravstvene i socijalne djelatnosti, u Zagrebu 10. studenoga 2018. godine,
- Helena Koren: „Prevenција stresa na radnom mjestu“, na sastanku Modula edukacije – Promicanje zdravlja na radnom mjestu u okviru Projekta „Živjeti zdravo“, Zdravlje i radno mjesto, u organizaciji Hrvatskog crvenog križa, Službe za zdravstvene i socijalne djelatnosti, u Zagrebu 10. studenoga 2018. godine,
- Natalija Pejnović: “Obveze obrtnika kao poslodavca prema Zakonu o zaštiti na radu” održala je predavanje na 31. Kongresu ugostitelja i turističkih djelatnika u orhanizaciji Hrvatske obrtničke komore, održanom u Šibeniku (Solaris), 27. studenoga 2018. godine,
- Marija Batak: „Vizija nula ozljeda“. održala je predavanje na stručnom skupu zaštite na radu pod nazivom „Vizija nula ozljeda“, u organizaciji ustanove za obrazovanje Inspekt i Hrvatske udruge menadžera sigurnosti, održanom u Zagrebu, 30. studenoga 2018 godine,
- Marija Bubaš aktivno sudjelovala na Okruglom stolu o zdravlju mladih u svjetlu cjenovne politike za alkohol i duhanske proizvode, u organizaciji Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, u Zagrebu 21. studenoga 2018. godine,

- Marija Bubaš: „Suradnja HZZZSR-a i Inspektorata rada“, na Stručnom skupu zaštite na radu u organizaciji Zavoda za istraživanje i razvoj sigurnosti i časopisa „Sigurnost“, u Zagrebu 6. prosinca 2018. godine,
- Sanela Paskaš Dluđoš: „Nadzor buke u radnom i okolišnom okruženju – pravna regulativa“, na stručnom skupu zaštite na radu u organizaciji Zavoda za istraživanje i razvoj sigurnosti d.o.o., u Zagrebu 6. prosinca 2018. godine,
- Sanela Paskaš Dluđoš: „Buka na radu – Zakonska regulativa i Mjere zaštite“, na Zimskoj školi zaštite zdravlja i sigurnosti na radu u organizaciji HZZZSR-a, u Zagrebu 13. prosinca 2018. godine,
- Sonja Damjanović Dešić: „Zakonodavni okvir vezano na opasne tvari na radu“ i „Mjere zaštite u radu s opasnim tvarima“, na Zimskoj školi zaštite zdravlja i sigurnosti na radu u organizaciji HZZZSR-a, u Zagrebu 14. prosinca 2018. godine,
- Željka Sokolović Pavić: „Promicanje zdravlja na radnom mjestu“, na sastanku Modula edukacije – Promicanje zdravlja na radnom mjestu u okviru Projekta „Živjeti zdravo“, Zdravlje i radno mjesto, u organizaciji Hrvatskog Crvenog Križa, Službe za zdravstvene i socijalne djelatnosti, u Zagrebu 15. prosinca 2018. godine,
- Helena Koren: „Prevenција stresa na radnom mjestu“, na sastanku Modula edukacije – Promicanje zdravlja na radnom mjestu u okviru Projekta „Živjeti zdravo“, Zdravlje i radno mjesto, u organizaciji Hrvatskog crvenog križa, Službe za zdravstvene i socijalne djelatnosti, u Zagrebu 15. prosinca 2018. godine.

7.3. Prisustvovanje na edukativnim i stručnim aktivnostima

U HZZZSR-u se kontinuirano prikupljaju stručne informacije kao i nova saznanja u području zaštite zdravlja i sigurnosti radnika sa svrhom analize i daljnjeg širenja znanja i informacija. To se prikupljanje informacija provodi praćenjem literature, rezultata stručnih i znanstvenih istraživanja, uvidom u preporuke i smjernice, sudjelovanjem u edukativnim sastancima te prisustvovanjem na različitim stručnim i znanstvenim skupovima.

Tijekom razdoblja siječanj-prosinac 2018. godine zaposlenici HZZZSR-a su prisustvovali radu slijedećih stručnih i znanstvenih skupova:

- Predavanju pod nazivom „Gloves in the function of personal protection of health personnel in critical procedures in the hospital environment“, u organizaciji Klinike za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević“, Hrvatske laboratorijske udruge, Infektološkog društva i Podružnice HUMS-a Klinike za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević“, održanom u Zagrebu 24. siječnja 2018. godine, prisustvovala je Natalija Pejnović,
- Stručni skup „Zaštita na radu - novi propisi, novosti, primjeri dobre prakse“ u organizaciji Hrvatske udruge za zdravo radno mjesto, u velikoj dvorani tvornice Kraš 25. siječnja 2018. godine, prisustvovala je Ina Kardoš i Sanela Paskaš Dluško,
- Workshop „Alert and sentinel systems for the identification of work-related diseases in the EU“, u organizaciji EU OSHA, Leuven, Belgium, 31. siječnja 2018., prisustvovala je Ina Kardoš.
- Stručnom sastanku pod nazivom „Ciljana izrada prototipa nosača uzgoja tkivnih stanica kombiniranim elektroispredanjem“, u organizaciji Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije, održanom 2. veljače 2018. godine u Zagrebu prisustvovala je Natalija Pejnović,
- Informativnom danu Trećeg EU programa zdravlja, koji se održao u srijedu 21. veljače 2018. godine u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“, prisustvovala je Dijana Krišto,
- Stručnom skupu u organizaciji Hrvatskog društva za medicinu rada Hrvatskog liječničkog zbora pod nazivom „Dobra praksa u zaštiti na radu“, održanom u Zagrebu 23. veljače 2018. godine prisustvovala je Dijana Krišto,
- Sastanku COST akcije OMEGA-NET u organizaciji COST projekta financiranog iz EU fondova, održanom 20. i 21. veljače 2018. godine u Barceloni, prisustvovala je Marija Bubaš,
- Stručni skup „Vještačenje za potrebe mirovinskih prava“ u organizaciji Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, u velikoj dvorani tvornice HZMO, Mihanovićeve 3, Zagreb, 22. veljače 2018. godine prisustvovala je Ina Kardoš,
- Stručni skup pod nazivom „Dobra praksa u zaštiti na radu“, u organizaciji Hrvatskog društva za medicinu rada Hrvatskog liječničkog zbora i Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, održan je u Zagrebu 23. veljače 2018. godine. Prisustvovali su: Zlatko Šarić, Ines Kovačević Cvetko, Tanja Lelas i Ina Kardoš,
- Seminar pod nazivom "Mjerenje i ocjenjivanje buke okoliša sukladno novim normama HRN ISO 1996-1:2016 i HRN ISO 1996-2:2017" u organizaciji tvrtke BELMET97 d.o.o., održan je u Zagrebu 2. i 3. veljače 2018. godine. Prisustvovali su Sanela Paskaš Dluško i Zlatko Šarić,

- Sastanku s predavanjem u organizaciji Hrvatskog psihološkog društva, Sekcije za penološku psihologiju pod nazivom „Kakva nam je psihosocijalna klima u kaznenim tijelima“, održanom u Zagrebu 9. ožujka 2018. godine prisustvovala je Helena Koren,
- Međunarodnom kongresu „Starenje s HIV-om, pristup, pristup sveobuhvatnoj skrbi“ u organizaciji HUHIV-a i Klinike za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević“, održanom u Zagrebu 15. ožujka 2018. godine prisustvovala je Dijana Krišto,
- Proljetnom stručnom sastanku Hrvatskog društva za medicinu rada Hrvatskog liječničkog zbora pod nazivom „Vještačenje specijalista medicine rada“, održanom u Omišu od 23. do 25. travnja 2018. godine prisustvovala su Dijana Krišto, Karmen Bradvica- Kelava, Ina Kardoš, Marina Milaković,
- Stručnom skupu „Zaštita zdravlja na radu. Novi propisi, uredski poslovi, novi oblici rada“, u organizaciji Hrvatske udruge za zdravo radno mjesto, održanom u Zagrebu 29. ožujka 2018. godine prisustvovali su Natalija Pejnović i Zlatko Šarić,
- Edukaciji za interne auditore prema normi ISO 9001 - Sustavi upravljanja kvalitetom u organizaciji „TINODI ISO KONZALTING“ i Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, održanoj u dvorani HZZZSR-a u Zagrebu 9. ožujka 2018. godine, prisustvovali su Sonja Damjanović Dešić, Snježana Bačurin, Zlatko Šarić, Dijana Krišto, Željka Sokolović Pavić, Ines Šarić, Marija Bubaš, Ina Kardoš, Zrinjka Marinić, Tanja Lelas, Iva Jug, Magdalena Kovač i Karmen Dežmar Krainz,
- Informativnoj radionici u organizaciji Ministarstva zdravstva i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje pod nazivom „Promocija zdravlja i prevencija bolesti – faza I“, održanoj u Zagrebu 20. travnja 2018. godine prisustvovala su Helena Koren i Karmen Dežmar Krainz,
- Stručnom skupu „EU-OSHA kampanja - rad s opasnim kemikalijama“, u organizaciji Ministarstva rada i mirovinskog sustava, održanom u Zagrebu 27. travnja 2018. godine prisustvovali su: Zlatko Šarić, Tina Mudrovčić, Marija Batak, Ana Bogadi Šare, Dijana Krišto, Karmen Dežmar Krainz, Marina Milaković, Tanja Lelas, Jasna Krainz i Marija Bubaš,
- Na edukativnom seminaru “Education and Training in Occupational Safety and Health (ENETOSH), 21st ENETOSH Network Meeting – special meeting of founding members, 11th ENETOSH Steering Committee Meeting” u organizaciji ENETOSH-a, održanom na University of Brighton, United Kingdom, od 18. do 20. travnja 2018. godine prisustvovali su Marija Bubaš i Zlatko Šarić,
- Na tribini pod nazivom „Sigurno rukovanje lijekovima koji sadržavaju citotoksične tvari u zdravstvenoj skrbi” u organizaciji Referentnog centra za farmakoepidemiologiju, održanom u Zagrebu 9. svibnja 2018. godine prisustvovala je Zlatko Šarić,
- Stručnom skupu "Lijekovi i...": Sigurno rukovanje lijekovima koji sadržavaju citotoksične tvari u zdravstvenoj skrbi, organizaciji Ministarstva zdravstva i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje pod nazivom „Promocija zdravlja i prevencija bolesti – faza I“, održanoj u Zagrebu, 9. svibnja 2018. godine, prisustvovala je Ina Kardoš,
- Na stručnom skupu „Dobra praksa u zaštiti na radu 2“, u organizaciji Hrvatskog društva za medicinu rada Hrvatskog liječničkog zbora i Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, održanom u Zagrebu 11. svibnja 2018. godine prisustvovala su Ana Bogadi Šare i Marija Bubaš,

- Na stručnom sastanku na temu klimatskih promjena i zdravlja “Workshop towards development of national portfolio on climate change and health - Assessing the health damage and adaptation costs of climate change” u organizaciji Svjetske zdravstvene organizacije, na Brijunima, 15. i 16. svibnja 2018. godine prisustvovao je Zlatko Šarić,
- Na Tradicionalnoj ekonomsko pravnoj konferenciji u organizaciji Udruge poslodavaca u zdravstvu Hrvatske, održanoj u Opatiji dana 23. svibnja 2018. godine prisustvovale su Sonja Damjanović Dešić i Marija Bubaš,
- Na stručnom skupu „Zaštita zdravlja na radu – Opasni poslovi uz opasne tvari“, u organizaciji Hrvatske udruge za zdravo radno mjesto, održanom u Zagrebu 24. svibnja 2018. godine prisustvovali su Zlatko Šarić i Željka Sokolović Pavić,
- Predstavljanju knjige doc.dr.sc. Bojane Knežević „Sigurno rukovanje lijekovima koji sadržavaju citotoksične tvari u zdravstvenoj skrbi“, održanom u HLK, 30. svibnja 2018. godine održanom u Zagrebu, prisustvovala je Tamara Radošević,
- Tradicionalnoj Konferenciji Udruge poslodavaca u zdravstvu Hrvatske “Proljeće 2018.”, održanoj u Opatiji 23. svibnja 2018. godine, prisustvovale Marija Bubaš i Sonja Damjanović Dešić,
- Na konferenciji “Dan poduzetnika: Nove prilike za novo desetljeće” u organizaciji Hrvatske udruge poslodavaca, održanoj u Zagrebu, 12. lipnja 2018. godine prisustvovali su Dijana Krišto i Sonja Damjanović Dešić,
- Stručnom skupu „Vještačenje, problemi, rješenja i nove informacije – ujednačavanje kriterija vještačenja”, u organizaciji zavoda za vještačenja, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, održanom u Zagrebu 20. lipnja 2018. godine prisustvovala je Ana Bogadi Šare,
- Na završnoj konferenciji projekta „FitWork“, u organizaciji Europske mreže za promicanje zdravlja na radnom mjestu, održanoj 28. lipnja 2018. godine u Barceloni, prisustvovale su Dijana Krišto i Željka Sokolović Pavić,
- Na EASOM Ljetnoj školi s temom „Concepts of Educational Efficiency, Effectiveness and Quality - how to design, conduct and evaluate a good quality educational seminar in occupational health and safety“, u organizaciji EASOM-a i HZZZSR-a, u Zagrebu, od 22. do 25. kolovoza 2018. godine prisustvovali su Marija Bubaš, Ana Bogadi Šare, Jasna Krainz, Dijana Krišto, Željka Sokolović-Pavić, Karmen Bradvica- Kelava, Marina Mihalinac Bolanča, Tina Mudrovčić, Marija Batak, Zlatko Šarić, Sonja Damjanović Dešić, Zrinjka Marinić, Diana Vlašić, Marina Milaković i Tamara Radošević,
- Na 7. Međunarodnog stručno-znanstvenom skupu „Zaštita na radu i zaštita zdravlja“ održanom u Zadru-Borik od 12. - 15. rujna 2018. godine u organizaciji Veleučilišta u Karlovcu i Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, a pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravstva, prisustvovale su Ana Bogadi Šare, Jasna Krainz i Tamara Ilić,
- Na Obilježavanju Svjetskog dana sigurnosti pacijenata “Zajedno za sigurnost pacijenata” održanoj u Zagrebu od 17. rujna 2018. godine u organizaciji Ministarstva zdravstva prisustvovala je Ines Kovačević Cvetko,
- Stručno znanstvenom skupu “Sveobuhvatna zdravstvena zaštita - vizija Andrije Štampara” u organizaciji Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, održanom u Zagrebu 10. listopada 2018. godine, prisustvovala je Marija Bubaš,

- 121. Kongresu poslodavaca u zdravstvu Hrvatske u organizaciji Udruge poslodavaca u zdravstvu Hrvatske, održanom u Šibeniku 25. listopada 2018. godine, prisustvovala je Marija Bubaš,
- Stručnom skupu „Propisi s primjerima dobre prakse - rad s opasnim kemikalijama“, u organizaciji Ministarstva rada i mirovinskog sustava, održanom u Zagrebu 25. listopada 2018. godine prisustvovali su Zlatko Šarić i Tamara Radošević,
- Na 16. Kongresu HLZ- Hrvatskog društva medicinskih vještaka zdravstvenog osiguranja održanoj u Rabcu 12. listopada 2018. u organizaciji Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje prisustvovala su Ines Kovačević Cvetko i Tamara Radošević,
- Na Stručnom skupu „Zdrava mjesta rada upravljaju opasnim tvarima“ u Zagrebu 25. listopada 2018. u organizaciji Ministarstva rada i mirovinskog sustava prisustvovala je Tamara Radošević,
- Tečaju HLZ- Hrvatskog društva medicinskih vještaka zdravstvenog osiguranja održanoj u Rabcu 12. listopada 2018. u organizaciji Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje prisustvovala su Ines Kovačević Cvetko i Tamara Radošević,
- Stručnom skupu „Zdrava mjesta rada upravljaju opasnim tvarima“ u Zagrebu 25. listopada 2018. u organizaciji Ministarstva rada i mirovinskog sustava prisustvovala je Tamara Radošević,
- Savjetovanju „Plaće, uvećanja plaća, naknade i materijalna prava u javnim službama“ u organizaciji Rosip d.o.o. (časopis Radno pravo) održanom u Zagrebu, 5. prosinca, 2018. godine prisustvovali su: Dalia Babić, Karmen Dežmar Krainz i Sonja Damjanović Dešić,
- Stručnom skupu zaštite na radu u organizaciji Zavoda za istraživanje sigurnosti i razvoj sigurnosti održanom 6. prosinca 2018. godine prisustvovala je Ana Bogadi Šare, Sonja Damjanović Dešić i Marija Batak,
- Radionici „How to find reliable information on-line“, u organizaciji HZZZSR-a, LDOH (Learning and Developing Occupational Health) i Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ održanoj od 18. do 20. prosinca 2018. godine prisustvovali su Marija Bubaš, Sonja Damjanović Dešić, Ana Bogadi Šare, Tanja Lelas, Ines Kovačević, Katarina Zahariev Vukšinić, Željka Sokolović Pavić, Karmen Bradvica- Kelava, Marina Marinac Bolanča, Marina Milaković, Marija Batak, Davor Abramović.

U HZZZSR-u se redovito organiziraju **stručni sastanci** za zaposlenike, pri čemu se prorađuju i analiziraju aktualni problemi u struci te usuglašavaju stavovi i kriteriji.

- Dana 25. siječnja 2018. godine održan je u prostorijama HZZZSR-a sastanak s temom Logičke matrice za projekte „Upravljanje stresom na radnom mjestu- faza II“ i „Informiranje i educiranje profesora srednjih strukovnih škola i obrtnika o zaštiti na radu“,
- Dana 26. veljače 2018. godine Natalija Pejnović i Ivana Krišto održale su izlaganje na temu Nano čestice,
- Dana 12. ožujka 2018. godine Ivana Krišto je održala izlaganje na temu “Razvoj modela za istraživanje nesreća i incidenata na radu”,

- Dana 11. travnja 2018. godine održan je stručni sastanak na kojem se raspravljalo o sadržaju stručnog seminara “Stres na radu, Prevencijom psihosocijalnih rizika do zdravog radnog mjesta”,
- Dana 18. i 19. travnja 2018. godine održani su stručni sastanci na kojima su se usklađivali i revidirali postupci i obrasci za priznavanje profesionalnih bolesti i ozljeda na radu te rad Drugostupanjskog povjerenstva za ocjenu zdravstvene sposobnosti za rad ,
- Dana 21., 25. i 28. svibnja 2018. godine održani su stručni sastanci na kojima se raspravljalo o sadržaju stručnih seminara koje organizira i održava HZZZSR,
- Dana 4. i 5. lipnja 2018. godine održani su stručni sastanci na kojima se raspravljalo o sadržaju stručnih seminara koje organizira i održava HZZZSR
- Dana 11. srpnja 2018. godine održan je stručni sastanak na kojem se raspravljalo o provedenim aktivnostima i daljnjim stručnim obvezama u okviru projekata koje provodi HZZZSR,
- Dana 30. kolovoza 2018. godine održan je stručni sastanak na kojem se raspravljalo o stručnim pitanjima vezanim za svakodnevni rad. Raspravljalo se o obvezama poslodavca u slučaju privremene nesposobnosti za rad, obveznim zdravstvenim pregledima vozača i o obilasku radnih mjesta u tvrtki Elektrokontakt nakon zdravstvenih tegoba dvije radnice,
- Dana 27. rujna 2018. godine održan je stručni sastanak na kojem se raspravljalo o stručnim pitanjima vezanim za ispravno popunjavanje uputnice i uvjerenja za periodične zdravstvene preglede,
- Dana 11. listopada 2018. godine održan je stručni sastanak na kojem se raspravljalo o rezultatima obilaska radnog mjesta na Hrvatskim željeznicama, a vezano za ocjenu radne sposobnosti u drugostupanjskom postupku,
- Dana 31. listopada 2018. godine održan je stručni sastanak na kojem se raspravljalo o stručnim pitanjima vezanim za kriterije priznavanja profesionalnih bolesti i ocjenjivanja radne sposobnosti u drugostupanjskom postupku
- Dana 26. studenog 2018. godine održan je stručni sastanak na kojem se raspravljalo o metodama i principima procjene rizika s primjerima dobre prakse,
- Dana 10. prosinca 2018. godine održan je stručni sastanak na kojem se raspravljalo o utjecaju buke na radu.

7.4. Provođenje specijalističkog staža iz medicine rada i sporta

U HZZZSR-u se provodi specijalistički staž iz medicine rada i sporta prema Pravilniku o specijalističkom usavršavanju doktora medicine (NN 100/11, 133/11, 54/12, 49/13, 139/14, 116/15, 62/16, 69/16, 6/17) za područje specijalističke izobrazbe pod nazivom:

„Fiziologija rada i sporta u funkciji ocjene radne i športske sposobnosti, Profesionalne bolesti, bolesti u svezi s radom i profesionalna toksikologija, Radni i športski okoliš, zaštita na radu i u sportu, sanitacija, Rad u oglednim ambulantama medicine rada i medicine sporta.“

Specijalistička izobrazba obuhvaća podizanje znanja i unapređenje vještina u sljedećim područjima:

- dijagnostički postupci i kriteriji za priznavanje profesionalnih bolesti,
- izrada specijalističkih nalaza i mišljenja za profesionalne bolesti, ozljede na radu i ocjenu radne sposobnosti, štetni utjecaji opasnosti, štetnosti i napora na zdravlje radnika,
- zakonodavstvo u zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu,
- procjena rizika za zdravlje i njezina praktična primjena u pojedinim zanimanjima i radnim mjestima,
- mjere za zaštitu zdravlja radnika i poboljšanje uvjeta rada.

Tijekom 2018. godine zbog potrebe specijalističkog usavršavanja u HZZZSR-u bile su prisutne specijalizantice iz medicine rada i sporta Tea Samardžić, Dina Skroza i Sanja Rađenović.

8.

**KOORDINIRANJE I STRUČNI NADZOR ORDINACIJA
MEDICINE RADA NA PODRUČJU REPUBLIKE HRVATSKE**

Provođenje stručnog nadzora nad liječnicima koji obavljaju djelatnost medicine rada provodi se na temelju odredbe članka 105. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ broj 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, 70/12, 82/13, 159/13) i Pravilnika o stručnom nadzoru u djelatnosti medicine rada (NN br. 106/04) a sukladno Pravilniku o stručnom nadzoru (NN br. 6/11).

- 5. siječnja 2018. obavljen je redovni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Doma zdravlja Zagreb-Centar u kojoj djelatnost obavlja Jasminka Zgombić, dr. med., specijalistica medicine rada i športa. U nadzoru su sudjelovale Ina Kardoš i Marina Milaković.
- 12. siječnja 2018. obavljen je redovni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Ustanove za zdravstvenu skrb Pro Vita u kojoj djelatnost obavlja mr. sc. Smilja Maravić-Bravar dr. med., specijalistica medicine rada. U nadzoru su sudjelovale Marija Zavalić, Ina Kardoš i Marina Milaković.
- 7. veljače 2018. obavljen je izvanredni stručni nadzor nad Specijalističkom ordinacijom medicine rada i športa Helena Blažić dr. med., specijalistica medicine rada i športa u kojoj djelatnost obavlja Helena Blažić dr. med., specijalistica medicine rada i športa. U nadzoru su sudjelovale Marija Zavalić, Ina Kardoš i Marina Milaković.
- 13. ožujka 2018. obavljen je izvanredni stručni nadzor nad Specijalističkom ordinacijom medicine rada i športa Đuro Ambrušić dr. med., specijalist medicine rada i športa u kojoj djelatnost obavlja Đuro Ambrušić dr. med., specijalist medicine rada i športa. U nadzoru su sudjelovale Ina Kardoš, Dijana Krišto i Željka Pavić-Sokolović.
- 18. travnja 2018. obavljen je redovni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Doma zdravlja Ogulin u kojoj djelatnost obavlja Ivona Kotlić-Sertić dr. med., specijalistica medicine rada i športa. U nadzoru su sudjelovale Dijana Krišto i Tanja Lelas.
- 20. travnja 2018. obavljen je izvanredni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Gordana Trkulja dr. med., specijalistica medicine rada i športa u kojoj djelatnost obavlja Gordana Trkulja dr. med., specijalistica medicine rada i športa. U nadzoru su sudjelovale Ina Kardoš, Tanja Lelas i Dijana Krišto.
- 3. svibnja 2018. obavljen je izvanredni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Zdravstvene ustanove Med Plus u kojoj djelatnost obavlja Davorin Ražić, dr. med., specijalist medicine rada. U nadzoru su sudjelovale Marija Bubaš, Tanja Lelas i Ina Kardoš.
- 29. svibnja 2018. obavljen je redovni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Doma zdravlja Dubrovnik u kojoj djelatnost obavlja mr. sc. Branko Gjukić dr. med., specijalist medicine rada. U nadzoru su sudjelovale Marija Bubaš i Dijana Krišto.
- 30. svibnja 2018. obavljen je redovni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Ustanove za zdravstvenu skrb Glavić u kojoj djelatnost obavlja Mladenka Primorac dr. med., specijalistica medicine rada. U nadzoru su sudjelovale Marija Bubaš i Dijana Krišto.
- 1. lipnja 2018. obavljen je izvanredni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Doma zdravlja Zagreb-Centar u kojoj djelatnost obavlja Andrea Žiger, dr. med., specijalistica medicine rada i športa. U nadzoru su sudjelovale Marija Bubaš, Dijana Krišto, Tanja Lelas i Helena Koren.
- 2. srpnja 2018. obavljen je redovni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Doma zdravlja Splitsko-dalmatinske županije u kojoj djelatnost obavlja Dražen Bučan, dr. med.,

specijalist medicine rada i športa. U nadzoru su sudjelovale Dijana Krišto, Tanja Lelas i Željka Pavić Sokolović.

- 2. srpnja 2018. obavljen je redovni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Doma zdravlja Splitsko-dalmatinske županije u kojoj djelatnost obavlja Edisa Ercegović dr. med., specijalistica medicine rada i športa. U nadzoru su sudjelovale Dijana Krišto, Tanja Lelas i Željka Pavić Sokolović.
- 3. srpnja 2018. obavljen je redovni stručni nadzor nad Specijalističkom ordinacijom medicine rada u kojoj djelatnost obavlja Matko Pavlinović dr. med., specijalist medicine rada i športa. U nadzoru su sudjelovale Dijana Krišto, Tanja Lelas i Željka Pavić Sokolović.
- 8. studenoga 2018. obavljen je izvanredni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Doma zdravlja „Dr. Andrija Štampar“ Nova Gradiška u kojoj djelatnost obavlja Ankica Ravlić, dr. med., specijalistica medicine rada i športa. U nadzoru su sudjelovale Tanja Lelas, Katarina Zahariev Vukšinić i Tamara Radošević.
- 29. studenoga 2018. obavljen je izvanredni stručni nadzor nad Ordinacijom medicine rada Doma zdravlja Splitsko-dalmatinske županije, Ispostava Kaštel Sućurac u kojoj djelatnost obavlja Lucijana Krželj dr. med., specijalistica medicine rada i športa. U nadzoru su sudjelovale Tanja Lelas, Ines Kovačević Cvetko i Željka Sokolović Pavić.
- 30. studenoga 2018. obavljen je izvanredni stručni nadzor nad Specijalističkom ordinacijom medicine rada u kojoj djelatnost obavlja Bruno Čičerić dr. med., specijalist medicine rada. U nadzoru su sudjelovale Tanja Lelas, Ines Kovačević Cvetko i Željka Sokolović Pavić.

Telefonskim i pismenim komuniciranjem sa specijalistima medicine rada kontinuirano se daju upute o primjeni doktrina medicine rada i funkcioniranju pojedinih segmenata sustava zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu.

9.

**AKTIVNO SUDJELOVANJE U NACIONALNIM I EU
PROJEKTIMA, PROGRAMIMA I KAMPANJAMA**

Projekt HZZZSR-a „Informiranje i educiranje profesora srednjih strukovnih škola i obrtnika o zaštiti na radu

Svrha projekta bila je podići razinu informiranosti i jačanje kompetencija iz područja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu profesora stručnih predmeta i voditelja praktične nastave u srednjim strukovnim školama te obrtnika kod kojih učenici srednjih strukovnih škola pohađaju praktičnu nastavu. U tu svrhu održan je niz edukativnih seminara o zakonskim obvezama iz područja zaštite na radu i o rizicima za sigurnost i zdravlje radnika i učenika na praktičnoj nastavi.

Hrvatski Zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom – Županijska komora Koprivnica u lipnju 2018. godine organizirao je edukaciju na temu zaštita zdravlja i sigurnost na radu za određena strukovna zanimanja s posebnim naglaskom na osposobljavanje učenika u naukovanju na praksi i pripravnika (predavač: Ivana Krišto). Obzirom da je cilj svakog poslodavca osigurati sigurno i zdravo radno mjesto na poziv ustanove za obrazovanje Inspekt i Hrvatske udruge menadžera sigurnosti održano je i predavanje pod nazivom „Vizija nula ozljeda“ (predavač: Marija Batak).

U dogovoru s čelnim ljudima Hrvatske obrtničke komore održana su predavanja za različite cehove obrtnika. U ožujku 2018. godine, na stručnom skupu „10. susret prijevoznika Hrvatske obrtničke komore“, u organizaciji Hrvatske obrtničke komore, u Crikvenici održano je predavanje pod nazivom „Zaštita zdravlja i sigurnost na radu za obrtnike iz ceha prijevoznika“ (predavači: Marija Batak i Ina Kardoš). U svibnju 2018. godine, na stručnom skupu „11. susret trgovaca Hrvatske obrtničke komore“ u Koprivnici održano je predavanje pod nazivom „Upoznavanje s opasnostima, štetnostima i naporima na radnom mjestu te zdravstvenim rizicima na radnom mjestu“ (predavač: Marija Batak). U studenom 2018. godine, na stručnom skupu „23. susret ribara hrvatske obrtničke komore“ u Rabu održano je predavanje pod nazivom „Obveze obrtnika kao poslodavca prema Zakonu o zaštiti na radu“ (predavač: Zlatko Šarić). U studenom 2018. godine, na stručnom skupu „31. Kongres ugostitelja i turističkih djelatnika“ u Šibeniku održano je predavanje pod nazivom „Obveze obrtnika kao poslodavca prema Zakonu o zaštiti na radu“ (predavač: Natalija Pejnović). Predavanja su potaknula obrtnike na vrlo zanimljive raspravu jer se pokazalo da ta populacija slabo poznaje zakonske obveze iz područja zaštite na radu i nije svjesna rizika po zdravlje na svojim radnim mjestima.

Projekt HZZZSR-a “Upravljanje stresom na radnom mjestu- faza II“

Nastavno na dvogodišnju kampanju Europske agencije za sigurnost i zaštitu zdravlja (EU-OSHA) pod nazivom „Upravljanje stresom – Stres na radnom mjestu“, HZZZSR nastavlja s projektom “Upravljanje stresom na radnom mjestu- faza II”. Svrha projekta je poboljšati upravljanje stresom na radu kako bi se doprinijelo stvaranju zdravog radnog mjesta kao preduvjeta za očuvanje zdravlja i dobrobiti radnika u radnom okruženju.

Tijekom 2018. provedene su sljedeće aktivnosti

- Tijekom svibnja 2018. godine izrađivan je upitnik o procjeni dugoročne efikasnosti seminara pri upravljanju stresom na radu.
- Tijekom lipnja i srpnja na e-mail adrese stručnjaka zaštite na radu koji su tijekom 2017. godine prisustvovali seminaru Stres na radu: Prevencijom psihosocijalnih rizika do zdravog radnog mjesta poslan je evaluacijski upitnik koji ispituje stanje i promjene unutar radnih organizacija po pitanju rješavanja problema stresa na radu.
- Tijekom kolovoza je završeno prikupljanje podataka od stručnjaka zaštite na radu koji su tijekom 2017. godine prisustvovali seminaru Stres na radu: Prevencijom psihosocijalnih rizika do zdravog radnog mjesta.
- Tijekom listopada analizirani su podaci dobiveni od stručnjaka zaštite na radu koji su tijekom 2017. godine prisustvovali seminaru Stres na radu: Prevencijom psihosocijalnih rizika do zdravog radnog mjesta. Podaci pokazuju da postoji pomak u smislu veće spremnosti za otvoreni

razgovor o problemu stresa na radu. Međutim tek dio organizacija provodi procjenu psihosocijalnih rizika te ima implementirane preventivne mjere.

- Tijekom listopada održan je sastanak s predstavnicima Sindikat strojovođa Hrvatske te su dogovorene daljnje aktivnosti u sklopu projekta „Strojovođe su uvijek naprijed - jačanje uloge strojovođa za uspješniji socijalni dijalog“.
- 16. listopada 2018. organiziran je obilazak radnog mjesta strojovođe s ciljem upoznavanja i razumijevanja radnih uvjeta strojovođa kojem je svrha jačanje kapaciteta sindikata strojovođa za učinkovitije djelovanje u zaštiti dostojanstva i prava radnika na sektorskoj razini.
- Tijekom studenog proučavane su značajne međunarodne publikacije na temu radnih uvjeta strojovođa. Izrađen je upitnik za procjenu radnih uvjeta strojovođa i njihovog subjektivnog doživljaja zdravlja.
- Tijekom studenoga 2018. godine pripremljene su i uređene preporuke za upravljanje stresom na radu i preporuke za organizaciju smjenskog rada.
- 6. prosinca 2018. upitnik je prosljeđen SSH te je održana edukacija predstavnika sindikata strojovođa koji će upitnik distribuirati ispitanicima o samom upitniku i uputama za ispunjavanje i motivaciju sudionika za sudjelovanje u istraživanju.

Projekt HZZZSR-a „EU-OSHA kampanja u RH“

Do veljače 2018. godine HZZZSR sudjelovao je u razvoju EU-OSHA OiRA alata za procjenu rizika u frizerskoj djelatnosti. U travnju je EU-OSHA započela novu dvogodišnju kampanju „Zdrava mjesta rada upravljaju opasnim tvarima“. U sklopu kampanje, HZZZSR je u travnju 2018. godine na stručnom skupu „EU-OSHA kampanja - rad s opasnim kemikalijama“, u organizaciji Ministarstva rada i mirovinskog sustava, održao predavanje „Zdravstveni problemi radnika pri radu s kemikalijama - povod za djelovanja stručnjaka“ (predavač: Sonja Damjanović Dešić).

HZZZSR je organizirao dva stručna skupa pod pokroviteljstvom EU-OSHA. U svibnju 2018. godine održan je stručni skup „EU-OSHA kampanja – Siguran rad s opasnim tvarima“ na kojem su predavači govorili o zakonodavstvu vezanom za rad s opasnim tvarima (Sonja Damjanović Dešić, HZZZSR), procjeni rizika pri radu s opasnim tvarima (Milica Šegović, Centar za sigurnost, Zagreb), zdravstvenim učincima (Ana Bogadi Šare, HZZZSR), preventivnim mjerama za smanjivanje rizika (Sonja Damjanović Dešić, HZZZSR) i prvoj pomoći pri radu s opasnim tvarima (Ina Kardoš, HZZZSR). Ujedno su prikazani primjeri dobre prakse u tvrtkama Petrokemija d.d. (Tomislav Cesar) i Selk d.d. (Marjana Gudelj) iz Kutine. U lipnju 2018. godine stručni skup „EU-OSHA kampanja – Osobna zaštitna oprema u radu s opasnim tvarima“ na kojem su predavači govorili o zakonodavstvu vezanom za rad s opasnim tvarima (Sonja Damjanović Dešić), osobnoj zaštitnoj opremi za zaštitu lica, očiju i dišnog sustava (Marija Batak), zaštitnim odjelima, rukavicama i cipelama pri radu s opasnim tvarima (Natalija Pejnović) te prvoj pomoći pri radu s opasnim tvarima (Marina Milaković).

HZZZSR se odazvao pozivu Hrvatske udruge za zdravo radno mjesto te u svibnju 2018. godine na njihovom stručnom skupu „Zaštita zdravlja na radu – Opasni poslovi uz opasne tvari“ održao predavanje „Zakonodavstvo vezano uz zaštitu radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenima i mutagenima“ (predavač: Sonja Damjanović Dešić).

U prosincu 2018. godine HZZZSR je organizirao Zimsku školu zaštite zdravlja i sigurnosti na radu u sklopu koje je održan edukativni skup „Rad s opasnim tvarima“ na kojem su predavači govorili o zdravstvenim učincima opasnih tvari na radu (Ana Bogadi Šare, HZZZSR), zakonodavnom okviru vezanom na rad s opasnim tvarima (Sonja Damjanović Dešić, HZZZSR), sigurnosno tehničkom listu (Zdravko Lovrić, HZTA), procjeni rizika u radu s kemikalijama (Milica Šegović, Centar za sigurnost, Zagreb) te mjerama zaštite u radu s opasnim tvarima (Sonja Damjanović Dešić, HZZZSR).

Projekt HZZZSR-a „Prevenција ozljeda oštrim predmetima / ubodnih incidenata djelatnosti zdravstva“

Ozljede oštrim predmetima predstavljaju veliki rizik pri radu svih radnika u zdravstvenim ustanovama budući da do takvih incidenata često dolazi tijekom obrade pacijenta te kod manipulacije medicinskim otpadom. Glavnu opasnost pri tom predstavlja mogućnost zaraze ukoliko je igla ili oštri predmet bio prethodno u dodiru sa zaraženim bolesnikom. Iako se ozljeda oštrim predmetom priznaje kao ozljeda na radu, većina radnika ne pokreće postupak prijave ozljede na radu nakon ozljede oštrim predmetom zbog neinformiranosti ili zbog dugotrajnog i kompliciranog postupka prijave ozljede na radu.

Sam postupak prijavljivanja ozljede oštrim predmetima nadležnim institucijama je pojednostavljen stupanjem na snagu Pravilnika o načinu provođenja mjera zaštite radi sprječavanja nastanka ozljeda oštrim predmetima (NN 84/13).

Navedeni Pravilnik u članku 9. definira postupke i zbrinjavanje u slučaju ozljede oštrim predmetom. U tom članku je definirano da je poslodavac, o svakoj ozljedi oštrim predmetom, obavezan obavijestiti Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu (HZZZSR). Poslodavac kod svake ozljede popunjava obrasce koji se nalaze u Prilogu I. i Prilogu II. navedenog Pravilnika te Prilog I. dostavlja HZZZSR.

Na temelju podataka iz Priloga I., HZZZSR, vodi evidenciju i analizu ubodnih incidenata u Republici Hrvatskoj.

Primjenom tog pojednostavljenog postupka prijavljivanja bitno se povećao broj prijava no opet analizom prikupljenih podataka uočeno je da veliki broj bolnica, domova zdravlja, Zavoda za javno zdravstvo kao i Zavoda za hitnu pomoć uopće ne prijavljuju ozljede oštrim predmetima.

U kontekstu promocije prijave ozljeda oštrim predmetima u zdravstvenom sektoru napravljeno je slijedeće:

1. HZZZSR je pokrenuo inicijativu, preko Ministarstva zdravstva, kako bi motivirali zdravstvene ustanove da prijavljuju ozljede oštrim predmetima. S time u vezi poslan je dopis Ministarstvu zdravstva, koje je donijelo Pravilnik o načinu provođenja mjera zaštite radi sprječavanja nastanka ozljeda oštrim predmetima (NN 84/2013), s ciljem da obavijeste zdravstvene ustanove, koje ne prijavljuju ozljede oštrim predmetima, o nužnosti poštivanja odredbi iz Pravilnika.
2. HZZZSR je pojačao suradnju s Povjerenstvom za bolničke infekcije Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske. HZZZSR je sudjelovao na sastanku Povjerenstva za bolničke infekcije Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske održan u prostorijama Ministarstva zdravstva 21.12.2018. godine. Jedna od tema dnevnog reda je bila „Ubodni incidenti“. Predstavnica HZZZSR-a je aktivno sudjelovala na sastanku navedenog Povjerenstva na kojem je prikazala kakvi se svi mogu zaključci dobiti iz prikupljenih podataka iz Obrazac za prijavu ozljede oštrim predmetom i izloženosti krvi koji je sastavni dio Pravilnika o načinu provođenja mjera zaštite radi sprječavanja nastanka ozljeda oštrim predmetima NN (84/13). Na sastanku je dogovoreno da bi se u 2019. godini trebao održati sastanak Povjerenstva na kojem bi se raspravilo o mogućnosti poboljšanja prijave ubodnih incidenata kao i dogovorilo eventualno priznavanje ozljeda oštrim predmetima sa strane HZZO-a kao ozljede na radu.

Veći broj prijava ubodnih incidenata bi nam dao više podataka potrebnih za osmišljavanje i provođenje novih i učinkovitijih preventivnih mjera s ciljem smanjenja broja svih vrsta ozljeda oštrim predmetima u djelatnosti zdravstva. To bi posljedično dovelo do dodatnog podizanja razine zaštite od zaraza krvlju prenosivim bolestima kao mogućih posljedica takvih ozljeda na radnom mjestu radnika u zdravstvu.

Projekt HZZZSR „Promocija zdravlja i sigurnosti na radu u djelatnosti bolnica“

Komunikacijska radna skupina u sustavu zaštite zdravlja na radu započela je s radom 2015. godine na inicijativu Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. U radu Komunikacijske skupine sudjelovao je i Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu. Svrha projekta je osnaživanje kulture prevencije na radnim mjestima, smanjivanje broja ozljeda na radu te podizanje razina zaštite zdravlja i sigurnosti u djelatnostima s velikim bojem ozljeda na radu. Analizom prijavljenih ozljeda na mjestu rada u djelatnosti zdravstvene zaštite utvrđeno je kako se najveći broj ozljeda odnosi na pokliznuća, spoticanja i padove radnika. Shodno ovim pokazateljima tijekom 2017. godine proveden je upitnik o vrsti obuke koju nose radnici u djelatnosti zdravstvene zaštite. Rezultati upitnika ukazali su na propuste u definiranju, nabavi i osiguranju korištenja odgovarajuće osobne zaštitne opreme za zaštitu nogu. Kako je odgovarajuća obuća, uz čiste, prohodne i održavane putove za kartanje, ključan čimbenik u prevenciji pokliznuća, spoticanja i padova na radnom mjestu, HZZZSR je inicirao aktivnost izrade Jedinstvenog kataloga obuke za zdravstvenu djelatnost (u nastavku: katalog). Cilj kataloga bio je ujednačiti zahtjeve koje mora ispunjavati osobna zaštitna obuća za zaštitu nogu zdravstvenih i nezdravstvenih radnika u djelatnosti zdravstva te pomoći u njenom odabiru.

Za izradu Jedinstvenog kataloga obuke za zdravstvenu djelatnost proveden je niz aktivnosti. U Ministarstvu zdravstva održan je sastanak predstavnika Ministarstva zdravstva, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu te stručnjaka zaštite na radu Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju bolesti srca, pluća i reumatizma Thalassotherapia Opatija s ravnateljima kliničkih bolničkih centara (u nastavku: KBC): KBC Zagreb, KBC „Sestre Milosrdnice“, KBC Rijeka, KBC Osijek i KBC Split, kao najvećih poslodavaca u zdravstvenoj djelatnosti. Tom prilikom predstavljene su faze projekta te je postignut dogovor o suradnji na izradi Kataloga. U travnju 2018. godine Ministar zdravstva imenovao je članova šire i uže radne skupine za izradu Kataloga koje čine predstavnici MZ-a, HZZO-a, HZZZSR-a, stručnjak zaštite na radu Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju bolesti srca, pluća i reumatizma Thalassotherapia Opatija te stručnjaci zaštite na radu zaposleni u hrvatskim KBC-ima. Idućih mjeseci u prostorima HZZZSR-a kao nositelja aktivnosti same izrade kataloga, održani su sastanci uže radne skupine na kojima se raspravljalo o vrstama i karakteristikama obuke uvrštene u Katalog. Osim na sastancima, radna skupina je o sadržaju Katalogu kontinuirano raspravljala izmjenom prijedloga putem elektroničke pošte sve do konačnog usuglašavanja u studenom kada je Katalog poslan na vizualno uređenje i grafičku pripremu za tisak.

HZZZSR je istovremeno uz pripremu Kataloga, pripremao i letak „Pregled istraživanja provedenih u djelatnosti zdravstvene zaštite“ s rezultatima već spomenutog istraživanja o osobnoj zaštitnoj opremi te istraživanja o radnoj opremi za ručno prenošenje tereta provedenih u hrvatskim bolnicama. Letak je poslan na vizualno uređenje i grafičku pripremu za tisak.

Projekt „Promocija zaštite zdravlja na radu u djelatnosti poljoprivrede“

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu ove je godine bio domaćin Ljetne škole Europskog udruženja škola u medicini rada (EASOM). Temu Ljetne škole bila je „Kako osmisliti, provesti i evaluirati kvalitetan edukativni seminar u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu“ s posebnim osvrtom na rizike u poljoprivredi. U sklopu Ljetne škole održana su brojna predavanja inozemnih i domaćih predavača o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu u poljoprivredi. Zlatko Šarić iz HZZZSR održao je predavanje pod nazivom „Experiences with projects from the hosting country“. U sklopu Ljetne škole organiziran je i posjet obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu „Šimanović“ u blizini Zagreba na kojem su stručnjaci iz HZZZSR-a, Zlatko Šarić i Sonja Damjanović Dešić, vodili radionice „Workshop: Getting to know the health risks and possible consequences farmers meet in everyday work – agricultural equipment“ i „Workshop: Getting to know the health risks and possible consequences farmers meet in everyday work – from grain to bread“. Na temelju korisnih informacija dobivenih na Ljetnoj školi HZZZSR je izradio upitnik namijenjen poljoprivrednicima, a vezan uz teme starosti strojeva na farmama, poljoprivrednikovom poznavanju najčešćih opasnosti pri njegovom svakodnevnom radu i o

zainteresiranosti poljoprivrednika o dodatnoj edukaciji iz zaštite na radu u poljoprivredi. Iz upitnika se željelo saznati o stanju poljoprivrednih strojeva (starost, održavanje i servisiranje), kao i o poznavanju rizika na poljoprivrednim gospodarstvima. Upitnik je proveden za trajanja 26. jesenskog međunarodnog bjelovarskog sajma u Gudovcu. Na temelju rezultata upitnika i informacija dobivenih na Ljetnoj školi HZZZSR je izradio brošuru o rizicima u poljoprivredi koja je dostupna na web stranici HZZZSR-a, sada Službe za medicinu rada pri HZJZ-u.

Projekt HZZZSR-a „Promocija zaštite zdravlja u drvoprerađivačkoj industriji u partnerstvu s Hrvatskim drvnim klasterom“

Svrha projekta je podizanje razine informiranosti i educiranosti o zaštiti zdravlja na radu osoba zaposlenih u drvoprerađivačkom sektoru te njihovih poslodavaca. Projekt će se provesti u suradnji s Hrvatskim drvnim klasterom i kroz partnerstvo u EU projektu FORESDA (*Interreg Danube Programme*). HZZZSR bi kao partner u projektu sudjelovao u izradi upitnika u prvoj fazi projekta te u osmišljavanju i provedbi edukativnih seminara/radionica u drugoj fazi projekta. Na taj način stvorili bi se preduvjeti za bolji uvid u radne uvjete u drvoprerađivačkom sektoru te poslodavcima pomoglo kroz savjetovanje pružiti dovoljno informacija o tome kako poboljšati radne uvjete. Istodobno bi se radnicima kroz edukativne seminare približio značaj rada na siguran način te zaštite na radu kao premise očuvanja radne sposobnosti.

- 15. ožujka 2018. godine u Zagrebu, na Zagrebačkom velesajmu (paviljon 12), održan je sastanak radne skupine o aktivnostima partnera u pilot projektu "Zaštitom na radu do energetske učinkovitosti" koji je pokrenut u okviru projekta FORESDA (EU program Interreg Danube). Na sastanku su u ime HZZZSR-a sudjelovali Zlatko Šarić i Karmen Dežmar Krainz. HZZZSR je iskazao interes u izradi upitnika te u osmišljavanju i provedbi edukativnih seminara/radionica koji bi bili usmjereni na podizanje svijesti:
  - poslodavaca o potrebi uvođenja modernih rješenja
  - radnika o potrebi većeg korištenja osobnih zaštitnih sredstava
- 9. svibnja, 2018. godine u prostorijama HZZZSR-a održan je sastanak predstavnika HZZZSR-a s predstavnicom Hrvatskog drvnog klastera gđom Anom Dijan. Tema sastanka bila je dogovor oko uloge i aktivnosti HZZZSR-a u pilot projektu „Zaštitom na radu do energetske učinkovitosti“ Hrvatskog drvnog klastera. Na sastanku je dogovoreno da će HZZZSR sudjelovati u izradi upitnika o stanju zaštite na radu u odabranim tvrtkama koje se bave obradom drveta; osmisliti i izraditi prezentaciju o opasnostima i štetnostima u drвноj industriji s naglaskom na drvenu prašinu i prezentirati navedeno prilikom obilazaka odabranih tvrtki.
- 21. svibnja 2018. godine iz Hrvatskog drvnog klastera primili smo mail u kojem se od HZZZSR-a traži da u svrhu sudjelovanja u ovom projektu participira u troškovima provođenja projekta uz obvezu učlanjenja u drvni klaster.

Tijekom lipnja HZZZSR je izašao iz projekta zbog financijskih potraživanja Hrvatskog drvnog klastera. Financijska potraživanja uključivala su plaćanje troškova članarine u Hrvatskom drvnom klasteru kao preduvjet za nastavak suradnje u projektu, a navedeno nije bilo najavljeno prije samog početka projekta.

Projekt HZZZSR „Izobrazbom do poboljšane zaštite zdravlja i sigurnosti na radu“

Svrha projekta je poboljšati informiranost i razinu znanja o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu kako bi se doprinijelo stvaranju zdravog radnog okruženja kao preduvjeta za očuvanje zdravlja i radne sposobnosti radnika. Projektom se nastoje ostvariti povećana svijest o opasnostima, štetnostima i naporima na radu te izraditi preporuke i alate za edukaciju i informiranje. U sklopu projekta kontinuirano će se provoditi stručni seminari i radionice na odabrane ključne teme.

- Tijekom lipnja 2018. godine provedene su aktivnosti vezane uz organizaciju stručnog skupa „EU-OSHA kampanja – Osobna zaštitna oprema za rad s opasnim tvarima“.
- Dana 11. lipnja 2018. godine Sanela Paskaš Dluogoš, Zlatko Šarić i Sonja Damjanović bili su na stručnoj edukaciji kod prof. dr. sc. Kristiana Jambrošića iz Zavoda za elektroakustiku, Fakulteta elektrotehnike i računarstva. Ova edukacija je bila potrebna zbog pripreme stručnog seminara o buci na radnom mjestu koji će HZZZSR-a početi redovito održavati od listopada 2018. godine.
- Tijekom srpnja 2018. godine provedene su aktivnosti vezane uz organizaciju EASOM Ljetne škole koja će se održati u kolovozu 2018. godine u Zagrebu
- Tijekom srpnja i kolovoza 2018. godine provedene su aktivnosti vezane uz sudjelovanje na 7. međunarodnom stručno – znanstvenom skupu “Zaštita na radu i zaštita zdravlja” koja će se održati u rujnu 2018. godine u Zadru
- U prostorijama HZZZSR-a je 31. kolovoza 2018. godine održan sastanak s predstavnicima Sindikata strojovođa na kojem se raspravljalo o provođenju projekta „Strojovođe su uvijek naprijed – jačanje uloge strojovođa za uspješniji socijalni dijalog“.
- Tijekom rujna 2018. godine provedene su aktivnosti vezane uz sudjelovanje na 7. međunarodnom stručno – znanstvenom skupu “Zaštita na radu i zaštita zdravlja” koji se održao u Zadru od 12. do 15. rujna.
- U prostorijama HZZZSR-a je 20. rujna 2018. godine održan sastanak s predstavnicima udruge „Mobbing“ na kojem se raspravljalo o mogućem zajedničkom projektu u području zaštite zdravlja radnika s posebnim osvrtom na utjecaj stresa na radu.
- U prostorijama HZZZSR-a je 25. rujna 2018. godine održan sastanak s predstavnicima Inspektorata rada Ministarstva rada i mirovnog sustava, a raspravljalo se o međusobnoj suradnji u stručnim pitanjima i na području informiranja i edukacije.
- Tijekom listopada 2018. godine provedene su aktivnosti vezane uz sudjelovanje u Projektu „Živjeti zdravo“, Zdravlje i radno mjesto. Predstavnici HZZZSR-a će, u okviru Modula edukacije – Promicanje zdravlja na radnom mjestu, informirati zaposlenike Hrvatskog Crvenog križa o rizicima na radu i mogućima mjerama za njihovo sprečavanje.
- Tijekom listopada 2018. godine provedene su aktivnosti vezane uz organizaciju tečaja trajnog usavršavanja za specijaliste medicine rada i sporta u području zaštite zdravlja od ionizirajućeg zračenja.
- Tijekom listopada 2018. godine provedene su aktivnosti vezane uz organizaciju i provođenje Zimske škole HZZZSR-a, koja će se održati u prosincu 2018. godine. Zimska škola će obuhvatiti teme iz područja zaštite zdravlja od buke i zaštite pri radu s opasnim radnim tvarima na radu.
- U prostorijama HZZZSR-a je 30. listopada 2018. godine održan sastanak s predstavnicima Republičkog fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Republike Crne Gore i Ministarstva rada i mirovinskog osiguranja Republike Hrvatske. Na sastanku se raspravljalo o pitanjima staža osiguranja s povećanim trajanjem.
- Tijekom studenoga 2018. godine provedene su aktivnosti vezane uz sudjelovanje u Projektu „Živjeti zdravo“, Zdravlje i radno mjesto. Predstavnici HZZZSR-a će, u okviru Modula edukacije – Promicanje zdravlja na radnom mjestu, informirati zaposlenike Hrvatskog Crvenog križa o rizicima na radu i mogućima mjerama za njihovo sprečavanje
- Tijekom studenog 2018. godine provedene su aktivnosti vezane uz organizaciju tečaja trajnog usavršavanja za specijaliste medicine rada i sporta u području zaštite zdravlja od ionizirajućeg zračenja
- Tijekom studenoga 2018. godine provedene su aktivnosti vezane uz organizaciju i provođenje Zimske škole HZZZSR-a, koja će se održati u prosincu 2018. godine. Zimska škola će

obuhvatiti teme iz područja zaštite zdravlja od buke i zaštite pri radu s opasnim radnim tvarima na radu

- Početkom prosinca 2018. godine provedene su aktivnosti vezane uz sudjelovanje u Projektu „Živjeti zdravo“, Zdravlje i radno mjesto. Predstavnici HZZZSR-a su 15.12.2018. godine, u okviru Modula edukacije – Promicanje zdravlja na radnom mjestu, informirali zaposlenike Hrvatskog Crvenog križa o rizicima na radu i mogućima mjerama za njihovo sprečavanje
- Početkom prosinca 2018. godine provedene su aktivnosti vezane uz organizaciju i provođenje Zimske škole HZZZSR-a, koja se održala 13. i 14. prosinca 2018. godine. Zimska škola je obuhvatila teme iz područja zaštite zdravlja od buke i zaštite pri radu s opasnim radnim tvarima na radu
- Završen letak: „Pregled istraživanja provedenih u djelatnosti zdravstvene zaštite”
- Završen katalog: „Jedinstveni katalog obučne za zdravstvenu djelatnost“

10.

**PRUŽANJE STRUČNE POMOĆI U IZRADI STRATEŠKIH
DOKUMENATA, ZDRAVSTVENOG I RADNOG
ZAKONODAVSTVA TE ZAKONA I PROVEDBENIH PROPISA KOJIMA
SE UREĐUJE ZAŠTITA ZDRAVLJA
RADNO AKTIVNOG STANOVNIŠTVA**

Temeljem članka 105. Zakona o zdravstvenoj zaštiti HZZZSR daje stručna mišljenja temeljena na doktrini struke koja služe kao podloga pri izradi zdravstvenog i radnog zakonodavstva u dijelu koji se odnosi na zaštitu zdravlja i sigurnost na radu u Republici Hrvatskoj. U okviru navedenoga HZZZSR prati međunarodne propise i propise Europske unije kojima se uređuje zaštita zdravlja radno aktivne populacije i sigurnost radnika na radu. HZZZSR sudjeluje u izradi provedbenih propisa na traženje Ministarstva zdravstva i na traženje drugih tijela državne uprave.

Temeljem Zakona o zdravstvenoj zaštiti Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu planira, predlaže i provodi mjere za očuvanje i unapređenje zdravlja radnika.

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu dužan je ministru nadležnom za zdravstvo predložiti Plan i programa mjera specifične zdravstvene zaštite.

HZZZSR također sudjeluje po pozivu u izradi strateških planova i dokumenata u području svoje djelatnosti.

- 30. siječnja 2018. godine dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravstva na Prijedlog Uredbe o izmjenama i dopunama uredbe o metodologijama vještačenja,
- 6. veljače 2018. godine Sanela Paskaš Dugoš sudjelovala je na radnom sastanku u MRMS vezano na Prijedlog pravilnika o zaštiti na radu na privremenim gradilištima,
- 22. veljače 2018. godine Sanela Paskaš Dugoš dala je mišljenje (emailom) na Prijedlog pravilnika o zaštiti na radu na privremenim gradilištima na traženje Ministarstva rada i mirovinskog sustava,
- 26. veljače 2018. godine ispunjen je upitnik vezan za prikupljanje postojećih podataka, a za provedbu buduće kampanje EU-OSHA u godini 2020/2021. vezane za mišićno-koštane bolesti na traženje Focal Point-a EU-OSHA,
- 21. veljače 2018. godine dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravstva na nacrt prijedloga Zakona o zdravstvenoj zaštiti,
- 13. ožujka 2018. godine dano stručno mišljenje Državnom zavodu za radiološku i nuklearnu sigurnost na Pravilnik o zdravstvenim uvjetima izloženih radnika i osoba koje se obučavaju za rad u području izloženosti,
- 13. ožujka 2018. godine dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravstva na Pravilnik o zdravstvenim uvjetima izloženih radnika i osoba koje se obučavaju za rad u području izloženosti,
- 5. travnja 2018. godine dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravstva vezano na Izmjene Direktive 2004/37/EZ o karcinogenim ili mutagenim tvarima na radu - DRUGI i TREĆI paket vrijednosti (Sonja Damjanović Dešić),
- 10. travnja 2018. godine dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravstva i Ministarstva rada i mirovinskog sustava na Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu,
- 17. travnja 2018. godine Sonja Damjanović Dešić sastanak u MRMS vezano za izradu okvirnog stajališta RH o Izmjeni Direktive 2004/37/EZ o karcinogenim ili mutagenim tvarima na radu - DRUGI i TREĆI paket vrijednosti (Sonja Damjanović Dešić),
- 18. svibnja 2018. godine Ministarstvu rada i mirovinskog sustava, na znanje Ministarstvu zdravstva dane su informacije iz Registra radnika koji rukuju karcinogenim i mutagenim

tvarima, a koje su bile važne za stručno mišljenje RH vezano na Izmjene Direktive 2004/37/EZ o karcinogenim ili mutagenim tvarima na radu - treći paket vrijednosti (Sonja Damjanović Dešić),

- 24. svibnja 2018. godine dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravstva na Prijedlog zaključka o prihvaćanju Izvješća o radu Zavoda za unapređivanje zaštite na radu za 2017. godinu,
- 25. svibnja 2018. godine dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravstva na Pravilnik o zdravstvenim uvjetima izloženih radnika i osoba koje se obučavaju za rad u području izloženosti,
- 18. lipnja 2018. godine MRMS-u dano je mišljenje na „Prijedlog pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom“,
- 26. lipnja 2018. godine dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravstva na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti na radu,
- 28. lipnja 2018. godine dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravstva na nacrt prijedloga Zakona o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora,
- Stručnjaci HZZZSR-a, stručnjaci iz pet hrvatskih KBC-a (Zagreb, Rijeka, Osijek, Split i Sestre milosrdnice) i gospodin Pero Kosovac, stručnjak zaštite na radu iz Thalassotherapia, specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju bolesti respiratornih organa i lokomotornog sustava tijekom srpnja 2018. godine e-mail korespondencijom procijenili su broj pari pojedine obučee iz radne verzije kataloga po pojedinom KBC-u,
- 2. srpnja 2018. godine HZZZSR se očitovao na e-savjetovanju na prijedlog Pravilnika o utvrđivanju kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom i na prijedlog Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom. (Katarina Zahariev Vukšinić),
- 18. srpnja 2018. godine Ivani Ružman, Stalno predstavništvo Republike Hrvatske pri Europskoj uniji, dano je mišljenje na vezano za Izmjene Direktive 2004/37/EZ o karcinogenim ili mutagenim tvarima na radu - DRUGI i TREĆI paket vrijednosti (Sonja Damjanović Dešić),
- 24. srpnja 2018. godine Dunji Skoko Poljak, Načelnici sektora za javno zdravstvo pri Ministarstvu zdravstva dano je mišljenje na Nacrt prijedloga Pravilnika o zaštiti radnika od izloženosti opasnim kemikalijama na radu, graničnim vrijednostima izloženosti i biološkim graničnim vrijednostima (Sonja Damjanović Dešić),
- Dano stručno mišljenje o sigurnosnim znakovima za zaštitnu odjeću koja se koristi pri radu s azbestom, na traženje Nastavnog zavoda za javno zdravstvo „Andrija Štampar“, vezano uz edukativne materijale na temu „Preventivne preporuke za postupanja s građevinskim materijalima na bazi azbesta tijekom projekata zamjene u javnozdravstveno značajnim objektima grada Zagreba“, 1. kolovoza 2018. godine (Sanela Paskaš Dlugoš),
- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravstva na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu, 3. rujna 2018. godine,
- Dano stručno mišljenje Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava na Nacrt prijedloga Pravilnika o zaštiti radnika od izloženosti opasnim kemikalijama na radu, graničnim vrijednostima izloženosti i biološkim graničnim vrijednostima, 6. rujna 2018. godine,

- Dano očitovanje Ministarstvu zdravstva na Prijedlog Pravilnika o zaštiti na radu - Ministarstva zaštite okoliša i energetike, 3. rujna 2018. godine,
- Dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravstva na Prijedlog Pravilnika o zaštiti na radu, 12. rujna 2018. godine,
- Dano očitovanje Ministarstvu rada i mirovinskog sustava na Prijedlog Pravilnika o zaštiti radnika od izloženosti opasnim kemikalijama na radu, graničnim vrijednostima izloženosti i biološkim graničnim vrijednostima, 6. rujna 2018. godine,
- Dano očitovanje Ministarstvu zdravstva na Prijedlog Pravilnika o zaštiti radnika od izloženosti opasnim kemikalijama na radu, graničnim vrijednostima izloženosti i biološkim graničnim vrijednostima, 26. rujna 2018. godine,
- Dano očitovanje Ministarstvu zdravstva na Prijedlog teksta za 3. paket vrijednosti Direktive 2004/37/EZ o karcinogenim ili mutagenim tvarima, 26. rujna 2018. godine,
- 3. listopada 2018. godine dano mišljenje Ministarstvu zdravstva i Ministarstvu rada i mirovinskog sustava na Nacrt prijedloga zakona o stažu s uvećanim trajanjem,
- 12. listopada 2018. godine dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravstva na Nacrt prijedloga Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem,
- 12. listopada 2018. godine dano stručno mišljenje Ministarstvu zdravstva na Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju,
- 23. listopada 2018. godine dano mišljenje Ministarstvu zdravstva i Ministarstvu rada i mirovinskog sustava na prijedlog teksta Direktive 2004/37/EZ o karcinogenim ili mutagenim tvarima na radu,
- 12. studenog 2018. godine Ministarstvu zdravstva podneseno izvješće o praktičnom provođenju Direktiva EU na području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, za razdoblje od 2013. do 2017. godine,
- 12. studenog 2018. godine Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava podneseno izvješće o praktičnom provođenju Direktiva EU na području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, za razdoblje od 2013. do 2017. godine,
- 20. studenog 2018. godine HZZZSR se očitovao Ministarstvu rada i mirovinskog sustava i Ministarstvu zdravstva na prijedlog hrvatskog prijevoda i engleskog prijevoda za 2. paket Direktive o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenim ili mutagenim tvarima na radu (Sonja Damjanović Dešić),
- 20. studenog 2018. godine HZZZSR se očitovao Ministarstvu rada i mirovinskog sustava, na znanje Ministarstvu zdravstva na Nacrt konačnog prijedloga Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (Sonja Damjanović Dešić),
- 20. studenog 2018. godine Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava dano stručno mišljenje na Nacrt konačnog prijedloga Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem,
- 22. studenog 2018. godine Ministarstvu zdravstva dano stručno mišljenje na Nacrt konačnog prijedloga Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem,

- 23. studenog 2018. godine Ministarstvu zdravstva dano stručno mišljenje na Direktivu o transparentnim i predvidljivim radnim uvjetima,
- 30. studenog 2018. godine HZZZSR se očitovao Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija i Ministarstvu zdravstva na hrvatski prijevod izmjene Direktive 2004/37/EZ - za 2. paket vrijednosti prema MVEP i MZ (Sonja Damjanović Dešić),
- 19. prosinca 2018. godine HZZZSR se očitovao Ministarstvu zdravstva, Ministarstvu rada i mirovinskog sustava i Ministarstvu vanjskih i europskih poslova na prijedlog 3. paketa vrijednosti Direktiva vezanih uz karcinogene i mutagene tvari (Sonja Damjanović Dešić).

11.

**DAVANJE STRUČNIH MIŠLJENJA IZ PODRUČJA ZDRAVSTVENE
ZAŠTITE RADNIKA, NA TRAŽENJE MINISTARSTVA
ZDRAVSTVA, MINISTARSTVA RADA I MIROVINSKOG SUSTAVA
I DRUGIH TIJELA DRŽAVNE I JAVNE UPRAVE**

Na traženje Ministarstva zdravstva HZZZSR daje stručna mišljenja po predstavkama koje pravne ili fizičke osobe upućuju Ministarstvu zdravstva i Ministarstvu rada i mirovinskog sustava iz područja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.

Stručnjaci HZZZSR-a pojedinačno ili timski provode stručne analize, oblikuju stavove i daju stručna mišljenja o svekolikim aspektima zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, uključujući doprinos u oblikovanju europske politike „Zaštita zdravlja i sigurnost na radu“, na traženje tijela državne i javne vlasti, te pravnih i fizičkih osoba.

- U skladu s Pravilnikom o utvrđivanju kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom (NN 44/14, 97/14, 2/15) u razdoblju od siječnja do prosinca 2018. godine HZZZSR je zaprimio ukupno 90 Zahtjeva poslodavaca za davanje mišljenja koja radna mjesta, zbog posebnih uvjeta rada, treba izuzeti iz ukupnog broja radnih mjesta na temelju kojih se utvrđuje kvota o zapošljavanju osoba s invaliditetom, te su obrađena 83 Zahtjeva temeljem kojih su izrađena Mišljenja te poslana poslodavcima.
- Dano stručno mišljenje na predstavku Ministarstva unutarnjih poslova, vezano uz valjanost izdanih Uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja izdanih u Poliklinici Zagreb, na traženje Ministarstva zdravstva, 10. siječnja 2018. godine,
- Dano stručno mišljenje na predstavku gospođe Kristine Antić, vezano uz pritužbu na Uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti radnika izdano u Specijalističkoj ordinaciji medicine rada Suzane Šumberac Šaravanja, dr. med. spec. medicine rada i sporta u Domu zdravlja Vukovar, na traženje Ministarstva zdravstva 11. siječnja 2018. godine,
- Dano stručno mišljenje na predstavku Hrvatske gospodarske komore, vezano uz učestale izmjene radnoga zakonodavstva te određene nedorečenosti zakonodavnog okvira u pogledu prava s osnove zdravstvenog osiguranja, na traženje Ministarstva zdravstva, 15. siječnja 2018. godine,
- Dano stručno mišljenje na predstavku Općinskog državnog odvjetništva u Rijeci, vezano uz pojašnjenje razlika u dostavljenim nalazima u odnosu na nadzor izvršen u ordinaciji medicine rada Darko Jakovac, dr. med., spec. med. rada, na traženje Ministarstva zdravstva, 13. veljače 2018. godine,
- Dano stručno mišljenje na podnesak gospodina Javorca Crljenice, vezano uz utvrđivanje zdravstvene sposobnosti za rad nakon 65. godine temeljem periodičkog pregleda, na traženje Ministarstva zdravstva, 28. veljače 2018. godine,
- Dano stručno mišljenje na predstavku gospodina Denisa Badanjka, vezano uz ocjenu zdravstvene sposobnosti, na traženje Ministarstva zdravstva, 12. travnja 2018. godine,
- Dano stručno mišljenje na predstavku osnovne škole Dr. Vinka Žganca, vezano uz štetnost skidanja azbestnog krova prilikom održavanja nastave, na traženje Ministarstva zdravstva, 4. svibnja 2018. godine,
- Dano stručno mišljenje na predstavku gospodina Mladena Njari, vezano uz pojašnjenje nemogućnosti zaposlenja kao čuvar, na traženje Ministarstva zdravstva, 15. lipnja 2018. godine
- Dano stručno mišljenje o sigurnosnim znakovima za osobnu zaštitnu opremu za zaštitu organa za disanje i zaštitnu odjeću koja se koristi pri radu s azbestom, na traženje Nastavnog zavoda za javno zdravstvo „Andrija Štampar“, vezano uz edukativne materijale na temu „Preventivne preporuke za postupanja s građevinskim materijalima na bazi azbesta tijekom projekata zamjene

u javnozdravstveno značajnim objektima grada Zagreba“, 11. i 27. srpnja 2018. godine (Sanela Paskaš Dugoš),

- Dana 2. listopada 2018. godine dano stručno mišljenje na predstavku gospodina Ivana Kosa, vezano uz ocjenu radne sposobnosti, na traženje Ministarstva zdravstva,
- 17. prosinca 2018. godine Marija Bubaš prisustvovala sastanku u cilju unaprjeđenja teksta Pravilnika o metodologiji izrade stručne dokumentacije radi utvrđivanja i revizije staža osiguranja s povećanim trajanjem u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava.

12.

**OBLIKOVANJE DOKTRINA I STANDARDA TE METODA
RADA U PODRUČJU ZAŠTITE ZDRAVLJA I SIGURNOSTI
NA RADU**

Napredak u pojedinim stručnim i znanstvenim područjima postiže se stalnim istraživanjima, otkrivanjem novih znanja, preispitivanjem postojećih spoznaja i usklađivanjem različitih stručnih stajališta. U području zaštite zdravlja radnika HZZZSR kontinuirano radi na unapređenju i oblikovanju standarda i metoda rada te uvođenju dobre prakse. Specijalisti medicine rada HZZZSR-a, te drugi stručnjaci po pozivu kontinuirano sudjeluju u radu radnih skupina za potrebe Ministarstva zdravstva, Ministarstva rada i mirovinskog sustava i drugih državnih i javnih institucija. Također aktivno sudjeluju u radu tijela Europske unije u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu. Radnici HZZZSR-a provode primijenjena istraživanja i slijedom dobivenih rezultata i osobnih stručnih kompetencija izrađuju smjernice dobre prakse, postere i letke kojima se predlaže dobra praksa i potiče podizanje kvalitete rada i ponašanja dionika u sustavu zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.

12.1. Povjerenstva i radne skupine

Specijalisti medicine rada HZZZSR-a članovi su Povjerenstva za medicinu rada Ministarstva zdravstva, te po pozivu sudjeluju u radu Povjerenstva koje se bavi rješavanjem organizacijskih i stručnih pitanja u području medicine rada.

Zajedno sa stručnim službama Ministarstva zdravstva, Ministarstva rada i mirovinskog sustava i drugih tijela državne uprave radnici HZZZSR-a sudjeluju u radu stručnih povjerenstava i radnih skupina koje osnivaju tijela državne uprave, stručna društva i drugi socijalni partneri.

- 9. veljače 2018. godine Ina Karđoš sudjelovala u radu Stručnog Povjerenstva za davanje ovlaštenja zdravstvenim ustanovama i trgovačkim društvima koja obavljaju djelatnost medicine rada i specijalistima medicine rada/rada i sporta u privatnoj praksi za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti izloženih pripravnika, radnika, učenika i studenata koji se obučavaju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja u Ministarstvu zdravstva,
- 9. ožujka 2018. godine Marija Zavalić prisustvovala sjednici Stručnog Povjerenstva za davanje ovlaštenja zdravstvenim ustanovama i trgovačkim društvima koja obavljaju djelatnost medicine rada i specijalistima medicine rada/rada i sporta u privatnoj praksi za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti izloženih pripravnika, radnika, učenika i studenata koji se obučavaju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja, u Ministarstvu zdravstva,
- 27. ožujka 2018. godine u Ministarstvu zdravstva u Zagrebu održan je sastanak predstavnika institucija koje su tijekom ljetnih mjeseci temeljem dokumenta „Protokol o postupanju i preporuke za zaštitu od vrućine“ sudjelovali u provedbi akcijskog plana za ublažavanje posljedica toplinskog udara. Predstavnik HZZZSR bio je Zlatko Šarić,

Objašnjenje: Protokol o postupanju i preporuke za zaštitu od vrućine uključuje potrebne postupke za pripravnost i djelovanje službe zdravstvene i socijalne skrbi te drugih institucija, na nacionalnoj i lokalnoj razini u slučaju opasnosti od toplinskog vala. Uključene su i preporuke za smanjenje rizika kako za pojedince tako i u institucionalnim uvjetima. Protokolom se utvrđuje obveza pojedinih sudionika nakon prognoze toplinskog vala te savjeti kako reagirati i ponašati se tijekom vala velikih vrućina. Više na: <https://zdravstvo.gov.hr/pristup-informacijama/savjetovanje-sa-zainteresiranom-javnoscu-1475/otvorena-savjetovanja/nacrt-protokola-o-postupanju-i-preporuke-za-zastitu-od-vrucine/2888>

- 16. travnja 2018. godine Marija Bubaš prisustvovala sastanku šire radne skupine u Projektu promicanja zdravlja i sigurnosti na radu u kliničkim bolničkim centrima a vezano na izradu Jedinog kataloga nabave za bijeli program, u Ministarstvu zdravstva,
- 14. svibnja 2018. godine Marija Bubaš, Ana Bogadi Šare, Sonja Damjanović Dešić i Marija Batak sudjelovale su na sastanku uže radne skupine projekta Promicanja zdravlja i sigurnosti na

radu u kliničkim bolničkim centrima zbog izrade Jedinstvenog kataloga nabave za bijeli program, u prostorima HZZZSR-a,

- Na sastanku radne skupine za izradu Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem koji se održao 22. svibnja 2018. u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava sudjelovale su Marija Bubaš i Sonja Damjanović Dešić,
- 25. svibnja 2018. godine Marija Bubaš, Sonja Damjanović Dešić i Zlatko Šarić prisustvovali sastanku uže radne skupine projekta Promicanja zdravlja i sigurnosti na radu u kliničkim bolničkim centrima zbog izrade Jedinstvenog kataloga nabave za bijeli program, u prostorima HZZZSR-a,
- Na sastancima malih radnih skupina za izradu Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem po djelatnostima u MRMS na adresi Petračićeva 4/I. kat sudjelovali su:– djelatnosti: Željezare i ljevaonice; Tekstilna industrija, 29. svibnja 2018. godine,
- Sonja Damjanović Dešić i Zlatko Šarić – djelatnosti: Proizvodnja nafte; Proizvodnja stakla i proizvodnja kompleksnih NPK umjetnih gnojiva, 29. svibnja 2018. godine ,
- Sonja Damjanović Dešić i Zlatko Šarić – djelatnosti: Željeznički promet; Pomorska brodogradnja; Pomorsko ribarstvo i poljoprivredno zrakoplovstvo (30.05.2018),
- 4. lipnja 2018. godine Marija Bubaš, Ana Bogadi Šare, Sonja Damjanović Dešić i Zlatko Šarić prisustvovali sastancima malih radnih skupina za djelatnosti cestovnog prometa, proizvodnje građevnog materijala, kamenoloma i kulture (plesaći klasičnog baleta, suvremenog plesa i baletni majstori, operni pjevači i pjevači-plesaći u profesionalnim ansamblima narodnih plesova) za izradu Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem, u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava,
- 15. lipnja 2018. godine Katarina Zahariev i Sonja Damjanović Dešić sudjelovale su na sastanku u Ministarstvu rada i mirovinskog sustava vezano na „Prijedlog pravilnika o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom“, „Prijedlog pravilnika o zaštitnim radionicama i integrativnim radionicama za zapošljavanje osoba s invaliditetom“ i „Prijedlog pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom“, a 18. lipnja Sonja Damjanović Dešić je prijedloge HZZZSR-a iznesene usmeno na sastanku 15. lipnja, poslala emailom u MRMS,
- 2. srpnja 2018. godine Marija Bubaš na poziv Udruge poslodavaca u zdravstvu Hrvatske prisustvovala sastanku radne skupine za izmjenu postojećeg Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, u Ministarstvu zdravstva,
- Na sastancima malih radnih skupina za izradu Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem po djelatnostima:
  - željeznički promet
  - cestovni promet
  - pomorska brodogradnjau MRMS na adresi Petračićeva 4/I. kat, dana 3. srpnja 2018. godine sudjelovali su Sonja Damjanović Dešić i Zlatko Šarić,
- 17. srpnja 2018. godine Marija Bubaš na poziv Udruge poslodavaca u zdravstvu Hrvatske prisustvovala sastanku radne skupine za izmjenu postojećeg Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, u Ministarstvu zdravstva,

- 25. srpnja 2018. godine Marija Bubaš i Sonja Damjanović Dešić prisustvovala sastanku Radne skupine za izradu pravilnika vezanih za provedbu Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, u Ministarstvu rada i mirovinskog sustava
  - Prijedlog pravilnika o utvrđivanju kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom
  - Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja očevidnika
  - Prijedlog pravilnika o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom
  - Prijedlog pravilnika o zaštitnim radionicama i integrativnim radionicama za zapošljavanje osoba s invaliditetom
  - Prijedlog pravilnika o profesionalnoj rehabilitaciji i centrima za profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom,
- Na radnom sastanku s temom "Nacrt prijedloga Pravilnika o zaštiti radnika od izloženosti opasnim kemikalijama na radu, graničnim vrijednostima izloženosti i biološkim graničnim vrijednostima" u MRMS, dana 20. kolovoza 2018. godine sudjelovala je Sonja Damjanović Dešić,
- Na sjednici Povjerenstva za davanje ovlaštenja zdravstvenim ustanovama, trgovačkim društvima koja obavljaju djelatnost medicine rada ili specijalističkoj ordinaciji medicine rada za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti članova posade plovila unutarnje plovidbe. u prostorima Ministarstva zdravstva 4. rujna 2018. godine sudjelovala je Marija Bubaš,
- 11. rujna 2018. godine Sonja Damjanović Dešić sudjelovala je na radnom sastanku u Ministarstvu rada za obvezu o pripremi stručne podloge za Zakone o azbestu (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom nadzoru radnika profesionalno izloženih azbestu i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obeštećenju radnika profesionalno izloženih azbestu), a vezano za Zaključak VRH-e o spajanju agencija i zavoda,
- 27. rujna 2018. Sonja Damjanović Dešić sudjelovala je u Ministarstvu rada i mirovinskog sustava na sastanku Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem,
- 28. rujna 2018. godine Zlatko Šarić sudjelovao je na sastanku u tvrtki HEP Zagreb vezano uz Obrazac za prijavu radnika izloženih EMP na radu,
- 5. studenoga 2018. godine Zlatko Šarić sudjelovao je na radnom sastanku u Ministarstvu zdravstva vezano za izradu protokola o postupanju na visokim i niskim temperaturama - kratki pregled učinjenog u 2018. i dogovor oko budućih aktivnosti,

12.2. Sudjelovanje u radu europskih i međunarodnih udruženja

12.2.1. Europska mreža za promicanje zdravlja na radnom mjestu

Europska mreža za promicanje zdravlja na radnom mjestu (**European Network for Workplace Health Promotion - ENWHP**) je mreža zemalja članica Europske unije, koja uključuje nacionalne institucije za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, zavode za socijalno osiguranje, ustanove javnog zdravstva i institucije koje se bave promicanjem zdravlja. ENWHP je platforma za djelovanje svih dionika zainteresiranih za smanjenje štetnog utjecaja rada na zdravlje te unapređenje zdravlja i radne sposobnosti radnika. HZZZSR je ustanova za kontakt i nacionalni partner u akcijama koje provodi ENWHP na europskoj i nacionalnoj razini.

- U organizaciji Europske mreže za promicanje zdravlja na radnom mjestu 28. lipnja 2018. godine u Barceloni organizirana je završna konferencija projekta „FitWork“. Konferenciji su prisustvovala Dijana Krišto i Željka Sokolović Pavić.

12.2.2. Europska mreža organizacija za zaštitu na radu

Europska mreža organizacija za zaštitu na radu (**The European Network of Safety and Health Professional Organisations - ENSHPO**) okuplja organizacije iz cijele Europe koje se bave područjem zaštite na radu i zaštite zdravlja. HZZZSR je član ENSPHO-a i njegove sekcije ENSHPO Mediterranean Group te kao ustanova za kontakt i nacionalni partner sudjeluje u akcijama koje provodi ENSHPO.

- ožujka 2018. godine održana su dva video sastanka sa članovima ENSHPO mreže, pri čemu je HZZZSR predstavljala Natalija Pejnović. Prvi sastanak je bio s predstavnicima Bugarske i Rumunjske, a drugi sa članovima ENSHPO Med Grupe (Italija, Španjolska, Portugal, Malta, Cipar). Cilj sastanaka je bila razmjena primjera dobre prakse, materijala i informacija, mogućnost proširenja suradnje, te izrada zajedničkih projekata između država članica ENSHPO-a,
- 13. travnja 2018. godine održan je video sastanak sa članovima ENSHPO Med grupe, pri čemu je HZZZSR predstavljala Natalija Pejnović. Na sastanku je bilo riječi o predstojećim izborima Izvršnog odbora ENSHPO-a, te su razmijenjene ideje za novu strategiju rada ENSHPO-a koje će biti prezentirane na Meetingu ENSHPO-a u Madridu. Ovom prilikom razmotreni su prijedlozi i ideje za mjesto sljedećeg godišnjeg sastanka ENSHPO-a.

12.2.3. Međunarodna komisija za medicinu rada

Međunarodna komisija za medicinu rada (International Commission on Occupational Health – **ICOH**) je međunarodno nevladino društvo čiji je cilj jačati i unapređivati znanstveni napredak i razvoj zaštite zdravlja radnika. HZZZSR je aktivni član ICOH-a, a Marija Bubaš je tajnik njegovog Znanstvenog odbora „Edukacija i obuka u medicini rada“ (Education and Training in Occupational Health).

- Marija Bubaš, predsjednica ICOH-ovog Znanstvenog odbora za edukaciju (SC Education and Training in Occupational Health) je u ime Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu tijekom kongresa „32nd International Congress on Occupational Health - ICOH 2018“ primila nagradu za izvrsno organiziran i uspješno proveden ICOH Seminar „Education in OSH, emerging trends and unmet needs“ koji je bio održan u Zagrebu od 26. do 28. listopada 2017. godine. Na ceremoniji dodjele nagrada Međunarodne komisije za medicinu rada (ICOH, International Commission on Occupational Health) održanoj 30. travnja 2018. godine u vrijeme ICOH-ovog međunarodnog kongresa u Dublinu uručena je nagrada HZZZSR-u. Tom prilikom Glavni tajnik ICOH-a, prof. dr. sc. Sergio Iavicoli uručio je ravnateljici HZZZSR-a dr. sc. Mariji Bubaš nagradu za uspješnu organizaciju ICOH međunarodnog simpozija „Education in OSH, emerging trends and unmet needs“ održanog 2017. godine u Zagrebu, kojeg su zajedničkim snagama organizirali HZZZSR i ICOH-ov Znanstveni odbor za izobrazbu i usavršavanje u medicini rada, a pod pokroviteljstvom predsjednice RH Kolinde Grabar Kitarović.
- na 32nd International Congress on Occupational Health - ICOH 2018, u organizaciji ICOH, u Convention Centre Dublin, Dublin, Ireland od 29. travnja – 4. svibnja 2018. godine, Ina Kardoš

održala je poster prezentaciju „Asbestos related occupational diseases-legislative changes and incidence differences in Croatia“ dok je Helena Koren održala predavanje na temu “Job insecurity and perceived employability: A comparison of public and private sector“

12.2.4. Europska mreža za izobrazbu i obuku u zaštiti na radu

Europska mreža za izobrazbu i obuku u zaštiti na radu (**European Network Education and Training in Occupational Safety and Health – ENETOSH**) je mreža organizacija i stručnjaka čiji je cilj promicanje kvalitete izobrazbe i obuke u zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu i uvođenje zaštite na radu u obrazovni proces na europskom i nacionalnim razinama. HZZZSR je redovni član ENETOSH-a.

12.2.5. Europsko udruženje škola medicine rada

Europsko udruženje škola medicine rada (European Association of Schools of Occupational Medicine – EASOM) je udruženje visoko-obrazovnih ustanova koje se bave edukacijom u području medicine rada. EASOM aktivno potiče izmjenu znanja i iskustava u izobrazbi na europskoj razini. HZZZSR je član EASOM-a i sudjeluje u njegovim akcijama.

- Tijekom razdoblja siječanj-kolovoz 2018. godine provedene su aktivnosti vezane uz organizaciju EASOM simpozija na temu „Concepts of Educational Efficiency, Effectiveness and Quality - how to design, conduct and evaluate a good quality educational seminar in occupational health and safety“, koji će se održati u kolovozu 2018. godine u Zagrebu,
- 26. ožujka održan je u Beču sastanak kojem su prisustvovala Marija Bubaš i Jasna Krainz. Marija Bubaš je odboru EASOM-a predstavila program simpozija koji će se održati u Zagrebu u kolovozu 2018. godine,
- 27. ožujka 2018. godine predstavnici HZZZSR-a (Marija Bubaš, Dijana Krišto, Zlatko Šarić i Sonja Damjanović Dešić) obišli su Turističko seljačko gospodarstvo Šimanović u Donjoj Zdenčini (<http://simanovic.hr/>) i dogovorili aktivnosti koje će se održati na ovom gospodarstvu u sklopu ljetne škole “EASOM Summer school 2018” čiji je suorganizator HZZZSR (preliminarni program dostupan na: <http://hzzzsr.hr/wp-content/uploads/2018/03/Preliminary-agenda-EASOM-2018.pdf>),
- U Zagrebu je od 22. do 25. kolovoza 2018. godine održana EASOM Ljetna škola s temom „Concepts of Educational Efficiency, Effectiveness and Quality - how to design, conduct and evaluate a good quality educational seminar in occupational health and safety“. HZZZSR je bio domaćin i suorganizator škole. Ljetnoj školi su prisustvovali sudionici iz Njemačke, Austrije, Španjolske, Italije, Rumunjske, Slovenije, Sjedinjenih Američkih Država i Hrvatske. Tijekom Ljetne škole raspravljalo se o učinkovitosti i kvaliteti edukacije za doktore medicine rada i druge stručnjake u zaštiti zdravlja radnika te za same radnike, s posebnim osvrtom na područje poljoprivrede. Osim usmenih izlaganja renomiranih stručnjaka, sudionici Ljetne škole posjetili su jedno obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo kako bi dobili bolji uvid u radne uvjete u poljoprivrednoj proizvodnji.

12.2.6. Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu

Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu (European Agency for Safety and Health at Work- **EU-OSHA**) je agencija Europske unije čiji je cilj unapređenje zaštite zdravlja i sigurnosti u svim zemljama članicama EU. Taj zadatak EU-OSHA provodi u djelo putem nacionalnih središnjica (Focal Point) u svakoj zemlji članici. U Hrvatskoj je nacionalna središnjica smještena u Ministarstvu rada i

mirovinskog sustava. Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu aktivno sudjeluje u aktivnostima EU-OSHA-e i njezine hrvatske središnjice.

- suradnja i komunikacija s predstavnicima EU-OSHA-e vezana uz izradu OiRA alata za procjenu rizika, privremeno je zaustavljena nakon što je izrađen OiRA alat za procjenu rizika u frizerskoj djelatnosti
- Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu aktivno se uključio u EU- OSHA aktualnu kampanju za razdoblje 2018.- 2019. godina: „Zdrava mjesta rada upravljaju opasnim tvarima“ i intenzivirao aktivnosti vezane uz samu tematiku organiziranjem i provođenjem stručnih seminara:
  - 10. svibnja 2018. godine je Sonja Damjanović Dešić održala predavanje na temu „Osobna zaštitna oprema za rad s opasnim tvarima“ na stručnom skupu „EU-OSHA kampanja- Siguran rad s opasnim tvarima“ u organizaciji HZZZSR-a,
  - 10. svibnja 2018. godine je Ana Bogadi Šare održala predavanje na temu „Zdravstveni učinci pri radu s opasnim tvarima“ na stručnom skupu „EU- OSHA kampanja- Siguran rad s opasnim tvarima“ u organizaciji HZZZSR-a,
  - 6. lipnja 2018. godine je Sonja Damjanović Dešić održala predavanje na temu „Zakonodavstvo u radu s opasnim tvarima“ na stručnom skupu „EU- OSHA kampanja- Siguran rad s opasnim tvarima“ u organizaciji HZZZSR-a,
  - 6. lipnja 2018. godine je Marija Batak održala predavanje na temu „Osobna zaštitna oprema za zaštitu lica, očiju i dišnog sustava“ na stručnom skupu „EU- OSHA kampanja- Siguran rad s opasnim tvarima“ u organizaciji HZZZSR-a,
  - 6. lipnja 2018. godine je Natalija Pejnović održala predavanje na temu „Zaštitna odjela, rukavice i cipele pri radu s opasnim tvarima“ na stručnom skupu „EU-OSHA kampanja- Siguran rad s opasnim tvarima“ u organizaciji HZZZSR-a,
  - 14. prosinca 2018. godine je Sonja Damjanović Dešić održala dva predavanja na teme „Zakonodavni okvir vezano na opasne tvari na radu“ i „Mjere zaštite u radu s opasnim tvarima „na Zimskoj školi zaštite zdravlja i sigurnosti na radu u organizaciji HZZZSR-a.

12.3. EU koordinacija

Stručnjaci HZZZSR-a pojedinačno ili timski provode stručne analize, oblikuju stavove i daju stručna mišljenja o svim aspektima zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, uključujući doprinos u oblikovanju europske politike „Zaštita zdravlja i sigurnost na radu“, te daju mišljenja za potrebe EU koordinacije.

Europska komisija je formirala skupine stručnjaka čiji je zadatak izrada stručnih kriterija u području zaštite zdravlja i sigurnosti radnika te revizija i ažuriranje EU direktiva. Članovi stručnih skupina, predstavnici zemalja članica Europske unije, svaki u onom području za koje je nominiran sudjeluje u radu stručne skupine tako da priprema podatke za sastanke, prikuplja stručnu literaturu i osobno sudjeluje na radnim sastancima u Luxembourg. Europska komisija će na osnovu komentara pojedinih država članica, čiji su stručnjaci sudjelovali na sastancima, odlučiti o konačnim izmjenama Direktiva. Iz HZZZSR-a je u stručnu skupinu za izradu dijagnostičkih kriterija kod priznavanja profesionalnih bolesti imenovana Marija Bubaš, a kao zamjena Dijana Krišto. Za ažuriranje Direktive 92/29 EEC - Liječnička pomoć na brodu (Medical Treatment on Board Vessels) imenovana je Marija Bubaš, a za ažuriranje Direktive 2000/54/EC - Biološke štetnosti na radu (Biological agents at work) određena je Dijana Krišto

Obzirom da Dijana Krišto od listopada 2018. godine nije zaposlenik HZZZSR-a, u postupku je imenovanje nove osobe koja će preuzeti sudjelovanje.

- Na 2. sastanku Ekspertne radne skupine za dopunu i izmjenu Direktive 92/29 EEC - Liječnička pomoć na brodu (Medical Treatment on Board Vessels) - „*2nd meeting of the Expert group on information and consultation of workers – employee involvement; dedicated to updating*

Directive 92/29 EEC (Medical Treatment on Board Vessels)” 17. siječnja 2018. godine sudjelovala je u ime Republike Hrvatske Marija Bubaš,

- 2. sastanku Ekspertne radne skupine za dopunu i izmjenu Direktive 2000/54/EC - Biološke štetnosti na radu (Biological agents at work) - „*2nd meeting of the Expert group on information and consultation of workers – employee involvement; dedicated to updating Directive 2000/54/EC (Biological agents at work)*” 18. siječnja 2018. godine sudjelovala je u ime Republike Hrvatske Dijana Krišto.

12.4. Komunikacijska skupina

Rad u Komunikacijskoj skupini osnovanoj slijedom rezultata IPA 2007. projekta „Zdravlje i zaštita na radu“ sa svrhom rješavanja stručnih pitanja i problema u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu. Uz predstavnike HZZZSR-a Komunikacijska skupina uključuje predstavnike državnih institucija koje se bave zaštitom zdravlja i sigurnošću na radu; HZZO, MRMS - Inspekciju rada, MRMS- Službu zaštite na radu i Ministarstvo zdravstva - Službu za javno zdravstvo. U studenome 2014. godine Komunikacijskoj skupini se pridružio i Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Komunikacijska skupina koordinira sastajanje i rad različitih skupina stručnjaka koji se sastaju za potrebe rješavanja specifičnih stručnih i operativnih problema, definiranja i dogovaranja standarda u svrhu poboljšanja kvalitete rada institucija i sustava, te bolje zaštite zdravlja radnika. Tijekom 2018. godine HZZZSR će u suradnji s HZZO-om i Ministarstvom zdravstva provoditi projekt “Promocija zdravlja i sigurnosti na radu u djelatnosti bolnica“